

Πρακτικά της Βουλής των Αντιπροσώπων

ΙΑ΄ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ - ΣΥΝΟΔΟΣ Α΄

Ειδική συνεδρίαση 18^{ης} Νοεμβρίου 2016

Ωρα έναρξης: 9.05 π.μ.

Αρ. 9

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:
(Δ. ΣΥΛΛΟΥΡΗΣ)

Καλημέρα σας!

Κηρύσσω την έναρξη της σημερινής συνεδρίας της Βουλής. Παρακαλώ τους γραμματείς να διαπιστώσουν αν υπάρχει απαρτία.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:
(Α. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Υπάρχει απαρτία, έντιμε κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρ' όλο που το μόνο θέμα που έχουμε σήμερα στην ημερήσια διάταξη είναι το Κυπριακό, προ ημερησίας διατάξεως να μου επιτρέψετε να κάμω κάποιες αναφορές.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θα ήθελα με θλίψη να αναφερθώ στο θάνατο του πρώην μέλους της Βουλής Χριστόδουλου Βενιαμίν.

Ο Χριστόδουλος Βενιαμίν γεννήθηκε στην Κάτω Μονή της επαρχίας Λευκωσίας το 1922 και σπούδασε νομικά στο Λονδίνο. Υπήρξε την Κυπριακή Δημοκρατία από τη θέση του επάρχου Λεμεσού και του γενικού διευθυντή του Υπουργείου Εξωτερικών. Διετέλεσε Υπουργός Εσωτερικών και Αμύνης κατά την περίοδο 1975-1985 στις κυβερνήσεις Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ΄ και Σπύρου Κυπριανού και Υπουργός Εσωτερικών από το 1988 μέχρι το 1993 στην κυβέρνηση Γιώργου Βασιλείου. Διετέλεσε βουλευτής εκλογικής περιφέρειας Λεμεσού του ΑΚΕΛ-Αριστερά-Νέες Δυνάμεις από το 1997 μέχρι το 2001, περίοδο κατά την οποία ήταν αναπληρωτής πρόεδρος της Κοινοβουλευτικής Επιτροπής Εσωτερικών. Τέλος, ο Χριστόδουλος Βενιαμίν διετέλεσε αντιπρόεδρος του διοικητικού συμβουλίου του Ιδρύματος Πολύκαρπος Γιωρκάτζης, πρώτιστος στόχος του οποίου είναι η επιστημονική μελέτη, έρευνα και ανάδειξη της νεότερης ιστορίας της Κύπρου.

Διερμηνεύοντας τα αισθήματα όλων, εκφράζω τα θερμά συλλυπητήριά μας προς την οικογένειά του.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Σαν αύριο το Νοέμβριο του '58, στο χωριό Δίκωμο της επαρχίας Κερύνειας, αρνούμενος να παραδοθεί στους Άγγλους αποικιοκράτες, έπεσε νεκρός ένας από τους σπουδαιότερους ήρωες της πατρίδας μας, ο Κυριάκος Μάτσης. Σε μια εποχή που η πίστη σε πανανθρώπινες αξίες και ιδανικά κλονίζεται, που οι προσωπικές ελευθερίες και τα ανθρώπινα δικαιώματα δοκιμάζονται, σε ένα παρόν βαθύτατα και παγκόσμια ατομικιστικό, ο Κυριάκος Μάτσης αποτελεί παράδειγμα αυτοθυσίας, πίστης και επιμονής στα ιδανικά της πατρίδας και της ελευθερίας. Φιλόπατρις, αλλά και οικουμενικός, έγραψε κάποτε πως αυτό που τον ένοιαζε ήταν αυτή τη γη να τη ζουν αυτοί που την ποτίζουν με τον ιδρώτα τους. Να περπατούν πάνω της ελεύθεροι διαφεντευτές και κυρίαρχοί της και ν' αναπνέουν περήφανοι τον αέρα της, που να 'ναι αέρας δροσιάς, ομορφιάς, λεβεντοσύνης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Σας καλώ τώρα να τηρήσουμε μονόλεπτη σιγή εις μνήμη του Χριστόδουλου Βενιαμίν, καθώς και εις μνήμη του ήρωα Κυριάκου Μάτσης.

(Τήρηση μονόλεπτης σιγής)

Αιωνία τους η μνήμη!

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Ο Νοέμβρης είναι αφιερωμένος στην προστασία και την υπεράσπιση των δικαιωμάτων των παιδιών. Η σημερινή ημέρα θεσπίστηκε, με πρωτοβουλία του Συμβουλίου της Ευρώπης, ως Ευρωπαϊκή Ημέρα για την Προστασία των Παιδιών από τη Σεξουαλική Εκμετάλλευση και τη Σεξουαλική Κακοποίηση. Στόχος η πρόληψη και καταπολέμηση αυτής της εγκληματικής παραβίασης των δικαιωμάτων των παιδιών, καθώς και η επικύρωση και εφαρμογή της σχετικής σύμβασης του Συμβουλίου της Ευρώπης, γνωστής ως Σύμβασης Λανζαρότε, από όλες τις χώρες μέλη, την οποία το κοινοβούλιό μας επικύρωσε το Νοέμβριο του 2014. Μεθαύριο τιμούμε και την Παγκόσμια Ημέρα Δικαιωμάτων του Παιδιού, αφού στις 20 Νοεμβρίου 1989, με την υιοθέτηση της Σύμβασης των Δικαιωμάτων του Παιδιού από τη Γενική Συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών, η παγκόσμια κοινότητα δεσμεύτηκε να προάγει, να υπερασπίζεται και να προστατεύει τα δικαιώματα των παιδιών.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Μπορεί να έχουν υιοθετηθεί οι πιο πάνω συμβάσεις, όμως τα δικαιώματα των παιδιών εξακολουθούν να παραβιάζονται και βασικές ανάγκες τους, όπως η πρόσβαση σε κατάλληλη τροφή, σε βασική ιατρική περίθαλψη και εκπαίδευση, δεν ικανοποιούνται. Ακόμη χειρότερα, πολλά παιδιά υποχρεώνονται σε καταναγκαστική εργασία, αποτελούν θύματα εμπορίας και σεξουαλικής εκμετάλλευσης ή στρατεύονται σε ένοπλες συγκρούσεις. Τα παιδιά αποτελούν το μέλλον της ανθρωπότητας και έχουμε χρέος να το διασφαλίσουμε. Όλοι μας λοιπόν έχουμε υποχρέωση να μετατρέψουμε το Νοέμβρη σε μήνα αφύπνισης και ενδυνάμωσης της προσπάθειας για ουσιαστικότερη στήριξη και προστασία των δικαιωμάτων τους.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Όπως γνωρίζετε, το μοναδικό θέμα της ειδικής συνεδρίας της Βουλής είναι «Οι τελευταίες εξελίξεις στο Κυπριακό», θέμα εγγραφέν με απόφαση της ολομέλειας της Βουλής των Αντιπροσώπων.

Να σας ενημερώσω ότι έχει ήδη συζητηθεί και αποφασιστεί η κατανομή του χρόνου για κάθε κόμμα, αλλά και πώς τα κόμματα θα κατανέμουν στον κάθε βουλευτή. Επίσης, έχει αποφασιστεί ότι θα υπάρξουν δευτερολογίες από τους αρχηγούς των κομμάτων σε συγκεκριμένο χρόνο, που τους έχει γνωστοποιηθεί, όπως έχει συναινετικά συμφωνηθεί στη Σύσκεψη Αρχηγών.

Θέλω την απόφαση αυτή και με τον αναθεωρημένο κατάλογο όπως σας έχει διανεμηθεί να τη θέσω ως απόφαση της ολομέλειας της Βουλής, ανεξαρτήτως των υποχρεώσεων και δικαιωμάτων του Προέδρου της Βουλής. Θέλω αυτή η απόφαση να είναι απόφαση όλων μας και τονίζω από τώρα ότι δε θα επιτρέψω σε κανέναν να παρεκκλίνει αυτής της απόφασης της Βουλής, όχι της συναινετικής συμφωνίας. Όταν θα γίνει απόφαση, θα είναι απόφαση. Θεωρώ ότι είναι ευθύνη των κομμάτων να περιορίζουν το χρόνο των βουλευτών τους και οποιαδήποτε παρέκκλιση από το χρόνο θα αφαιρείται από τα κόμματα και ακόμα και από το χρόνο των αρχηγών των κομμάτων για τη δευτερολογία.

Θέτω σε ψηφοφορία αυτή την εισήγηση.

Πόσοι ψηφίζουν υπέρ;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Όλοι εκτός ο κ. Περδίκης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να ψηφίσουμε.

Πόσοι εναντίον; Να το βάλουμε έτσι.

Ο κ. Περδίκης.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Απουσιάζουν δύο κόμματα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Απουσιάζουν δύο κόμματα. Ποια κόμματα;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Κ. ΚΩΣΤΑ)

Η ΕΔΕΚ και το ΔΗΚΟ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, η πλειοψηφία είναι πλειοψηφία. Η συναίνεση θεωρώ ότι ήταν ομόφωνη, αλλά, και να μην ήταν, υπάρχει απόφαση και, έτσι κι αλλιώς, ο Πρόεδρος αποφασίζει για τους χρόνους μετά από μία διαδικασία και μετά.

Θέλω να πιστεύω ότι θα κάνουμε μία συζήτηση η οποία θα είναι αντάξια των προσδοκιών του λαού για ενημέρωση και σύμφωνη με τις σημερινές κρίσιμες εξελίξεις, να πληροφορήσουμε με όσο το δυνατόν λιγότερες αντεγκλήσεις. Δικαίωμά σας οποιαδήποτε συμπεριφορά, αλλά, από την άλλη, μεγαλύτερη υποχρέωση όλων μας θεωρώ ότι είναι να ενημερώσουμε τον κυπριακό λαό.

Καλώ πρώτα στο βήμα τον πρόεδρο του Εθνικού Λαϊκού Μετώπου κ. Χρίστο Χρίστου.

Παρακαλώ να καταγράφεται ακριβώς ο χρόνος.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι βουλευτές,

Ανοίγοντας σήμερα τον κύκλο ομιλιών στην ολομέλεια της Βουλής των Αντιπροσώπων για το κυπριακό πρόβλημα, θεωρούμε πως είναι σημαντικό να καταθέσουμε για πρώτη φορά από τα έδρανα του κοινοβουλίου τις δικές μας θέσεις, απόψεις και εισηγήσεις για το εθνικό μας θέμα και για τα όσα διαδραματίζονται αυτή τη χρονική περίοδο.

Το κυπριακό πρόβλημα για μια ακόμα φορά βρίσκεται σε μία κρίσιμη φάση. Το τελευταίο διάστημα συζητείται και σχεδιάζεται στα ελβετικά θέρετρα μία λύση χειρότερη του Σχεδίου Ανάν, μία λύση σύμφωνα με τις επιθυμίες και τις προσταγές της Τουρκίας και της αγγλικής διπλωματίας, που έχει ως στόχο να διασφαλίσει τα στρατηγικά συμφέροντα των χωρών αυτών στην Κύπρο εις βάρος του κυπριακού ελληνισμού.

Την ίδια στιγμή η κοινή γνώμη αποπροσανατολίζεται, δέχεται σκόπιμα επιλεκτική και κατευθυνόμενη ενημέρωση. Έντεχνα δημιουργείται μία ατμόσφαιρα για τα όσα συζητούνται στο τραπέζι του διαλόγου, την ώρα που κεφαλαιώδους σημασίας ζητήματα, όπως είναι το ζήτημα της ασφάλειας, του εποικισμού, του εδαφικού, των ακτογραμμών και της οικονομίας, παραμένουν αδιευκρίνιστα και ανοικτά. Κάποιοι καλλιεργούν στο λαό την ψεύτικη εντύπωση ότι το κυπριακό πρόβλημα είναι μία τελειωμένη υπόθεση, είναι ήδη λυμένο. Κανένας σε αυτό τον κόσμο δεν μπορεί να αποφασίζει για το μέλλον μας, εμάς και των παιδιών μας, εκτός από τον ίδιο το λαό μας. Το ότι είμαστε οι ηττημένοι του 1974 δε σημαίνει ότι πρέπει να αποδεχτούμε μία λύση χειρότερη από την παρούσα κατάσταση. Ως κίνημα, το έχουμε δηλώσει εξ αρχής, διαφωνούμε με τη διζωνική κοινοτική ομοσπονδία και την ομοσπονδία γενικότερα ως πλαίσιο λύσης του κυπριακού ζητήματος.

Θα ήθελα όμως να αναφερθώ στους λόγους για τους οποίους απορρίπτουμε αυτού του τύπου τη λύση.

Πρώτον και κυριότερο, είναι η δικαίωση των τετελεσμένων της εισβολής και της συνεχιζόμενης κατοχής.

Δεύτερον, αποδεχόμαστε στην ουσία πως μεγάλος αριθμός προσφύγων δεν πρόκειται να επιστρέψει ποτέ στις πατρογονικές του εστίες και πως κάποιοι που θα επιστρέψουν υπό τουρκοκυπριακή διοίκηση θα είναι πολίτες δεύτερης κατηγορίας χωρίς το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι.

Τρίτον, διαλύουμε την Κυπριακή Δημοκρατία, η οποία, είτε αρέσει σε κάποιους είτε όχι, είναι προϊόν του ένδοξου αγώνα της ΕΟΚΑ, και δημιουργούμε στη θέση της μέσα από μία παρθενογένεση ένα πειραματικού τύπου ομοσπονδιακό μόρφωμα, που θα βασίζεται σε ρατσιστικό διαχωρισμό του πληθυσμού. Επίσης, στο νέο κράτος υιοθετείται η πολιτική ισότητα μεταξύ της τουρκοκυπριακής μειοψηφίας και της ελληνοκυπριακής πλειοψηφίας, παραβιάζοντας κάθε αρχή δημοκρατίας και εξισώνοντας το 18% με το 82% του πληθυσμού. Και διερωτώμαι ποιος άλλος λαός στον κόσμο, ποιο άλλο ευρωπαϊκό κράτος θα μπορούσε ποτέ να αποδεχτεί κάτι τέτοιο.

Τέταρτον, μέσα από τη διαφανόμενη λύση νομιμοποιείται ο εποικισμός, που αποτελεί έγκλημα πολέμου και σε βάθος χρόνου θα αλλοιώσει δημογραφικά τη σύσταση του πληθυσμού όπως είναι σήμερα. Δεχόμαστε εξ αρχής την παραμονή χιλιάδων εποίκων, που θα έχει ως αποτέλεσμα η διεθνής κοινότητα να ασκήσει νέες πιέσεις για νομιμοποίηση όλων των παράνομων κουβαλητών του Αττίλα. Άκουσα μάλιστα πρόσφατα από στέλεχος του κυβερνώντος κόμματος την άποψη ότι πρέπει να δικαιώσουμε και να νομιμοποιήσουμε τα παιδιά των παράνομων εποίκων, γιατί υπάρχει ο κίνδυνος να απευθυνθούν σε κάποιο διεθνές δικαστήριο και αυτό το δικαστήριο να τους δικαιώσει στο μέλλον. Και διερωτώμαι ξανά: Τα παιδιά των δικών μας προσφύγων ποιος θα τα δικαιώσει; Τα παιδιά των δικών μας προσφύγων ποιος θα τα υπερασπιστεί;

Πέμπτον, το κόστος της λύσης θα είναι τεράστιο, καθώς θα κληθούμε να χρηματοδοτήσουμε την εξισορρόπηση των οικονομιών των δύο κρατιδίων και όπως ακριβώς έγινε και στην περίπτωση της Ανατολικής και της Δυτικής Γερμανίας το πλουσιότερο κρατίδιο θα επωμισθεί το βάρος της οικονομίας. Και επειδή χρήματα δεν υπάρχουν και μαγικές λύσεις δε θα προκύψουν, το πιθανότερο σενάριο είναι να οδηγηθούμε σε ένα νέο

μνημόνιο, να οδηγηθούμε δηλαδή σε δανεισμό με υποθήκη τον ορυκτό πλούτο της πατρίδας μας που βρίσκεται στην αποκλειστική οικονομική ζώνη. Όσο για την ανάπτυξη που κάποιοι ευαγγελίζονται ότι θα προκύψει μέσα από τη λύση, θα είναι ισόποση με την οικονομική ανάπτυξη που πέτυχε η Βοσνία Ερζεγοβίνη.

Τέλος, δε θα υπάρχει πολιτική, στρατιωτική και οικονομική ασφάλεια, επειδή το ομόσπονδο κυπριακό κράτος δε θα έχει πολύ απλά ένοπλες δυνάμεις να υπερασπιστεί τον εαυτό του. Ο νεοσουλτάνος της Άγκυρας θα ασκεί τον πολιτικό έλεγχο της Κύπρου μέσω του τουρκοκυπριακού κρατιδίου και όλα αυτά θα οδηγήσουν με μαθηματική ακρίβεια σε πλήρη τουρκοποίηση ολόκληρης της Κύπρου. Είναι ιστορικά αποδεδειγμένο πως η Τουρκία έχει παραβιάσει συστηματικά οποιεσδήποτε συμφωνίες έχει υπογράψει. Τρανταχτό παράδειγμα αποτελεί ο ελληνικός πληθυσμός της Κωνσταντινούπολης, της Ίμβρου και της Τενέδου, που από εκατοντάδες χιλιάδες την εποχή της υπογραφής της Συνθήκης της Λωζάνης έχει σήμερα εκμηδενιστεί. Δεν πρέπει να μας διαφεύγει ότι μιλάμε για τη χώρα που ακόμα και αυτή τη στιγμή διεξάγει στρατιωτικές επιχειρήσεις σε βάρος της Συρίας και του Ιράκ, παραβιάζοντας φυσικά το διεθνές δίκαιο.

Επειδή όμως δεν είμαστε απλά απορριπτικοί, έχουμε να καταθέσουμε και τη δική μας πρόταση. Οι μέχρι σήμερα λανθασμένοι χειρισμοί πρέπει να σταματήσουν. Θεωρούμε πως πρέπει να απαιτήσουμε δυναμικά την αναθεώρηση των θέσεων της δικής μας πλευράς. Το Κυπριακό δεν είναι μία δικοινοτική διαφορά. Το Κυπριακό είναι πρόβλημα εισβολής και συνεχιζόμενης κατοχής. Επικαλούμενοι τα αρχικά ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας και της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών, τα οποία απαιτούν την πλήρη αποχώρηση των τουρκικών στρατευμάτων και τη διασφάλιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, πρέπει να χαράξουμε μία νέα στρατηγική στο κυπριακό πρόβλημα, στη λογική της δημιουργίας του ενιαίου κράτους και της παραμονής της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Πρέπει επιτέλους να σταματήσουμε να αναβαθμίζουμε την υπόσταση του ψευδοκράτους με κάθε τρόπο. Είμαστε η νόμιμη κυβέρνηση και είναι οι εκπρόσωποι της κατοχής. Απαιτούμε να κλείσουν άμεσα τα οδοφράγματα, καθώς είναι απαράδεκτο να μετατρέπουμε το λαό μας σε τουρίστες στην ίδια τους την πατρίδα, καθώς επίσης να στηρίζουμε οικονομικά την κατοχή της πατρίδας μας.

Πρέπει να μπλοκάρουμε την ενταξιακή πορεία της Τουρκίας προς την Ευρωπαϊκή Ένωση, χρησιμοποιώντας μάλιστα και τις τελευταίες επιδόσεις της Τουρκίας όσον αφορά τα θέματα δημοκρατίας, απαιτώντας την αναγνώριση της Κυπριακής Δημοκρατίας. Επιπλέον, πρέπει να καταγγείλουμε την Τουρκία σε όλους τους διεθνείς οργανισμούς για τα όσα δεινά προκάλεσε στην Κύπρο από το 1974 μέχρι σήμερα και να ζητήσουμε πολεμικές αποζημιώσεις. Θα πρέπει επίσης να δημιουργήσουμε τις απαραίτητες διεθνείς συμμαχίες και να ενισχύσουμε τις ήδη υπάρχουσες, ώστε να αναβαθμίσουμε την Κύπρο σε όλα τα επίπεδα.

Τέλος, στηριζόμενοι στην αρχή της αυτοδιάθεσης των λαών, με την οποία ενδέχεται ένα λαός να επιλέγει συνειδητά το μέλλον του, πρέπει να απαιτήσουμε την πλήρη απελευθέρωση της πατρίδας μας από τα ξένα στρατεύματα. Αυτή είναι η μόνη ρεαλιστική, βιώσιμη και δίκαιη λύση του κυπριακού προβλήματος.

Κυρίες και κύριοι βουλευτές,

Θεωρούμε πως τις επόμενες μέρες ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας δεν πρέπει να επιστρέψει στο τραπέζι των συνομιλιών. Κάτι τέτοιο θα έχει ως αποτέλεσμα τον εγκλωβισμό του σε ένα βρόμικο παιχνίδι εις βάρος της Κύπρου. Και όσα στελέχη του Δημοκρατικού Συναγερμού σε δημόσιες δηλώσεις τους λένε ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έχει λαϊκή εντολή να επιλύσει το κυπριακό πρόβλημα θέλω να τα ρωτήσω από την πλευρά τη δική μας, από την πλευρά των δύσπιστων: Έχει λαϊκή εντολή ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας να αποδεχτεί Τούρκο Αντιπρόεδρο; Έχει λαϊκή εντολή ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας να αλλάξει τα βιβλία της ιστορίας; Έχει λαϊκή εντολή ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας στις συνομιλίες που διεξάγονται αυτή τη στιγμή να δέχεται στο ίδιο τραπέζι μαζί του να κάθεται ο δολοφόνος του Σολωμού Σολωμού; Έχει λαϊκή εντολή ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας να διαγράψει 3 000 χρόνια ελληνικής ιστορίας; Από αυτό το βήμα τα παιδιά με τα μαύρα σας στέλνουν ένα μήνυμα: Γεννηθήκαμε ελεύθεροι και θα πεθάνουμε ελεύθεροι. Γεννηθήκαμε Έλληνες και θα πεθάνουμε Έλληνες!

Κλείνω αφιερώνοντας σε όλους, εγχώριους και ξένους, οι οποίοι επιδιώκουν αυτή τη λύση μερικούς στίχους από ένα ποίημα του Θεοδόση Πιερίδη. Το ποίημα λέγεται "Κυπριακή Συμφωνία". «[...] Μόνο ένας Έλληνας να μείνει" -μόνος ένας σ' αυτή την Ελλάδα την ολόκληρη- "πάντα θα πολεμούμε. Και μην ελπίζεις πως τη γη μας θα την κάμεις δική σου. Βγάλτο απ' το νου σου." Βγάλτο απ' το νου σου. Βγάλτο απ' το νου σου».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ τον κ. Χρίστου.

Το λόγο έχει τώρα ο κ. Γιώργος Περδίκης εκ μέρους του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών.

Ο κ. Χρίστου έχει μιλήσει δώδεκα λεπτά, έτσι;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Ναι, σωστά.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι βουλευτές,

Ξεκινώντας την τοποθέτηση του Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών στο θέμα, οφείλω να ξεκαθαρίσω ότι βασίζεται σε όσες πληροφορίες καταφέραμε να συλλέξουμε, μετά από μια δύσκολη και επίμονη προσπάθεια διάρρηξης του πέπλου της μυστικότητας που καλύπτει τα σκοτεινά παρασκήνια των διαπραγματεύσεων.

Υπενθυμίζω ότι, παρά τις επανειλημμένες εκκλήσεις και τα διαβήματα από όλα σχεδόν τα κόμματα, ο Πρόεδρος αρνείται να καταθέσει στο Εθνικό Συμβούλιο τα έγγραφα των συγκλίσεων. Τις τελευταίες μάλιστα εβδομάδες έχει επιβάλει πλήρη συσκότιση, αφού δεν επιτρέπεται ούτε καν η ανάγνωση των πρακτικών των συνεδριάσεων. Η λειτουργία των υποεπιτροπών εξελίχθηκε σε ένα πρωτοφανές φιάσκο, ενώ το ίδιο το Εθνικό Συμβούλιο αντικαταστάθηκε από τις κατ' ιδίαν συναντήσεις με τους αρχηγούς των κομμάτων, πράγμα πρωτοφανές.

Φρονώ ότι αυτή ειδικά την κρίσιμη ώρα επιβάλλεται περισσότερη προσπάθεια προς επίτευξη της αναγκαίας ενότητας. Η απόφαση του Προέδρου Αναστασιάδη να μεταβεί στο “ομιχλώδες και σκοτεινό” Μοντ Πελεράν κατ' απαίτηση του κ. Ακιντζί, για να συζητηθούν τα κρίσιμα εναπομείναντα θέματα των συνομιλιών και ιδιαίτερος το εδαφικό σε συνδυασμό με το περιουσιακό μακράν της Κύπρου και του λαού της, κρίνεται ως ατυχής. Διότι έτσι εμπενδώνεται στην κοινή γνώμη η πεποίθηση ότι κάτι μαγειρεύεται στα σκοτεινά μαγειρεία των διαπραγματεύσεων, το οποίο είναι τόσο δύσσομο και δύσπεπτο, που υπάρχει ανάγκη να αποκρυσταλλωθεί μέχρι της τελικής και μοιραίας αποκαλύψεως. Το αυτό συνεχίζεται και επαυξάνεται με την απόφαση του Προέδρου να μη συγκαλέσει Εθνικό Συμβούλιο -πράγμα πρωτοφανές- πριν την εκ δευτέρου μετάβασή του στο Μοντ Πελεράν.

Θυμίζουμε ότι τόσο ο κατοχικός ηγέτης κ. Ακιντζί όσο και πρόσφατα ο κ. Ταλάτ έκαναν σαφή δημόσια αναφορά στο Εθνικό Συμβούλιο χαρακτηρίζοντάς το ως “τροχοπέδη στην ταχεία πρόοδο των συνομιλιών και την επίτευξη των χρονοδιαγραμμάτων του 2016”. Να υποθέσουμε άραγε ότι το Εθνικό Συμβούλιο δε συγκλήθηκε καθ' υπόδειξη των κατοχικών ηγετών, για να μην παρεμποδίζεται τάχα η υλοποίηση των τουρκικών σχεδίων;

Και να σκεφτεί κανείς ότι αυτός ο Πρόεδρος εξελέγη με το σύνθημα “Ενώνουμε Δυνάμεις”, γιατί, έλεγε, «ο ώμος του ενός δεν είναι αρκετός να αναλάβει το βάρος της ευθύνης της λύσης του Κυπριακού». Έλεγε επίσης «θα σεβαστώ την απόφαση του κυπριακού λαού του Απριλίου του 2004» και ότι δεν πρόκειται να φέρει τον κυπριακό λαό ενώπιον του διλήμματος να αποδεχτεί μια συμφωνία, αν δε θα είναι σίγουρος ότι θα διασκεδάσει τις ανησυχίες που τον οδήγησαν στην απόρριψη του Σχεδίου Ανάν.

Θέλω να θυμίσω ότι με την ανάληψη της προεδρίας από τον Πρόεδρο Αναστασιάδη καταθέσαμε συγκεκριμένη πρόταση για αλλαγή της μεθοδολογίας της συζήτησης του Κυπριακού. Στην πρότασή μας, που δανείστηκε στοιχεία από την πρόσφατη τροποποίηση του συντάγματος της Ισλανδίας, προτεινάμε σύγχρονες μεθόδους συνδιαλλαγής, με εισαγωγή των νέων τεχνολογιών, εμπλοκή της κοινωνίας των πολιτών και της επιστημονικής κοινότητας, σπάσιμο των εθνοτικών στεγανών και διεύρυνση της κοινωνικής συλλογικότητας. Ο Πρόεδρος Αναστασιάδης όμως επέλεξε την πεπατημένη, αυτήν που ακολουθούσε λίγο-πολύ τα εξήντα τελευταία χρόνια η ηγεσία μας, με τα “θαυμάσια” αποτελέσματά της. Είναι η τακτική των ηγετών που συνομιλούν μεταξύ τους ή μέσω ή με τη βοήθεια διαπραγματευτών, επιτροπών, συμβούλων και μυστικών ή φανερών μεσολαβητών, διαιτητών ή ενίοτε και επιδιαιτητών.

Να θυμίσω ότι σε αυτά τα εξήντα χρόνια αυτή η διαδικασία, παρά την εν γένει αναποτελεσματικότητά της, κάποτε οδηγούσε και σε κάποια αποτελέσματα, τα οποία έγιναν αποδεκτά με ποικίλα συναισθήματα, αλλά και συνθήματα. Ενίοτε χαρακτηρίστηκαν “νίκη του κυπριακού λαού”, εξού και το ιστορικό “νενικήκαμεν” του Μακαρίου, άλλοτε όμως ως απλά “οδυνήρη υποχώρηση” του ίδιου πάλι, του Μακαρίου.

Το αποτέλεσμα όμως εν γένει ήταν και παραμένει θλιβερό και, πιστέψτε με, ως Κίνημα Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών λαμβάνουμε σοβαρά υπόψη την πραγματικότητα, ότι δηλαδή η Κύπρος παραμένει διαιρεμένη, ένα μεγάλο μέρος της συνεχίζει να βρίσκεται υπό τουρκική κατοχή, συνεχίζεται ο εποικισμός και η δημογραφική αλλοίωση και εμπενδώνεται στην καρδιά και στο μυαλό των ανθρώπων η αποδοχή της διχοτόμησης. Είναι γι' αυτό που επιδιώκουμε λύση στο κυπριακό πρόβλημα, λύση όμως που να αποκαθιστά τη νομιμότητα, να ενώνει τον κυπριακό λαό και να διασφαλίζει τη συνέχιση της Κυπριακής Δημοκρατίας ως ανεξάρτητου, κυρίαρχου και δημοκρατικού κράτους.

Η αναφορά μου στα ζητήματα της διαφάνειας και της συλλογικότητας με την οποία επέλεξα να ξεκινήσω αυτή την τοποθέτηση μπορεί να σας φανεί επουσιώδης και ήσσονος σημασίας. Παρακαλώ κρατήστε τη για το τέλος, γιατί έχει τη σημασία της.

Έχοντας λοιπόν υπόψη τα ψήγματα της επίσημης πληροφόρησης και ιχνηλατώντας μέσα από δημοσιογραφικές πληροφορίες, ομιλίες και συνεντεύξεις του Προέδρου και των συνεργατών του, πληροφορίες από πρεσβείες και ξένους διπλωμάτες και κυρίως ειδήσεις που πλουσιοπάροχα προσφέρει ο κατοχικός ηγέτης και το περιβάλλον του, προσπαθήσαμε να συνθέσουμε την εικόνα της σημερινής κατάστασης στο Κυπριακό και των τελευταίων εξελίξεων, με τη βοήθεια μιας ομάδας από ειδικούς στα θέματα της νομικής και πολιτικής επιστήμης.

Κυρίες και κύριοι,

Εμείς, σε αντίθεση με τον Πρόεδρο Ομπάμα, δε θεωρούμε ότι το Κυπριακό είναι κυρίως πρόβλημα μεταξύ των δύο κοινοτήτων στο νησί, αλλά δημιουργήθηκε από την απόφαση της Τουρκίας να επαναδιεκδικήσει και να ανακαταλάβει την Κύπρο στη βάση στρατηγικού σχεδίου, που καταρτίστηκε από το 1956 -θυμίζω την έκθεση Νιχάτ Ερίμ- και το οποίο ακολουθεί ανελλιπώς από τότε, παρά τες κατά καιρούς αναγκαίες τροποποιήσεις και επικαιροποιήση. Στη βάση αυτού του σχεδίου έγινε η εισβολή του 1974, αφού οι ίδιοι οι Έλληνες του νησιού έδωσαν στους Τούρκους την ευκαιρία με τον εσωτερικό διχασμό και το προδοτικό πραξικόπημα.

Η Τουρκία εφάρμοσε ένα πρόγραμμα εθνικάθαρσης, που περιελάμβανε πογκρόμ βιαιοτήτων και μαζικών παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Εκδιώχθηκαν με τη βία οι Ελληνοκύπριοι κάτοικοι των κατεχόμενων περιοχών και σε λίγους μήνες μεταφέρθηκαν οι Τουρκοκύπριοι κάτοικοι από το νότο στον κατεχόμενο βορρά. Να θυμίσω ότι ακριβώς αυτό το σημαντικό γεγονός-σταθμός στην πορεία της εφαρμογής των στρατηγικών σχεδίων της Τουρκίας έγινε με τη δική μας συναίνεση, με την υπογραφή της Συμφωνίας της Τρίτης Βιέννης. Σημειώνω ότι οι Τούρκοι δεν εφάρμοσαν ποτέ το μέρος της Συμφωνίας της Τρίτης Βιέννης που αφορούσε τις δικές τους υποχρεώσεις έναντι των Ελληνοκυπρίων εγκλωβισμένων της Καρπασίας.

Τα αποτελέσματα της Συμφωνίας της Τρίτης Βιέννης είναι πολύ γνωστά και όντως δραματικά για την ελληνοκυπριακή κοινότητα και δη για τους εγκλωβισμένους της Καρπασίας. Είναι δε τόσο μεγάλο το μέγεθος της αποτυχίας αυτής της συμφωνίας που ο ίδιος ο Πρόεδρος Αναστασιάδης, σε μια στιγμή ειλικρίνειας και δίκαιης οργής, είπε στον κ. Ακιντζί στη συνάντησή τους της 7^{ης} Σεπτεμβρίου του 2016 τα εξής και διαβάζω από τα πρακτικά: «Υπάρχουν πολλά παραδείγματα μη εφαρμογής συμφωνιών από την Τουρκία, όπως η Συμφωνία της Τρίτης Βιέννης», είπε ο Πρόεδρος Αναστασιάδης. «Δεν υπάρχει καμιά εμπιστοσύνη», είπε ο Πρόεδρος Αναστασιάδης, «ανάμεσα στους Ελληνοκύπριους ότι η Τουρκία θα εφαρμόσει τη λύση που θα συμφωνηθεί», είπε ο Πρόεδρος Αναστασιάδης στις 7 Σεπτεμβρίου του 2016, προχθές.

Οι Τούρκοι λοιπόν πέτυχαν διά της ισχύος των όπλων και με την ανοχή της διεθνούς κοινότητας πρώτα την κατοχή μέρους της Κύπρου και, δεύτερον, με τη δική μας αφελή συναίνεση το γεωγραφικό διαχωρισμό του λαού. Αυτές οι αιματηρές επιτυχίες τους θα έπρεπε να ήταν αρκετές, εάν ο στόχος τους, όπως διατείνονται, ήταν η προστασία της τουρκοκυπριακής μειονότητας από την ελληνοκυπριακή πλειοψηφία.

Όμως, φευ! Δεν αρκεί για την Τουρκία απλώς να κατέχει τη μισή Κύπρο, διότι ο στρατηγικός της στόχος σύμφωνα με την έκθεση του Νιχάτ Ερίμ είναι «η ανάγκη να βρίσκεται η στρατιωτική ισχύς της νήσου σε σπιβαρά και ανώτερα χέρια προς προάσπιση των συμφερόντων και της ασφάλειας της Τουρκίας και του ΝΑΤΟ». Σε άλλο σημείο ο Νιχάτ Ερίμ λέει: «Η ασφάλεια της Τουρκίας και του ΝΑΤΟ σχετίζονται στενά με τον κάτοχο της Κύπρου».

Ετέθη λοιπόν σε εφαρμογή η δημογραφική μηχανική, για να ενισχυθεί πληθυσμιακά το τουρκικό στοιχείο και να αποκτήσει νομικό έρεισμα το αίτημα για επαναδιεκδίκηση της Κύπρου. Άλλωστε, ο ίδιος ο Νιχάτ Ερίμ αναφέρεται στην έκθεσή του σε «προσωρινή πλειοψηφία των Ελλήνων» στο νησί, ενώ περιγράφει πως το δικαίωμα της αυτοδιάθεσης των λαών πρέπει να παραμείνει αναλλοίωτο και αλώβητο από την τουρκική διπλωματία, για να χρησιμοποιηθεί εν καιρώ τω δέοντι για τον πλήρη έλεγχο της Κύπρου από την Τουρκία.

Ο εποικισμός λοιπόν και η μεθοδευμένη προσπάθεια για αλλοίωση της δημογραφικής σύνθεσης του πληθυσμού της Κύπρου τρόμαξε πρώτα και κύρια τους ίδιους τους Τουρκοκύπριους. Είδαν να γίνονται πολίτες δεύτερης κατηγορίας και να χάνουν την ποθούμενη ελευθερία τους, την οποία υποτίθεται ότι αγωνίστηκαν να αποκτήσουν έναντι της ελληνικής πλειοψηφίας.

Και προκύπτει το ερώτημα: Αν η Τουρκία των τριάντα εκατομμυρίων του μετριοπαθή ευρωπαϊστή Μεντερές στη δεκαετία του '50 θεμελίωσε μια πολιτική επαναδιεκδίκησης του στρατηγικού ελέγχου της Κύπρου, γιατί η σημερινή Τουρκία των εβδομήντα εκατομμυρίων του πανίσχυρου και αλλοπρόσαλλου Ερντογάν να μη θέλει να υλοποιήσει αυτό το σχεδιασμό; «Πώς», μου έλεγε τις προάλλες ένας φίλος μου Τουρκοκύπριος, «έχετε εσείς οι Έλληνες της Κύπρου την αφέλεια να πιστεύετε ότι η Τουρκία του Ερντογάν, που στηρίζει τρομοκρατικές οργανώσεις που απειλούν τη διεθνή ειρήνη από τον Καύκασο μέχρι την Άπω Ανατολή, προκαλεί τη Ρωσία, το Ισραήλ και τις ίδιες τις ΗΠΑ, πώς νομίζετε λοιπόν ότι αυτή η Τουρκία θα συναιέσει στην επίλυση του κυπριακού προβλήματος και θα εγκαταλείψει τα σχέδιά της για επανακατάληψη της μικρής και ανίσχυρης Κύπρου; Να το σκεφτείτε! Κάπου κάνετε λάθος», μου έλεγε κουνώντας το κεφάλι.

Εμείς νομίζουμε ότι είναι αφελές να πιστεύει κάποιος ότι το Κυπριακό είναι ένα πρόβλημα που μπορεί να λυθεί στο εργαστήριο των διαπραγματεύσεων αναμειγνύοντας υγρά σε δοκιμαστικούς σωλήνες. Το Κυπριακό είναι ένα πολύχρονο γεωπολιτικό ζήτημα που επηρεάζει και επηρεάζεται από τις ευρύτερες εξελίξεις στην περιοχή μας. Ας δοκιμάσουμε να σκεφτούμε λοιπόν ψύχραιμα και γεωπολιτικά, χωρίς δογματισμούς και ρεβανιστικά σύνδρομα.

Μας έλεγαν στην αρχή αυτής της διαδικασίας ότι η Τουρκία έχει συμφέρον από την επίλυση του Κυπριακού. Σύμφωνα με έναν αμερικάνικο μύθο, η επίλυση του Κυπριακού μπορεί να είναι win-win situation, μια υπόθεση δηλαδή αμοιτέρως επικερδής. Πριν από δύο χρόνια έλεγαν κάποιοι ότι για δύο λόγους η Τουρκία είναι έτοιμη να απαγκιστρωθεί από το στρατηγικό της σχέδιο για επανάκτηση της Κύπρου, να εγκαταλείψει την άτεγκτη στάση της και να προχωρήσει σε τέτοιες ενέργειες που να επιτρέπουν την επίλυση του Κυπριακού επί κοινή ωφέλεια.

Όπως ορθά σημειώθηκε τότε από πολλούς -πολύ πρόχειρα θυμάμαι τώρα τον πρόεδρο της ΠΣΕΚΑ τον Κρις Κρίστοφερ για παράδειγμα- εάν η Τουρκία επιθυμούσε διακαώς την επίλυση του Κυπριακού, θα μπορούσε να το επιδείξει λαμβάνοντας απλά, εμφανή και χωρίς κόστος μέτρα. Τέτοια θα μπορούσαν να ήταν η αποχώρηση μέρους των κατοχικών στρατευμάτων ή η επιστροφή της Αμμοχώστου ή έστω η παροχή άδειας σε εμπειρογνώμονες να εισέλθουν στο έκλειστο μέρος της πόλης -θυμάστε την προσπάθεια του Biden- η διευκόλυνση του έργου της Διερευνητικής Επιτροπής για τους Αγνοούμενους, το άνοιγμα του οδοφράγματος των Κοκκίνων και του Πυροῖου ή έστω το σβήσιμο της τεράστιας σημαίας που μολύνει την πλαγιά του Πενταδακτύλου. Ουδέν από τα πιο πάνω έγινε. Και τούτο ποσώς πρέπει να διαφεύγει της προσοχής μας!

Στην αρχαία Ελλάδα, κυρίες και κύριοι, πριν από κάθε σοβαρή εργασία οι άνθρωποι αναζητούσαν να ανιχνεύσουν τη βούληση των Θεών. Έκαναν διάφορα, παρατηρούσαν τον τρόπο που πετούσαν τα πουλιά, διάβαζαν τα εντόσθια των ζώων που θυσίαζαν, ερμήνευαν φυσικά φαινόμενα, κατέφευγαν σε μάντιες και προφήτες. Στη σημερινή πεζή εποχή αντί για οιωνοσκόπους επιβάλλεται να χρησιμοποιούμε την επιστημονική μελέτη και την παρατήρηση των γεωπολιτικών δεδομένων, για να μπορούμε να προβλέπουμε κατά το δυνατόν σωστά. Στη διεθνή πολιτική λένε ότι το 50% της επιτυχίας είναι η ορθή πρόβλεψη. Το άλλο 50% είναι η έγκαιρη προετοιμασία.

Έχουμε την άποψη ότι οι οιωνοί δε δικαιολογούν τη θέση κάποιων ότι η Τουρκία αντιλαμβάνεται την επίλυση του Κυπριακού ως αναγκαία, για να επιτύχει τους στρατηγικούς της στόχους, εκτός εάν η ίδια η μορφή της λύσης τούς εξυπηρετεί και οδηγεί έστω και από άλλη οδό στην επίτευξη των στρατηγικών της στόχων. Μας έλεγαν λοιπόν ότι η Τουρκία πιέζεται για λύση του Κυπριακού για δύο λόγους, πρώτον, για να διευκολύνει την πορεία των ενταξιακών της διαπραγματεύσεων στην Ευρωπαϊκή Ένωση και, δεύτερον, για να έχει πρόσβαση στα κοιτάσματα του φυσικού αερίου στην κυπριακή ΑΟΖ και να μπει στο ενεργειακό παιχνίδι. Ας εξετάσουμε λοιπόν τα δύο αυτά στρατηγικά επιχειρήματα.

Πρώτον, το χαρτί της Ευρώπης. Στην παρούσα φάση και στο προβλεπτό μέλλον αφήνει παγερά αδιάφορη την Τουρκία. Μόλις την περασμένη εβδομάδα ο Ερντογάν απειλήσε ότι θα θέσει σε δημοψήφισμα με πρόταση αποδοχής το αίτημα για εγκατάλειψη της ενταξιακής διαδικασίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Όταν το 2004 ο κυπριακός λαός απέρριπτε το Σχέδιο Ανάν, όντως υπήρχε η ελπίδα ότι οι ενταξιακές προσδοκίες της Τουρκίας μπορούσαν να λειτουργήσουν ως καταλύτης στη διευκόλυνση της λύσης του Κυπριακού. Οφείλουμε να ομολογήσουμε ότι τα κατά συρροήν λάθη της κυπριακής ηγεσίας, τα συμφέροντα και η αναληψία των Ευρωπαίων και του NATO, αλλά κυρίως οι αλλαγές στην ίδια την Τουρκία και στην περιοχή μας έχουν ακυρώσει πλήρως τον παράγοντα "Ευρώπη". Αντίθετα, περάσαμε και εποχές που το όραμα για ευρωπαϊκή λύση του Κυπριακού κόντεψε να μετατραπεί σε κίνδυνο ευρωδοχότωσης. Ο κίνδυνος αντιμετωπίστηκε όμως σε πολύ μεγάλο βαθμό αξιοποιώντας τα συγκριτικά πλεονεκτήματα της Κυπριακής Δημοκρατίας ως μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και με πολλή δουλειά από πολλούς παράγοντες, είναι αλήθεια.

Είναι βέβαια ευρέως αποδεκτό ότι η ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση έχει ενισχύσει, όπως θα δούμε πιο κάτω, τη διαπραγματευτική μας θέση στις συνομιλίες, καθιστώντας ανέφικτους επιμέρους στόχους των Τουρκοκυπρίων. Όμως το γεγονός αυτό σε καμία περίπτωση δεν επηρέασε τις στρατηγικές ισορροπίες στην περιοχή. Το επιχείρημα λοιπόν όσων υποστηρίζουν τους χειρισμούς του Προέδρου Αναστασιάδη ότι η Τουρκία θα λύσει το Κυπριακό κάνοντας έστω και στο ελάχιστο εκπτώσεις στις στρατηγικές της επιδιώξεις είναι αίολο και ανεδαφικό.

Δεύτερον, το ενεργειακό χαρτί. Το ενεργειακό χαρτί είναι επίσης ασαφές, αναιμικό και αδύναμο να καταστεί ικανό κίνητρο, για να πιεστεί η Τουρκία σε εγκατάλειψη των σχεδίων της για στρατηγική κατοχή της Κύπρου. Η συμμετοχή της Τουρκίας στο ενεργειακό παιχνίδι είναι δεδομένη, γιατί ήδη έχουν σχεδιαστεί και βρίσκονται σε στάδιο υλοποίησης μεγάλα ενεργειακά έργα που αφορούν την Τουρκία. Μόνο με αυτά καθίσταται ήδη σημαντικός ενεργειακός παίκτης στην περιοχή, αξιοποιώντας τα υπάρχοντα κοιτάσματα φυσικού αερίου στον Καύκασο και στην Υπερκαυκασία. Ας μη μας διαφεύγει και το σχέδιο για κατασκευή από τη ρωσική εταιρεία "Rosatom" του εργοστασίου πυρηνικής ενέργειας της Τουρκίας στο Άκκιουγιου, ακριβώς απέναντι από την Κύπρο, που θα καταστήσει την Τουρκία τη μοναδική χώρα στην περιοχή μας που θα παράγει ηλεκτρισμό με πυρηνική ενέργεια.

Είναι γνωστό επίσης ότι η παρούσα και για το άμεσο μέλλον κατάσταση στην παγκόσμια αγορά ενέργειας, οι τιμές του πετρελαίου και του φυσικού αερίου και τα διαθέσιμα κεφάλαια για ενεργειακά έργα στη διεθνή οικονομία δεν καθιστούν προς το παρόν επείγουσα και αναγκαία την εκμετάλλευση των όποιων κοιτασμάτων φυσικού αερίου στην Ανατολική Μεσόγειο. Σε αυτό το σημείο θα έλεγε κανείς προβοκατόρικα ότι για την Τουρκία δεν υπάρχει καλύτερος τρόπος για έλεγχο των κοιτασμάτων της κυπριακής ΑΟΖ από το να μετατραπεί το νησί σε τουρκικό προτεκτοράτο. Το δέλεαρ για λύση του Κυπριακού μπορεί να λειτουργήσει ως κίνητρο για επιτάχυνση της υλοποίησης των σχεδίων της Τουρκίας για στρατηγική κατάληψη της νήσου.

Αφού λοιπόν τίποτα δε φαίνεται να πιέζει την Τουρκία για άμεσες κινήσεις στο Κυπριακό, γιατί αναπτύσσεται τόσο έντονη δραστηριότητα στη βάση του χρονοδιαγράμματος του τέλους του 2016; Γιατί ο Ερντογάν πιέζει και εκβιάζει για επίτευξη συμφωνίας μέχρι το τέλος του 2016; Γιατί απειλεί με εντατικοποίηση του εποικισμού, ολοκλήρωση των σχεδίων για την παροχή νερού από την ηπειρωτική Τουρκία, προώθηση του σχεδίου της ηλεκτρικής διασύνδεσης και, το κυριότερο, απειλεί με προσάρτηση της Κύπρου από την Τουρκία κατά το πρότυπο της Κριμαίας; Μπορώ μάλιστα να σας βεβαιώσω ότι δεν είναι λίγες οι φορές τους τελευταίους μήνες -ακόμα και ψες- που στις δημόσιες, αλλά και κατ' ιδίαν τοποθετήσεις του Προέδρου Αναστασιάδη, των συνεργατών του, αλλά και όσων συμφωνούν με την τακτική του διαβλέπω μια δόση πανικού, ότι δηλαδή η Τουρκία είναι έτοιμη να υλοποιήσει τις απειλές της, όπως άλλωστε έχει πράξει πολλάκις στο παρελθόν.

Δε θα επιμείνω περισσότερο στο σημείο αυτό, διότι έτσι θα συμμετείχα άθελά μου στη διαδικασία τρομοκράτησης του κυπριακού λαού. Δεν έχουν ακόμα, βλέπετε, σβήσει από τη μνήμη μου οι μνημειώδεις απειλές για την κεραμίδα που θα πέσει στο κεφάλι των Ελληνοκυπρίων ή τη νέα μικρασιατική καταστροφή που μας απειλούσε, εάν απορρίπταμε το Σχέδιο Ανάν. Τα εργοστάσια του φόβου και του πανικού φαίνεται να έχουν ξεκινήσει την παραγωγή φοβικών συνδρόμων και εφιαλτικών σεναρίων. Όμως είναι δυνατόν ο Πρόεδρος Αναστασιάδης να παρασύρεται από φοβικά σύνδρομα και τους εφιάλτες του 2004, που φαίνεται να βρικολακιάζουν;

Έχουμε την άποψη ότι ο Πρόεδρος λαμβάνει σοβαρά υπόψη τις απειλές της Τουρκίας και καλώς πράττει. Το ορθότερο βεβαίως θα ήταν να εργάζεται και να προετοιμάζεται προς αποτροπή τους. Άλλωστε, το ενδεχόμενο ενός ναυαγίου, με όση καλή θέληση κι αν επιδείξει ο ίδιος, δεν μπορεί να αποκλειστεί. Σε αυτή την προσπάθεια για αντιμετώπιση των απειλών της Τουρκίας οφείλουμε όλες οι πολιτικές δυνάμεις και ο λαός να προσφέρουμε στήριξη και συμπαράσταση στην πολιτική μας ηγεσία και στον Πρόεδρο Αναστασιάδη. Θα έπρεπε ήδη να σχεδιάζουμε υπό τύπον σχεδίου βήτα όλοι μαζί την απάντησή μας στο οποιοδήποτε ενδεχόμενο υλοποίησης των τουρκικών απειλών. Κάτι τέτοιο όμως δε γίνεται και επί τούτου δε χωρεί καμία αμφιβολία.

Αντ' αυτού, φαίνεται να έχει επιλεγεί η οδός της συναίνεσης. Είναι, λένε, ο μόνος ασφαλής τρόπος που αποτρέπει την Τουρκία από το να προχωρήσει στην υλοποίηση των απειλών της για προσάρτηση. Με το ίδιο σκεπτικό θα έλεγα ότι ο αείμνηστος Γλαύκος Κληρίδης το τραγικό εκείνο διήμερο της Διάσκεψης της Γενεύης, 12 με 13 Αυγούστου του '74, θα μπορούσε να αποφύγει την "Επιχείρηση Ατίλας 2", αν αποδεχόταν το Σχέδιο Γκιουνές, που προνοούσε την ειρηνική και χωρίς θυσίες ανθρώπινων ζώων και καταστροφή περιουσιών παραχώρηση στους Τούρκους του 34% των εδαφών της Κύπρου. Αλλά δεν το έπραξε και δε βρέθηκε ποτέ κανένας να τον κατηγορήσει γι' αυτό.

Αλλά σε αυτό το σημείο κρίνω σκόπιμο να εξετάσουμε έναν πολύ σημαντικό παράγοντα, ο οποίος παίζει, κατά την άποψή μου, πολύ μεγάλο ρόλο στην εμπέδωση και συνειδητοποίηση των κινδύνων που εμπεριέχει ένα ναυάγιο των συνομιλιών. Η αναγνώριση αυτού του παράγοντα είναι χρήσιμη, διότι μπορεί να εξηγήσει σε κάποιο βαθμό γιατί ετέθη αυτό το ασφυκτικό χρονοδιάγραμμα που βιώνουμε με την επιτάχυνση των συνομιλιών με χρονικό ορίζοντα την πολυμερή διάσκεψη μέσα στο πρώτο δεκαπενθήμερο του Δεκεμβρίου. Κάποιοι μιλούν ήδη για τις 12 Δεκεμβρίου του επόμενου μήνα.

Η διευθέτηση του Κυπριακού, πριν να σιγήσουν τα όπλα στη Συρία, θα ενισχύσει τη γεωπολιτική θέση της Τουρκίας στις διαπραγματεύσεις για το μέλλον της Συρίας. Είναι γι' αυτό το λόγο που η Ρωσία έχει πολλάκις αμφισβητήσει το πιεστικό χρονοδιάγραμμα που θέτουν Τουρκία και ΗΠΑ για την επίτευξη συμφωνίας στο Κυπριακό. Η Ρωσία έχει καταγγείλει δημόσια τις παρεμβάσεις των ΗΠΑ και φαίνεται να μην ευνοεί, σε αντίθεση με τους Αμερικανούς της κ. Νούλαντ, την επίτευξη συμφωνίας άρον άρον μέσα στο 2016.

Σύμφωνα με τη δική μας εκτίμηση, η βεβαιωμένη επίτευξη συμφωνίας μέσα στο 2016 εξυπηρετεί τα συμφέροντα της Τουρκίας και των ΗΠΑ σε σχέση με το Συριακό και την επαναχαράξη του γεωπολιτικού χάρτη της περιοχής μας. Για όσους δε θα σπεύσουν να ισχυριστούν αφελώς ότι «εμάς δε μας ενδιαφέρουν οι λόγοι που η Τουρκία αποφάσισε ότι είναι η ώρα να λύσει το Κυπριακό, αλλά ας εκμεταλλευτούμε το παράθυρο ευκαιρίας» συστήνω να μη βιάζονται και να κρατούν μικρό καλάθι.

Η Τουρκία προειδοποιεί ότι «μόνο η ίδια καθορίζει το όριο των υποχωρήσεών της», πρόσφατη δήλωση του Πρωθυπουργού της Τουρκίας. Συνεπώς, όσοι ελπίζουν ότι οι Αμερικανοί της κ. Νούλαντ θα καταφέρουν να πείσουν τους Τούρκους να εγκαταλείψουν το στρατηγικό τους στόχο για τον έλεγχο της Κύπρου διά της

τουρκοκυπριακής κοινότητας, η οποία θα αναβαθμιστεί σε ισότιμο συνέταιρο στη νέα κατάσταση πραγμάτων, θα έλεγα ότι πλανώνται πλάνην οικτράν.

Ναι, οι γεωπολιτικές συγκυρίες είναι ενδιαφέρουσες και προσφέρονται για σοβαρή μελέτη και αξιοποίηση. Για να γίνει όμως αυτό, ιδιαίτερα από ένα μικρό κράτος όπως η Κύπρος, με μια ηγεσία που συνήθως κινείται αργά και διστακτικά, χρειάζεται χρόνος. Αυτό λοιπόν το κύριο και αναγκαίο συστατικό για απόκτηση στρατηγικών πλεονεκτημάτων στη διαπραγμάτευση επιχειρούν να αφαιρέσουν από τον Πρόεδρο Αναστασιάδη όσοι τον έχουν ζεύξει στο ασφυκτικό αυτό χρονοδιάγραμμα του Δεκεμβρίου του 2016. Έχουμε την άποψη ότι είναι προς το συμφέρον της υπόθεσης της Κύπρου να απεγκλωβιστεί με επιδέξιους και αποφασιστικούς χειρισμούς από τη χρονοθυρίδα των εκβιαστικών διλημάτων και να κερδίσει χρόνο, χρόνο που δεν πρέπει να τον αφήνει να παρέρχεται άσκοπα και άστοχα.

Στους επόμενους μήνες πρέπει να επιταχυνθούν οι διαδικασίες ενδυνάμωσης των στρατηγικών συμμαχιών της Κύπρου με τις γειτονικές και άλλες χώρες. Αρκετά καθυστερήσαμε! Είναι καιρός να προχωρήσουμε σε αμυντικές συμφωνίες, να επιταχύνουμε τα ενεργειακά έργα, τον αγωγό φυσικού αερίου Ισραήλ-Κύπρου-Ελλάδας και την ηλεκτρική διασύνδεση των τριών χωρών και να προχωρήσουμε το πρόγραμμα των γεωτρήσεων στην κυπριακή ΑΟΖ, παρακάμπτοντας τις ενστάσεις της Τουρκίας.

Έχουμε μάλιστα την άποψη ότι οι ενστάσεις της Τουρκίας θα ενδυναμωθούν και εν πολλοίς θα αποκτήσουν και πολιτική νομιμοποίηση, εάν οι συνομιλίες για το Κυπριακό βρίσκονται σε προχωρημένο στάδιο. Ακόμα και στο ενδεχόμενο ενός ναυαγίου, η Τουρκία θα βγει ενισχυμένη, έτοιμη να προτάξει τα επιχειρήματά της, που θα δικαιολογούν τη δυναμική παρέμβασή της για αποτροπή των γεωτρήσεων στην κυπριακή ΑΟΖ.

Ο Πρόεδρος Αναστασιάδης πρέπει να είναι λοιπόν τις επόμενες μέρες ιδιαίτερα προσεκτικός. Στο επόμενο διάστημα, αν δεν προσέξει, μπορεί να θέσει εαυτόν και βεβαίως την υπόθεση της Κύπρου σε αναπόδραστη διαδρομή, που θα καταλήγει σε ανυπέβλητα αδιέξοδα. Όπως είπε πρόσφατα σε μια δημόσια ομιλία του ο Πρόεδρος Αναστασιάδης, «σαράντα δύο χρόνια είναι πολλά» -και προσθέτω με δικά του λόγια- «αλλά αυτό δε σημαίνει ότι θα αποδεχθούμε μια άδικη και μη βιώσιμη συμφωνία στο Κυπριακό που θα καθιστά την Κύπρο προτεκτοράτο της Τουρκίας».

Η σημερινή γενιά των πολιτικών, και ιδιαίτερα ο Πρόεδρος Αναστασιάδης, θα κριθούμε από την ιστορία και τις μελλοντικές γενιές όχι για όσα κάναμε ή δεν κάναμε τα χρόνια που ζούμε, αλλά μάλλον για την κληρονομιά που τους αφήσαμε. Αν τους αφήσουμε μια χώρα μοιρασμένη, όπως την παραλάβαμε, θα μας καταδικάσουν. Αν τους αφήσουμε μια χώρα υπόδουλη στην Τουρκία, όπου οι Έλληνες θα ζουν υπό ζυγό και θα μεταναστεύουν σωρηδόν στην αναζήτηση μιας ελεύθερης ζωής, τότε θα μας καταριούνται εσαεί. Χρειάζεται λοιπόν προσοχή στην προσπάθεια που καταβάλλει ο Πρόεδρος Αναστασιάδης να αποφύγει κατά τρόπο που δε θα χωρεί αμφιβολία το ενδεχόμενο να καταστεί η Κύπρος προτεκτοράτο της Τουρκίας.

Είναι προς τούτο ιδιαίτερα σημαντικό να καταλήξουμε στην απόφαση και να επιμένουμε στην εμπλοκή όλων των μεγάλων δυνάμεων στη διαδικασία των συνομιλιών. Δεν ξέρω σε ποιο σημείο βρίσκονται σήμερα οι σχέσεις μεταξύ Κύπρου- Ρωσίας, αν η κυβέρνηση ενημερώνει τη Μόσχα συνεχώς και αδιαλείπτως για τις συνομιλίες μεταξύ των ηγετών και των διαπραγματευτικών ομάδων, αλλά είμαι σίγουρος ότι ούτε ο κ. Λαβρόφ ούτε κανένας άλλος ξένος διπλωμάτης μπορεί να μπαινοβγαίνει στο Κυπριακό όπως το κάνει η κ. Νούλαντ.

Αν κάποιος συνεχίζει να σκέφτεται με βάση τα ψυχροπολεμικά δεδομένα, μπορεί να δικαιολογήσει αυτό το αμερικανικό μονοπώλιο στο Κυπριακό. «Ανήκομεν εις την Δύσιν», έλεγαν κάποτε οι κυβερνώντες. Έχουμε την άποψη ότι οι καιροί άλλαξαν. Το ρωσικό αεροπλανοφόρο “Ναύαρχος Κουζνέτσοφ” -συγγνώμη, τα ρωσικά μου έννεν καλά!- βρίσκεται στα ανοικτά της Κύπρου και επιχειρεί στη Συρία δίπλα από το γαλλικό αεροπλανοφόρο “Σαρλ Ντε Γκωλ” -ούτε τα γαλλικά μου έννεν καλά!- που κάνει ακριβώς το ίδιο, και στη συνέχεια ανεφοδιάζονται και τα δύο σκάφη στα κυπριακά λιμάνια. Λίγα μέτρα πιο κάτω νατοϊκά βομβαρδιστικά χρησιμοποιούν τη βάση Ακρωτηρίου, για να βομβαρδίσουν τον ISIS, αλλά “κατά τύχη” και τις θέσεις του συριακού στρατού.

Η Κύπρος βρίσκεται στο επίκεντρο των συγκρούσεων των μεγάλων δυνάμεων, διατηρώντας την ουδετερότητά της, και καλά κάνει να τη διατηρήσει. Η ουδετερότητα όμως απαιτεί ισορροπίες. Οι ισορροπίες απαιτούν ισόρροπη στάση και ισοδύναμη συμπεριφορά προς τις μεγάλες δυνάμεις. Δυστυχώς, η εμπλοκή των μεγάλων δυνάμεων στη διαδικασία επίλυσης του Κυπριακού χαρακτηρίζεται από μια ανισορροπία υπέρ των ΗΠΑ. Η κ. Νούλαντ ανέλαβε να λύσει το Κυπριακό μέσα στα πλαίσια των συμφερόντων του NATO και της Τουρκίας -θυμηθείτε τα λόγια του Νιχάτ Ερίμ- και εμείς φαίνεται να το αποδεχόμαστε χωρίς αντίδραση.

Είναι προς το συμφέρον των Ελλήνων της Κύπρου και του συνόλου του κυπριακού λαού να επιδιώξουμε τη δυναμική εμπλοκή της Ρωσίας και των άλλων δυνάμεων στη διαδικασία των διαπραγματεύσεων. Αυτό δεν έγινε μέχρι τώρα. Κακώς! Τώρα έφτασε η στιγμή που, εάν αυτό δεν επιδιωχθεί με στοχοπροσήλωση, θα διαπράξουμε θανάσιμο λάθος. Επιβάλλεται να ξεκαθαρίσουμε το τοπίο, γιατί δυστυχώς οι τοποθετήσεις της κυβερνητικής παράταξης είναι εν πολλοίς αντιφατικές και συγχύζουν.

Η δική μας θέση ως Κινήματος Οικολόγων-Συνεργασία Πολιτών είναι καθαρή σαν κρύσταλλο: Η επικύρωση του συμφωνημένου μεταξύ των δύο κοινοτήτων πλαισίου για την ασφάλεια, που θα περιλαμβάνει και την κατάργηση των εγγυήσεων του '60, είναι υπόθεση μιας διεθνούς διάσκεψης στην οποία θα συμμετέχουν ισότιμα τα μόνιμα μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας, η Ευρωπαϊκή Ένωση, η Κυπριακή Δημοκρατία και βεβαίως η Ελλάδα και η Τουρκία. Ούτε πολυμερής ούτε πενταμερής διάσκεψη και προς Θεού καμία σχέση με τη διαδικασία του Μπούργκενστοκ!

Κοιτάζτε, είμαι ίσως ο μοναδικός σε αυτή την αίθουσα που έζησα προσωπικά την εμπειρία της συνάντησης στο Μπούργκενστοκ και σας λέω ότι είναι παράδειγμα προς αποφυγή. Όσοι αναφέρονται στο Μπούργκενστοκ και παίζουν με ασαφείς πλην επικίνδυνες διατυπώσεις προσφέρουν κάκιστη υπηρεσία. Στο Μπούργκενστοκ οδηγηθήκαμε ως μέρος μιας διαδικασίας που εμπεριείχε το στοιχείο της επιδιαιτησίας, που ευτυχώς δεν το έχουμε στην παρούσα φάση, και των ασφυκτικών χρονοδιαγραμμάτων, που δυστυχώς υπάρχουν και τώρα έστω και συγκαλυμμένα, ως τραγικές συνέπειες της συνάντησης της Νέας Υόρκης το Φεβρουάριο του 2004. Στο Μπούργκενστοκ είχαμε επίσης συζήτηση εφ' όλης της ύλης του Κυπριακού, μια κατάσταση την οποία οφείλει ο Πρόεδρος Αναστασιάδης ανυπερθέτως να αποφύγει αυτή τη φορά. Τέλος, στο Μπούργκενστοκ είχαμε την παράλληλη παρουσία των εγγυητριών δυνάμεων έτοιμων να εμπλακούν στη συζήτηση όλων των θεμάτων και μεταξύ αυτών και των ζητημάτων που αφορούν την ασφάλεια και τις εγγυήσεις. Μάλιστα, θυμάμαι πολύ καλά ότι έγιναν και μεταξύ τους συναντήσεις εκεί στον ίδιο χώρο του χιονισμένου ελβετικού θερέτρου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχετε ακόμα τέσσερα λεπτά.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Πέντε, νομίζω, Πρόεδρε! Να δεχτώ τα τέσσερα.

Όλα αυτά τα χαρακτηριστικά της συνάντησης του Μπούργκενστοκ -και άλλα ίσως που τώρα μου διαφεύγουν- πρέπει να αποφευχθούν επιμελώς. Ο Πρόεδρος Αναστασιάδης πρέπει να παύσει να αναφέρεται, ακόμα και ως αστείο, στο Μπούργκενστοκ, εκτός εάν θέλει να ενεργοποιήσει τα απορριπτικά αντανakλαστικά της πλειοψηφίας του κυπριακού λαού.

Πρέπει να αποφύγει την εμπλοκή στη συζήτηση άλλων θεμάτων και, ει δυνατόν, να επιδιώξει σύγκλιση με τον Ακιντζί στα θέματα εγγυήσεων και ασφάλειας, πριν τεθεί ενώπιον της διεθνούς διάσκεψης. Ο Πρόεδρος Αναστασιάδης έχει προς τούτο καταθέσει σχετική πρόταση -χωρίς δυστυχώς να τη συζητήσει με το Εθνικό Συμβούλιο και χωρίς τη συναίνεση όλων μας- την οποία, εξ όσων γνωρίζουμε, έχει ήδη προσπαθήσει να συζητήσει επανειλημμένα με τον Ακιντζί. Είναι, πιστεύω, ουσιώδες να επιδιωχθεί τις αποφάσεις για την ασφάλεια της Κύπρου να τις πάρουν οι ίδιοι οι Κύπριοι.

Ο Πρόεδρος Αναστασιάδης πρέπει να επιμένει στην άμεση αποχώρηση των τουρκικών στρατευμάτων, αναδιατυπώνοντας την πρότασή του σύμφωνα με τις απόψεις της πλειοψηφίας των κομμάτων. Κανένας λογικός άνθρωπος δεν μπορεί να αποδεχτεί στη ρευστή περίοδο της εφαρμογής της λύσης του Κυπριακού να βρίσκονται ισχυρές δυνάμεις του τουρκικού στρατού στην Κύπρο. Πρέπει με την έναρξη της εφαρμογής της συμφωνίας να περιοριστούν οι στρατιωτικές δυνάμεις των δύο εγγυητριών δυνάμεων στους αριθμούς που προνοούσαν οι συνθήκες του '60 για όση χρονική περίοδο θα χρειαστεί, για να εφαρμοστεί η συμφωνία. Ήδη συζητείται μια περίοδος 90 ημερών.

Όσον αφορά τις εγγυήσεις, απορρίπτουμε τις εγγυήσεις από την Τουρκία ή άλλη ξένη χώρα ή οργανισμό. Καμία σύγχρονη χώρα δεν καταφεύγει σε εγγυήσεις στο εξωτερικό, για να εξασφαλίσει συνθήκες εσωτερικής ασφάλειας. Θα ήμουν ιδιαίτερα ικανοποιημένος, αν εμείς οι Έλληνες της Κύπρου είχαμε συμφωνήσει τουλάχιστον σε αυτό το ουσιώδες ζήτημα, των στρατευμάτων και των εγγυήσεων. Όμως το γεγονός ότι ο Πρόεδρος Αναστασιάδης κατέθεσε σχετική πρόταση χωρίς διαβούλευση με τις πολιτικές δυνάμεις και το γεγονός ότι ετοιμάζεται να προχωρήσει σε πολυμερή διάσκεψη για την ασφάλεια χωρίς ουσιαστικό διάλογο με τις πολιτικές δυνάμεις, όπως επίσης και το γεγονός ότι τα δύο μεγάλα κόμματα αρνήθηκαν προτάσσοντας αίολα επιχειρήματα να τοποθετηθεί η Βουλή επί του θέματος συνιστούν ανησυχητικούς οιωνούς.

Σ' αυτό το σημείο, κύριε Πρόεδρε, καταθέτω ξανά ενώπιον της ολομέλειας, με το τέλος αυτής της συζήτησης, σχέδιο ψηφίσματος για τις εγγυήσεις και την ασφάλεια, το οποίο παρακαλώ να τεθεί στο τέλος της συζήτησης για ψηφοφορία.

Όσον αφορά τις λεπτομέρειες της συζήτησης για το Κυπριακό, θα αναφερθώ στα επόμενα λεπτά που θα έχω το απόγευμα. Θα πω μόνο τούτο: Κατά την άποψή μας δεν είναι ώρα να αρχίσει ψυχοφθόρος και φθοροποιός διχασμός: είναι ώρα να κατατεθούν εποικοδομητικές προτάσεις. Εμείς, πέρα από τη δική μας τοποθέτηση, που παραμένει σαφής όσον αφορά τη μορφή της λύσης, και τις δικές μας τοποθετήσεις, που αφορούν τις επιμέρους πρόνοιες των συζητήσεων, τις οποίες θα καταθέσω, όπως είπα και πριν, το απόγευμα, θέλουμε να στείλουμε ένα ξεκάθαρο μήνυμα προς τον Πρόεδρο Αναστασιάδη: Η απόφαση του κυπριακού λαού

δεν πρέπει να θεωρείται δεδομένη! Κανένας λαός δεν μπορεί να θεωρείται δεδομένος, ιδιαίτερα όταν νιώθει παραμελημένος, περιφρονημένος και καταπιεσμένος.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ. Εκέρδισες και μισό λεπτό!

Το λόγο τώρα έχει ο κ. Μιχάλης Γιωργάλλας εκ μέρους του Κινήματος Αλληλεγγύη.

Μ. ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Ευχαριστώ.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Καλημέρα.

Με τη σημερινή συζήτηση οφείλουμε όλοι με τις τοποθετήσεις μας να στείλουμε το ξεκάθαρο μήνυμα εντός και εκτός Κύπρου ότι η Βουλή των Αντιπροσώπων της Κυπριακής Δημοκρατίας, στην παρουσία Ελλήνων, Αρμενίων, Λατίνων και Μαρωνιτών βουλευτών, καταγγέλλει τη συνεχιζόμενη άκαρπη στάση της Τουρκίας στο Κυπριακό, αναδεικνύει το πρόβλημα ως πρόβλημα παράνομης εισβολής και κατοχής και υποστηρίζει τη σωστή λύση, που θα αντέξει στο χρόνο και θα φέρει την ειρήνη, την ασφάλεια και την ελευθερία στον τόπο μας, που θα ακυρώσει την κατοχή, θα ανατρέψει τη διαίρεση και θα επιτρέψει στους Κυπρίους πολίτες να συμβιώσουν χωρίς φυλετικούς και ρατσιστικούς διαχωρισμούς υπό καθεστώς ισονομίας και ισοπολιτείας σε όλη την επικράτεια της Κύπρου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Με τα όσα γνωρίζουμε γίνεται φανερό ότι, παρά τις σοβαρές διαφορές που φαίνεται να υπάρχουν μεταξύ των δύο πλευρών, οι διαπραγματεύσεις έχουν εισέλθει σε μια ιδιαίτερα κρίσιμη ευθεία, ενώ στο παρασκήνιο γίνονται σενάρια για διάσκεψη μέσα στις επόμενες βδομάδες στα πρότυπα του αλήστου μνήμης Μπούργκενστοκ. Δε χρειάζεται να πω περισσότερα· τα είπε προηγουμένως ο κ. Περδίκης.

Μέσα σε αυτές τις πιεστικές συνθήκες κάποιος επιμένουν να υποκύψουμε και να κλείσουμε το Κυπριακό, έστω και με μια δοτή ελλειμματική λύση. Αυτή η προσέγγιση όμως αποτελεί μια πολιτική αυτοχειρία, η οποία θα μας οδηγήσει σε εθνική αυτοκτονία. Κλείνοντας όπως όπως το Κυπριακό, δε θα επιλύσουμε το πρόβλημα. Απλά, θα του αλλάξουμε μορφή, καθιστώντας το ακόμα πιο επικίνδυνο.

Μέσα από τη σημερινή μας συζήτηση θα ήταν καλό να επιχειρήσουμε να απαντήσουμε στο ακόλουθο κρίσιμο ερώτημα: Είναι έτοιμη η Τουρκία να υποχωρήσει στο Κυπριακό; Η δική μας η εκτίμηση είναι ότι η Τουρκία μετά το πραξικόπημα του Ιουλίου βιώνει ένα πρωτόγνωρο διχασμό που απειλεί εκ νέου τη σταθερότητα και την ομαλότητα της χώρας. Ο Ταγίπ Ερντογάν από τη μια επιχειρεί να εξαφανίσει τους πολιτικούς του αντιπάλους και από την άλλη να εξαφανίσει κάθε προοπτική δημιουργίας κουρδικού κράτους εισβάλλοντας απροκάλυπτα στο Ιράκ και στη Συρία και αμφισβητώντας ακόμα και τον ίδιο τον Ατατούρκ, αλλά και διεθνείς συνθήκες, όπως αυτήν της Λωζάννης. Με τέτοιες συμπεριφορές είναι φανερό ότι η Άγκυρα δεν πρόκειται εύκολα να συναινέσει στην απώλεια των γεωστρατηγικών και άλλων πλεονεκτημάτων που απέκτησε με την εισβολή και την κατοχή της Κύπρου.

Στη συγκυρία αυτή που διανύουμε διαπιστώνουμε ξανά ότι η καλή θέληση της πλευράς μας να βρεθεί λύση στο Κυπριακό δεν αναγνωρίζεται και γίνεται αντικείμενο εκμετάλλευσης από την Άγκυρα. Το δε μοντέλο που προωθείται για μια win win λύση του Κυπριακού δε φαίνεται να ενδιαφέρει την Τουρκία, η οποία βέβαια εμμένει σε μια οθωμανικού τύπου προσέγγιση, σύμφωνα με την οποία το αδύναμο μέρος, δηλαδή εμείς, πρέπει να υποταχθεί πλήρως στις τουρκικές απαιτήσεις. Και οι τουρκικές απαιτήσεις και ο πάγιος στόχος της Άγκυρας στην Κύπρο ήταν και παραμένει η δημιουργία ξεχωριστής τουρκικής κρατικής οντότητας στο βορρά. Αυτό μπορεί να εξασφαλιστεί μόνο με μια διχοτομική λύση που θα βασίζεται στην αυστηρή διζωνικότητα και σε εθνοκοινοτικά κριτήρια, που δε θα προάγουν μια ενοποιημένη πολιτεία και μια ενιαία οικονομία.

Η πολιτική που ακολουθεί και σήμερα η τουρκική πλευρά στην Κύπρο εδράζεται πάνω στο γεωστρατηγικό και στρατηγικό σχέδιο που εκπόνησε το 1956 για την κυβέρνηση Μεντερές ο καθηγητής του Συνταγματικού Δικαίου και διατελέσας και Πρωθυπουργός της Τουρκίας Νιχάτ Ερίμ. Πολλά είπε προηγουμένως ο κ. Περδίκης. Όλες οι τουρκικές κυβερνήσεις των τελευταίων εξήντα χρόνων υλοποιούν πιστά τους πυλώνες της στρατηγικής του Νιχάτ Ερίμ, εδραιώνοντας έτσι την παραμονή και παρουσία της Τουρκίας στην πατρίδα μας. Οι επινοήσεις του Νιχάτ Ερίμ για πρόταξη της διχοτόμησης, για χωριστά δημοψηφίσματα, για ελεύθερη μετάβαση Τούρκων προς την Κύπρο και εδραίωση της εικόνας των δύο λαών στο νησί είναι επίκαιρες και στην εν εξελίξει διαδικασία των διαπραγματεύσεων. Οι τούρκικοι σχεδιασμοί από τη δεκαετία του 1950 προέβλεπαν το γεωγραφικό και πληθυσμιακό διαχωρισμό στην Κύπρο, προκειμένου να υπάρξουν οι

συνθήκες για δημιουργία τουρκικού κράτους στο βορρά. Η εισβολή στην Κύπρο στις 20 Ιουλίου 1974 δυστυχώς δημιούργησε αυτές τις προϋποθέσεις.

Η πλευρά μας προσπάθησε να ανακόψει την πορεία δημιουργίας ξεχωριστού κράτους στο βορρά και στη Διάσκεψη της Γενεύης στις 9 Αυγούστου 1974 πρότεινε άμεση επιστροφή στο σύνταγμα της 16^{ης} Αυγούστου 1960 και διακοινοτικές συνομιλίες για τα αμφισβητούμενα σημεία. Αντίθετα, ο Ντενκτάς επέμεινε σε μια ομοσπονδία στη βάση της εδαφικής διαίρεσης της επικράτειας της Κύπρου με ευρύτατη αυτοκυβέρνηση της τουρκοκυπριακής ομοσπονδίας περιοχής. Τη λύση αυτή υποστήριξε και η Βρετανία, που αναγνώρισε την ανάγκη δημιουργίας τουρκικής ζώνης στην Κύπρο. Με βάση αυτά τα δεδομένα, σε σύσκεψη παραγόντων της ελληνικής κυβέρνησης και της κυπριακής κυβέρνησης στην Αθήνα το διήμερο 30 Νοεμβρίου-1^η Δεκεμβρίου 1974 αποφασίστηκε η πρόταση της λύσης πολυπεριφερειακής ομοσπονδίας, η έκταση της οποίας θα ήταν ανάλογη με την πληθυσμιακή αναλογία των δύο κοινοτήτων.

Ο πληθυσμιακός διαχωρισμός όμως ξεκίνησε μετά την εισβολή, όταν Ελληνοκύπριοι μέχρι τα μέσα του 1975 μετέφεραν καθημερινά παράνομα, επί πληρωμής βέβαια, χιλιάδες Τουρκοκυπρίους μέχρι τη γραμμή αντιπαράταξης, για να φύγουν στα κατεχόμενα. Ο πλήρης διαχωρισμός των πληθυσμών ολοκληρώθηκε με τη Συμφωνία της Τρίτης Βιέννης στις 9 Αυγούστου 1975 μεταξύ Κληρίδη και Ντενκτάς, με την οποία επιτράπηκε η μετακίνηση Τουρκοκυπρίων στο Βορρά και Ελληνοκυπρίων στις ελεύθερες περιοχές. Ο στόχος για ένα ξεχωριστό τουρκικό κράτος στο Βορρά άρχισε να υλοποιείται.

Η Αγκυρα στη συνέχεια μεθόδευσε τις συνομιλίες, ώστε στις 13 Μαρτίου 1977 να καταλήξουμε στη Συμφωνία Μακαρίου-Ντενκτάς, η οποία δεν ήταν ολοκληρωμένη συμφωνία επίλυσης, αλλά έδιδε το περίγραμμα αναζήτησης λύσης ομοσπονδιακού χαρακτήρα. Ένα χρόνο μετά την υπογραφή της ο τότε γενικός γραμματέας του ΑΚΕΛ Εζεκίας Παπαϊωάννου, μιλώντας στο 14^ο συνέδριο του κόμματος στις 25-28 Μαΐου 1978 στη Λευκωσία, σχολίαζε: «Με βάση τις τουρκικές προτάσεις, το ένα πέμπτο του πληθυσμού ουσιαστικά θα εξουσιάζει τη μεγάλη πλειοψηφία. Είναι χειρότερη μορφή δικτατορίας της μειοψηφίας πάνω στην πλειοψηφία και από αυτήν που επικρατεί στη Ροδεσία και τη Νότιο Αφρική». Απλά, για να δούμε την πολιτική αίσθηση που είχε δημιουργήσει αυτή η συμφωνία στις πολιτικές δυνάμεις εκείνης της εποχής.

Χρονολογικά ακολούθησαν το 1979 η Συμφωνία Κυπριανού-Ντενκτάς, μετέπειτα το 1983 οι τρεις Δείκτες ντε Κουεγιάρ. Μετά το ναυάγιο των Δεικτών ντε Κουεγιάρ, η μεσολαβητική προσπάθεια κατέληξε στην ανακήρυξη του ψευδοκράτους, της λεγόμενης «Τουρκικής Δημοκρατίας της Βόρειας Κύπρου». Επόμενος σταθμός για το Κυπριακό ήταν το 1989 επί προεδρίας Γιώργου Βασιλείου με τις ομόφωνες αποφάσεις του Εθνικού Συμβουλίου. Τότε ένας από τους στενούς συμβούλους του Μακαρίου στο Κυπριακό, ο κ. Μιχαλάκης Τριανταφυλλίδης, χρόνια μετά, το 1997, δήλωνε σε συνέντευξή του ότι οι ομόφωνες αποφάσεις του 1989 έπασχαν από τα διζωνικά και δικοινοτικά στοιχεία που δεν μπορούσε να εφαρμοστούν και η ελληνοκυπριακή πλευρά έπρεπε να κάνει νέες προτάσεις που να διασώζουν τη δημοκρατική αρχή, τη λαϊκή κυριαρχία και τα ανθρώπινα δικαιώματα του κυπριακού λαού. Δυστυχώς, αυτό δεν έγινε και οι ομόφωνες αυτές αποφάσεις άνοιξαν το δρόμο για σχέδια με έντονα διχοτομικά χαρακτηριστικά, όπως οι Ιδέες Γκάλι το 1992 και βέβαια το 2004 με το Σχέδιο Ανάν.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Απολογούμαι, αν σας κουράζω με ιστορικές αναφορές. Αναφέρω αυτά τα ιστορικά στοιχεία, γιατί μέσα από την ανάλυσή τους μπορούμε να αντιληφθούμε τις δικές μας αδυναμίες και τα δικά μας λάθη, αλλά ταυτόχρονα να κατανοήσουμε τις τουρκικές προσεγγίσεις στο Κυπριακό, ώστε να αντιμετωπίσουμε και τώρα αυτό που έχουμε μπροστά μας. Τα όσα δυσάρεστα μας συμβαίνουν σήμερα δεν είναι κεραυνός εν αιθρία. «Περισσότερο φοβούμαι τα δικά μας σφάλματα παρά των εχθρών τα σχέδια», εκφώνουσε ο Περικλής ενώπιον των Αθηναίων κατά το Θουκυδίδη. Δυστυχώς, αυτό ισχύει και για εμάς. Είναι πολύ δύσκολο να πιστέψει κανείς πόσα λάθη και παραλήψεις στη διαχείριση του κυπριακού προβλήματος έγιναν διαχρονικά από την πλευρά μας. Όσο κι αν φαίνεται υπερβολικό, στην πραγματικότητα, με βάση τα γεγονότα, η Τουρκία σχεδιάζει και εμείς υλοποιούμε τους σχεδιασμούς της με μια μικρή χρονική καθυστέρηση.

Γνωρίζουμε τους τουρκικούς στόχους στην Κύπρο ! Μας τους αποκάλυψε από το 1956 ο Νιχάτ Ερίμ , μας τους εξηγούσε διεξοδικά ο Ντενκτάς από τη δεκαετία του 1960 και μετά, μας τους κατέγραψε αναλυτικά ο Νταβούτογλου μέσα στο βιβλίο του “Το στρατηγικό βάθος”, μας τους φανερώνουν πλέον καθημερινά ο Ερντογάν, ο Ακιντζί και τόσο άλλοι απροκάλυπτα, χωρίς καμουφλαρίσματα. Το μέγα ερώτημα είναι γιατί εμείς παραμένουμε τόσο αφελείς και κάθε φορά ελπίζουμε σε ένα μουσουλμανικό θαύμα, προσδοκώντας ότι ο ήλιος θα ανατείλει από το βορρά, και διολισθαίνουμε όλο και πιο βαθιά στον εθνικό εξευτελισμό , την υποταγή και το ραγιαδισμό. Αλήθεια, τότε επιτέλους θα συνειδητοποιήσουμε ότι κανένας Ερντογάν , κανένας Ταλάτ, κανένας Ακιντζί δεν εκπροσωπεί και δεν προωθεί τα δικά μας συμφέροντα; Προωθούν τα δικά τους! Δυστυχώς όμως, τα δικά τους, όσο κι αν δε θέλουμε να το αντιληφθούμε, δε συμπίπτουν με τα δικά μας!

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η επιτυχία στο εγχείρημα επίλυσης του Κυπριακού απαιτεί τη συνταύτιση στόχων και επιδιώξεων, έστω κατ’ ελάχιστον, προκειμένου να δημιουργηθεί το απαραίτητο υπόβαθρο οικοδόμησης μιας πρακτικά

εφαρμόσιμης και αποδεκτά λειτουργήσιμης λύσης. Αναλύοντας τα όσα περιλαμβάνουν όσα έγγραφα των διαπραγματεύσεων μας επιτρέπει να δούμε, καταλήγουμε στο γενικό συμπέρασμα ότι και οι δύο πλευρές περιορίζονται να βρουν μηχανιστικούς τρόπους επίλυσης διαφορών ή και λειτουργίας οργάνων και θεσμών, αφήνοντας κατά μέρος τις βασικές αρχές και αξίες που πρέπει να διακρίνουν κάθε σύγχρονο δημοκρατικό πολίτευμα. Ιδιαίτερα η τουρκοκυπριακή πλευρά, εκεί που κρίνει ότι ο βαθμός συμμετοχής της στα πολιτειακά όργανα δεν είναι ο επιθυμητός, απαιτεί -και τις περισσότερες φορές το παίρνει- την εγκαθίδρυση αντίστοιχων ισότιμων πολιτειακών οργάνων. Για το κόστος της λειτουργίας των οργάνων αυτών ή ακόμα περισσότερο για το αν θα μπορέσουν ποτέ να λειτουργήσουν με αυτές τις ισότιμες συνθέσεις που προβλέπουν ουδείς προβληματισμός φαίνεται να υπάρχει. Τέτοιες ρυθμίσεις αφορούν κρίσιμους θεσμούς του κράτους, όπως είναι η Κεντρική Τράπεζα, η Επιτροπή Ανταγωνισμού και άλλοι ανεξάρτητοι ή δημόσιοι οργανισμοί.

Οι κρίσεις και οι δυσλειτουργίες του κράτους θα παραπέμπονται στο Μηχανισμό Επίλυσης Κρίσεων. Όταν ένα σύνταγμα καταρτίζεται στη βάση του ότι μέσα από τη λειτουργία του κράτους συνεχώς θα υπάρχουν κρίσεις και δη πολιτειακές, τότε οι συντάκτες του αποδέχονται εκ των προτέρων ότι δημιουργούν ένα σύνταγμα δυσλειτουργικό και ένα κράτος που θα γεννά προβλήματα και κρίσεις. Και θα γεννά προβλήματα και κρίσεις το κράτος που ετοιμάζουν, καθώς, πέρα από την ενισχυμένη συμμετοχή των Τουρκοκυπρίων στη σύνθεση του Υπουργικού Συμβουλίου, επιπλέον θα απαιτείται και η σύμφωνη γνώμη ενός Τούρκου υπουργού σε όλα τα θέματα. Αν αυτή η προσέγγιση επιβλήθηκε, δήθεν για να εξασφαλίζεται η δικαιοσύνη, τότε να περιμένουμε ότι αυτή η λογική θα επικρατήσει σε όλη την πυραμίδα της λήψης αποφάσεων.

Η σύνθεση του Υπουργικού Συμβουλίου με μεγάλη ευκολία και χωρίς ιδιαίτερο προβληματισμό, ύστερα από πρόταση της τουρκοκυπριακής πλευράς, επαυξάνεται από το 2 προς 1 στο 7 προς 4, γιατί έτσι εξυπηρετούνται οι θέσεις και οι επιδιώξεις της πλευράς αυτής. Για το ποιος πληρώνει τα έξοδα της νέας όμως δε γίνεται κανένας λόγος! Οι άνω και κάτω Βουλές, όπως προτείνονται, δεν έχουν καμία σχέση με τα σύγχρονα νομοθετικά σώματα. Η επιλογή της επίλυσης αδιεξόδων διά της κληρώσεως είναι τουλάχιστον φαιδρή και ανάξια σχολιασμού. Εμείς θέλουμε η Κύπρος, που σήμερα είναι κράτος, να παραμείνει κράτος και όχι να παίζεται η τύχη της στα ζάρια!

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Στην ομόφωνη απόφαση του Εθνικού Συμβουλίου του 2009 συμφωνήθηκε ότι η αποκατάσταση των βασικών ελευθεριών και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων όλων των Κυπρίων, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος των προσφύγων για επιστροφή στα σπίτια και τις περιουσίες τους, είναι απαραίτητες προϋποθέσεις για τη λύση. Δυστυχώς όμως, απ' όσα βλέπουν το φως της δημοσιότητας φαίνεται ότι οι βασικές ελευθερίες που ισχύουν σε όλη την Ευρωπαϊκή Ένωση για τους Έλληνες της Κύπρου μετά τη λύση θα είναι κουτσουρεμένες.

Ο κ. Ακιντζί διακήρυξε, χωρίς να διαψευστεί, ότι η δικαιοδοσία για τις βασικές ελευθερίες θα ανήκει στα συνιστώσα κράτη και η εφαρμογή τους θα ρυθμίζεται αναλόγως από σχετικές νομοθεσίες, με απώτερο στόχο να διατηρηθεί σε όλα τα επίπεδα ο τουρκικός χαρακτήρας της βόρειας Κύπρου, όχι μόνο στον πληθυσμό και στο έδαφος, αλλά και σε οικονομικά ζητήματα. Όπως επισημαίνει η τουρκική πλευρά προς την Ευρωπαϊκή Ένωση συχνά-πυκνά στις συναντήσεις που έχουν στις Βρυξέλλες, «δεν πρόκειται να αφεθούν οι Ελληνοκύπριοι να αγοράσουν εκ νέου το βορρά, όπως ήταν το σύνθημά τους, διότι μια τέτοια εξέλιξη δε θα είναι ωφέλιμη ως προς τη βιωσιμότητα της λύσης».

Από την ελληνοκυπριακή διαπραγματευτική ομάδα τονίζεται ότι αυτό το οποίο έχει γίνει αποδεκτό είναι η απόκλιση από την ελεύθερη αγορά και ιδιοκτησία περιουσιών από τους Ελληνοκυπρίους στο τουρκικό συνιστών κρατίδιο για κάποιο διάστημα, το οποίο δεν έχει καθοριστεί. Ο στόχος είναι το βιοτικό επίπεδο των Τουρκοκυπρίων να αυξηθεί και να είναι δυνατό να φτάσει εκείνο των Ελληνοκυπρίων. Οι Έλληνες δηλαδή δε θα μπορούν να αγοράζουν γη στα κατεχόμενα, μέχρι να βελτιωθεί η οικονομία των κατεχομένων.

Ακόμα, οι εμπορικές δραστηριότητες στο τουρκικό συνιστών κρατίδιο θα ρυθμίζονται αυτόνομα, μακριά από την κεντρική κυβέρνηση, ό,τι και αν σημαίνει αυτό.

Όσοι θα θελήσουν να επιστρέψουν θα έχουν το δικαίωμα επιστροφής και εργασίας· το δικαίωμα αποκατάστασης της περιουσίας τους θα εξαρτηθεί και από την κατάσταση των σφετεριστών της περιουσίας αυτής.

Η ιθαγένεια θα χωρίζεται σε άλλες δυο εσωτερικές ιθαγένειες, αυτές των συνιστώντων κρατιδίων, και η εσωτερική ιθαγένεια θα είναι συνδεδεμένη με το δικαίωμα της ψήφου. Πλην κάποιας ποσόστωσης, οι Ελληνοκύπριοι που θα επιστρέψουν δε θα έχουν ψήφο στο βορρά. Θα έχουν μόνο το δικαίωμα να ψηφίζουν στις ευρωεκλογές και στις τοπικές εκλογές. Αυτά τα δικαιώματα τα έχει ο οποιοσδήποτε Ευρωπαίος πολίτης στις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ανεξάρτητα αν είναι η πατρίδα του. Εκείνο που τον ξεχωρίζει όμως από όλους τους υπόλοιπους πολίτες μιας χώρας είναι το δικαίωμα της ψήφου σε εθνικές εκλογές. Η Κερύνηα είναι η πατρίδα μας! Η σχέση μας μαζί της δεν είναι όπως εκείνη με τις Βρυξέλλες ή το Βερολίνο ή τις άλλες ευρωπαϊκές πόλεις. Δεν μπορεί να είμαστε ξένοι ή τουρίστες στην πατρίδα μας! Και το πολιτικό δικαίωμα του

εκλέγειν και του εκλέγεσθαι είναι συνδεδεμένο με την πατρίδα, με το κράτος στο οποίο ανήκει ένας πολίτης χωρίς εδαφικούς, εθνικούς ή άλλους ρατσιστικούς διαχωρισμούς.

Το θέμα της οικονομίας και ιδιαίτερα το πώς αυτή θα λειτουργήσει στην πράξη μετά τη λύση με δεδομένη τη σοβαρή ανισομέρεια που υπάρχει μεταξύ ελεύθερων και κατεχόμενων περιουσιών θα έπρεπε να μας απασχολήσει περισσότερο. Αντί να βρεθούν πειστικές και τεκμηριωμένες απαντήσεις για το πώς και από πού θα βρεθούν τα χρήματα για την εφαρμογή της λύσης και τη λειτουργία του νέου πολιτειακού συστήματος, ώστε να είναι βιώσιμο, κάποιιοι υπόσχονται ότι με τη λύση θα ανοίξουν οι κρουνοί του ουρανού και θα βρέχει ευρώ.

Από την άλλη, πώς θα λειτουργήσει το νέο τραπεζικό σύστημα; Στην Ευρώπη υπάρχουν νόμοι, υπάρχουν νόμοι κεφαλαιακής επάρκειας. Καμία τουρκική τράπεζα των κατεχομένων δεν πληρεί τα κριτήρια αυτά και καμία δε δέχεται ελέγχους, γιατί λειτουργούν όλες ως πλυντήρια ξεπλύματος βρόμικου χρήματος! Πώς θα τα καταφέρει η Κεντρική Ομοσπονδιακή Τράπεζα να επιβιώσει, όταν θα υπάγεται στην Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και θα έχει να ρυθμίσει τέτοιες ανισομέρειες; Πώς θα εφαρμοστεί το ευρώ με ένα τόσο διεφθαρμένο τραπεζικό σύστημα στα κατεχόμενα; Πόσα θα προσφέρει το κάθε συνιστών κρατίδιο στον κεντρικό προϋπολογισμό; Πώς θα λειτουργήσει το φορολογικό σύστημα και ποιες θα είναι οι δικαιοδοσίες των κρατιδίων και ποιες του ομοσπονδιακού κράτους; Ποιος θα πληρώσει τα χρέη του ψευδοκράτους; Τι θα συμβεί με τα Διαρθρωτικά Ταμεία της Ευρωπαϊκής Ένωσης; Η Κύπρος θα γίνει δυο περιφέρειες, αντί μίας που είναι σήμερα; Και τότε πώς θα γίνεται η κατανομή των ευρωπαϊκών πόρων; Πού θα πληρώνει φόρους ο πολίτης; Εκεί που εργάζεται και θα διαμένει ή εκεί που θα ψηφίζει; Σε ποιο σχέδιο υγείας θα ανήκει; Πού θα έχει περιθαλψη; Εκεί που θα εργάζεται ή εκεί που θα ψηφίζει;

Αυτά τα απλά θέματα δεν έχουν απαντηθεί, όπως και πολλά άλλα παρόμοια. Και δυστυχώς, θα τα βρούμε μπροστά μας, αν ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας δεν αντέξει στις πιέσεις και υποχρεωθεί να συμφωνήσει σε μια δοτή ελλειμματική λύση.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το θέμα της ασφάλειας δεν αφορά μόνο στις τουρκικές εγγυήσεις. Η δυσλειτουργία του πολιτειακού συστήματος μπορεί να αποτελέσει αιτία ή και αφορμή διάλυσης του νέου πολιτειακού μορφώματος που θα δημιουργηθεί. Αυτό το θέμα απασχολεί ακόμα και τους τεχνοκράτες στις Βρυξέλλες και θα έπρεπε να απασχολεί και εμάς. Η διάλυση δεν είναι αναγκαίο να προκύψει μόνο μέσα από μια εξωτερική στρατιωτική επέμβαση, αλλά και μέσα από μια συνταγματική ή οικονομική κρίση ή ακόμα μέσα από μια πληθυσμιακή έκρηξη, που θα δημιουργήσει προβλήματα ζωτικού χώρου. Και είναι αλληλένδετη μια τέτοια εξέλιξη με τον εποικισμό.

Μας λένε ότι με τη λύση θα σταματήσει ο εποικισμός. Πλανώνται πλάνην οικτράν! Μετά τη λύση ο εποικισμός ενδέχεται να λάβει τη μορφή πλημυρίδας μουσουλμανικών πληθυσμών είτε ως προσφύγων είτε ως μεταναστών από την Τουρκία. Ήδη τέτοια φαινόμενα παρακολουθούμε σωρηδόν στην Ελλάδα. Ένα κράτος χωρίς δυνάμεις ασφαλείας πώς θα τους χειριστεί αυτούς τους πληθυσμούς; Αν έρθουν Τούρκοι πολίτες ως τουρίστες ή εργάτες και μείνουν παράνομα στην Κύπρο, ποιος θα τους διώξει; Μήπως με τη λύση η Τουρκία αυτομάτως θα αρχίσει να σέβεται τους διεθνείς νόμους; Θα γίνει αυτόματα σύγχρονο κοσμικό δημοκρατικό κράτος, έτοιμο να ενταχθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση και θα έχει τη διζωνική δικαιοδική ομοσπονδία της Κύπρου σταθερό υποστηρικτή και σύμμαχό της;

Υπάρχουν πολλές πολιτικές προσωπικότητες και τεχνοκράτες στις Βρυξέλλες, αλλά και ευρωβουλευτές, που γνωρίζουν το Κυπριακό, οι οποίοι επισημαίνουν ότι θα πρέπει να εξευρεθούν τρόποι να θωρακιστούν τα σύνορα της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην Κύπρο. Εκείνο βέβαια που τους προβληματίζει είναι να μη μετατραπεί ο βορράς σε χώρο από τον οποίο θα γίνεται εξαγωγή μουσουλμανικού πληθυσμού στην Ευρώπη.

Τα ζητήματα της βιωσιμότητας της λύσης είναι συνδεδεμένα μεταξύ τους και ως προς τις δομές του πολιτειακού συστήματος, αλλά και με τα δημοκρατικά ελλείμματα που περιλαμβάνονται στους επώδυνους συμβιβασμούς των ένθερμων οπαδών της άμεσης λύσης. Χωρίς την αλλαγή όμως της επεκτατικής τουρκικής πολιτικής, ό,τι και να γίνει, η απειλή της Τουρκίας προς την Κύπρο θα συνεχίσει να υφίσταται. Επί του παρόντος η τουρκική πλευρά επιμένει να συνδέει την επίδοση χαρτών επί του εδαφικού με την εκ των προτέρων αποδοχή από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας ότι θα υπάρχουν εγγυητικά δικαιώματα και ότι δε θα γίνουν μεγάλες εδαφικές αναπροσαρμογές.

Να θυμίσω ότι στην ομόφωνη απόφαση του Εθνικού Συμβουλίου αναφέρεται ότι πριν από τη λύση θα πρέπει να διενεργηθεί από αξιόπιστο διεθνή οργανισμό απογραφή πληθυσμού, ιδιοκτησίας και χρήσης γης στα κατεχόμενα και να επιδιωχθεί από τώρα μορατόριουμ στην εκμετάλλευση προσφυγικών περιουσιών και στην απόδοση της λεγόμενης ιθαγένειας του ψευδοκράτους. Είναι γεγονός ότι τίποτα από αυτά δεν έγινε, αν και μετά την εισβολή η Τουρκία προχώρησε σε ένα συστηματικό έγκλημα πολέμου μεταφέροντας εποίκους για αλλοίωση του δημογραφικού χαρακτήρα της Κύπρου. Δυστυχώς, σήμερα στα κατεχόμενα υπάρχει ένας αδιευκρίνιστος αριθμός Τούρκων. Καλούμε τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας έστω και τώρα να απαιτήσει, όπως προνοεί η απόφαση του Εθνικού Συμβουλίου, απογραφή πληθυσμών πριν από την όποια συμφωνία.

Πανηγυρίζουν κάποιοι για την αναλογία 1 προς 4, που φαίνεται να έχει συμφωνηθεί, και αγνοούν ότι αυτή αφορά μόνο την ιθαγένεια και όχι όσους θα διαμένουν και θα εργάζονται στα κατεχόμενα. Περίπου δηλαδή διακόσιες είκοσι χιλιάδες Τούρκοι θα έχουν κυπριακό διαβατήριο και άλλοι τόσοι, ίσως και περισσότεροι, θα διαμένουν, θα εργάζονται και πολλοί από αυτούς θα φτιάχνουν οικογένειες και θα γεννούν στην Κύπρο και τα παιδιά τους θα γίνονται μόνιμοι κάτοικοι. Χωρίς καμιά υπερβολή, σε λιγότερο από δέκα χρόνια οι Έλληνες θα είναι μειοψηφία στην Κύπρο!

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ένα κρίσιμο ζήτημα που δεν έχει διευκρινιστεί είναι το αν το νέο κράτος θα είναι συνέχεια της Κυπριακής Δημοκρατίας. Όπως υποστήριξε ο καθηγητής του Διεθνούς Δικαίου Ίαν Μπράουνλι, είναι πολύ δυσδιάκριτα τα όρια μεταξύ της συνέχειας και των διαδόχων κρατών και αποκρύβουν πολλές φορές σκοπιμότητες, ανάλογα της περίπτωσης. Ένα από τα βασικά κριτήρια όμως της συνέχειας ενός κράτους είναι η ανάληψη από το διάδοχο κράτος των νομικών και οικονομικών υποχρεώσεων του κράτους που διαλύεται.

Στην περίπτωση της Σοβιετικής Ένωσης η Ρωσία απετέλεσε το κράτος συνέχεια της Σοβιετικής Ένωσης και ως εκ τούτου δεν υπέβαλε αίτηση ένταξης στον ΟΗΕ, διατήρησε τη θέση της Σοβιετικής Ένωσης στο Συμβούλιο Ασφαλείας και ανέλαβε τις ευθύνες και τις υποχρεώσεις της Σοβιετικής Ένωσης ως τέτοια, ως Ρωσία δηλαδή, διεθνώς. Εάν η ανάληψη των διεθνών υποχρεώσεων σημαίνει τη συνέχεια ενός κράτους, τι να υποθέσουμε; Να υποθέσουμε ότι η αποδοχή της εκπλήρωσης των υποχρεώσεων του ψευδοκράτους θα σημαίνει ότι η ομοσπονδία δε θα συνιστά μόνο τη συνέχεια της Κυπριακής Δημοκρατίας, αλλά και τη συνέχεια του ψευδοκράτους, το οποίο θα νομιμοποιηθεί ως ισότιμο συνιστών κρατίδιο μέσα από τα χωριστά δημοψηφίσματα;

Η Τουρκία έχει φροντίσει να δώσει από νωρίς ερμηνεία δική της, την οποία κατέθεσε ενώπιον της Ευρωπαϊκής Ένωσης στο πλαίσιο του Συμβουλίου Σύνδεσης και το 2014 και το 2015, προβάλλοντας τον εξής ισχυρισμό: Το κράτος της Ζυρίχης προέκυψε από τη χωριστή έγκριση των Ελληνοκυπρίων και των Τουρκοκυπρίων με βάση την αρχή της αυτοδιάθεσης. Ήταν και ένας από τους στόχους του Νιχάτ Ερίμ. Η Άγκυρα θεωρεί ότι η Ζυρίχη προέκυψε από δυο λαούς, αφού το δικαίωμα της αυτοδιάθεσης παραχωρείται επί τη βάση του άρθρου 1, παραγράφου 2 του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών. Αυτό υπέβαλε η Τουρκία στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Με λίγα λόγια, η Τουρκία ισχυρίζεται ότι μέσα από την ομοσπονδία μπορεί να προκύψει η συνέχεια του ψευδοκράτους και η συνέχεια των υποχρεώσεών του, μόλις το νέο πολιτειακό σύστημα θα τεθεί σε ισχύ.

Συνεπώς, με τη λύση ουσιαστικά εξαφανίζεται η Κυπριακή Δημοκρατία και γίνεται ελληνοκυπριακό συνιστών κράτος, ενώ την ίδια στιγμή εμφανίζεται, όπως τονίζει ο κ. Ακιντζί, στο διεθνές σύστημα το ψευδοκράτος πλέον ως τουρκοκυπριακό συνιστών κράτος. Στην πράξη θα συνεχίσουν να υπάρχουν χώρια, όπως είναι σήμερα, ο νότος και ο βορράς. Άλλωστε, μόλις τεθεί σε ισχύ η ομοσπονδία, δε θα υπάρχει καμιά δυνατότητα επιστροφής στο ενιαίο κράτος. Θα διαλυθεί, όπως έγινε με τη Σοβιετική Ένωση, με όλους τους κινδύνους που επιστημαίνει και στο σημείωμά του προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας ο Πόλυς Πολυβίου. Εάν δηλαδή διαλυθεί η διζωνική δικοινοτική ομοσπονδία, ποιο από τα δυο συνιστώσα ισότιμα κράτη θα αναγνωρίζεται; Το ελληνοκυπριακό, το τουρκοκυπριακό ή και τα δυο ή κανένα; Ποιο από τα δυο θα είναι η συνέχεια του νέου πολιτειακού συστήματος;

Επομένως, επειδή υπάρχουν πολλές απαντήσεις γύρω από αυτά τα θέματα, πρέπει να είμαστε ειλικρινείς μεταξύ μας και πρώτιστα να είμαστε ειλικρινείς με το λαό μας και να σεβαστούμε την αλήθεια. Από την υπό συζήτηση λύση δεν προκύπτει η ανατροπή των τελεσμένων της εισβολής, δηλαδή του πληθυσμιακού, γεωγραφικού και διοικητικού διαχωρισμού της Κύπρου. Αντιθέτως, νομιμοποιείται, όπως μας υπενθυμίζει και ο κ. Ακιντζί, το ψευδοκράτος και, ως ισότιμο συνιδρυτικό κράτος, θα ενταχθεί στο διεθνές σύστημα. Θα συνεχίσει να έχει το σύνταγμά του, τη Βουλή του και τη διοίκησή του, το έδαφος του και τον πληθυσμό του. Αυτή όμως η λύση δεν είναι διζωνική δικοινοτική ομοσπονδία! Είναι μια διεθνικού χαρακτήρα ομοσπονδία, της οποίας πηγή και πυρήνας είναι η εισβολή και βάση συζήτησης οι πραγματικότητες και οι παράμετροι, δηλαδή τα τελεσμένα, που δημιούργησε ο τουρκικός στρατός το 1974 στην Κύπρο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η Άγκυρα εδώ και καιρό εργάζεται εντατικά και φαίνεται να πετυχαίνει να πείσει τα κέντρα λήψης αποφάσεων στις Βρυξέλλες με την πρώτη αναθεώρηση των συνθηκών της Ευρωπαϊκής Ένωσης να ενσωματωθεί σε αυτές ένα νέο πρωτόκολλο για την Κύπρο, πέραν του Πρωτοκόλλου 10, το οποίο καθόρισε τις παραμέτρους ένταξης της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Το νέο αυτό πρωτόκολλο θα περιλαμβάνει βασικές και ευαίσθητες ρήτρες της διευθέτησης του Κυπριακού που θα αφορούν και θα κατοχυρώνουν τα συμφέροντα του τουρκικού συνιστώντος κρατιδίου. Η φόρμουλα αυτού του νέου πρωτοκόλλου βοηθά την τουρκική πλευρά να πετύχει μόνιμες αποκλίσεις από το κεκτημένο. Η Άγκυρα με το πρόσθετο αυτό νέο πρωτόκολλο επιδιώκει τη δημιουργία πρωτογενούς δικαίου και σκοπεύει να κερδίσει έτσι την κατάργηση του δικαιώματος των Ελληνοκυπρίων να προσφεύγουν σε διεθνή δικαστήρια, διότι το πρωτογενές δίκαιο, όπως είναι γνωστό, δεν μπορεί να τεθεί υπό δικαστική αμφισβήτηση. Ο στόχος της

Τουρκίας είναι να πετύχει σημαντικά οφέλη στο περιουσιακό, στο θέμα των αποζημιώσεων και στο ζήτημα του σφετερισμού και των παράνομων συναλλαγών που έχουν γίνει τα τελευταία σαράντα χρόνια με αγοραπωλησίες ελληνοκυπριακών περιουσιών στα κατεχόμενα από ξένους και πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το Κυπριακό, είτε το θέλουμε είτε όχι, ήταν και παραμένει ένα άλυτο περιφερειακό πρόβλημα παράνομης εισβολής και συνεχιζόμενης κατοχής. Η παράταση της εκκρεμότητας στο Κυπριακό δημιουργεί απογοήτευση και αβεβαιότητα στους πολίτες. Μετά από τέσσερις δεκαετίες οι κίνδυνοι που ελλοχεύουν είναι πολλοί: Επέκταση του εποικισμού στα κατεχόμενα σε βαθμό που θα αυτός θα καταστεί μη αναστρέψιμος. Και οι έποικοι με τους ρυθμούς γεννήσεων που τους διακρίνουν θα καταστούν κάποια στιγμή πλειοψηφία στην Κύπρο.

Δυστυχώς, είναι πραγματικότητα ότι, με ευθύνη της ηγεσίας, η αντικατοχική αντίσταση του λαού συνεχίζει να εξασθενεί και τείνει να εξαλειφθεί επικίνδυνα. Οι πολίτες πρώτιστα όμως είναι απογοητευμένοι από την ανυπαρξία ενός εφικτού οράματος για απελευθέρωση από την κατοχή. Είναι γεγονός ότι μόλις πριν από λίγες μέρες ο δήμαρχος Αμμοχώστου, μιλώντας εκ μέρους των κατεχόμενων δήμων, είπε ότι φέτος οι κατεχόμενοι δήμοι δε θα διοργανώσουν εκδηλώσεις, γιατί έχουν κουραστεί οι πολίτες. Και εμείς του απαντούμε: Όσοι έχουν κουραστεί μπορούν να πάν' στους καναπέδες τους να ξεκουραστούν, για να μας κάνουν χώρο, εμάς που ακόμα αντέχουμε βιολογικά και εθνικά, να συνεχίσουμε τον αγώνα.

Ακόμα, η αποφασιστική κινητοποίηση της Άγκυρας τα τελευταία χρόνια στο Κυπριακό, στην κατεύθυνση αναβάθμισης του ψευδοκράτους, δυστυχώς δημιουργεί πολλά προβλήματα στην αποδοχή των δικών μας θέσεων από τους ενδιαφερομένους και τους εμπλεκόμενους στη διαδικασία των διαπραγματεύσεων.

Επίσης, είναι πραγματικότητα ότι στα κατεχόμενα αναδεικνύεται μια νέα γενιά ικανών πολιτικών -και, είτε μας αρέσει είτε όχι, αυτό είναι μια πραγματικότητα- οι οποίοι έχουν και την τεχνοκρατική κατάρτιση και την πολιτική και ιστορική υποδομή να είναι πειστικοί, για να προωθήσουν τους τουρκικούς στόχους στην Κύπρο.

Η Τουρκία επίσης και ως αγορά και ως οικονομία, αλλά και ως γεωπολιτικό σημείο εξακολουθεί να έχει μεγάλη στρατηγική σημασία για τα συμφέροντα ξένων και γειτόνων, με αποτέλεσμα αυτό να βοηθά την Άγκυρα να υλοποιεί τις απαιτήσεις της για την Κύπρο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχετε ακόμα πέντε λεπτά.

Μ. ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Η δημιουργία τετελεσμένων επί του εδάφους μέσω της προσφυγής Ελληνοκυπρίων προσφύγων στην Επιτροπή Αποζημιώσεων δημιουργεί μεγάλο πρόβλημα. Αυτοί οι κίνδυνοι υπάρχουν, όμως δεν μπορεί να αποτελέσουν τη δικαιολογία, για να αποδεχτούμε την όποια δοτή εκτρωματική και ελλειμματική λύση, που θα μας οδηγήσει στον όλεθρο, γιατί την ίδια ώρα η Κυπριακή Δημοκρατία εξακολουθεί να έχει ερείσματα και πλεονεκτήματα, πάνω στα οποία μπορεί να κτίσει μια αποτελεσματική πολιτική διεκδίκησης. Τέτοια είναι η στρατηγική συνεργασία με το Ισραήλ, την Αίγυπτο, τις ΗΠΑ, ευρωπαϊκές χώρες και τη Ρωσία. Η αξιοποίηση του ευρωπαϊκού λόμπι για επηρεασμό της αμερικανικής πολιτικής για την Κύπρο. Η ένταξη της Κύπρου στον ενεργειακό χάρτη λόγω του φυσικού αερίου. Η συμμετοχή της Κυπριακής Δημοκρατίας στα ευρωπαϊκά και διεθνή κέντρα λήψης αποφάσεων. Η δυνατότητα της Κυπριακής Δημοκρατίας να ενεργεί ως συνδεδετικός κρίκος φιλικών αραβικών χωρών και με το Ισραήλ, καθώς και ως γέφυρα του δυτικού κόσμου και ιδιαίτερα της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τη Μέση Ανατολή. Η δυνατότητα ανάπτυξης ενεργειακών σχέσεων με κυβερνήσεις και οικονομικούς κολοσσούς που μπορούν να επηρεάσουν με την πολιτική τους την εξέλιξη των ζητημάτων στην Ανατολική Μεσόγειο και πρώτιστα το Κυπριακό. Όλα αυτά είναι πλεονεκτήματα που πρέπει κάποια στιγμή να αξιοποιηθούν σωστά.

Οι εξελίξεις των τελευταίων εβδομάδων μπορεί στους δηλωτές της όποιας ελλειμματικής λύσης να προκαλούν ευφορία, όμως για τους αντικειμενικούς παρατηρητές δυστυχώς δεν προοιωνίζουν βάσιμες προσδοκίες θετικής και ευοίωνης κατάληξης. Η Τουρκία συνεχίζει την άτεγκτη στάση της, επιμένοντας σε απαράδεκτες θέσεις. Οι ποικίλοι προστάτες της Άγκυρας εξακολουθούν να σφυρίζουν αδιάφορα και εκεί που εκδηλώνονται δημιουργούν ψεύτικες εντυπώσεις και φρούδες ελπίδες. Ο κ. Ακιντζί προσπαθεί εναγωνίως να αναγνωριστεί ως συμπτροέδρος, ενισχυόμενος από την ωραιοποίηση της εικόνας του από τη δική μας πλευρά, ενώ επί της ουσίας ο κατοχικός ηγέτης έχει οχυρωθεί πίσω από τις πάγιες θέσεις της Άγκυρας για εγγυημένες πλειοψηφίες, για παρεκκλίσεις από το κεκτημένο, για παραμονή των εποίκων, για εκ περιτροπής προεδρία, για τουρκικές εγγυήσεις, που τις θεωρεί κόκκινες γραμμές, προκειμένου να συναινέσει να προχωρήσει η διαδικασία στα πιο σοβαρά θέματα. Όλα αυτά τα στοιχεία σκοτώνουν την ελπίδα και μας γυρίζουν πίσω στα πέτρινα χρόνια της στασιμότητας του Κυπριακού.

Μέσα σε αυτό το περιβάλλον καλούμε τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, αυτή τη στιγμή που υπάρχουν πολλά και κρίσιμα ανοικτά ζητήματα, να μη συναινέσει σε διάσκεψη τύπου Μπούργκενστοκ και με την επιστροφή του στην Κύπρο από την Ελβετία να δρομολογήσει τις διαδικασίες, για να λειτουργήσει από εδώ και πέρα το Εθνικό Συμβούλιο εν συνόδω στα πλαίσια της αναγκαίας ενότητας στόχων που απαιτούνται από τη συγκυρία, αλλά είναι ζητούμενο και για το λαό.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η συμμετοχή της Κυπριακής Δημοκρατίας στα ευρωπαϊκά και διεθνή κέντρα λήψεως αποφάσεων και η ανακάλυψη του φυσικού αερίου έβγαλαν την Κύπρο από μια γεωπολιτική ομηρία δεκαετιών. Της έδωσαν ισχύ, για να συνεργάζεται με κυβερνήσεις και οικονομικούς κολοσσούς, γι' αυτό πρέπει οι ενδιαφερόμενοι για το Κυπριακό και οι ενδιαφερόμενοι για επενδύσεις στην περιοχή να κατανοήσουν ότι η σταθερότητα, η ειρήνη και η ασφάλεια στην Ανατολική Μεσόγειο διασφαλίζονται μόνο με τη σωστή λύση του Κυπριακού. Η κακή λύση θα τα τινάξει όλα στον αέρα και πρέπει να την αποτρέψουν, για να προστατεύσουν τα συμφέροντα και τις επενδύσεις τους.

Σε μία εποχή γεωπολιτικής αστάθειας στην περιοχή μας, σε μία εποχή που οι συσχετισμοί δυνάμεων αναδιαμορφώνονται συνεχώς και οι ευκαιριακές συμμαχίες καταρρέουν, εμείς δεν μπορεί να παραμένουμε περιοριστικά άτολμοι και ουραγοί των εξελίξεων. Και, ενώ οι στρατηγικοί σχεδιασμοί της Τουρκίας κλυδωνίζονται, εμείς δεν μπορεί να στεκόμαστε ανεπαρκείς να αντιδράσουμε και να εκμεταλλευτούμε το τακτικό σκηνικό.

Με πλήρη συναίσθηση των κινδύνων για την Κυπριακή Δημοκρατία και για την επί θύραις, υπό εξέλιξη διχοτόμηση και τουρκοποίηση της χώρας μας, εμείς θα συνεχίσουμε να αντιστεκόμαστε σθεναρά. Δε φοβόμαστε να δηλώσουμε έτοιμοι να εναντιωθούμε σε λύσεις που εξυπηρετούν την πολιτική της διάλυσης της Κυπριακής Δημοκρατίας. Δε φοβόμαστε να δηλώσουμε ότι θα στηρίξουμε με πάθος την όποια λύση διασφαλίζει τα ανθρώπινα δικαιώματά μας όπως αυτά καθορίζονται μέσα από το Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών και τις αρχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης χωρίς εκπτώσεις και παρεκκλίσεις, διότι εμείς δεν είμαστε λυσοφοβικοί. Στηρίζουμε τη διαδικασία των συνομιλιών και θα αναμένουμε το τελικό αποτέλεσμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δέκα δευτερόλεπτα.

Μ. ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Τελειώνω λέγοντας ότι θα είναι τραγική εξέλιξη και τραγική κατάληξη η λύση η οποία θα μας οδηγήσει σε μία απαράδεκτη και καταστροφική διευθέτηση. Πόσο λύση θα είναι μία λύση, όταν αυτή δε θα ακυρώνει την κατοχή, δε θα ανατρέπει τη διαίρεση και δε θα εξασφαλίζει τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις ελευθερίες του λαού μας;

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Λιλλήκας, πρόεδρος της Συμμαχίας Πολιτών, έχει το λόγο.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο λόγος που αποφασίσαμε να συζητήσουμε το Κυπριακό και τις τρέχουσες εξελίξεις είναι γιατί ανησυχούμε. Ανησυχούμε για τη διαίρεση της κατοχής, ανησυχούμε για τους σχεδιασμούς της Άγκυρας, για αναβάθμιση του ψευδοκράτους σε πρώτη φάση και σε προσάρτηση των κατεχομένων σε μια μεταγενέστερη φάση.

Η μη λύση για μας δεν αποτελεί λύση. Η παράταση του status quo εγκυμονεί σοβαρούς κινδύνους για το λαό μας. Εύλογα όμως ανησυχούμε και για την ποιότητα, για το περιεχόμενο της υπό διαπραγμάτευση λύσης. Μιας λύσης της οποίας αποσπασματικά και ακροθιγώς γνωρίζουμε κάποιες πτυχές μόνο. Όχι γιατί δεν έχουμε το ενδιαφέρον να μάθουμε και να εμβαθύνουμε περισσότερο, αλλά γιατί ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας αρνείται πεισματικά να μας δώσει τα έγγραφα των συνομιλιών και κυρίως τα έγγραφα που αποτυπώνουν τις όποιες συγκλίσεις έχουν σημειωθεί στις συνομιλίες.

Με αυτά τα δεδομένα μάς είναι ουσιαστικά αδύνατο να ενημερώσουμε πλήρως τον κυπριακό λαό, ο οποίος έχει απόλυτο δικαίωμα να γνωρίζει τι τεκταίνεται με τόση μυστικότητα στις συνομιλίες και που αφορά τελικά το μέλλον της πατρίδας μας, του κράτους μας και των παιδιών μας.

Στις συνομιλίες και στην ποιότητα των συγκλίσεων είναι που θα επικεντρωθώ στη σύντομη παρέμβασή μου.

Όταν μιλούμε για το εθνικό μας πρόβλημα, δε χωρούν ούτε ανταγωνισμοί ούτε εγωισμοί ούτε και ρεβανσισμοί. Το Κυπριακό και η διαχείρισή του δεν είναι ούτε κομματική ούτε προσωπική υπόθεση. Είναι εθνική υπόθεση και ως τέτοια απαιτεί συλλογική ευθύνη και συλλογική διαχείριση. Αυτά τα αυτονόητα αλλά σημαντικά υπηρετούσε για τόσα χρόνια, υπό διαφορετικούς Προέδρους, το Εθνικό Συμβούλιο. Δυστυχώς, ο κ. Αναστασιάδης με τους χειρισμούς του ακύρωσε στην πράξη το θεσμό του Εθνικού Συμβουλίου. Αποφάσισε να χειριστεί το Κυπριακό ως αν είναι προσωπική του υπόθεση, αποστερώντας μας έτσι τη δυνατότητα να τον βοηθήσουμε με τα σχόλια, τις αναλύσεις, αλλά και τις εναλλακτικές μας προτάσεις. Αυτή είναι κατά την άποψή μας και η κύρια αιτία της έντονης διάσπασης και αντιπαράθεσης που παρατηρείται στο εσωτερικό μας μέτωπο. Καλούμε, για μια ακόμα φορά από το βήμα της Βουλής, τον Πρόεδρο Αναστασιάδη να αναλογιστεί τις ιστορικές του ευθύνες και να συνειδητοποιήσει ότι κανενός οι ώμοι δεν είναι τόσο στιβαροί, για να σηκώσουν το βάρος της τύχης της πατρίδας μας.

Είναι γεγονός ότι υπάρχουν διαφορές απόψεων ανάμεσά μας και ανάμεσα στις πολιτικές δυνάμεις, τόσο για το μοντέλο της λύσης όσο και για ζητήματα στρατηγικής. Αυτό δεν είναι κατ' ανάγκη κακό. Αντίθετα, οι διαφορετικές προσεγγίσεις μπορούν να μας οδηγήσουν σε σοφότερες θέσεις, αρκεί να υπάρχει η βούληση για ειλικρινή διάλογο και συναινετική διάθεση για ενότητα. Είναι γεγονός ότι εμείς ως Συμμαχία Πολιτών απορρίπτουμε τη διζωνική δικοινοτική ομοσπονδία, γιατί εκτιμούμε -και δυστυχώς επιβεβαιωνόμαστε από τα αποτελέσματα μέχρι στιγμής των συνομιλιών- πως, για να λειτουργήσει, θα πρέπει είτε να ακυρώσει ανθρώπινα δικαιώματα, όπως αυτό της ελεύθερης εγκατάστασης, είτε να ακρωτηριάσει τις δημοκρατικές ελευθερίες.

Διαφωνούμε με τον κ. Αναστασιάδη και για τα ζητήματα στρατηγικής. Αυτό όμως δε μας εμπόδισε να καταθέσουμε κατά καιρούς σειρά εναλλακτικών προτάσεων στο Εθνικό Συμβούλιο. Δεν αμφισβητούμε τον πατριωτισμό κανενός ούτε και με την κριτική μας ανάλυση των γεγονότων κάνουμε δίκη προθέσεων. Έχουμε ανησυχίες, έχουμε διαφορετική φιλοσοφία κι αυτά θα καταθέσουμε σήμερα.

Η όποια συμφωνία λύσης του Κυπριακού δεν είναι μια ακαδημαϊκή άσκηση όπου έχουμε την πολυτέλεια να καταλήγουμε σε ασαφή συμπεράσματα. Η όποια λύση θα δοκιμαστεί στην πράξη και τα οφέλη ή τις συνέπειες θα τις υποστεί ο κυπριακός λαός. Οι ασάφειες μπορεί να φέρνουν γρήγορες συγκλίσεις και πρόοδο, αλλά δε λύνουν τα προβλήματα. Τα κρύβουν κάτω από το χαλί, για να τα αντιμετωπίσουμε αργότερα στην εφαρμογή της λύσης σε συνθήκες που ενδεχομένως να προκαλούν κρίση και νέες αντιπαράθεσεις.

Δεν μπορεί το ζήτημα της συνέχισης της Κυπριακής Δημοκρατίας να λυθεί με διατυπώσεις οι οποίες επιτρέπουν σε εμάς να λέμε ότι συνεχίζει να υπάρχει η Κυπριακή Δημοκρατία, αλλά την ίδια ώρα οι ίδιες διατυπώσεις να επιτρέπουν στην τουρκική πλευρά να ισχυρίζεται ότι καταλύεται και μετατρέπεται σε ελληνοκυπριακό συνιστών κράτος, όπως κατ' επανάληψη δηλώνει ο κ. Ακιντζί. Και αυτή δυστυχώς δεν είναι η μοναδική περίπτωση που τα συμφωνηθέντα ερμηνεύονται διαφορετικά από αυτούς που τα συμφώνησαν. Πολύ φοβάμαι ότι, με τα όσα έχουν συμφωνηθεί, δεν οδηγούμαστε σε συνέχιση και μετεξέλιξη της Κυπριακής Δημοκρατίας αλλά σε ένα νέο διάδοχο κράτος. Εξέλιξη που θα έχει τραγικές συνέπειες για το λαό μας, γιατί δεν έχουμε πιο αποτελεσματική άμυνα και ασφάλεια από τη διεθνή υπόσταση του κράτους μας.

Δεν είναι από πείσμα που η Τουρκία επιμένει στην κατάλυση της Κυπριακής Δημοκρατίας, ενώ εμείς επιμένουμε στη συνέχισή της. Στην περίπτωση δημιουργίας ενός διάδοχου κράτους, αν αυτό καταρρεύσει είτε λόγω δυσλειτουργίας είτε λόγω στρατηγικής επιλογής της Άγκυρας, θα βρεθούμε στην ίδια μοίρα που βρίσκονται σήμερα οι Τουρκοκύπριοι. Θα αναζητούμε αναγνώριση και, αν δεν την πετύχουμε, θα παραμείνουμε εσαεί όμηροι της Τουρκίας. Αυτή μας την ανησυχία συμμερίζονται και μέλη της διαπραγματευτικής ομάδας. Γι' αυτό καλούμε τον Πρόεδρο Αναστασιάδη να επανεξετάσει αυτό το ζήτημα. Ως Συμμαχία Πολιτών, όπως, πιστεύω, και η τεράστια πλειοψηφία του λαού μας, απαιτούμε όπως στην όποια συμφωνία διασφαλίζεται με σαφή και ξεκάθαρο τρόπο η συνέχιση της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Πολύ σοφά και εύστοχα ο Έλληνας Υπουργός Εξωτερικών Νίκος Κοτζιάς, στο έγγραφό του για την πτυχή της ασφάλειας, μεταξύ άλλων σημείων «εάν δεν υπάρξει αναίρεση των επιπτώσεων της τουρκικής παράνομης επέμβασης στην Κυπριακή Δημοκρατία, τότε δεν έχει νόημα η αναζήτηση ενός συμβιβασμού». Με άλλα λόγια η λύση, για να έχει νόημα, θα πρέπει να ανατρέψει τα δεδομένα της εισβολής και της κατοχής και όχι να εδράζεται σε αυτά και να τα νομιμοποιεί. Δυστυχώς, η υπό εκκώλυση λύση, πολύ φοβάμαι, εδράζεται στα δεδομένα που δημιούργησε η εισβολή, όπως είναι το ψευδοκράτος, η διχοτόμηση και ο ετσοικισμός.

Έχουμε δυστυχώς αποδεχθεί ότι αυτά τα δεδομένα θα αποτελούν συστατικά στοιχεία της λύσης. Έχουμε αποδεχθεί το ψευδοκράτος ως το ένα εκ των δύο συνιστώντων κρατών, με αρμοδιότητες που πιο πολύ παραπέμπουν σε ομοσπονδία παρά σε ομοσπονδία. Η μη υπεροχή των ομοσπονδιακών νόμων επί των νόμων των κρατιδίων είναι κύριο χαρακτηριστικό της ομοσπονδίας. Η συμφωνία για μεταφορά των εξουσιών της Κυπριακής Δημοκρατίας στην ομοσπονδιακή κεντρική κυβέρνηση αποτελεί απόδειξη πως δε θα

συνεχίσει να απολαμβάνει το διεθνές καθεστώς που σήμερα διαθέτει, αλλά θα μετατραπεί όντως σε ελληνοκυπριακό συνιστών κράτος.

Η ίδια λογική αποδοχής των συνεπειών της εισβολής επικράτησε και στο ζήτημα του εποίκισμού. Με τη σύγκλιση που επιτεύχθηκε ουσιαστικά νομιμοποιούνται όχι ενενήντα χιλιάδες, όπως σε μια δήλωση του ποδαριού μάς είπε ο κ. Αναστασιάδης, αλλά μεταξύ εκατό με εκατό τριάντα χιλιάδες έποικοι. Μιλώντας για τους εποίκους, θέλω να επισημάνω πως υπάρχει σοβαρός κίνδυνος νόμιμου εποίκισμού και μετά τη λύση. Ενώ τα αεροδρόμια και τα λιμάνια έχει συμφωνηθεί ότι θα είναι ιδιοκτησία της κεντρικής κυβέρνησης, η διαχείρισή τους θα ανήκει στα συνιστώντα κράτη. Ποιος θα ελέγχει πόσοι Τούρκοι εκ Τουρκίας θα εισέρχονται στο τουρκοκυπριακό συνιστών κράτος και πόσοι από αυτούς θα εξέρχονται ή θα μένουν στην Κύπρο; Οφείλει να γνωρίζει ο κ. Αναστασιάδης ότι οι ευρωπαϊκές Οδηγίες δίνουν δικαίωμα μόνιμης παραμονής σε όσους έχουν μακράς διάρκειας νόμιμη παρουσία σε μια ευρωπαϊκή χώρα. Γι' αυτό θα πρέπει σε κάθε αεροδρόμιο και λιμάνι να υπάρχουν λειτουργοί και από τις δύο κοινότητες. Αν δεν έχει οποιαδήποτε κακή πρόθεση η τουρκική πλευρά, δε θα έχει και λόγο να απορρίψει μια τέτοια πρόταση.

Έρχομαι τώρα στο ζήτημα της διχοτόμησης. Για να ακυρωθεί η γεωγραφική διχοτόμηση, θα πρέπει να αποκατασταθεί η κυριαρχία του κράτους επί όλης της επικράτειας του νησιού. Θα πρέπει το κράτος να είναι σε θέση να ασκεί τις εξουσίες του και έλεγχο σε όλα τα εδάφη της χώρας. Θα πρέπει η λύση να μη θέτει περιορισμούς ούτε διοικητικούς φραγμούς στην άσκηση των βασικών ανθρωπίνων δικαιωμάτων, όπως το δικαίωμα της ιδιοκτησίας, της ελεύθερης εγκατάστασης, της εργασίας, της ελεύθερης πρόσβασης στο δημόσιο, στην εκπαίδευση. Κι αυτά τα δικαιώματα δε διασφαλίζονται με μια θεωρητική σύγκλιση. Θα πρέπει η ρύθμιση έμπρακτα να επανενώνει το χώρο μέσα από την αποτελεσματική και χωρίς περιορισμούς εφαρμογή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Με τον τρόπο που ο κ. Ακιντζί ερμηνεύει τις σχετικές συγκλίσεις, τα συνιστώντα κράτη θα έχουν αρμοδιότητα ρύθμισης ή έκδοσης αδειών γι' αυτά τα δικαιώματα. Θα απαιτείται άδεια, για να ανοίξει κάποιος ένα κατάστημα, μας είπε. Θα υπάρχουν περιορισμοί στην έκταση άσκησης του δικαιώματος ιδιοκτησίας. Θα πρέπει να μιλά τούρκικα όποιος θα ζει στο τουρκοκυπριακό κρατίδιο και ελληνικά όποιος θα ζει στο ελληνικό κρατίδιο, για να έχει πρόσβαση στη δημόσια υπηρεσία, χωρίς βέβαια να έχει δικαίωμα πρόσληψης. Μπορεί να αναφέρονται ως προσωρινοί αυτοί οι περιορισμοί, για μια μεταβατική περίοδο, αλλά, για να αρθούν αυτοί οι περιορισμοί στο τέλος αυτής της περιόδου, θα πρέπει να συμφωνήσουν ασφαλώς και τα δύο συνιστώντα κράτη, πράγμα που εγκυμονεί τον κίνδυνο το προσωρινό να καταστεί μόνιμο.

Όλες αυτές οι παρεκκλίσεις από τα ανθρωπίνια δικαιώματα, όπως και ο ακρωτηριασμός των πολιτικών ελευθεριών οδηγούν στην πράξη σε αυτό που πάντα διεκδικούσε η τουρκική πλευρά: τα κρατίδια να διαθέτουν πλειοψηφία περιουσιών και πληθυσμού με εθνικά κριτήρια. Τέτοιου είδους ρυθμίσεις διαιωνίζουν τη δημογραφική διχοτόμηση. Για να αρθεί η διχοτόμηση, θα πρέπει η λύση να επιτρέπει στους ανθρώπους των δύο κοινοτήτων να ζουν και να εργάζονται μαζί σε μικτά χωριά και πόλεις, ως πολίτες του ίδιου κράτους και όχι χωριστά ως καλοί γείτονες. Για να επιτύχουμε αυτό το στόχο, θα πρέπει η λύση να δημιουργεί τις αναγκαίες προϋποθέσεις και υποδομές. Θα πρέπει να νιώθουν ασφάλεια αυτοί που θα επιλέξουν να ζήσουν στο κρατίδιο που θα διοικεί η άλλη κοινότητα. Είναι γι' αυτό που εμείς εισηγηθήκαμε όπως στο αστυνομικό σώμα του κάθε κρατιδίου υπάρχει και ένας, έστω μικρός, αριθμός αστυνομικών από την άλλη κοινότητα. Δυστυχώς όμως, ως συνήθως αγνοηθήκαμε. Για να επιστρέψουν οι πρόσφυγες στα χωριά τους, δεν αρκεί να πάρουν πίσω το σπίτι τους μόνο. Πρέπει να ανακτήσουν την περιουσία τους, να έχουν πραγματικές ευκαιρίες και προοπτικές απασχόλησης, για να έχουν και το αναγκαίο εισόδημα να ζήσουν.

Μιλώντας για τις περιουσίες, θέλω να επισημάνω πως, με τα κριτήρια και τη διαδικασία που συμφωνήθηκε, το περιουσιακό θα λυθεί παραμένοντας άλυτο. Θα μετατραπεί σε προσωπικό πρόβλημα του κάθε πρόσφυγα, μέσα από χρονοβόρες διαδικασίες, να διεκδικήσει αυτό που δικαιωματικά του ανήκει. Την ημέρα της λύσης ο πρόσφυγας δε θα γνωρίζει αν θα πάρει πίσω το σπίτι και την περιουσία του, αν θα αποζημιωθεί, πόσα θα πάρει και από ποιον, αν θα του δοθεί αντάλλαγμα, τι, πού και πότε. Το μόνο που θα ξέρει είναι ότι θα προσφύγει σε μια επιτροπή η οποία θα αποφασίσει βάσει κριτηρίων. Όποιος δεν ικανοποιηθεί, θα μπορεί να προσφύγει στο Δικαστήριο Περιουσιών και μετά στο ΕΔΑΔ. Το δικαίωμα προσφυγής θα το έχει τόσο ο νόμιμος ιδιοκτήτης βέβαια όσο και ο παράνομος χρήστης.

Η ίδια λογική ισχύει και όσον αφορά τα πολιτικά δικαιώματα και τις δημοκρατικές ελευθερίες που θα απολαμβάνουν οι άνθρωποι της μιας κοινότητας που θα εγκατασταθούν στο κρατίδιο της άλλης κοινότητας. Με τα όσα συμφωνήθηκαν, αυτοί οι Κύπριοι θα έχουν όσα δικαιώματα θα είχαν, αν αποφάσιζαν να εγκατασταθούν στη Γαλλία ή στη Γερμανία. Όσοι Κύπριοι πολίτες εγκατασταθούν στο κρατίδιο που θα διοικεί η άλλη κοινότητα θα είναι ωσάν να έχουν εγκατασταθεί σε ένα άλλο κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και όχι στο δικό τους το κράτος. Καμία ευρωπαϊκή χώρα δεν καθορίζει τις πολιτικές δημοκρατικές ελευθερίες με βάση την εθνική καταγωγή αλλά με βάση την ιδιότητα του πολίτη. Μόνο το απαρτχάιντ τις καθόριζε με βάση το χρώμα.

Ένας κλασικός τρόπος επανένωσης των δύο κοινοτήτων ως ένας λαός σε ένα κοινό κράτος είναι η δημιουργία κοινών οικονομικών και κοινωνικών συμφερόντων. Στην περίπτωση της Κύπρου θα έλεγα ότι θετική εξέλιξη θα ήταν ακόμα και η δημιουργία κοινών προβλημάτων, που θα απαιτούσαν κοινή προσπάθεια

επίλυσής τους ή προάσπισής τους όσον αφορά τα κοινά συμφέροντα. Αυτό διασφαλίζεται με τη δημιουργία μιας κοινής και ενιαίας οικονομίας, η οποία σταδιακά θα μετατόπιζε τις αντιπαραθέσεις, τις συγκρούσεις, αλλά και τις συνεργασίες από την εθνική βάση σε μια κοινωνική, ταξική, ακόμα και ιδεολογική βάση. Οι αντιπαραθέσεις και οι συνεργασίες με εθνικό χαρακτήρα δημιουργούν συγκρουσιακές και φυγόκεντρες τάσεις, σε αντίθεση με τις κοινωνικές, ιδεολογικές ή ταξικές συνεργασίες και αντιπαραθέσεις που λειτουργούν συνενωτικά.

Τα όσα συμφωνήθηκαν στο τραπέζι των συνομιλιών οδηγούν δυστυχώς στο αντίθετο αποτέλεσμα από τη συνένωση του λαού. Οδηγούμαστε σε δύο χωριστές οικονομίες, που θα ανταγωνίζονται η μια την άλλη. Από την ώρα που ο κ. Αναστασιάδης αποδέχθηκε τα κρατίδια να συνάψουν χωριστές συμφωνίες με άλλα κράτη για θέματα εμπορίου, τουρισμού, επενδύσεων ακόμα και χρηματοδότησης, τέθηκαν οι βάσεις για χωριστά οικονομικά συμφέροντα. Αυτό επιτείνεται ακόμη περισσότερο από τη συμφωνία για χωριστή φορολογία επί των εταιρειών και επί των φυσικών προσώπων.

Ούτε κοινό ΓΕΣΥ ούτε κοινό σύστημα κοινωνικών ασφαλίσεων δε θα έχουμε, που θα δημιουργούσαν δεσμούς αλληλοεξάρτησης και αλληλοεξυπηρέτησης. Και διερωτώμαι πραγματικά: σε ποιο ΓΕΣΥ θα ενταχθούν για παράδειγμα οι πρόσφυγες που θα εγκατασταθούν στο τουρκοκυπριακό συνιστών κρατίδιο; Η απάντηση που ακούσαμε σ' αυτούς τους προβληματισμούς και ανησυχίες μας είναι ότι έτσι δε θα επωμιστούν οι Ελληνοκύπριοι επιπλέον κόστος. Επιτρέψτε μου να πω ότι το επιχείρημα αυτό αποτελεί προπέτασμα καπνού, γιατί για άλλες πτυχές, όπως το περιουσιακό και την εξόφληση του δημόσιου χρέους, όπου μιλούμε για μερικές δεκάδες δισεκατομμύρια ευρώ και όχι για μερικά εκατομμύρια, ο κ. Αναστασιάδης δεν έδειξε να ενοχλείται για το κόστος που θα επωμιστούν οι Ελληνοκύπριοι.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Αναφέρθηκα προηγούμενα, πολύ ακροθιγώς, στο ζήτημα της ασφάλειας. Θέλω από το βήμα της Βουλής να χαιρετίσω τη θέση της ελληνικής κυβέρνησης και την πρόταση του κ. Κοτζιά, την οποία ως Συμμαχία Πολιτών υιοθετούμε πλήρως. Ορθή είναι και η προχθεσινή δήλωση του Πρωθυπουργού της Ελλάδας κ. Τσίπρα πως η Ελλάδα θα συμμετάσχει σε διεθνή διάσκεψη, μόνο αν αυτή θα ακυρώσει τις αναχρονιστικές εγγυήσεις. Ως Συμμαχία Πολιτών δηλώνουμε πως δεν αποδεχόμαστε καμία μορφή εγγυήσεων με συμμετοχή της Τουρκίας. Ούτε αποδεχόμαστε εγγυήσεις επί του τουρκοκυπριακού κρατιδίου αλλά ούτε και εγγυήσεις για μια μεταβατική τάχατες περίοδο και οι οποίες θα επανεξεταστούν στο τέλος αυτής της περιόδου, γιατί είμαστε σίγουροι πως η κατάργησή τους θα προϋποθέτει τη σύμφωνο γνώμη των Τουρκοκυπρίων, κάτι το οποίο δε θα συμβεί.

Αναφορικά με τη μορφή της διάσκεψης, θέλω να επαναλάβω τη θέση μας ως Συμμαχίας Πολιτών ότι διαφωνούμε τόσο με την πενταμερή όσο και με την πολυμερή διάσκεψη τύπου "Μπούργκενστοκ". Θα πρέπει να συγκληθεί διεθνής διάσκεψη με συμμετοχή και των πέντε μονίμων μελών του Συμβουλίου Ασφαλείας, τις εγγυήτριες δυνάμεις, τις δύο κοινότητες και οπωσδήποτε της Κυπριακής Δημοκρατίας, η οποία στο τέλος της ημέρας θα είναι και το συμβαλλόμενο μέρος. Αναφορικά με το χρόνο σύγκλησης της διάσκεψης, κρίνουμε ως ορθή τη θέση του κ. Αναστασιάδη, πως θα πρέπει πρώτα να έχουν συμφωνηθεί και να έχουν κλείσει όλα τα άλλα κεφάλαια· διαφορετικά, όλοι αντιλαμβανόμαστε, θα γίνει διασύνδεση όλων των εκκρεμούντων ζητημάτων στη λογική του πάρε-δώσε, όταν δεν έχει μείνει τίποτε άλλο να δώσουμε στις υπόλοιπες πτυχές.

Θεωρούμε όμως λάθος και επικίνδυνη τη μετακίνηση του κ. Αναστασιάδη από την αρχική του πολύ ορθή πρόταση για τη σύσταση διεθνούς δύναμης χωροφυλακής και μηχανισμών διαβούλευσης. Μετακίνησή του στην παραμονή αριθμού τουρκικών στρατευμάτων για μια μεταβατική περίοδο μετά τη λύση. Μια τέτοια εξέλιξη θα έθετε υπό καθεστώς επιτήρησης, αν όχι ομηρίας, την κεντρική κυβέρνηση, ενώ θα επέτεινε ακόμη περισσότερο το αίσθημα ανασφάλειας των Ελληνοκυπρίων. Όσοι επικαλούνται το ρεαλισμό ως αναλογιστούν το τι θα γίνει, αν μετά τη λήξη της μεταβατικής περιόδου, η Τουρκία αρνηθεί να αποσύρει τα στρατεύματά της. Δεν υπάρχει αποτελεσματικός τρόπος που να μας διασφαλίζει ότι θα εξαναγκαστεί με κάποιο τρόπο η Τουρκία να συμμορφωθεί με τη δέσμευσή της. Είναι γελοίο να πιστεύει κανείς ότι οι Ηνωμένες Πολιτείες θα επιτρέψουν τη λήψη στρατιωτικών μέτρων ή άλλων αποτελεσματικών κυρώσεων κατά ενός νατοϊκού συμμάχου της. Ούτε καν προσφυγή στο Συμβούλιο Ασφαλείας δε θα μπορούμε να κάνουμε, γιατί κάτι τέτοιο θα προϋποθέτει τη σύμφωνο γνώμη του Τουρκοκύπριου Αντιπροέδρου.

Με την εφαρμογή της λύσης δεν πρέπει να υπάρχει ούτε ένας Τούρκος στρατιώτης στο νησί. Αν υπάρχουν, όπως μας ειπώθηκε, πρακτικά ζητήματα, υπάρχει ο τρόπος αυτά να ξεπεραστούν. Γι' αυτό εμείς εισηγηθήκαμε στο Εθνικό Συμβούλιο η λύση να προβλέπει ημερομηνία έναρξης ισχύος. Να συζητήσουμε, να δούμε αυτά τα ζητήματα, πόσο χρόνος είναι αναγκαίος, πόσος κρίνεται αναγκαίος, ένας μήνας, τρεις μήνες, για την αποχώρηση των τουρκικών στρατευμάτων, και τόσοσ να είναι και ο χρόνος έναρξης ισχύος της συμφωνίας.

Αυτή η πρόταση επιλύει και άλλα σοβαρά ζητήματα, όπως είναι για παράδειγμα η δημιουργία του ελληνοκυπριακού συνιστώντος κράτους. Οι Τουρκοκύπριοι διαθέτουν το ψευδοκράτος και τις υποδομές του, που θα νομιμοποιηθούν την ημέρα της λύσης. Εμείς θα προλάβουμε μέσα σε ένα βράδυ να φτιάξουμε

συνιστών κράτος; Ή μήπως θα θεωρηθεί ότι η Κυπριακή Δημοκρατία θα είναι, όπως λέει ο κ. Ακιντζί, το ελληνοκυπριακό συνιστών κράτος; Τότε για ποια συνέχιση και μετεξέλιξη της Κυπριακής Δημοκρατίας μιλούμε;

Στη σύγκλιση για την αποπληρωμή του δημόσιου χρέους, δυστυχώς έχουμε αποδεχτεί, έχουμε οι ίδιοι θεωρήσει ότι η Κυπριακή Δημοκρατία είναι το ελληνοκυπριακό συνιστών κράτος, γι' αυτό και θα πρέπει το χρέος της Κυπριακής Δημοκρατίας να το αποπληρώσουν οι Έλληνοκύπριοι.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Χρόνο με το χρόνο εμείς οι ίδιοι αλλοιώνουμε το στόχο μας. Τα τελευταία χρόνια πάψαμε να μιλούμε για απελευθέρωση. Πάψαμε να αντιμετωπίζουμε το Κυπριακό ως πρόβλημα εισβολής και κατοχής. Μιλούμε απλά για επανένωση. Πάψαμε ακόμη να μιλάμε και για δίκαιη λύση. Αναφερόμαστε μόνο σε λειτουργική και βιώσιμη. Για να είναι βιώσιμη όμως μια λύση, θα πρέπει αυτή η λύση να είναι δίκαιη. Μια άδικη λύση είναι εκ φύσεως θνησιγενής, γιατί τα προβλήματα και οι συνέπειες που θα προκύψουν από την αδικία, θα οδηγήσουν σε αμφισβήτηση της συμφωνίας από αυτούς που αδικούνται. Το ευρωπαϊκό δίκαιο διασφαλίζει το κράτος δικαίου και τις αρχές της δημοκρατίας και της δικαιοσύνης. Αρχές που καθιστούν ένα κράτος λειτουργικό, γιατί διαμορφώνουν αποτελεσματικές διαδικασίες λήψης των αποφάσεων. Τα έξι βέτο που αναγνωρίστηκαν στον Τουρκοκύπριο Αντιπρόεδρο, οι ειδικές πλειοψηφίες που απαιτούνται στο νομοθετικό σώμα, η αναγκαιότητα έστω μιας τουρκοκυπριακής ψήφου, για να υπάρξει απόφαση στο Υπουργικό Συμβούλιο, η ίση αριθμητική εκπροσώπηση σε διοικητικά συμβούλια ή ανεξάρτητες αρχές του κράτους και άλλα πολλά αναιρούν στην πραγματικότητα τις αρχές της δημοκρατίας και της δικαιοσύνης. Αναιρούν το ίδιο το κράτος δικαίου και αναπόφευκτα οδηγούν σε αδιέξοδα και παραλυσία του κράτους.

Έχουν επίγνωση αυτής της πραγματικότητας και αυτού του κινδύνου οι κ. Αναστασιάδης και Ακιντζί, γι' αυτό και αναζήτησαν τρόπους επίλυσης των αδιεξόδων. Και αντί να αναιρέσουν τις αιτίες των αδιεξόδων, που είναι η μετατροπή της πολιτικής ισότητας σε αριθμητική ισότητα, επέλεξαν να ακρωτηριάσουν εντελώς τη δημοκρατία, αλλά και να ναρκοθετήσουν ακόμη πιο επικίνδυνα το νέο αυτό συνταγματικό οικοδόμημα που προκύπτει από τη λύση. Αντί να περιορίσουν τα βέτο και τις ειδικές πλειοψηφίες μόνο στα ζητήματα για παράδειγμα διακρίσεων σε βάρος των Τουρκοκυπρίων ή στα ζητήματα προστασίας της γλώσσας, του πολιτισμού και της θρησκείας τους, αποφάσισαν ότι τα αδιέξοδα θα επιλύονται με κλήρωση! Ένα τέτοιο κράτος, λυπούμαι που θα το πω, πιο πολύ θα μοιάζει με καζίνο ή με το παραδοσιακό κυπριακό καζαντί παρά με σύγχρονο κράτος δικαίου.

Πέραν τούτου, όπως υποδείξαμε και στο Εθνικό Συμβούλιο, αυτή η σουρεαλιστική έμπνευση θα αποτελεί μόνιμη εστία προστριβών, γιατί δίνει κίνητρα στη μικρότερη κοινότητα να οδηγήσει όλα τα σοβαρά ζητήματα στην κλήρωση, όπου θα έχει 50% πιθανότητες να επιβάλει τη βούλησή της επί της πλειοψηφούσας κοινότητας.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Οι συνθήκες είναι όντως κρίσιμες. Η πατρίδα μας βρίσκεται ενώπιον εκβιαστικών διλημάτων, όπως και το 2004. Ασφαλώς, την κύρια ευθύνη τη φέρει η τουρκική αδιαλλαξία. Ευθύνες όμως φέρει και ο κ. Αναστασιάδης για τους χειρισμούς του. Δυστυχώς, ο κ. Αναστασιάδης, βασιζόμενος σε αυταπάτες και ψευδαισθήσεις, μπήκε στη διαδικασία των συνομιλιών χωρίς να διαθέτει ούτε στρατηγική ούτε τακτική. Ούτε κόκκινες γραμμές δέχθηκε να καθοριστούν στο Υπουργικό Συμβούλιο. Λειτουργήσε με αυτοσχεδιασμούς, με αποτέλεσμα να εγκλωβιστεί στον εκβιαστικό οδικό χάρτη της Άγκυρας. Δείχνει να αδυνατεί να κατανοήσει τους πραγματικούς τουρκοκύπριους στόχους και σχεδιασμούς, καθώς και το διεθνές περιβάλλον, το οποίο σήμερα δυστυχώς λειτουργεί ενισχυτικά προς την τουρκική αδιαλλαξία. Αυτοσχεδιάζοντας, σπατάλησε τρία σχεδόν χρόνια να συζητά την εσωτερική διακυβέρνηση και τα κεφάλαια στα οποία η ελληνοκυπριακή πλευρά είχε δώσει, αφήνοντας έξω από τις διαπραγματεύσεις το εδαφικό.

Ως αποτέλεσμα τούτου, η τουρκική πλευρά, αφού πήρε όσα ήθελε στα τέσσερα κεφάλαια, τώρα επιχειρεί να διασυνδέσει το εδαφικό με το ζήτημα της ασφάλειας. Πέρα από την εκ περιτροπής προεδρία, η οποία συνεχίζει να αποτελεί απαίτηση της τουρκικής πλευράς, ο κ. Αναστασιάδης δεν έχει τι άλλο να δώσει ως αντάλλαγμα και έτσι μοιραία οδηγείται στο ζήτημα της ασφάλειας.

Οι συνομιλίες διεξάγονται υπό τον εκβιασμό "λύση μέχρι το τέλος του 2016 ή προσάρτηση των κατεχομένων στην Τουρκία". Αυτός ο εκβιασμός θέτει αντικειμενικά ασφυκτικά χρονοδιαγράμματα, ενώ ταυτόχρονα προσφέρει κίνητρα στην Τουρκία να παραμείνει αδιάλλακτη. Από τη στιγμή που ο κ. Αναστασιάδης αποδέχθηκε να διαπραγματεύεται υπό εκβιασμό, ήταν επόμενο πως, για να δεχθεί η Τουρκία μια λύση, θα πρέπει αυτή η λύση να της προσφέρει περισσότερα οφέλη από αυτά της προσάρτησης.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Λιλλήκα, έχετε ακόμα δεκαπέντε λεπτά για σας και τους άλλους συναδέλφους σας στο κόμμα. Δεκαπέντε λεπτά. Κανονίστε το χρόνο σας.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Μάλιστα. Σε δύο λεπτά ολοκληρώνω.

Και υπάρχουν δυστυχώς τέτοιες λύσεις. Παραδέχθηκε δημόσια ο κ. Αναστασιάδης κατά τη συνάντησή του με τον Πρόεδρο κ. Παυλόπουλο ότι, όσο επικίνδυνη είναι η προσάρτηση, άλλο τόσο επικίνδυνη είναι μια κακή λύση που θα καθιστά την Κύπρο προτεκτοράτο της Τουρκίας.

Η Τουρκία εδώ και δύο χρόνια κάνει βήματα προς την προσάρτηση, η οποία, αν γίνει, θα δημιουργήσει μια δύσκολα αναστρέψιμη κατάσταση. Ήδη κάποιοι ξεκίνησαν να χρησιμοποιούν την απειλή της προσάρτησης ως εκβιασμό, για να δεχθούμε την όποια λύση, όσο κακή κι αν είναι. Όσο μας αφορά, θέλω να κάνω ξεκάθαρο πως δεν πρόκειται να επιτρέψουμε στον κ. Αναστασιάδη να μετατρέψει αυτό τον κίνδυνο, τον οποίο δε φρόντισε, ως όφειλε, να αποτρέψει, σε πιστόλι στον κρόταφο των Ελληνοκυπρίων. Γιατί φέρει βαριές ευθύνες ο ίδιος και η κυβέρνησή του, που με την αδράνειά τους επέτρεψαν στην Τουρκία να προχωρήσει στην υλοποίηση των έργων προσάρτησης.

Η Τουρκία πιέζει να συγκληθεί πενταμερής διάσκεψη εντός Δεκεμβρίου, γιατί, όπως έχουν διαμορφωθεί τα πράγματα, έχει εξασφαλισμένα κέρδη. Αν δεν πετύχει να εξασφαλίσει τη λύση που θα ανταποκρίνεται στις προσδοκίες που έθεσε, θα πετύχει την κήρυξη αδιεξόδου. Δεν είναι τυχαίο το γεγονός ότι η Άγκυρα, με τη βοήθεια και των συμμάχων της, φρόντισε να καλλιεργήσει μεγάλες προσδοκίες στη διεθνή κοινότητα. Ένα αδιέξοδο θα φέρει αναπόφευκτα και μεγάλη απογοήτευση στη διεθνή κοινότητα, η οποία θα είναι έτσι πιο έτοιμη να δεχθεί άλλες μορφές λύσης, όπως είναι το μοντέλο της Ταϊβάν, του Κοσσόβου ή της Κριμαίας. Γι' αυτό ο κ. Αναστασιάδης θα πρέπει να εγκαταλείψει την ιδέα για διάσκεψη τύπου "Μπούργκενστοκ" και να επιμείνει σε διεθνή διάσκεψη. Θα πρέπει να επιμείνει στη θέση πως το μόνο αντικείμενο της διεθνούς διάσκεψης θα πρέπει να είναι η κατάργηση των ενγυήσεων, όπως ακριβώς το έχει οριοθετήσει η ελληνική κυβέρνηση. Δεν υπάρχουν περιθώρια για άλλα λάθη.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ποτέ η λύση του Κυπριακού δεν ήταν δύσκολη. Δύσκολη ήταν η εξεύρεση δίκαιης λύσης του Κυπριακού. Διακαής πόθος όλων μας είναι η επίτευξη λύσης. Κανένας δε θέλει περισσότερο από τους Ελληνοκύπριους τη λύση. Γι' αυτό και ο λαός δεν έχει ανάγκη από παραμύθια του τύπου «η λύση θα φέρει ανάπτυξη», για να αγκαλιάσει και να στηρίξει μια δίκαιη λύση. Αυτοί που επικαλούνται τέτοια παραμύθια, αυτοί που επισείουν εκβιασμούς και απειλές το κάνουν, γιατί γνωρίζουν πως ο λαός μας δε θα συμβιβαστεί με μια λύση η οποία θα καταλύει το κράτος και η οποία θα είναι θνησιγενής. Δεν πρόκειται να αυτοκτονήσουμε, όπως κάποιοι μας συμβουλεύουν, για να αποφύγουμε μια απόπειρα δολοφονίας. Όσο σημαντική λοιπόν είναι η επίτευξη λύσης, άλλο τόσο σημαντική, αν όχι σημαντικότερη, είναι η επόμενη μέρα της λύσης. Η λύση θα πρέπει λοιπόν να αποκαθιστά την εδαφική κυριαρχία και ανεξαρτησία της Κυπριακής Δημοκρατίας. Θα πρέπει να επιτρέπει σε όλους τους νόμιμους πολίτες της να ζουν, να εργάζονται και να συνεργάζονται σε συνθήκες ασφάλειας και ευημερίας. Η λύση θα πρέπει να διασφαλίζει όλα τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις δημοκρατικές ελευθερίες για όλους, Ελληνοκυπρίους και Τουρκοκυπρίους, χωρίς αποκλεισμούς και διακρίσεις οποιασδήποτε μορφής. Αυτή και μόνο αυτή η λύση εξυπηρετεί πραγματικά τα συμφέροντα και των Ελληνοκυπρίων και των Τουρκοκυπρίων. Εμείς δε θέλουμε να αφαιρέσουμε κανένα δικαίωμα από τους Τουρκοκύπριους συμπατριώτες μας· όμως δεν αποδεχόμαστε ούτε και περιορισμό των δικαιωμάτων των Ελληνοκυπρίων.

Για να πετύχουμε μια τέτοια λύση, θα πρέπει να υιοθετήσουμε μια πραγματικά διεκδικητική στρατηγική η οποία θα ανατρέπει τους τουρκικούς σχεδιασμούς και θα καθιστά τη συνέχιση της κατοχής ασύμφορη για την Τουρκία. Μόνο όταν η Τουρκία έχει πραγματικό κόστος, θα προβληματιστεί κατά πόσο τη συμφέρει να συνεχίσει την αδιάλλακτη πολιτική της ή να διαπραγματευτεί με πνεύμα συμβιβασμού και συναίνεσης. Συνεχίζοντας την τακτική των μονομερών υποχωρήσεων, των συγκλίσεων με ασάφειες, το μόνο που θα πετύχουμε είναι να επιτρέψουμε στην Τουρκία να διαιωνίσει με τη μια ή την άλλη μορφή τη διχοτόμηση.

Τελειώνοντας, θέλω να καλέσω όλους να αφουγκραστούμε τα όνειρα και τις προσδοκίες των παιδιών μας, της νέας γενιάς, η οποία θα κληθεί να εφαρμόσει και να βιώσει την ποιότητα της όποιας λύσης. Στις δικές τους προσδοκίες θα πρέπει να ανταποκρίνονται οι αρχές που θα διέπουν τη λύση και όχι στα δεδομένα και στις αντιλήψεις του προηγούμενου αιώνα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Υπολείπονται δεκάμισι λεπτά για το κόμμα σας, κύριε Λιλλήκα, να τα κάμουμε έντεκα για τους άλλους δύο ομιλητές.

Καλώ τον πρόεδρο του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ κ. Μαρίνο Σιζόπουλο να καταθέσει την ομιλία του.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριες και κύριοι συνάδελφοι,

Η σημερινή ολομέλεια της Βουλής για συζήτηση του Κυπριακού πραγματοποιείται στη σκιά της έλλειψης ενημέρωσης των πολιτικών κομμάτων από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας για τα όσα έλαβαν χώρα στην Ελβετία πέντε μέρες μετά την επιστροφή του.

Θεωρώ χρήσιμο και σκόπιμο να ξεκινήσω με μία διαχρονική ρήση του Ιπποκράτη, ο οποίος τόνισε πριν από αρκετούς αιώνες: «Μελέτησε το παρελθόν, διάγνωσε το παρόν, πρόλαβε το μέλλον». Και αυτό είναι πάρα πάρα πολύ σημαντικό στην περίπτωση που αναλύουμε το Κυπριακό και καθορίζουμε τους στόχους και τις επιδιώξεις μας.

Είναι λοιπόν λογικό να καθορίσουμε ποιος είναι ο βασικός στρατηγικός στόχος της Τουρκίας. Όπως από τη δεκαετία του 1950 καθορίστηκε και με συνέπεια υλοποιείται, βασικός στρατηγικός στόχος της Τουρκίας είναι, σε πρώτη φάση, ο πλήρης πολιτικός και στρατιωτικός έλεγχος της Κύπρου, για να μπορεί να ελέγχει την περιοχή της Ανατολικής Μεσογείου, και, σε περίπτωση αποτυχίας αυτού του στόχου, ο δεύτερος, εναλλακτικός στόχος είναι η ανακήρυξη τουρκικού κράτους στην Κύπρο. Για να μπορέσει να ανακηρύξει τουρκικό κράτος στην Κύπρο, θα πρέπει να διαθέτει νόμιμο έδαφος, νόμιμο πληθυσμό και να δοθούν οι δυνατότητες, για να προχωρήσει στην ανακήρυξή του.

Από τη δεκαετία του 1960 υπάρχουν έγγραφα και επίσημες δηλώσεις Τούρκων αξιωματούχων ότι την Τουρκία δεν την ενδιαφέρει και απορρίπτει και τη διπλή ένωση και τη διχοτόμηση, γιατί και το ένα και το άλλο δεν ικανοποιούν τους στόχους της, και ότι σταθερή επιδίωξή της όσον αφορά την επίλυση του Κυπριακού είναι η ομοσπονδία με γεωγραφικό διαχωρισμό, δηλαδή η διζωνική δικαιονομική ομοσπονδία. Αυτά περιλαμβάνονται στις προτάσεις που η Τουρκία έδωσε στον Γκάλο Πλάζα το 1965, περιλαμβάνονται στα πρακτικά των συναντήσεων των Υπουργών Εξωτερικών Ελλάδας και Τουρκίας το Δεκέμβριο του 1966 στο Παρίσι, περιλαμβάνονται στα πρακτικά της συνάντησης του Έβρου το Σεπτέμβριο του 1967.

Η υλοποίηση των τουρκικών στόχων έγινε ακόμα πιο εφικτή μετά την εισβολή του 1974, την κατοχή, τον εποικισμό, την εθνικάθαρση και την εγκαθίδρυση υποτελούς διοίκησης στην κατεχόμενη περιοχή της πατρίδας μας. Έκτοτε η όποια προσπάθεια για δίκαιη λύση του Κυπριακού προσκρούει στην τουρκική αδιαλλαξία με προφανή στόχο να οδηγήσει τα πράγματα προς την κατεύθυνση υλοποίησης των δικών της στρατηγικών στόχων.

Αναμφίβολα η σημερινή κατάσταση εγκυμονεί σοβαρούς κινδύνους. Όμως θα πρέπει να αναγνωρίσουμε ότι, αν δεν έχουμε μία καλύτερη λύση από αυτήν που έχουμε σήμερα... Η σημερινή κατάσταση έχει και κάποια πλεονεκτήματα. Το πρώτο πλεονέκτημα είναι ότι διαθέτουμε κράτος, Δημοκρατία αναγνωρισμένη και δεν είναι νομιμοποιημένη η κατοχή. Άρα, οι προσανατολισμοί και οι επιδιώξεις της Τουρκίας για εφαρμογή των στόχων της καθίστανται πολύ πιο δύσκολοι.

Μια άλλη λύση η οποία προκρίνεται από πολλούς, η λεγόμενη “καθαρή διχοτόμηση”, θα πρέπει να καταλάβουμε ότι είναι χειρότερη μορφή λύσης απ’ αυτό που σήμερα έχουμε, γιατί ακριβώς στη διχοτόμηση νομιμοποιείται η τουρκική παρουσία στην κατεχόμενη Κύπρο και διαμέσου αυτής επιχειρείται πια να καταληφθεί ολόκληρη. Όμως η πραγματικότητα είναι ότι η διζωνική δικαιονομική ομοσπονδία με τον τρόπο και το περιεχόμενο που συζητούμε είναι ακόμα χειρότερη μορφή λύσης, γιατί διαμέσου αυτής δίνεται η δυνατότητα στην Τουρκία για έναν πλήρη έλεγχο του τουρκοκυπριακού συνιστώμενου τμήματος, ώστε διαμέσου αυτού να ελέγχει κατά τρόπο απόλυτο τη λειτουργία ολόκληρης της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Η διαδικασία επίλυσης του Κυπριακού σε αυτή τη φάση έχει εισέλθει σε μια ευαίσθητη και συνάμα κρίσιμη στιγμή. Η ωραιοποίηση αφενός του κ. Ακιντζί και της δήθεν πρόθεσής του για δίκαιη λύση στο Κυπριακό, η απαλλαγή της Τουρκίας από τις ευθύνες της για την κατάσταση στην Κύπρο και η υπερφίαλη αισιοδοξία που καλλιεργείται από ορισμένους κύκλους εγκυμονούν σοβαρούς κινδύνους. Σε περίπτωση αποτυχίας των συνομιλιών, λόγω και της λανθασμένης τακτικής που ακολουθεί κατά την άποψή μας ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, αυτό πιθανότατα θα επιφέρει επίρριψη ευθυνών και στη δική μας πλευρά. Οι ανησυχίες μας γίνονται ακόμα μεγαλύτερες λόγω απουσίας διεκδικητικής πολιτικής, που διευκολύνει την Τουρκία να υλοποιήσει τους στρατηγικούς της στόχους, οι οποίοι παραμένουν αναλλοίωτοι.

Όλοι θέλουμε λύση -δεν αμφισβητούμε την ειλικρίνεια κανενός- πολύ περισσότερο όμως η ΕΔΕΚ, γιατί αγωνίστηκε, για να ματαιώσει τα πραξικοπηματικά σχέδια της Χούντας, των συνοδοιπόρων της και των νατοϊκών κύκλων που τους υπέθαλπαν, καθώς και όλοι όσοι το 1974 βιώσαμε την τουρκική εισβολή, τον εκτοπισμό, την προσφυγιά, την απώλεια των περιουσιών μας, αλλά και την εγκατάλειψη και την αδιαφορία της κυπριακής πολιτείας. Με βάση λοιπόν τη συσσωρευμένη εμπειρία μας, αγωνιζόμαστε για λύση που δε θα

επιτρέπει την επανάληψη του παρελθόντος. Διεκδικούμε λύση δημοκρατική, λειτουργική, χωρίς εθνοτικούς ή θρησκευτικούς διαχωρισμούς, χωρίς ακρωτηριασμό των πολιτικών και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων κανενός Κυπρίου, στο πλαίσιο της συνέχειας της Κυπριακής Δημοκρατίας ως πλήρους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

Η διεκδίκηση λύσης στηριγμένη στις παραπάνω αρχές δεν είναι απορριπτικός, όπως κάποιοι επιχειρούν να αποδώσουν. Είναι πατριωτική υπευθυνότητα. Σε στιγμές κρίσιμες για την πατρίδα μας η ιστορική αυτογνωσία αποτελεί βασικό στοιχείο επιβίωσης. Η αναφορά στο παρελθόν δεν αποσκοπεί στην αναμόχλευση παθών, αλλά στον παραδειγματισμό για την αποφυγή παρόμοιων ή ίδιων λαθών που διαπράχθηκαν στο παρελθόν.

Όταν το 2004 προειδοποιούσαμε για τους τεράστιους κινδύνους που ελλόχευαν από ενδεχόμενη αποδοχή του Σχεδίου Ανάν, κάποιοι, στην προσπάθειά τους να γίνει αποδεκτό, κινδυνολογούσαν με αμετροέπεια. Τα γεγονότα όμως τους διέψευσαν. Δικαίωσαν το λαό και την επιλογή του. Το ίδιο περίπου έργο επιδιώκουν κάποιοι να ζήσουμε και σήμερα και να το αναβιώσουν.

Η ΕΔΕΚ διαχρονικά ακολουθεί μια σταθερή πολιτική, στηριγμένη σε τεκμηριωμένη και ορθολογική ανάλυση των δεδομένων. Εκτιμούμε ότι η τακτική που ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ακολούθησε σε αυτό τον κύκλο των συνομιλιών είναι λανθασμένη. Δεν τήρησε τη διαδικασία που ο ίδιος είχε εξαγγείλει, δηλαδή της διασταυρούμενης συζήτησης κεφαλαίων και του πάρε δώσε, με αποτέλεσμα μέχρι στιγμής να συζητηθούν σε βάθος όλα τα κεφάλαια στα οποία η δική μας πλευρά απέδωσε οφέλη, χωρίς να υπάρχει συζήτηση αντίστοιχων κεφαλαίων στα οποία η τουρκική πλευρά θα αποδώσει. Και στα όσα μέχρι στιγμής δώσαμε, ακόμα δεν πήραμε. Αναμένουμε να δούμε τι θα γίνει με το εδαφικό.

Γίνεται επίκληση των ψηφισμάτων του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για τα όσα σήμερα συζητούνται, για διζωνική δικοινοτική ομοσπονδία με πολιτική ισότητα, αλλά επιτρέψτε μου να πω ότι σκόπιμα παραλείπονται όλα τα υπόλοιπα που αναφέρονται στα ψηφίσματα και μεταξύ άλλων αποκλείεται και η αριθμητική εξίσωση.

Σήμερα σε κορυφαίους θεσμούς του κράτους, όπως είναι το Ανώτατο Δικαστήριο, η Γερουσία, η Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας, η Επιτροπή Περιουσιών, τα αστυνομικά τμήματα της ομόσπονδης κυβέρνησης, έχουμε αποδεχτεί την εξίσωση 50%-50% και δυστυχώς την έχουμε αποδεχτεί και στην Επιτροπή Επίλυσης Αδιεξόδων, αλλά εκεί, όπως ήδη έχει γίνει γνωστό, διά κληρώσεως υπάρχει ο κίνδυνος να είμαστε και η μειοψηφία.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας άνευ λόγου και αιτίας απεδέχθη το αίτημα του κ. Ακιντζί το εδαφικό να συζητηθεί εκτός Κύπρου. Δε γνωρίζουμε τα όσα έλαβαν χώρα στις συζητήσεις της Ελβετίας. Γνωρίζουμε ότι τελικά ούτε στα κριτήρια επήλθε συμφωνία ούτε χάρτης δόθηκε από την τουρκοκυπριακή πλευρά. Αυτό που πρέπει να καταστήσουμε σαφές είναι ότι το εδαφικό είναι μεν ένα σημαντικό κεφάλαιο όσον αφορά την επίλυση του Κυπριακού, γιατί αφορά την επιστροφή εδαφών, την επιστροφή προσφύγων στις περιουσίες τους. Πρέπει όμως να καταστεί σαφές ότι δεν είναι το κυριότερο κεφάλαιο για την επίλυση του Κυπριακού.

Από τα πιο σημαντικά και καθοριστικά κεφάλαια είναι πρώτα πρώτα το κεφάλαιο της διακυβέρνησης, γιατί αυτό θα καταστήσει ένα κράτος λειτουργικό ή δυσλειτουργικό, αυτό θα εξασφαλίσει αν θα υπάρχει συνεργασία και αρμονική συμβίωση ή αν θα υπάρχουν συγκρούσεις και διαιρέσεις και αυτό θα εξασφαλίσει αν και κατά πόσο θα υπάρχει ασφάλεια και πρόοδος. Ένα δεύτερο κεφάλαιο σημαντικό είναι η οικονομία, που μέχρι στιγμής δεν έχει συζητηθεί. Και πρέπει να ομολογήσουμε ενώπιον της Βουλής ότι είναι ιδιαίτερα ανησυχητικό το γεγονός ότι στο χώρο της Ευρωπαϊκής Ένωσης γραφειοκράτες και όχι μόνο συζητούν σενάρια ακόμα και για την παραμονή της τουρκικής λίρας σε μεταβατική περίοδο μετά τη λύση του Κυπριακού στην τουρκοκυπριακή περιοχή. Ο καθένας μπορεί να αντιληφθεί τις τεράστιες επιπτώσεις που θα έχει ένα τέτοιο ενδεχόμενο. Τέλος, είναι το κεφάλαιο της ασφάλειας και των εγγυήσεων, που πρέπει ακριβώς να διασφαλίζει ότι οι νέες γενιές της πατρίδας μας δε θα βιώσουν τα όσα η δική μας γενιά βίωσε είτε το 1964 είτε το 1974.

Ευχόμαστε στις συζητήσεις που θα γίνουν για το εδαφικό τα κριτήρια που τελικά θα συζητηθούν και θα συμφωνηθούν να μην είναι ακόμα μία προσφορά ικανοποίησης της τουρκικής πλευράς και κυρίως περαιτέρω διασφάλισης δικαιωμάτων των εποίκων, των παράνομων σφετεριστών των ελληνοκυπριακών περιουσιών στα κατεχόμενα.

Επιχειρείται μάλιστα να διασυνδεθεί με την κατάθεση χάρτη και με τις εγγυήσεις η εκ περιτροπής προεδρία και η σύγκληση πενταμερούς ή πολυμερούς διάσκεψης. Το τονίσαμε πάρα πολλές φορές ότι είτε πενταμερής διάσκεψη είτε πολυμερής διάσκεψη -με αυτό που ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ενημέρωσε το Εθνικό Συμβούλιο, σύνθεση τύπου Μπούργκενστοκ- εγκυμονεί σοβαρούς κινδύνους. Κυρίως η απουσία της Κυπριακής Δημοκρατίας οδηγεί σε μεγάλο βαθμό ενδεχόμενα και στην υπογραφή της ληξιαρχικής πράξης διάλυσής της.

Γι' αυτό σταθερά η ΕΔΕΚ, όπως πρότεινε στο Εθνικό Συμβούλιο κατ' επανάληψη, επιμένει ότι οποιαδήποτε διεθνής διάσκεψη για το Κυπριακό πρέπει να περιλαμβάνει τη συμμετοχή των πέντε μόνιμων

μελών του Συμβουλίου Ασφαλείας και οπωσδήποτε και την Κυπριακή Δημοκρατία, η οποία είναι αυτή που έχει δεχθεί την εισβολή το '74. Αυτή είναι που κυρίως διεκδικεί αποκατάσταση των δικαιωμάτων της και επίλυση του προβλήματος.

Δυστυχώς, σαράντα δύο χρόνια μετά την τραγωδία, δεν έχουμε κατορθώσει να υιοθετήσουμε ακόμα μια κοινή εθνική πολιτική για την αντιμετώπιση του τουρκικού επεκτατισμού και τη λύση του Κυπριακού. Φυσικά όχι με δική μας ευθύνη και πρέπει να το τονίσουμε αυτό. Ακόμα και το ομόφωνο ανακοινωθέν του Εθνικού Συμβουλίου του Σεπτεμβρίου του 2009 παραβιάζεται κατά κόρον σε βασικές του πρόνοιες, όχι με δική μας ευθύνη και υπαιτιότητα.

Επιτέλους, κάποιος οφείλουν να μιλήσουν με ειλικρίνεια. Επιδιώκουν λύση στο πλαίσιο ένα κράτος, ένας λαός ή λύση δύο κρατών υπό την επίφαση δήθεν της ομοσπονδίας, με γεωγραφικό διαχωρισμό, που ήταν ο πάγιος και σταθερός στόχος της Τουρκίας; Εάν λοιπόν δε στοχεύουν σε λύση συνομοσπονδίας, τότε πρέπει να δικαιολογήσουν γιατί αποδέχονται πρόνοιες που δε συνάδουν με κανένα μοντέλο ομοσπονδίας, όπως είναι η ίδρυση ενός νέου, συνεταιριστικού κράτους, που θα προέλθει από τα δύο συνιστώντα κρατίδια, το ελληνοκυπριακό και το τουρκοκυπριακό, ο γεωγραφικός διαχωρισμός με εθνοτική βάση, η εγγυημένη πλειοψηφία πληθυσμού και ιδιοκτησίας, ο διαχωρισμός των πολιτών σε διάφορες κατηγορίες, με διάφορα πολιτικά και ανθρωπίνια δικαιώματα, που στην προκειμένη περίπτωση έχουμε αποδεχθεί να είναι τέσσερις διαφορετικές κατηγορίες, η παραμονή του κατάλοιπου εξουσίας στα συνιστώντα κρατίδια, η διχοτόμηση της κυριαρχίας ως προερχόμενη εξίσου από τους Ελληνοκυπρίους και τους Τουρκοκυπρίους κατά παράβαση του Ψηφίσματος 186 του Συμβουλίου Ασφαλείας του Μάρτη του 1964, η εξίσωση της μειοψηφίας του 18% με την πλειοψηφία του 82%, με επίφαση την πολιτική ισότητα των συνιστώντων κρατιδίων, η οποία στην ουσία καταστρατηγεί την πολιτική ισότητα των πολιτών και οδηγεί σε μόνιμη παραβίαση πολιτικών και ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Και εδώ θα πρέπει να ξεκαθαρίσουμε ένα ζήτημα. Άλλο οι τέσσερις ελευθερίες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και άλλο οι βασικές ελευθερίες οι οποίες πηγάζουν από την παγκόσμια και την ευρωπαϊκή διακήρυξη ανθρωπίνων δικαιωμάτων, οι οποίες δεν κατοχυρώνονται με τα όσα μέχρι στιγμής έχουν συμφωνηθεί. Επιπρόσθετα, αποδεχθήκαμε οι έποικοι να αποκτήσουν δικαιώματα επί των ελληνοκυπριακών περιουσιών και σήμερα συζητούμε τρόπο εφαρμογής τους. Και μάλιστα θα πρέπει να υποδείξουμε για ακόμα μια φορά τους κινδύνους. Μέσα από τα κριτήρια που συζητιούνται και την Επιτροπή Περιουσιών, ο κίνδυνος είναι στις κατεχόμενες περιοχές οι ελληνοκυπριακές περιουσίες να αποδοθούν με πρώτο λόγο στον έποικο, λόγω της ανάπτυξης και της καινούριας αξίας που έχουν, ενώ στις ελεύθερες περιοχές, λόγω της συντήρησης των τουρκοκυπριακών περιουσιών, οι Τουρκοκύπριοι ιδιοκτήτες θα έχουν τον πρώτο λόγο. Στα κατεχόμενα τα δικά μας δικά τους, στις ελεύθερες περιοχές τα δικά τους και πάλι δικά τους. Με αυτό τον τρόπο υπάρχει ο σοβαρός κίνδυνος το ποσοστό 16,5% τουρκοκυπριακής ιδιοκτησίας του 1974 να ανατραπεί πλήρως και να μετατραπεί σε 28% ή σε 30% με ό,τι αυτό συνεπάγεται στη συνέχεια, για να δώσει τη δυνατότητα στην Τουρκία ανακήρυξης τουρκικού κράτους στην Κύπρο, δεδομένου ότι θα διαθέτει νόμιμα έδαφος, που θα εκπροσωπεί το 1/3 της Κυπριακής Δημοκρατίας της κυπριακής επικράτειας.

Την ίδια στιγμή εγκαταλείψαμε βασικές πρόνοιες των ψηφισμάτων, όπως ο τερματισμός της κατοχής, η άμεση αποχώρηση των τουρκικών στρατευμάτων, η επιστροφή όλων των προσφύγων σε συνθήκες ασφάλειας, η αποχώρηση όλων των εποίκων. Σήμερα έχουμε αποδεχθεί εκ προοιμίου να νομιμοποιήσουμε 114 000 έποικους και μάλιστα τους δίνουμε και δικαιώματα επί των ελληνοκυπριακών περιουσιών. Την άμεση επιστροφή της Αμμοχώστου στους νόμιμους κατοίκους -και μάλιστα ανεξάρτητα από τη διαδικασία και την κατάληξη των συνομιλιών- σήμερα την έχουμε εντάξει ως μέρος της λύσης. Και, αν δεν υπάρχει λύση, η Αμμόχωστος δεν επιστρέφεται.

Η πολιτική ισότητα... Όπως είπα προηγουμένως, στα ψηφίσματα ξεκαθαρίζεται ότι δεν εξυπακούεται η αριθμητική ισότητα. Εμείς φτάσαμε στη Γερουσία είκοσι-είκοσι, στο Ανώτατο Δικαστήριο τέσσερις-τέσσερις, στην Επιτροπή Δημόσιας Υπηρεσίας τρεις-τρεις και εκ περιτροπής προεδρία, στην Επιτροπή Περιουσιών ένας συν ένας και ένας ξένος εμπειρογνώμονας να προεδρεύει, στα αστυνομικά ομόσπονδα τμήματα 50%-50% και στα σώματα επίλυσης των διαφορών επίσης 50%-50%.

Είναι πάρα πολύ σημαντικό να αναφέρουμε αυτό το οποίο κατέγραψε σ' ένα σχετικό του έγγραφο, πολυσέλιδο, ο στενός συνεργάτης του Αλεξάντερ Ντάουνερ, ο κ. Στίβεν Μπεργκ, ο οποίος τι είπε; Ότι η αποδοχή από την ελληνοκυπριακή πλευρά της διζωνικής δικαιοδικής ομοσπονδίας, ενός όρου χωρίς περιεχόμενο, και οι συνεχείς διολισθήσεις της έχουν δώσει στην τουρκική πλευρά πρόσθετο πολιτικό κεκτημένο και παράγωγο δίκαιο, η οποία μέχρι σήμερα παρέμεινε σταθερή και αμετακίνητη στις θέσεις της.

Από την πλευρά της ΕΔΕΚ θέλουμε να καταστήσουμε σαφέστατο ότι για μας η διζωνική δικαιοδική ομοσπονδία με τη μορφή που συζητείται και το περιεχόμενο που της προσδίδεται δεν είναι ομοσπονδία. Είναι η χειρότερη μορφή νομιμοποιημένης διχοτόμησης. Στη δημοκρατική λύση αυτό που κατοχυρώνεται ως αδιαπραγμάτευτος όρος είναι η πολιτική ισότητα των πολιτών και όχι η πολιτική ισότητα συνιστώντων τμημάτων ή κρατιδίων, που είναι στοιχείο διαιρετικό και συνομοσπονδιακό. Σήμερα ουσιαστικά συζητείται λύση

δύο κρατών υπό την επίφαση της ομοσπονδίας. Και αυτό εγκυμονεί τεράστιους κινδύνους, γιατί ακριβώς θα οδηγήσει την Κυπριακή Δημοκρατία σε διάλυση και σε παρθενογένεση.

Πολύ εμφαντικές και αποκαλυπτικές ήταν οι πρόσφατες δηλώσεις του Υπουργού Εξωτερικών της Κυπριακής Δημοκρατίας, που είπε ότι το νέο κράτος που θα προκύψει από τη λύση θα διαδεχθεί την Κυπριακή Δημοκρατία. Και, επιπρόσθετα, στις δηλώσεις του ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, στις 10 Ιουλίου, ανέφερε ότι η εφαρμογή των βασικών ελευθεριών και του ευρωπαϊκού κεκτημένου θα γίνει με τρόπο, ώστε να μη μολύνεται η δικαιοσύνη. Σε συνάρτηση με την αποδοχή οι Κύπριοι πολίτες να έχουν διαφορετικά πολιτικά και ανθρώπινα δικαιώματα, είναι πια προφανές ότι ούτε το ευρωπαϊκό κεκτημένο ούτε οι βασικές ανθρώπινες ελευθερίες θα εφαρμοστούν κατά τρόπο απόλυτο σε ολόκληρη την κυπριακή επικράτεια.

Θα υπενθυμίσω ότι αυτά τα οποία σήμερα η Τουρκία καταθέτει διαμέσου των Τουρκοκυπρίων στο τραπέζι των συνομιλιών -και τα περισσότερα έχουν γίνει αποδεκτά- ήταν οι προτάσεις τις οποίες η Τουρκία έδωσε το 1965 στον Γκάλο Πλάζα. Και ποιες ήταν οι απόψεις του Γκάλο Πλάζα; Ότι αυτές οι προτάσεις είναι διχοτομικές και ότι ως προτάσεις όχι μόνο δεν πρόκειται να λύσουν ένα πρόβλημα, αλλά θα διαλύσουν την Κυπριακή Δημοκρατία. Γι' αυτό και παραπέμπω όλους μας να ξαναδιαβάσουμε και να ξαναμελετήσουμε σε βάθος τις συγκεκριμένες προτάσεις, καθώς επίσης και την έκθεση του Γκάλο Πλάζα.

Σήμερα οφείλουμε να στείλουμε ένα σαφές μήνυμα, ότι δεν πρόκειται να αποδεχθούμε και να νομιμοποιήσουμε μία λύση νατοϊκής έμπνευσης και προώθησης, μια λύση για την υλοποίηση της οποίας υπήρξαν αλληπάλληλες συνωμοσίες τη δεκαετία 1964-74, που κατέληξαν στο προδοτικό πραξικόπημα και στην τουρκική εισβολή. Δεν πρόκειται να νομιμοποιήσουμε τα δεδομένα της εισβολής. Δεν είναι δυνατό να επιτρέψουμε η Κυπριακή Δημοκρατία, η οποία ιδρύθηκε και διατηρήθηκε με θυσίες και με αίμα ηρώων, να καταλυθεί με υπογραφή πολιτικών. Είναι γνωστές οι προσπάθειές μας, αλλά και η μεγάλη μας επιθυμία για σφυρηλάτηση της μεγαλύτερης δυνατών ενότητας στο εσωτερικό και διαμόρφωση μιας ενιαίας εθνικής στρατηγικής για την επίτευξη του κοινού στόχου, που δεν πρέπει να είναι άλλος από τον τερματισμό της κατοχής και την αποκατάσταση των πολιτικών και των ανθρωπίνων δικαιωμάτων σε ολόκληρη την κυπριακή επικράτεια.

Η ωραιοποίηση όμως των δυσχερειών και η απόκρυψη των κινδύνων δε συνιστούν ούτε χρήσιμη ούτε ωφέλιμη προσφορά προς την πατρίδα. Δε θέλω σήμερα να επαναλάβω για ακόμα μια φορά λεπτομερώς τις θέσεις της ΕΔΕΚ τόσο για τη μορφή όσο και για το περιεχόμενο της λύσης. Προσδιορίζοντας όμως τα μέχρι σήμερα δεδομένα, τη στάση της Τουρκίας και της τουρκοκυπριακής ηγεσίας στη βάση ρεαλιστικής εκτίμησης, η έκφραση αισιοδοξίας για την προοπτική σύντομης λύσης, δίκαιης, λειτουργικής και βιώσιμης θα πρέπει να είναι εξαιρετικά συγκρατημένη.

Η Τουρκία, η οποία ελέγχει απόλυτα τις εξελίξεις στα κατεχόμενα, έχει καταστήσει σαφές ότι εμμένει σε συνομοσπονδιακή μορφή λύσης. Προφανής στόχος ο πλήρης έλεγχος της Κυπριακής Δημοκρατίας και διαμέσου αυτού η επιτήρηση του χώρου της Ανατολικής Μεσογείου. Ενώ ο κατακτητής προσπαθεί συστηματικά να εδραιώσει τα τελεσμένα της κατοχής και να ολοκληρώσει τους επεκτατικούς του σχεδιασμούς, οι υπεύθυνοι διαχείρισης του Κυπριακού αδυνατούν να προβάλουν μια αξιόπιστη διεκδικητική πολιτική. Κλασικό παράδειγμα το γεγονός ότι συζητούμε το τελευταίο χρονικό διάστημα στην Ευρωπαϊκή Ένωση θέματα τα οποία αφορούν την Τουρκία, αλλά από την πλευρά της Κυπριακής Δημοκρατίας δεν κατατέθηκε σε καμία περίπτωση η αξίωση ότι, για να ψηφίσουμε αυτές τις αποφάσεις, θα πρέπει πρώτα η Τουρκία να αποσύρει το απαράδεκτο έγγραφο του Ιουνίου του 2014 που αναφέρεται σε "εκλιπούσα Κυπριακή Δημοκρατία". Και η "εκλιπούσα Κυπριακή Δημοκρατία" ψηφίζει υπέρ αποφάσεων που έχουν σχέση με την Τουρκία είτε για το προσφυγικό είτε για το μεταναστευτικό είτε για το άνοιγμα κεφαλαίων που έχουν σχέση με την ενταξιακή της πορεία!

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το καθήκον μας είναι να δώσουμε το μήνυμα χωρίς αναστολές και δισταγμούς. Σε καμία περίπτωση δε θα αποδεχτούμε λύση η οποία να είναι άδικη και ετεροβαρής, η οποία να μετατρέπει τους Κυπρίους σε Ευρωπαίους πολίτες δεύτερης κατηγορίας. Όλοι περιμένουν ότι οι αντιστάσεις μας θα καμφθούν κάτω από το βάρος μιας πιθανής κόπωσης ή της σημερινής οικονομικής κρίσης. Ματαιοπονούν. Είμαστε έτοιμοι για λύση έντιμη και δημοκρατική, στη βάση της πολιτικής ισότητας όλων των πολιτών, ανεξάρτητα από την εθνική ή θρησκευτική τους προέλευση. Είμαστε έτοιμοι να διασφαλίσουμε με κάθε νόμιμο τρόπο τις ανησυχίες των Τουρκοκυπρίων. Δεν είμαστε όμως διατεθειμένοι να παραχωρήσουμε στην Τουρκία δικαιώματα τα οποία άμεσα ή έμμεσα θα την υποβοηθήσουν στην εφαρμογή των σχεδιασμών της για επανάκτηση της Κύπρου. Ως εκ τούτου, θεωρούμε ότι επιβάλλεται άμεσα η επανεξέταση της στρατηγικής μας στη βάση των αρχών λύσης όπως διατυπώθηκαν και στο ομόφωνο ανακοινωθέν του Εθνικού Συμβουλίου του Σεπτεμβρίου του 2009, αλλά και των νέων γεωστρατηγικών και ενεργειακών δεδομένων που διαμορφώνονται στην περιοχή. Είναι γεγονός ότι αυτά βρίσκονται ακόμα σε μία ρευστή κατάσταση. Είναι γι' αυτό που επιείγει η δική μας εμπλοκή και αξιοποίηση πριν από την ολοκλήρωση και τη σταθεροποίησή τους, όπου ουσιαστικά οι δυνατότητες επηρεασμού θα είναι περιορισμένες. Πολύ δε περισσότερο να αποφευχθεί η υιοθέτηση προνοιών στη λύση του Κυπριακού οι οποίες αφενός δε θα εναρμονίζονται με το δημοκρατικό περιεχόμενο που πρέπει να έχει και

αφετέρου θα ακυρώνουν το γεωστρατηγικό βάθος των συμφωνιών που η Κυπριακή Δημοκρατία υπέγραψε με γειτονικές χώρες και αφορούν τα θέματα ασφάλειας και αξιοποίησης των ενεργειακών πόρων της περιοχής.

Όμως, παρά τις δυσχέρειες που δημιουργήθηκαν λόγω και των δικών μας λαθών, εξακολουθούν και σήμερα να υπάρχουν δυνατότητες για δίκαιη και βιώσιμη λύση. Άμεσα χρειαζόμαστε μια νέα διεκδικητική πολιτική, όπως πολλές φορές την έχουμε καθορίσει. Είναι δύσκολη η ανατροπή των κατολισθήσεων, είναι όμως εφικτή. Οφείλουμε να ενεργήσουμε με τρόπο, ώστε να τερματίζεται η εκτροπή. Το Κυπριακό είναι θέμα εισβολής, συνεχιζόμενης κατοχής και εθνοκάθαρσης. Δεν είναι θέμα διακοινοτικής διευθέτησης. Πρέπει λοιπόν να γίνει αντιληπτό ότι, αν ένας λαός υπό ημικατοχή δε διεκδικήσει με σθένος και αποφασιστικότητα τα αναφαίρετα δικαιώματά του, κανένας δεν πρόκειται να του τα χαρίσει. Πρέπει να ξαναβρούμε τον εαυτό μας και πρέπει να αγωνιστούμε με τρόπο, ώστε να μην είμαστε η τελευταία γενιά Ελλήνων σε αυτή τη μαρτυρική γη.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Υπολείπονται δεκαέξι λεπτά για την ΕΔΕΚ.

Καλώ στο βήμα τον πρόεδρο του Δημοκρατικού Κόμματος, τον κ. Νικόλα Παπαδόπουλο, να καταθέσει την ομιλία του.

Και να παρακαλέσω ΔΗΚΟ, ΑΚΕΛ και ΔΗΣΥ να φέρουν στη γραμματεία πόσα λεπτά θα μιλήσουν οι βουλευτές τους, για να βοηθήσω τους αρχηγούς τους να μη σπαταλήσουν περισσότερο χρόνο και να έχουμε πρόβλημα στο τέλος, να κόψει κάποιος βουλευτής πίσω.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Επιτέλους σήμερα καταφέραμε να ξεκινήσουμε τη συζήτηση για το Κυπριακό στη Βουλή των Αντιπροσώπων, σε αυτό το θεσμό που εκπροσωπεί τους πολίτες του κράτους μας, σε αυτό το θεσμό όπου έχει καταγραφεί και έχει χαραχτεί η σύγχρονη ιστορία της Κύπρου. Δεν μπορώ όμως να μην εκφράσω την απογοήτευσή μου, γιατί παρατηρήσαμε μία καθυστέρηση, μία δυστοκία σε ό,τι αφορά την εγγραφή του συγκεκριμένου θέματος και την έναρξη της συζήτησης.

Η απαξίωση και η υποτίμηση της Βουλής των Αντιπροσώπων είναι μόνο το τελευταίο σύμπτωμα μίας τακτικής μυστικοπάθειας, συσκοτίσης που χαρακτηρίζει τη διαδικασία των διαπραγματεύσεων. Ελπίζω και εύχομαι σήμερα να έχουμε κάποια επιπρόσθετη πληροφόρηση για τη συμφωνία που μας φέρνουν ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και τα δύο κόμματα που τον στηρίζουν, ο Δημοκρατικός Συναγερμός και το ΑΚΕΛ.

Μπορεί να ακούγεται περίεργο στους πολίτες που ενδεχομένως να μας ακούν ότι επιζητούμε πληροφόρηση σήμερα σε αυτή τη συζήτηση για το Κυπριακό. Αυτό οφείλεται στο ότι εδώ και σαράντα χρόνια διαπραγματεύσεων του Κυπριακού κανένας από τους προκατόχους του κ. Αναστασιάδη δεν αρνήθηκε να δώσει τα σχετικά έγγραφα των διαπραγματεύσεων ή τουλάχιστον τις συγκλίσεις στα κόμματα του Εθνικού Συμβουλίου, την ίδια στιγμή που αυτά τα έγγραφα βρίσκονται στην κατοχή της τουρκικής πλευράς. Ό,τι εμείς γνωρίζουμε το γνωρίζουμε από προφορικές πληροφορίες, διαβεβαιώσεις, ενημερώσεις, από έγγραφα που μπορέσαμε να επιθεωρήσουμε κάτω από το άγρυπνο βλέμμα των αστυνομικών του Προεδρικού Μεγάρου και από δημοσιογραφικές πληροφορίες. Φαίνεται πως κάποιοι εμπιστεύονται περισσότερο την τουρκική πλευρά παρά τα ελληνοκυπριακά κόμματα! Εδώ ακόμη οι ίδιοι οι σύμβουλοι του Νίκου Αναστασιάδη κάμνουν παράπονο ότι βρίσκονται στο σκοτάδι, ότι δεν έχουν τα έγγραφα των συγκλίσεων των διαπραγματεύσεων!

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Μας λένε πως σε τρεις εβδομάδες μπορεί να έχουμε τη λύση του Κυπριακού και ακόμη δεν έχουμε δει το περιεχόμενό της! Και οφείλουμε να διερωτηθούμε όλοι: Γιατί φοβούνται να μας το δείξουν; Μας λένε πως σε τρεις εβδομάδες πιθανόν να πάμε στο αντίστοιχο Μπούργκενστοκ, σε μία διεθνή διάσκεψη. Συγκρίνεται με το 2004! Όταν τότε πήγαμε στο Μπούργκενστοκ, ο λαός είχε ήδη στα χέρια του το σχέδιο και το συζητούσε για δύο χρόνια, από το 2002! Αυτό το δημοκρατικό διάλογο έχουμε σήμερα; Η συμφωνία που θα καθορίζει τα δικαιώματα των Κυπρίων πολιτών, των παιδιών μας, των οικογενειών μας, είναι επτασφράγιστο μυστικό, δε δικαιούμαστε να ξέρουμε το περιεχόμενό του!

Η Κύπρος είναι μία ευρωπαϊκή χώρα, ένα κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και όμως κάποιοι θεωρούν ότι το σύνταγμα, τα δικαιώματά μας, οι διεκδικήσεις τρίτων χωρών, όπως είναι η Τουρκία και η Αγγλία, πρέπει να αποφασιστούν πίσω από κλειστές πόρτες. Γιατί; Πού πάει ο δημοκρατικός διάλογος και η λογοδοσία προς το λαό; Προφανώς φοβούνται να ενημερώσουν τον κόσμο, γιατί φοβούνται τις αντιδράσεις. Όμως, πιστεύω, δεν είναι μόνο αυτό. Η έλλειψη ενημέρωσης είναι επιλογή τακτικής, γιατί στόχος τους είναι ο

αιφνιδισμός και στη συνέχεια ο εκβιασμός του λαού μας, γιατί με τέτοιο τρόπο θα μπορεί πιο εύκολα να πιεστεί ο λαός μας, να υποκύψει στον εκφοβισμό και να συμφωνήσει στα τετελεσμένα, που αυτοί μόνοι τους θα συμφωνήσουν. Δε θέλουν ο λαός να έχει χρόνο μπροστά του να μελετήσει τη συμφωνία, γιατί με αυτό τον τρόπο οι απειλές και οι εκβιασμοί για τη μικρασιατική καταστροφή που θα έρθει, αν δεν αποδεχτούμε τη συμφωνία τους, θα είναι πιο αποτελεσματικά. Αντί ο λαός να συμμετέχει στη συζήτηση για το μέλλον του, αντί να ενημερώνεται, για να στηρίζει τις προσπάθειες, αντί να βοηθά, για να αντισταθούμε όλοι μαζί σε αθέμιτες πιέσεις, κρατείται στο σκοτάδι, για να μην τους ενοχλεί. Αντί για δύναμη και ασπίδα, θεωρούν το λαό μας αδυναμία και πρόβλημα!

Επομένως, ειλικρινά ελπίζω σήμερα η σημερινή συζήτηση να είναι χρήσιμη τόσο σε ό,τι αφορά την ανταλλαγή απόψεων αναμεταξύ μας όσο και σε ό,τι αφορά την ενημέρωση του κόσμου. Και εύχομαι πραγματικά σήμερα να έχουμε έναν εποικοδομητικό διάλογο. Μετά τα ακαδημαϊκά κηρύγματα τού αν θέλουμε ομοσπονδία ή αν δε θέλουμε ομοσπονδία, μετά τα ρομαντικά συνθήματα και τις ευχές, μετά τα αφηγήματα ότι η Τουρκία θέλει λύση και οι Ελληνοκύπριοι είναι το πρόβλημα, μετά τη στοχοποίηση των Ελληνοκυπρίων, που «εκάμαμεν τζαι εμείς πολλά» και γι' αυτό πρέπει να τιμωρηθούμε, ε, ελπίζω να ακούσουμε κάποιες συγκεκριμένες απαντήσεις σε καίρια ερωτήματα που πρέπει να μας δώσουν τα δύο μεγαλύτερα κόμματα του τόπου, ξεκάθαρες απαντήσεις και τοποθετήσεις για το σχέδιο που μαζί και σε συνεργασία διαπραγματεύονται εδώ και εννέα χρόνια.

Ξεκινώ με την εκ περιτροπής προεδρία. Για παράδειγμα, θέλουμε να ξέρουμε ποια είναι η θέση του Δημοκρατικού Συναγερμού για την εκ περιτροπής προεδρία. Τη θέση του ΑΚΕΛ τη γνωρίζουμε, την αποδέχεται. Σεβαστό· εμείς διαφωνούμε. Για το Δημοκρατικό Συναγερμό είναι αποδεκτή, είναι απορριπτέα ή είναι υπό διαπραγμάτευση; Ή μήπως ήδη την έχει δεχθεί ο κ. Αναστασιάδης, όπως ισχυρίζεται ο κ. Ακιντζι;

Εμείς λέμε ότι απόρριψη της εκ περιτροπής προεδρίας είναι κόκκινη γραμμή. Και ο λόγος που εμείς επιμένουμε σε αυτή την απόρριψη δεν έχει να κάνει με ρατσιστικά κίνητρα ή κριτήρια· έχει να κάνει με την ασφάλεια του λαού μας. Το μόνο πράγμα που χρειάζεται να αναλογιστούν οι πολίτες που μας ακούν είναι το τι θα γινόταν το 1974, αν είχαμε εκ περιτροπής Τούρκο Πρόεδρο. Θα πήγαινε στα Ηνωμένα Έθνη να καταγγείλει την Τουρκία ή θα χαιρέτιζε την ειρηνευτική τους επέμβαση;

Σε ό,τι αφορά την πολυεθνική δύναμη, ποια είναι η θέση του ΑΚΕΛ για τη συμμετοχή της Τουρκίας σε αυτή την πολυεθνική δύναμη; Συμφωνείτε μαζί μας πως κάτι τέτοιο απλά θα επέτρεπε στην Τουρκία να διατηρήσει το στρατό της στο νησί και θα της έδινε το πρόσχημα και τη νομιμοποίηση για μία μελλοντική στρατιωτική επέμβαση; Υπενθυμίζω ότι και το 1960 υπήρχε συγκεκριμένη διαδικασία, για να τεθεί σε λειτουργία η Συνθήκη Εγγυήσεως. Η Τουρκία δεν την ακολούθησε, την παραβίασε και επενέβη μονομερώς. Τώρα θα μας πείτε ότι άλλαξε ο Μανολιός τζαι φόρεσε τα ρούχα του αλλιώς; Αντιλαμβάνομαι πως ορθά το ΑΚΕΛ έχει πρόβλημα με την εποπτεία του ΝΑΤΟ μετά τη λύση. Συμφωνούμε μαζί τους. Έχετε πρόβλημα με την παρουσία νατοϊκών στρατευμάτων στην Κύπρο και δεν έχετε πρόβλημα με την παρουσία τουρκικών στρατευμάτων στην Κύπρο υπό το μανδύα μίας πολυεθνικής δύναμης;

Σε ό,τι αφορά τις εγγυήσεις, το ερώτημά μας απευθύνεται τόσο στο Δημοκρατικό Συναγερμό όσο και στο ΑΚΕΛ. Συμφωνείτε με τον Υπουργό Εξωτερικών της Ελλάδας, τον κ. Κοτζιά, ότι οι εγγυήσεις έχουν ήδη καταργηθεί de facto ή συμφωνείτε με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας ότι αυτά τα πράγματα είναι θεωρητικολογίες; Συμφωνείτε με την εκφρασθείσα θέση της ελληνικής κυβέρνησης και με τον Πρωθυπουργό της Ελλάδας πως η Ελλάδα δεν πρέπει να πάει σε μία διεθνή διάσκεψη, εκτός αν θα πάει, για να ανακοινωθεί κατάργηση των εγγυήσεων; Εμείς συμφωνούμε! Δεν πρέπει να πάμε σε διεθνή διάσκεψη για συζήτηση της τροποποίησης ή της μετονομασίας της Συνθήκης Εγγυήσεως αλλά μόνο για την ανακοίνωση της κατάργησής τους.

Σε ό,τι αφορά το δημογραφικό, τελικά υπάρχει η αναλογία του τέσσερα προς ένα ή δεν υπάρχει; Σε τρεις εβδομάδες θα πάμε για λύση. Πώς ακριβώς γίναμε 820 000 εμείς οι Ελληνοκύπριοι, τη στιγμή που η Στατιστική Υπηρεσία με την απογραφή του πληθυσμού θεωρεί ότι οι Ελληνοκύπριοι είναι 680 000; Γνωρίζετε ότι μέσα στις 820 000 του αρχείου πληθυσμού υπάρχουν νεκροί που δεν έχουν αφαιρεθεί, υπάρχουν μόνιμοι κάτοικοι του εξωτερικού που δε βρίσκονται στην Κύπρο και δε γνωρίζουμε αν θα έρθουν ποτέ στην Κύπρο, υπάρχουν πολιτογραφημένοι ξένοι; Γι' αυτό το λόγο εξάλλου όλες οι χώρες του κόσμου δεν πάνε με τα αρχεία πληθυσμού· έχουν στατιστικές υπηρεσίες που κάμνουν απογραφή του πληθυσμού τους, για να γνωρίζουν ποιος είναι ο πληθυσμός. Εξηγήστε μας, να καταλάβουμε, γιατί στη δική μας περίπτωση παίρνουμε από τη μία ένα πλασματικό νούμερο που βασίζεται στο αρχείο πληθυσμού, τις 820 000, αλλά από την άλλη πλευρά παίρνουμε την απογραφή του πληθυσμού, που είναι πραγματικό νούμερο; Εξηγήστε μας τελικά αν εμείς θα είμαστε λιγότεροι στην πράξη και αν οι Τουρκοκύπριοι θα είναι πολύ περισσότεροι, ίσως και διπλάσιοι από 220 000. Θα πρέπει να μας πείτε -σήμερα ελπίζουμε- πόσοι έποικοι θα φύγουν με τη λύση, πόσοι θα απελαθούν. Όχι πόσοι θα μείνουν! Πόσοι θα απελαθούν μετά τη λύση; Ποιο είναι το νούμερο; Ή μήπως δε θα φύγει κανένας;

Όπως μας έχει πει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας σε πρόσφατη δημοσιογραφική διάσκεψή του, θα ανανεώσουμε όλες τις άδειες παράνομης εργασίας και παραμονής στην Κύπρο. Θα μείνουν όλοι, όλες οι

εκατοντάδες χιλιάδες παράνομοι εργάτες, φοιτητές, πρώην στρατιωτικοί, εποχικοί εργάτες που βρίσκονται αυτή τη στιγμή στην Κύπρο, πέρα από τις 220 000! Αυτή είναι η θέση; Και είναι η θέση σας ότι θα ανανεώσουμε αυτές τις άδειες και θα βασιστούμε στην καλή διάθεση, στην καλή πίστη αυτών των εποίκων ότι θα αποχωρήσουν από το νησί μετά τη λήξη της άδειάς τους; Και τους πιστεύετε;

Επιπρόσθετα, σημειώνουμε πως ο κατοχικός ηγέτης επιμένει ότι οι Τούρκοι εργάτες, οι Τούρκοι πολίτες πρέπει να έχουν το δικαίωμα, όπως έχουν όλοι οι πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, να μπορούν να έρθουν στην Κύπρο και να γυρεύουν δουλειά. Άρα, με άλλα λόγια, η ερώτηση είναι πάρα πολύ απλή: Η αναλογία του τέσσερα προς ένα υπάρχει; Διότι, απ' ό,τι καταλαβαίνουμε, δε θα ισχύσει για το παρελθόν, δε θα ισχύσει την ημέρα της λύσης και δε θα ισχύσει για το μέλλον. Κατά τα άλλα είναι σύγκλιση και σε τρεις εβδομάδες πάμε σε συμφωνία!

Οι αποζημιώσεις των προσφύγων. Ο Πρόεδρος μας έχει πει ότι είναι τεράστια επιτυχία το ότι οι πρόσφυγες που δε θα μένουν ικανοποιημένοι από την Επιτροπή Αποζημιώσεων θα μπορούν να προσφύγουν στο ΕΔΑΔ για αποζημιώσεις. Θα προσφύγουν στο ΕΔΑΔ εναντίον ποιου; Της Τουρκίας ή εμάς; Διότι σήμερα προσφεύγουν εναντίον της Τουρκίας! Καταλαβαίνω ότι θα απαλλάξουμε την Τουρκία απ' αυτό το βραχνά με τη διευθέτησή σας. Εναντίον μας είναι που θα προσφεύγουν οι πρόσφυγες! Επομένως, θα μεταφέρουμε και θα βάλουμε πάνω στους ώμους μας μία σημερινή υποχρέωση της Τουρκίας, για να πληρώσουμε εμείς τις αποζημιώσεις της κατοχής; Τζιαι απλά, για να βάλουμε τα πράγματα σε ένα συγκριτικό πλαίσιο, αν αύριο μας επιστραφούν τα εδάφη του Σχεδίου Ανάν, δηλαδή αν οι Τουρκοκύπριοι, η τουρκοκυπριακή πολιτεία διατηρήσει το 28,5% του εδάφους της Κυπριακής Δημοκρατίας, αυτό σημαίνει ότι δε θα επιστρέψουν καταρχήν 100 000 πρόσφυγες· θα είναι πολύ λιγότεροι με δικούς σας υπολογισμούς, κοντά στις 80 000. Δύο στους τρεις πρόσφυγες δε θα μπορούν να επιστρέψουν, δε θα έχουν αυτόματα το δικαίωμα να επιστρέψουν και ένα εκατομμύριο περιουσίες και ακίνητα αυτόματα θα μετατραπούν σε διαφιλονικούμενες περιουσίες. Πού θα βρούμε αποζημιώσεις για ένα εκατομμύριο ακίνητα, εάν χρειαστεί; Ποιος θα μας τα δώσει;

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας μάς είπε ότι το ταμείο θα είναι έτοιμο. Πώς και ποιος θα το γεμίσει; Θα δώσουμε στους πρόσφυγες ομόλογα, όπως δώσαμε στους κουρεμένους καταθέτες των τραπεζών; Θα τους δώσετε δεσμεύσεις, όπως δώσατε στους κουρεμένους κατόχους των αξιογράφων; Αυτά είναι που θα πάρουν οι πρόσφυγες την επομένη της λύσης; Το Κυπριακό θα λυθεί για όλους εκτός για τους πρόσφυγες, που θα πρέπει να περιμένουν για δεκαετίες να ανακαλύψουν αν επιστρέφουν ή αν θα πάρουν χρήματα, αν υπάρχουν χρήματα;

Τζιαι, μια τζιαι μιλούμε για χρήματα που πρέπει να βρούμε, κύριε Πρόεδρε, ας εξετάσουμε αυτή την περίφημη οικονομία της λύσης, γιατί έχω ακούσει τον κ. Άιντε να μας λέει ότι το πρόβλημά μας μετά τη λύση είναι ότι θα έχουμε τόσα πολλά λεφτά, που δε θα ξέρουμε τι θα τα κάμουμε. Αφήνουμε κατά μέρος το ότι μέχρι στιγμής η τουρκοκυπριακή πλευρά δεν έχει αφήσει το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο να κάμει τη μελέτη και την έρευνα που πρέπει να κάμει στις τράπεζες, στην οικονομία, για το χρέος της. Δεν ξέρουμε τα δεδομένα τα πραγματικά της τουρκοκυπριακής οικονομίας, ακούμε όμως από αυτούς που από τη μία μας χρεοκόπησαν και από την άλλη μας κούρεψαν να μας διαβεβαιώνουν ότι με τη λύση θα τρώμε με χρυσά κουτάλια!

Ας δούμε λοιπόν τις συγκλίσεις της οικονομίας που ξέρουμε μέχρι σήμερα, τουλάχιστον από πληροφόρηση που είχαμε στη συγκεκριμένη υποεπιτροπή του Εθνικού Συμβουλίου. Εμείς οι Ελληνοκύπριοι θα ξεκινήσουμε με ένα χρέος των €17 δις, το οποίο έχουμε συσσωρεύσει μερικώς και λόγω της κατοχής, επειδή στηρίζαμε τους πρόσφυγες, έχουμε τις κυρώσεις της Τουρκίας, το οποίο θα πρέπει να αποπληρώσουμε μόνοι μας. Οι Τουρκοκύπριοι θα ξεκινούν με μηδενικό χρέος, δηλαδή θα τους το διαγράψει, ελπίζουμε, θα τους το χαρίσει η Τουρκία. Θα μπορούν να δανείζονται με χαμηλότερα επιτόκια από εμάς και επιπλέον θα έχουν τις διακρατικές συμφωνίες με την Τουρκία για χρηματική στήριξη στο εμπόριο, στη χρηματοδότηση. Στη συνέχεια οι Ελληνοκύπριοι πρόσφυγες και ιδιοκτήτες θα πρέπει πιθανόν να δωρίσουν ένα εκατομμύριο περιουσίες στους Τουρκοκυπρίους, το 29% των ακινήτων της Κύπρου. Αυτές οι περιουσίες θα πάρουν αξία μετά τη λύση, γιατί θα μπορούν πλέον να διατεθούν ελεύθερα, ενώ οι περιουσίες στις ελεύθερες περιοχές θα χάσουν αξία λόγω της αύξησης της προσφοράς. Και παράλληλα, εμείς θα πρέπει να βρούμε μερικά δισεκατομμύρια, για να πληρώσουμε τους πρόσφυγες και τους ιδιοκτήτες που θα χάσουν ένα εκατομμύριο ακίνητα. Και μετά από όλα αυτά, μετά το χρέος, μετά τις αποζημιώσεις, μετά το χάρισμα των περιουσιών, θα πρέπει να δίνουμε €200 εκατομ. το χρόνο, το μισό προϋπολογισμό του Υπουργείου Παιδείας, στην τουρκοκυπριακή πολιτεία, για να καλύπτουμε τα ελλείμματά τους και να τους βοηθήσουμε στην ανάπτυξή τους, επειδή οι περιουσίες μας δε θα είναι αρκετές! Και την ίδια στιγμή θα πρέπει να βρούμε τα χρήματα, για να χρηματοδοτήσουμε τρεις κυβερνήσεις και τέσσερις Βουλές. Ε, δεν ξέρω αν θα έχουμε έκρηξη της οικονομίας, αλλά σίγουρα θα έχουμε την έκρηξη των Ελληνοκυπρίων με αυτά τα δεδομένα! Ήταν δύσκολο, αλλά πραγματικά καταφέρατε να πετύχετε τη μόνη συμφωνία στον κόσμο που είναι χειρότερη από το κούρεμα! Και όλα αυτά ενώ οι Κύπριοι εργάτες θα ανταγωνίζονται μερικά εκατομμύρια Τούρκους εργάτες που θα μπορούν να έρθουν ελεύθερα στην Κύπρο και οι ελληνοκυπριακές επιχειρήσεις θα πρέπει να ανταγωνίζονται τις ειδικές διακρατικές συμφωνίες της τουρκοκυπριακής πολιτείας, με τις οποίες θα παίρνουν ενδεχομένως στήριξη από την Τουρκία.

Είναι ξεκάθαρο ότι κάποιος σήμερα προσπαθούν να μας εφαρμόσουν και ένα πείραμα στην οικονομία τύπου Βοσνίας. Μη θεωρείτε δεδομένο ότι με μία λύση του Κυπριακού αυτόματα θα έχουμε θετικά οικονομικά αποτελέσματα! Με μία σωστή λύση ναι, αυτό είναι πιθανό τζαι μακάρι να έρθει. Με μία κακή λύση είναι αδύνατο! Με μία δυσλειτουργική λύση θα έχουμε ακριβώς τα αντίθετα αποτελέσματα! Αξίζει να σημειωθεί ότι το βοσνιακό κράτος... Στο βοσνιακό κράτος δόθηκαν συνολικά πάνω από \$14 δις, αναλογικά, δηλαδή κατ' αναλογίαν πληθυσμού, περισσότερα απ' όσα δόθηκαν στη Γερμανία με το Σχέδιο Μάρσαλ, αλλά η πολυπλόκητη οικονομική έκρηξη δεν έλαβε χώρα είκοσι χρόνια μετά.

Τζαι, μια και μιλάμε για την οικονομία, κύριε Πρόεδρε, μπορείτε να μας πείτε τι θα γίνει σε τρεις εβδομάδες με την ΑΟΖ μας; Μιλάμε για το έδαφος και τις ακτογραμμές. Μέσα στο "έδαφος" περιλαμβάνεται και η θάλασσα; Ελπίζω να γνωρίζετε, αγαπητοί συνάδελφοι, ότι σήμερα που μιλάμε η Τουρκία αμφισβητεί και διεκδικεί κοντά στο 45% της ΑΟΖ μας όχι για τους Τουρκοκυπρίους· για την ίδια. Μέσα σε αυτή τη διεκδίκηση για παράδειγμα υπάρχει το Τεμάχιο 6, για το οποίο οι εταιρείες ENI και TOTAL έχουν καταθέσει, υποβάλει προσφορά για έρευνες για το φυσικό αέριο. Με τη λύση του Κυπριακού που θα μας φέρετε κινδυνεύουμε να χάσουμε σχεδόν τη μισή ΑΟΖ μας; Είναι τεχνικό θέμα αυτό, το οποίο θα συμφωνήσουμε στη συνέχεια, μετά που η Τουρκία θα έχει πάρει όλα όσα θέλει στο Κυπριακό; Και είμαστε αισιόδοξοι ότι μετά θα μας δώσουν αυτά που ζητάμε!

Οι ξένοι δικαστές. Μας έχετε πει ότι ένας ξένος δικαστής θα αποφασίζει για τα αδιέξοδα που αφορούν συνταγματικά ζητήματα στο Ανώτατο Δικαστήριο. Σημειώνουμε πως το σύνταγμα δεν το έχουμε δει ακόμα. Δεν υπάρχει! Είναι τεχνικό θέμα το σύνταγμα, θα το δούμε μετά! Εάν δηλαδή εμείς θέλουμε να σταματήσουμε το άνοιγμα ενός ενταξιακού κεφαλαίου της Τουρκίας και δεν υπάρχει συμφωνία με την τουρκοκυπριακή πολιτεία, με την τουρκοκυπριακή πλευρά και θεωρήσουν ότι αυτό είναι συνταγματικό θέμα, τι γίνεται; Θα πάει στο Ανώτατο Δικαστήριο, ισοψηφία Ελληνοκυπρίων-Τουρκοκυπρίων δικαστών. Τι θα γίνει; Θα αποφασίσει ένας Σουηδός, ένας Νορβηγός δικαστής αν θα ανοίξει το ενταξιακό κεφάλαιο της Τουρκίας;

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Αβέρωφ Νεοφύτου)

Ε, δεν ξέρω, κύριε Νεοφύτου! Έχετε δει το σύνταγμα; Εγώ δεν το έχω δει! Εσείς το έχετε δει; Μας είπατε ότι δεν υπάρχει.

Επομένως, ρωτώ ξανά: Ένας Σουηδός, ένας Νορβηγός δικαστής θα αποφασίσει αυτό το ζήτημα; Με ποια νομικά κριτήρια; Ένα κατεξοχήν πολιτικό θέμα! Την ίδια στιγμή το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο λέει ότι δεν έχει αρμοδιότητα και δικαιοδοσία να αποφασίζει ζητήματα που αφορούν εξωτερικές υποθέσεις των κρατών μελών. Δε θα υπάρχει ιεραρχία των νόμων. Οι νόμοι των πολιτειών και οι νόμοι της ομοσπονδίας θα έχουν την ίδια ισχύ. Η τουρκοκυπριακή πολιτεία θα μπορεί να ψηφίζει ό,τι θέλει, εάν θεωρεί ότι αυτό βρίσκεται μέσα στις αρμοδιότητές της. Και σημειώστε ότι οι αρμοδιότητες της ομοσπονδίας θα είναι πολύ περιορισμένες. Μπορεί να είναι είκοσι μια ή είκοσι επτά. Οι αρμοδιότητες των πολιτειών θα είναι άπειρες, γιατί θα έχουν το κατάλοιπο εξουσίας. Τα πάντα που θα θεωρούν ότι αφορούν τις αρμοδιότητές τους θα μπορούν να τα βάζουν υπό ένα γενικό τίτλο. Και ως πάμε στο Ανώτατο Δικαστήριο να ξεκαθαρίσουμε ποιος έχει δικαίωμα με ίσο αριθμό Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων, για να έρθει ένας ξένος δικαστής να μας πει ποιος έχει δίκαιο.

Εδαφικό, κύριε Πρόεδρε. Μακάρι η Τουρκία σε αυτό, ένα από τα πιο κεφαλαίωδη ζητήματα του Κυπριακού, να προχωρήσει σε κινήσεις καλής θέλησης. Θα αναμένουμε να δούμε. Στηρίζουμε σε αυτές τις προσπάθειες τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, αν και διαφωνούμε με την τακτική του να τα δώσει όλα, πριν να πάει να συζητήσει το εδαφικό. Θα χαϊρετίσουμε σημαντικές επιτυχίες, όπως θα είναι για παράδειγμα η επιστροφή της Μόρφου, των μαρωνίτικων χωριών της Καρπασίας χωρίς αστερίσκους, υποσημειώσεις ή ειδικά καθεστώτα.

Όμως ελπίζω να μη θεωρούμε ότι είναι μεγάλη επιτυχία το ποσοστό του Σχεδίου Ανάν, το οποίο απέρριψε ο λαός μας, με το οποίο ποσοστό δεν επιστρέφουν 100 000 πρόσφυγες. Υπενθυμίζω επίσης ότι και το 2004 ακούσαμε πάρα πολλές υποσχέσεις από διαμεσολαβητές και την τουρκική πλευρά, ότι θα έρθει στο Μπούργκενστοκ ο κ. Ερντογάν, θα είναι γενναιόδωρος στο εδαφικό, θα μας δώσει χάρτη, θα μας δώσει εδάφη. Τελικά ήρθε ούτε χάρτη έφερε και ζητούσε περισσότερα εδάφη από ό,τι του έδιναν τα Ηνωμένα Έθνη. Άρα, στο εδαφικό ακούμε πολλά, πιστεύουμε λίγα, μέχρι να δούμε χάρτη.

Σε ό,τι αφορά την αριθμητική ισότητα, οφείλουν Δημοκρατικός Συναγερμός και ΑΚΕΛ να μας εξηγήσουν γιατί έχουν εγκαταλείψει τα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών και τις ομόφωνες αποφάσεις του Εθνικού Συμβουλίου γύρω από αυτό το θέμα. Τα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών είναι ξεκάθαρα. Πολιτική ισότητα δε σημαίνει αριθμητική ισότητα. Και όμως η αριθμητική ισότητα έχει γίνει ο κανόνας. Είτε αριθμητική ισότητα είτε βέτο στην εκτελεστική εξουσία, στη νομοθετική εξουσία, στη δικαστική εξουσία, στους ανεξάρτητους θεσμούς, στα πάντα, σε όλες τις βαθμίδες του κράτους. Εδώ και χρόνια μάς έχετε πραγματικά ταραξει ότι η ομοσπονδία βρίσκεται στα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών και δεν μπορούμε να την εγκαταλείψουμε, γιατί, αν το κάνουμε, θα χάσουμε την αξιοπιστία μας. Ε, καλά, γιατί εγκαταλείψατε τα ψηφίσματα που αναφέρονται στην αριθμητική ισότητα; Επειδή αυτά τα ψηφίσματα συμφέρουν τους Ελληνοκυπρίους; Μόνο τα ψηφίσματα που συμφέρουν τους Τουρκοκυπρίους είναι κόκκινες γραμμές;

Διακυβέρνηση. Διαπιστώνουμε, κύριε Πρόεδρε, ότι η Τουρκία σήμερα συμπεριφέρεται ως μια νεοσούστατη οθωμανική αυτοκρατορία και θέλουμε να προχωρήσουμε σε ένα πείραμα διακυβέρνησης που δεν υπάρχει πουθενά αλλού στον κόσμο, σε ένα ετοιμόρροπο πολιτειακό μόρφωμα, στο οποίο θα παραβιάζονται οι αρχές της δημοκρατίας με την αριθμητική ισότητα, με τα βέτο, με τη σταθμισμένη ψήφο, με ειδικές πλειοψηφίες στη Βουλή. Σημειώστε ότι η σημερινή απαίτηση της τουρκοκυπριακής πλευράς ότι πρέπει να έχουν έλεγχο σε όλες τις αποφάσεις -για να περνά μια απόφαση, πρέπει να υπάρχει μια θετική ψήφος πάντα Τουρκοκυπρίου- είναι χειρότερη από τη θέση ότι πρέπει να έχουν απλά μια αποτελεσματική συμμετοχή στους θεσμούς του κράτους και στις δομές του κράτους. Θέλουν βέτο στα πάντα. Αυτή η διευθέτηση, με μαθηματική ακρίβεια, θα οδηγήσει στην κατάρρευση του κράτους σε πάρα πολύ σύντομο χρονικό διάστημα.

Υπενθυμίζεται ότι στο σύνταγμα του '60 υπήρχαν τρεις νομοθεσίες στη Βουλή για τις οποίες χρειαζόνταν ειδικές πλειοψηφίες: για τα εκλογικά θέματα, για τους δήμους και για τις φορολογίες. Το κράτος μας κατέρρευσε μέσα σε δύο χρόνια. Τώρα έξι Τουρκοκύπριοι, Τούρκοι έποικοι βουλευτές θα μπορούν να παραλύσουν την κάθε νομοθεσία, εάν θεωρούν ότι αυτή βλάπτει τα συμφέροντα της τουρκοκυπριακής πολιτείας. Θα δούμε τελικά τι θα γίνει με την εκτελεστική εξουσία και αν θα έχουν βέτο στα πάντα. Η διαδικασία του κλήρου δεν πρόκειται να λύσει το πρόβλημα, γιατί η απειλή θα είναι συνεχώς εκεί, ισχυρό αντικίνητρο για την άλλη πλευρά να αποδέχεται συμβιβασμούς, αφού θα μπορεί να καταστεί πλειοψηφία. Το αδιέξοδο θα είναι ο κανόνας και αυτή η γελοία διαδικασία, ναι, θα μας καταστήσει σε μια Δημοκρατία "καζίνο". Η διακυβέρνηση του τόπου θα μετατραπεί σε ένα τεράστιο παζάρι και οι Ελληνοκύπριοι θα μετατραπούν σε υποκείμενα εκβιασμού, γιατί για κάθε θετική ψήφο που θα ζητούμε από την τουρκοκυπριακή πολιτεία ή κοινότητα θα πρέπει να δώσουμε αντάλλαγμα. Αυτό είναι που θα γίνει. Αυτό θα οδηγήσει σε προστριβές, σε ένα αυξανόμενο αίσθημα αδικίας των Ελληνοκυπρίων και ίσως και σε διακοινοτικές ταραχές. Το κράτος δε θα καταρρεύσει σε δύο χρόνια όπως το 1960. Θα καταρρεύσει σε λίγους μήνες και από την παράλυση η διάλυση είναι σε πάρα πολύ κοντινή απόσταση. Με άλλα λόγια αυτό που προτείνεται είναι η διάλυση της Κυπριακής Δημοκρατίας και αντικατάστασή της με ένα ετοιμόρροπο δυσλειτουργικό τούρκικο προτεκτοράτο, που δε θα μπορεί να πάρει καμία απόφαση χωρίς την έγκριση της Άγκυρας. Ως αποτέλεσμα αυτό το ετοιμόρροπο κατασκευάσμα θα καταρρεύσει σε πάρα πολύ σύντομο χρονικό διάστημα και ο λαός μας από πολίτες ενός διεθνώς αναγνωρισμένου κράτους θα μετατραπεί σε κοινότητα σε αναζήτηση κηδεμόνα. Θα μετατραπούμε σε Παλαιστίνιους, σε ένα λαό χωρίς κράτος αλλά με τη συνεχιζόμενη απειλή της Τουρκίας.

Γι' αυτό ακριβώς το λόγο, κύριε Πρόεδρε, για μας είναι επάναγκες και επιμένουμε ότι πρέπει να συνεχίσει η Κυπριακή Δημοκρατία και αυτό πρέπει να διασφαλίζεται ρητά στην προτεινόμενη λύση. Όχι μετεξέλιξη, που δεν καταλαβαίνουμε τι σημαίνει, συνέχεια της Κυπριακής Δημοκρατίας. Να αλλάξουμε το σύνταγμα, ναι, να μετατραπεί σε ομοσπονδιακό κράτος, ναι, αλλά η Κυπριακή Δημοκρατία πρέπει να συνεχίσει. Γιατί δεν μπορεί ένα τόσο κρίσιμο, σοβαρό ζήτημα να κρύβεται πίσω από εποικοδομητικές ασάφειες. Όπως έλεγε κάποτε ο λόρδος Χάνεϊ, «ούτε οι Ελληνοκύπριοι ούτε οι Τουρκοκύπριοι πρέπει να καταλάβουν τι έγινε». Μας απαντούν κάποτε «μα, έχουμε νομικές γνωματεύσεις, που μας διαβεβαιώνουν ότι με κάποιους όρους θα συνεχίσει η Κυπριακή Δημοκρατία». Μα, το ζήτημα δεν είναι νομικό, είναι πολιτικό, όπως ήταν το '63, όπως ήταν το '65, όπως ήταν το '67, όπως ήταν το 1974. Τότε πήγαμε σε δικαστήριο ή στο Συμβούλιο Ασφαλείας; Η Τουρκία έχει αντίστοιχες πολυάριθμες αντίθετες γνωματεύσεις. Εγώ δε θέλω να ρωτήσω νομικούς να μου πουν αν υπάρχει. Εγώ θέλω να είναι ξεκάθαρο ότι υπάρχουμε ως κράτος και ότι συνεχίζουμε. Δεν μπορούμε να παίξουμε κορώνα γράμματα την ασφάλεια του λαού μας σε ένα πιθανό ψήφισμα του Συμβουλίου Ασφαλείας στις ψήφους της Αμερικής, της Αγγλίας και σε άλλες χώρες, που δεν ξέρουμε πώς θα ψηφίσουν και αν θα κακοκαρδίσουν την Τουρκία. Εμείς θέλουμε καθαρές λύσεις σε ό,τι αφορά τη συνέχεια της Κυπριακής Δημοκρατίας. Σε καμία περίπτωση δε συμφωνούμε με το να διαλυθεί η Κυπριακή Δημοκρατία και να αντικατασταθεί με ένα διάδοχο κράτος. Δε θέλουμε η διεθνής αναγνώριση της Κύπρου, η δική μας φωνή να υπόκειται στην καλή θέληση του οποιουδήποτε.

Επιμένουμε, κύριε Πρόεδρε, για την ασφάλεια του λαού μας στο πρώτο άρθρο του συντάγματος να προνοείται ρητά η συνέχιση της Κυπριακής Δημοκρατίας. Όπως έλεγε ο Τάσος Παπαδόπουλος στο προεκλογικό του πρόγραμμα στις προεδρικές εκλογές του 2008, «η λύση πρέπει να διασφαλίζει τη συνέχεια της Κυπριακής Δημοκρατίας» και όχι μόνο τη μετεξέλιξη, τη συνέχεια, ή, όπως έλεγε απευθυνόμενος στο νεοεκλεγέντα Δημήτρη Χριστόφια στην επιστολή του, ημερομηνίας 28 Φεβρουαρίου 2008, «το ερώτημα κατά πόσο θα συνεχίσει ή όχι η Κυπριακή Δημοκρατία έχει απαντηθεί με την ένταξή μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση».

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Παπαδόπουλε, αν μιλήσετε ακόμη τρία λεπτά, μένουν τριάντα έξι λεπτά, δηλαδή έξι λεπτά στον κάθε βουλευτή σας.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Να συνεχίσει, κύριε, έχει χρόνο. Κατοχυρώνει τον το σύνταγμα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να ζητήσω γνωμάτευση, κύριε Κουλία. Να διακόψω και να ζητήσω γνωμάτευση για το σύνταγμα!

Συνεχίστε, κύριε Παπαδόπουλε.

N. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αυτό για μας είναι που έχει ουσία. Το κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης πρέπει να συνεχίσει. Εμείς δεν εμπιστευόμαστε ούτε το NATO ούτε την Ευρωπαϊκή Ένωση ούτε το Συμβούλιο Ασφαλείας. Ένα πράγμα εμπιστευόμαστε, το μοναδικό πράγμα που μας έχει προστατεύσει μέχρι σήμερα, παρά τις αντίθετες επιδιώξεις της Τουρκίας, την Κυπριακή Δημοκρατία.

Δυστυχώς, κύριε Πρόεδρε, αυτό που διαπιστώνουμε είναι ότι εκείνο που επιχειρείται είναι η επαναφορά μίας χειρότερης εκδοχής του Σχεδίου Ανάν. Δεν έχω το χρόνο να σας παραπέμψω σε συγκεκριμένα άρθρα, ίσως, αν μου δοθεί ο χρόνος στη συνέχεια, να το πράξω. Η φιλοσοφία του λόρδου Χάνεϊ της εποικοδομητικής ασάφειας είναι διάχυτη σε αυτή τη λύση που κυοφορείται. Θα έχουμε εποικοδομητική ασάφεια σε ό,τι αφορά τη συνέχιση της Κυπριακής Δημοκρατίας, θα έχουμε εποικοδομητική ασάφεια στην κυριαρχία, εποικοδομητική ασάφεια για τους αριθμούς των εποίκων, εποικοδομητική ασάφεια στην ιθαγένεια, εποικοδομητικές ασάφειες στα δικαιώματα των προσφύγων, εποικοδομητικές ασάφειες στη διακυβέρνηση με τον κλήρο. Μα, πρόθεσή σας είναι να ανατρέψετε ολόκληρη την Κύπρο σε ψευδοκράτος;

Κύριε Πρόεδρε, η μεγάλη εικόνα που έχουμε μπροστά μας είναι ότι αυτή η λύση που ετοιμάζεται βασίζεται πάνω σε μια βασική θεωρία, ότι μπορούμε να εμπιστευτούμε την Τουρκία και τον κ. Ερντογάν, ο οποίος, όπως μας διαβεβαιώνουν, θέλει λύση και κατά τον κ. Αναστασιάδη εκστομίζει θετική ρητορική για το Κυπριακό. Την ίδια στιγμή που εμείς διαπραγματευόμαστε το εδαφικό, μας ανακοίνωσε ότι θα μας στείλει το Μπαρμπαρός, για να μας στείλει ένα ξεκάθαρο μήνυμα με την πολιτική του κανονιοφόρου. Και εμείς όμως τον κ. Ερντογάν, που μας στέλνει τα πλοία, που στέλνει υποβρύχια στο Αιγαίο, που αμφισβητεί την Κυπριακή Δημοκρατία, που είναι με στρατούς στο Ιράκ και στη Συρία, πρέπει να τον εμπιστευτούμε απόλυτα και τυφλά την πρώτη μέρα της λύσης. Όταν θα εγκριθεί με τα δημοψηφίσματα, εμείς πρέπει να καταργήσουμε, να διαλύσουμε την Κυπριακή Δημοκρατία, να αναγνωρίσουμε, να αναβαθμίσουμε το ψευδοκράτος σε πολιτεία, να δώσουμε συμπροεδρία στον κατοχικό ηγέτη, να διορίσουμε από κοινού όλους τους θεσμούς του κράτους. Θα επιλέξει ο κ. Ακιντζι ακόμη και τους Ελληνοκυπρίους βουλευτές της ομοσπονδιακής Βουλής. Θα ενταχθεί το τουρκοκυπριακό κράτος με αυτό τον τρόπο και επίσημα στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ενώ δε θα έχει φύγει ούτε ένας στρατιώτης Τούρκος, δε θα έχει φύγει ούτε ένας έποικος, δε θα έχει επιστραφεί ούτε μια σπιθαμή εδάφους, εμείς θα δώσουμε τα πάντα και βασιζόμαστε στην καλή διάθεση και στην καλή πίστη του κ. Ερντογάν!

Εμείς το λέμε, κύριε Πρόεδρε, δεν εμπιστευόμαστε τον κ. Ερντογάν και σίγουρα δεν τον εμπιστευόμαστε για την εφαρμογή της λύσης. Ο κ. Ερντογάν έχει καταργήσει τη δημοκρατία στην Τουρκία. Σήμερα βρίσκονται περισσότεροι δημοσιογράφοι στη φυλακή στην Τουρκία παρά οπουδήποτε αλλού στον κόσμο. Μετά το πραξικόπημα εγείρεται ζήτημα κατά πόσο η Τουρκία θα αποχωρήσει ακόμη και από το NATO. Επαναφέρει τη θανατική ποινή. Ξεχάστε την ευρωπαϊκή πορεία της Τουρκίας στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Και εμείς βασιζόμαστε στον κ. Ερντογάν και την καλή του πίστη! Η Τουρκία ήδη λειτουργεί ως ένα μουσουλμανικό κράτος. Όπως είπε ο Αυστριακός Υπουργός Εξωτερικών χθες, είναι η κατάλληλη στιγμή να επανεξετάσουμε, να επανακαθορίσουμε τη σχέση της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την Τουρκία, καθώς η συμπεριφορά της δεν περιορίζεται στα γεωγραφικά της σύνορα, αλλά επεκτείνεται σε ολόκληρη τη σφαίρα επιρροής της και σε άλλες χώρες με πολιτικές και θρησκευτικές παρεμβάσεις. Με αυτή τη λύση που φέρνετε, δε θα ησυχάσουμε από την Τουρκία, θα νομιμοποιηθεί και θα επεκταθεί η επιρροή της στην Κύπρο. Θα βρεθούμε σε χειρότερη μοίρα. Αυτό είναι που διακυβεύεται με τούτη τη λύση του Κυπριακού.

Κύριε Πρόεδρε, το Δημοκρατικό Κόμμα δεν έχει απορρίψει τη διζωνική δικοινοτική ομοσπονδία. Σε ό,τι αφορά το ΔΗΚΟ, θέλουμε μια λύση όπου θα γίνονται σεβαστά τα ανθρώπινα δικαιώματα και οι ελευθερίες όλων των πολιτών, Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων. Θέλουμε μια λύση που θα εφαρμόζονται οι αρχές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως αυτές εφαρμόζονται για όλους τους Ευρωπαίους πολίτες. Θέλουμε μια λύση χωρίς ξένους στρατούς κατοχής. Θέλουμε μια λύση χωρίς ξένες επεμβάσεις. Θέλουμε μια λύση όπου οι νόμιμοι ιδιοκτήτες και οι πρόσφυγες δε θα αποστερηθούν τις περιουσίες τους. Θέλουμε μια λύση λειτουργική και βιώσιμη, που δε θα οδηγεί σε κατάρρευση, δε θα βασίζεται στην καλή διάθεση της Άγκυρας. Οι δύο κοινότητες πρέπει να συμμετέχουν στις δομές της ομοσπονδιακής κυβέρνησης και στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων. Μια βασική αρχή όμως, καμία κοινότητα να μην μπορεί να παραβιάζει τα δικαιώματα της άλλης και καμία κοινότητα να μην μπορεί να παρακλωθεί την ομαλή λειτουργία του κράτους. Η λύση του Κυπριακού δεν πρέπει να περιλαμβάνει την εξάρτηση της οικονομίας μας ή του πολιτεύματός μας από την Τουρκία είτε με αγωγούς παροχής νερού, με ηλεκτροδότηση ή με τον έλεγχο της εξαγωγής του φυσικού αερίου. Πάνω από όλα, θέλουμε μια λύση πάνω στην οποία θα διασφαλίζεται η συνέχιση της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Κλείνω, κύριε Πρόεδρε, με κάποιες επιπρόσθετες εισηγήσεις του Δημοκρατικού Κόμματος. Ανεξαρτήτως άλλων προνοιών αυτού του σχεδίου που θα μας φέρετε, του νέου Σχεδίου Ανάν, με τις οποίες εμείς διαφωνούμε, εισηγούμαστε τα ακόλουθα ως ελάχιστες δικλίδες ασφαλείας για τη σωστή εφαρμογή της όποιας λύσης: Οποδήποτε έχει να κάνει με υποχρεώσεις της Τουρκίας πρέπει να γίνει πριν από την εφαρμογή της

λύσης και μετά τα δημοψηφίσματα. Δεν πρέπει να εφαρμοστεί η λύση, πριν να έχουν αποχωρήσει όλα τα κατοχικά στρατεύματα, πριν να έχουν επιστραφεί όλα τα εδάφη που θα μας επιστραφούν, πριν να διαγραφεί το τουρκικό χρέος προς τα κατεχόμενα, πριν να επικυρωθεί από την Τουρκική Εθνοσυνέλευση η λύση με βάση το άρθρο 80 του τουρκικού συντάγματος. Αυτός δεν είναι εξαντλητικός κατάλογος, είναι ενδεικτικός κατάλογος. Η συνέχεια της Κυπριακής Δημοκρατίας πρέπει να διασφαλίζεται ρητά στο πρώτο άρθρο του συντάγματος. Πρέπει να επανέλθουμε πίσω στα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών και των ομόφωνων αποφάσεων του Εθνικού Συμβουλίου, από τις οποίες οι δύο κυβερνήτες έχουν παρεκκλίνει τα τελευταία εννέα χρόνια. Πολιτική ισότητα δε σημαίνει αριθμητική ισότητα. Το κράτος πρέπει να μπορεί να λειτουργεί και οι Ελληνοκύπριοι να μη ζουν κάτω από την απειλή και τον εκβιασμό της Τουρκίας. Υιοθετούμε την ξεκάθαρη στάση της ελληνικής κυβέρνησης, την οποία και χαιρετίζουμε. Η Συνθήκη Εγγυήσεως έχει ήδη de facto καταργηθεί. Δεν προσερχόμαστε σε καμία διεθνή διάσκεψη, για να την τροποποιήσουμε ή να τη μετονομάσουμε. Θα πάμε, μόνο για να επικυρωθεί η κατάργησή της.

Ευχαριστώ πάρα πολύ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

Έμειναν τριάντα ένα λεπτά για έξι βουλευτές. Πέντε λεπτά και κάτι για τον κάθε βουλευτή.

Παρακαλώ το γενικό γραμματέα του ΑΚΕΛ, τον κ. Άντρο Κυπριανού, να καταθέσει την ομιλία του.

Όσπου να έρθει ο κ. Κυπριανού, επαναλαμβάνω, κάμετε τις διευθετήσεις μεταξύ σας, συνεννοηθείτε με τη γραμματεία να σας ειδοποιούν έγκαιρα, διότι όσο περισσότερο χρόνο φάτε, θα αφαιρείται από τους υπόλοιπους βουλευτές, μέχρι και από τους αρχηγούς των κομμάτων στο τέλος στις δευτερολογίες.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Μεταξύ σας, νομίζω, μπορεί να τα βρείτε. Είσαστε στο ίδιο κόμμα και μπορείτε να τα διευθετήσετε.

Κύριε Κυπριανού, έχετε το λόγο.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Ευχαριστώ.

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Πρώτα θέλω να χαιρετίσω τη συζήτηση, η οποία γίνεται σε μια κρίσιμη, θα έλεγα, και πολύ καθοριστική φάση σε ό,τι αφορά το μέλλον και την προοπτική των διαπραγματεύσεων, αναφορικά με τις προσπάθειες για λύση του Κυπριακού. Θεωρώ ότι είναι μια ευκαιρία να ενημερωθεί ο λαός, με την προϋπόθεση βέβαια ότι τα πράγματα θα παρουσιαστούν αντικειμενικά και δε θα υπάρξουν διαστρεβλώσεις. Λυπούμαι να παρατηρήσω ότι μέχρι στιγμής δεν καταφέραμε να εφαρμόσουμε αυτό τον κανόνα.

Το δεύτερο που θέλω να πω είναι ότι έχει εξαιρετική σημασία να υπάρξει αλληλοσεβασμός σε αυτή τη διαδικασία συζήτησης στη Βουλή των Αντιπροσώπων. Είναι κρίσιμη και καθοριστική η φάση. Και η χειρότερη υπηρεσία που θα μπορούσαμε να προσφέρουμε στην Κύπρο αυτή τη δύσκολη και κρίσιμη ώρα είναι να διαρρήξουμε ακόμα περισσότερο την ενότητα στο εσωτερικό μέτωπο. Η δική μας η άποψη είναι ότι δεν πρέπει ούτε να επιχειρείται η καλλιέργεια του φόβου με πράγματα αστήρικτα και ατεκμηρίωτα ούτε και να ωραιοποιούνται τα πράγματα. Πρέπει να λεχθούν οι πραγματικές διαστάσεις του θέματος, το οποίο πρέπει να ξεκαθαρίσουμε ότι δεν έχει ολοκληρωθεί ακόμα, και, όταν και εφόσον έχουμε τελικά, εάν και εφόσον υπάρξει, την τελική συμφωνία μπροστά μας, τότε και μόνο τότε να μελετήσουμε, να αποφανθούμε και να καλέσουμε τον κυπριακό λαό να τοποθετηθεί.

Θέλω, προτού μπω στα συγκεκριμένα ζητήματα, να κάμω κάποια γενικά σχόλια. Μου προκαλείται η εντύπωση, ακούγοντας τις ομιλίες κάποιων συναδέλφων, ότι σήμερα αυτό που υπάρχει στην Κύπρο είναι μια Δημοκρατία, που λειτουργεί μέσα σε ιδανικά δεδομένα και εμείς οι κακοί προσπαθούμε να την ξηλώσουμε, να δημιουργήσουμε ένα έκτρωμα. Δεν είναι έτσι τα πράγματα. Είχαμε δυστυχώς το προδοτικό πραξικόπημα του 1974, χούντα των Αθηνών, ΕΟΚΑ Β', είχαμε τη βάρβαρη τουρκική εισβολή, έχουμε τη συνεχιζόμενη κατοχή και προσπαθούμε να βρούμε τρόπο να απελευθερώσουμε και να επανενώσουμε την πατρίδα μας με έναν οδυνηρό συμβιβασμό με τους Τουρκοκυπρίους συμπατριώτες μας, όχι με οποιονδήποτε άλλο. Εμείς είμαστε έτοιμοι για συμβιβασμό αλλά μόνο με τους Τουρκοκυπρίους, όχι με τον οποιοδήποτε άλλο.

Το δεύτερο που θέλω να πω είναι ότι ασκείται κριτική από κάποια πολιτικά κόμματα σε χειρισμούς, σε τοποθετήσεις από μια αφετηρία, έτσι, λίγην περίεργη. Υπάρχουν πολιτικά κόμματα που διαφωνούν με το στόχο της λύσης στη βάση της δικονομικής διζωνικής ομοσπονδίας, που επιμένουν ότι πρέπει να πάμε σε λύση ενιαίου κράτους. Θα ήταν έντιμο λοιπόν να πουν τίμια και καθαρά στον κυπριακό λαό «εμείς διαφωνούμε

με το συμφωνημένο πλαίσιο στο οποίο επιδιώκουμε και επιχειρούμε να βρούμε τη λύση, εμείς λέμε ότι υπάρχει η δυνατότητα» -τζαι εννά τοποθετηθώ στη συνέχεια σε σχέση με αυτή την πτυχή- «να ξεφύγουμε από τις δεσμεύσεις που αναλάβαμε από το 1977 μέχρι σήμερα και να πάμε σε κάτι πολύ καλύτερο». Ενώ δεν πετυχαίνουμε αυτό, το οποίο κάποιος αποκαλούν προδοτικό, λένε ότι μπορούμε να πετύχουμε κάτι πολύ καλύτερο. Πρέπει να πουν εις τον κυπριακό λαό ότι αυτή είναι η θέση τους καθαρά και τίμια και όχι να κρύβονται και να ασκούν κριτική από αυτή την αφετηρία για συζητήσεις οι οποίες διεξάγονται πάνω σ' ένα άλλο πλαίσιο.

Το άλλο που θέλω να πω είναι ποια είναι η στάση του ΑΚΕΛ σε όλη αυτή τη διαδικασία. Ξέρετε, για μας θα ήταν το πιο εύκολο πράγμα να αντιπολιτευτούμε μ' έναν τρόπο παρόμοιο με εκείνον που αντιπολιτεύτηκε ο Νίκος Αναστασιάδης και ο Δημοκρατικός Συναγερμός κατά τη διάρκεια της διακυβέρνησης Δημήτρη Χριστόφια, να αποδομήσουμε εντελώς τον Πρόεδρο και την κυβέρνηση, να διαλύσουμε τα πάντα, για να πάρουμε εκδίκηση, για να δημιουργήσουμε τις προϋποθέσεις να καταρρεύσει η κυβέρνηση και την ίδια στιγμή βέβαια θα έχουμε καταστρέψει την Κύπρο για χάρη του να ικανοποιήσουμε τα αισθήματα τα οποία ενδεχομένως να μας διακατέχουν. Ε, δε λειτούργησε ποτέ έτσι το ΑΚΕΛ στα ενενήντα χρόνια της ζωής του. Το ΑΚΕΛ ήταν πάντα πατριωτική δύναμη και έτσι θα εξακολουθήσει να λειτουργεί, με υπευθυνότητα, σοβαρότητα και τίμια έναντι της πατρίδας και του λαού μας. Εμείς θέλουμε να σώσουμε τον τόπο, όχι να τον καταστρέψουμε. Δεν μπορούμε να διανοηθούμε λοιπόν ότι θα συμπεριφερθούμε όπως συμπεριφέρθηκαν άλλοι στο παρελθόν. Ξέρετε, είναι πολύ εύκολο να επικεντρωμάστε σε όλες τις αδυναμίες που υπάρχουν στη μέχρι σήμερα διαπραγμάτευση, να τες παραφουσκώνουμε, να τες διαστρεβλώνουμε και να διαμαρτυρόμαστε για το καθετί. Εμείς προτιμούμε να λειτουργούμε διαφορετικά. Εμείς επιχειρούμε να συμβάλουμε στο να βρεθούν λύσεις εκεί και όπου διαπιστώνουμε ότι υπάρχουν προβλήματα, έτσι ώστε να βελτιώσουμε τα δεδομένα, για να μπορούν να οδηγηθούν τα πράγματα σε λύση.

Αντιλαμβάνομαι ότι κάποιος νομίζουν ότι θα λειτουργήσουμε περίπου ως μαθητές σήμερα, που θα μας υποβάλουν σε μια εξέταση και, ανάλογα με το τι θα απαντήσουμε, θα μας βαθμολογήσουν. Πρέπει να σας πω ότι εγώ τουλάχιστον έχω πάρα πολλά χρόνια που έφυγα 'που το σχολείο. Δεν μπορώ να λειτουργήσω ξανά ως μαθητής. Γι' αυτό θα πω ποιες είναι οι θέσεις του ΑΚΕΛ και θα τοποθετηθώ βέβαια και στα πλείστα όσα ζητήματα έχουν αναφερθεί στη συζήτηση προηγούμενης.

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Όλοι συμφωνούμε ότι το Κυπριακό αποτελεί κυρίως διεθνές πρόβλημα τουρκικής εισβολής και κατοχής. Πρόβλημα παραβίασης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων του κυπριακού λαού στο σύνολό του, Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων. Όμως το πρόβλημα έχει και την εσωτερική του πτυχή, κάτι που δεν μπορεί να παραγνωρίζεται. Ο συμβιβασμός της δικαιοδικής διζωνικής ομοσπονδίας έγινε αποδεκτός, όχι γιατί υπήρχε ανάγκη της ουσίας του Κυπριακού. Αντιθέτως, η αποδοχή της ομοσπονδίας έγινε, ακριβώς επειδή υπήρχε πλήρης επίγνωση του συνεπειών του πραξικοπήματος και της εισβολής και κατοχής και της ανάγκης δημιουργίας των προϋποθέσεων άρσης των διχοτομικών τελεσμένων. Η δικαιοδική διζωνική ομοσπονδία είναι ο συμβιβασμός τον οποίο έχουμε αποδεχτεί ως αποτέλεσμα του προδοτικού πραξικοπήματος και της βάρβαρης τουρκικής εισβολής. Έχει πολύ μεγάλη σημασία το να μη διαφεύγει ποτέ της προσοχής μας αυτή η πικρή μεν αλλά αδιαμφισβήτητη ιστορική αλήθεια.

Η δικαιοδική διζωνική ομοσπονδία ως η επιδιωκόμενη λύση του Κυπριακού περιλαμβάνεται στην πρώτη συμφωνία υψηλού επιπέδου Μακαρίου-Ντενκτάς του 1977. Από τότε επαναβεβαιώθηκε από όλους ανεξαιρέτως -και τονίζω το "όλους ανεξαιρέτως"- τους Προέδρους της Κυπριακής Δημοκρατίας και υιοθετήθηκε από το Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ με τα ψηφίσματά του. Μια επίσης διαχρονική μας θέση, η οποία κατοχυρώνεται σε σειρά ψηφισμάτων των Ηνωμένων Εθνών, καθώς και στα δύο κοινά ανακοινωθέντα Χριστόφια-Ταλάτ το 2008, είναι η θέση ότι η ομοσπονδιακή Κύπρος θα έχει μία και μόνη κυριαρχία, μία και μόνη ιθαγένεια και μία και μόνη διεθνή προσωπικότητα. Τέλος, έχει συμφωνηθεί η πολιτική ισότητα, όπως αυτή ορίζεται στα σχετικά ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών.

Επειδή κατ' επανάληψη έχει τεθεί στο Εθνικό Συμβούλιο θέμα ξεκαθάρισματος του περιεχομένου όλων αυτών των εννοιών, θεωρώ χρήσιμο να αναφέρω συνοπτικά πώς αντιλαμβάνεται το ΑΚΕΛ αυτούς τους όρους και πώς επιχειρεί το ΑΚΕΛ να εξασφαλίσει αυτούς τους όρους μέσα στο προσχέδιο της λύσης της συμφωνίας. Χωρίς αυτό το ξεκαθάρισμα, κατά την άποψή μου, δεν έχουν κανένα νόημα και κανένα συγκεκριμένο περιεχόμενο οι συζητήσεις για τη στρατηγική και το αν αυτή πρέπει να αναθεωρηθεί ή όχι.

Τι είναι λοιπόν ομοσπονδία; Στο σημερινό κόσμο υπάρχουν περίπου είκοσι ομοσπονδιακά κράτη, τα οποία όμως καταλαμβάνουν σχεδόν τη μισή έκταση του πλανήτη και στα οποία ζει περίπου το 40% του πληθυσμού της Γης. Πράγματι, δε βρίσκεις ούτε δύο που να μοιάζουν εντελώς μεταξύ τους. Γι' αυτό δεν πρέπει να ξαφνιαζόμαστε, γιατί το δικό μας το μοντέλο δε μοιάζει με κανένα άλλο. Η κάθε ομοσπονδία έχει τες δικές της ιδιαιτερότητες. Ορισμένες ιδρύθηκαν με συνένωση χωριστών κρατών, κλασικές ομοσπονδίες του 19^{ου} αιώνα, όπως οι Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, η Γερμανία και η Ελβετία, άλλες ιδρύθηκαν με αποκέντρωση

ενιαίων κρατών -όλες σχεδόν οι σύγχρονες ομοσπονδίες έγιναν έτσι με τελευταίο παράδειγμα το Βέλγιο- και άλλες ιδρύθηκαν για την αποκέντρωση αχανών κρατών, άλλες για ιστορικούς λόγους και άλλες για την αντιμετώπιση προβλημάτων μεταξύ διαφορετικών εθνοτήτων. Αυτά εξηγούν το γιατί υπάρχουν διαφορές από ομοσπονδία σε ομοσπονδία. Αυτή όμως είναι η μισή αλήθεια. Η άλλη μισή αλήθεια είναι ότι υπάρχουν και κοινά χαρακτηριστικά γνωρίσματα όλων ανεξαιρέτως των ομοσπονδιών, τα οποία και καθορίζουν το περιεχόμενο του όρου. Έτσι, η κάθε ομοσπονδία αποτελείται από δύο τουλάχιστον περιφέρειες -τζιαί πρέπει να αποφασίσουμε, αν δε θέλουμε δκυο περιφέρειες, θέλουμε τρεις, θέλουμε τέσσερις, θέλουμε δέκα, πόσες θέλουμε- κάθε μια από τις οποίες έχει τα δικά της όργανα εξουσίας, κυβέρνηση, Βουλή και δικαστήρια, και αυτή είναι η ειδοποιός διαφορά από το ενιαίο κράτος, του οποίου οι επαρχίες δεν έχουν τα δικά τους όργανα εξουσίας, αλλά υπάγονται απευθείας εις την κεντρική εξουσία. Από τη στιγμή λοιπόν που έχουμε δύο περιφέρειες και θα υπάρχουν δύο Βουλές, η Κάτω και η Άνω Βουλή στο κεντρικό κράτος, διερρωτώμια γιατί εκπλητόμαστε που θα έχουμε τέσσερις Βουλές. Ε, δεν μπορεί να είναι λιγότερες, θα είναι τέσσερις υποχρεωτικά. Αφού υπάρχουν λοιπόν κεντρικά και περιφερειακά όργανα εξουσίας, είναι απαραίτητος ο διαχωρισμός των αρμοδιοτήτων μεταξύ τους. Οι βασικές αρμοδιότητες που διασφαλίζουν την ενότητα του κράτους ανήκουν εις το κέντρο, ενώ οι περιφέρειες των ομοσπονδιακών κρατών έχουν ταυτόσημες αρμοδιότητες. Εννοείται ότι όλες οι ομοσπονδίες έχουν μια κυριαρχία, διεθνή προσωπικότητα και ιθαγένεια και διασφαλίζουν τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις βασικές ελευθερίες.

Στη δική μας την περίπτωση τι έχουμε σε ό,τι αφορά τις εξουσίες και τις αρμοδιότητες της κεντρικής κυβέρνησης; Επί Τάσσου Παπαδόπουλου και Μεχμέτ Αλί Ταλάτ είχαν συμφωνηθεί έντεκα εξουσίες και αρμοδιότητες. Επί διακυβέρνησης Δημήτρη Χριστόφια, που ήταν “υποχωρητικός”, επήαμεν στες είκοσι μία εξουσίες και αρμοδιότητες για την κεντρική κυβέρνηση. Και σήμερα ο κ. Αναστασιάδης, που φαίνεται ότι ήθελε χαλαρή ομοσπονδία, επήεν στες είκοσι οκτώ εξουσίες και αρμοδιότητες και συζητά σε μια προσπάθεια να τις ολοκληρώσει.

(Στο σημείο αυτό τον Πρόεδρο της Βουλής αντικαθιστά στην έδρα ο κ. Αδάμος Αδάμου.)

Δικαιοτικότητα. Ο όρος “δικαιοτική ομοσπονδία”, όπως καθορίζεται από τον ίδιο τον ΟΗΕ, σημαίνει ότι και οι δύο κοινότητες θα συμμετέχουν αποτελεσματικά στα όργανα και τις αποφάσεις της κεντρικής εξουσίας. Αυτό το στοιχείο δεν είναι νέο· περιλαμβάνεται και στο σύνταγμα του 1960.

Διζωνικότητα. Ο όρος “διζωνική” σημαίνει ότι θα υπάρχουν δύο περιφέρειες στην ομοσπονδία και η κάθε κοινότητα θα διοικεί μια περιφέρεια. Επειδή υποστηρίζεται ότι η διζωνική δεν περιλαμβάνεται στη συμφωνία υψηλού επιπέδου του 1977, θεωρώ αναγκαίο να υπενθυμίσω ότι η συγκεκριμένη συμφωνία αναφερόταν σε έδαφος που θα τελεί κάτω από τη διοίκηση της κάθε κοινότητας. Έτσι ακριβώς λοιπόν αντιλαμβάνεται το ΑΚΕΛ το περιεχόμενο της διζωνικής, που δεν είναι άλλο από την ύπαρξη δύο περιφερειών, κάθε μια από τις οποίες θα διοικείται από την αντίστοιχη κοινότητα. Επειδή καταλαβαίνω ότι κάποιιο εννά μου πουν «μα, η Τουρκία έχει άλλη ερμηνεία σε αυτό το θέμα», ε, να τους πω ότι εμείς προσπαθούμε να εφαρμοστεί η ερμηνεία που εμείς αποδίδουμε στον όρο και όχι εκείνη η ερμηνεία που αποδίδει η Τουρκία. Και θεωρώ ότι μέχρι σήμερα το έχουμε πετύχει σε πάρα πολύ μεγάλο βαθμό.

Όσον αφορά στην ίδια την ορολογία της διζωνικής, στη συνέχεια έγινε δεχτή και αυτή, το 1979 δηλαδή, μετά από τη συνάντηση του Κουρτ Βάλντχαϊμ με το Σπύρο Κυπριανού και το Ραούφ Ντενκτάς. Ο εκπρόσωπος του κ. Βάλντχαϊμ διάβασε κείμενο στο οποίο γινόταν για πρώτη φορά αναφορά στη διζωνικότητα. Και η δική μας η πλευρά δεν αντέδρασε από τότε. Και αυτός ο όρος έχει συμπεριληφθεί σε όλα ανεξαιρέτως τα ψηφίσματα του ΟΗΕ, της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στη Συμφωνία της 8^{ης} Ιουλίου, την οποία κάποιιο είχαν αναγάγει σε σημαία της σταυροφορίας τους, και ούτω καθεξής.

Επαναλαμβάνω λοιπόν ότι όλα τα σχέδια του ΟΗΕ που υποβλήθηκαν μετά τις συμφωνίες υψηλού επιπέδου προνοούν ρητώς για διζωνική ομοσπονδία όσον αφορά την εδαφική πτυχή, δηλαδή υιοθετούν τον όρο και του προσδίδουν το περιεχόμενο που αναφέραμε πιο πάνω.

Κυριαρχία. Όλα ανεξαιρέτως τα ομοσπονδιακά κράτη έχουν μία και μόνη κυριαρχία, ανεξαρτήτως φραστικών διακηρύξεων, κενών ουσιαστικού περιεχομένου. Τα κατά καιρούς σχέδια των Ηνωμένων Εθνών αναφέρονταν σε μία και μόνη κυριαρχία, αλλά πάντα επρόσθεταν κάποια ουρά με προφανή στόχο την ικανοποίηση επικοινωνιακών αναγκών της τουρκοκυπριακής πλευράς, ισότιμη κατανομή κυριαρχίας, κυριαρχία που εκπηγάζει ισότιμα από τις δύο κοινότητες και ούτω καθεξής. Στα κοινά ανακοινωθέντα Χριστόφια-Ταλάτ της 23^{ης} του Μάη και 1^{ης} του Ιούλη του 2008 και στις συγκλίσεις που ακολούθησαν η τουρκοκυπριακή πλευρά δέχτηκε για πρώτη φορά τη μία, μόνη και αδιαίρετη κυριαρχία με την ουρά βέβαια ότι αυτή θα εκπηγάζει ισότιμα από τους Ελληνοκυπρίους και τους Τουρκοκυπρίους, που είναι η πιο ανώδυνη αναφορά που έγινε ποτέ. Στην κοινή διακήρυξη Αναστασιάδη-Ερογλου επαναλαμβάνεται η δέσμευση για μία και μόνη, όχι όμως και αδιαίρετη κυριαρχία, που θα εκπηγάζει ισότιμα από τους Ελληνοκυπρίους και τους Τουρκοκυπρίους.

Διεθνής προσωπικότητα. Η μία και μόνη διεθνής προσωπικότητα δεν αποκλείει περιορισμένο δικαίωμα σύναψης συνθηκών από τις περιφέρειες σε θέματα που εμπύπτουν στη σφαίρα των αρμοδιοτήτων τους. Αυτό είναι σύνθητες φαινόμενο σε ομοσπονδιακά συστήματα και δεν ισοδυναμεί με διεθνή προσωπικότητα, αφού το

δικαίωμα δεν είναι πρωτογενές αλλά παράγωγο και παραχωρείται από το ομοσπονδιακό σύνταγμα. Η τουρκοκυπριακή πλευρά επικαλούμενη το βελγικό μοντέλο απαιτεί δικαίωμα των συνιστωσών πολιτειών να συνάπτουν διεθνείς συμφωνίες σε όλο το φάσμα των αρμοδιοτήτων τους, κάτι που απορρίπτουμε κατηγορηματικά.

Τι έγινε μέχρι στιγμής; Η Κυπριακή Δημοκρατία είχε χίλιες πεντακόσιες διεθνείς συμφωνίες, συνθήκες. Υπάρχει σύγκλιση Χριστόφια-Ταλάτ, η οποία έκαμε αποδεχτές όλες αυτές τις συνθήκες. Η απαίτηση των Τουρκοκυπρίων, που ήταν να εγκριθούν οι τριακόσιες πενήντα περίπου συνθήκες που υπέγραψε η τουρκοκυπριακή πλευρά, απορρίφθηκε και εγκρίθηκαν μόνο τριάντα πέντε περίπου, οι οποίες εντάσσονται ακριβώς στα πλαίσια των δικών τους αρμοδιοτήτων. Τίποτε παραπάνω.

Ιθαγένεια. Σε κάθε κράτος υπάρχει μόνο μια ιθαγένεια. Όμως σε αρκετά ομοσπονδιακά κράτη, όπως, παραδείγματος χάριν, οι Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, η Ελβετία, η Αυστρία, συναντάται η λεγόμενη "εσωτερική ιθαγένεια", που ούτε αναιρεί ούτε έχει οποιαδήποτε σχέση με τη μία και μόνη ιθαγένεια, αφού υπάρχει για λόγους που επιβάλλονται από εσωτερικές πολιτειακές ρυθμίσεις, παραδείγματος χάριν, για σκοπούς άσκησης πολιτικών δικαιωμάτων. Στο σύνταγμα του 1960 δεν υπήρχε τέτοια ανάγκη, αφού τα πολιτικά δικαιώματα ασκούνταν καθαρά και χωριστά σε κοινοτική βάση. Επειδή, σύμφωνα με κατά καιρούς σχέδια και συζητήσεις, η άσκηση πολιτικών δικαιωμάτων με εξαίρεση τη Γερουσία θα γινόταν σε εδαφική και όχι κοινοτική βάση, εισήχθη η εσωτερική ιδιότητα με τη διευκρίνιση ότι αυτή δεν υποκαθιστά την ιθαγένεια του ομοσπονδιακού κράτους και ότι θα την έχουν μόνο όσοι έχουν την ομοσπονδιακή ιθαγένεια. Και είναι προϋπόθεση αυτό το πράγμα. Παρ' όλο που η εσωτερική ιθαγένεια δεν επηρεάζει τη μία και μόνη ιθαγένεια, η πλευρά μας για σκοπούς αποφυγής παρερμηνειών ζήτησε αλλαγή της ορολογίας με άλλη. Πιστεύουμε ότι στην κοινή διακήρυξη το ζήτημα αντιμετωπίζεται κατά ικανοποιητικό τρόπο, αφού γίνεται αναφορά σε μία και μόνη ιθαγένεια και ότι οι πολίτες της ομοσπονδιακής Δημοκρατίας θα είναι ταυτόχρονα πολίτες των συνιστωσών οντοτήτων και ότι αυτή η ιδιότητα δε θα υποκαθιστά τη μία και μόνη ιθαγένεια.

Πολιτική ισότητα. Η πολιτική ισότητα, όπως καθορίζεται στο σχετικό ορισμό του Συμβουλίου Ασφαλείας, συνιστά σύζευξη του δικονομισμού, όχι αριθμητικά ίση αλλά αποτελεσματική συμμετοχή σε όλα τα όργανα και αποφάσεις με το ομοσπονδιακό σύστημα, ισότητα δηλαδή και ταυτόσημες εξουσίες και λειτουργίες των δύο ομόσπονδων πολιτειών. Με τις μέχρι στιγμής συζητήσεις έχουμε αριθμητική ισότητα; Υπάρχουν περίπου εβδομήντα θεσμικά όργανα. Από αυτά μόνο στα δέκα περίπου υπάρχει αριθμητική ισότητα. Σε όλα τα υπόλοιπα υπάρχει ξεκάθαρα αποτελεσματική συμμετοχή της τουρκοκυπριακής κοινότητας.

(Στο σημείο αυτό ο Πρόεδρος της Βουλής επανέρχεται στην έδρα.)

Όσον αφορά το θέμα της μετεξέλιξης της Κυπριακής Δημοκρατίας, στις κατά καιρούς φάσεις των συνομιλιών για το Κυπριακό, ιδιαίτερα από το 2002, τίθεται το ερώτημα κατά πόσο η συνολική συμφωνία θα οδηγήσει σε μετεξέλιξη της Κυπριακής Δημοκρατίας ή σε νέο κράτος. Όπως έχει ήδη αναφερθεί, υπάρχουν δύο ομοσπονδιακό με την αλλαγή της πολιτειακής του δομής. Η συνέλιξη χωριστών κρατών και η μετεξέλιξη ενιαίου κράτους σε ομοσπονδιακό με την αλλαγή της πολιτειακής του δομής. Στην πρώτη περίπτωση έχουμε διαδοχή κράτους, με απλά λόγια διάλυση των υφιστάμενων κρατών και δημιουργία στη θέση τους ενός νέου ομοσπονδιακού κράτους. Στη δεύτερη περίπτωση έχουμε συνέχεια του υφιστάμενου κράτους. Η τελευταία διασφαλίζεται πώς; Όλες οι γνωματεύσεις εμπειρογνομόνων παγκόσμιας εμπέλειας λένε ακριβώς το ίδιο, τις οποίες πήραμε όχι μόνο ο Δημήτρης Χριστόφιας και ο Τάσος Παπαδόπουλος και ο Νίκος Αναστασιάδης. Πώς εξασφαλίζεται λοιπόν; Εξασφαλίζεται με τη συνέχεια της συμμετοχής του κράτους σε διεθνείς οργανισμούς διακρατικού χαρακτήρα π.χ. στον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών, στην Ευρωπαϊκή Ένωση -και αυτό ισχύει στη δική μας την περίπτωση- καθώς και με τη συνέχιση των διεθνών συνθηκών που δεσμεύουν το κράτος. Και αυτό ισχύει στη δική μας την περίπτωση. Όταν συνυπάρχουν τα δύο αυτά στοιχεία, ουσιαστικά διασφαλίζεται η συνέχεια του κράτους, ενώ διάφορα εσωτερικά στοιχεία ακόμα και δραστηκές αλλαγές, όπως η αλλαγή πολιτειακής δομής, καθώς και συμβολισμοί, δε στοιχειοθετούν διαδοχή του κράτους. Σταθερή μας θέση λοιπόν είναι ότι θα πρέπει να διασφαλιστεί η συνέχεια της Κυπριακής Δημοκρατίας και για αυτό απορρίπτουμε τη δημιουργία νέου κράτους.

Και έρχομαι τώρα στο δια ταύτα. Πρέπει να το διεκδικήσουμε να ενταχθεί στο πρώτο άρθρο του συντάγματος αυτό το πράγμα; Και ο Τάσος Παπαδόπουλος στις 28 του Φεβρουαρίου του 2008, την τελευταία ημέρα που έφευγε από την εξουσία δηλαδή, ενώ διαπραγματευόταν προηγουμένως για πέντε χρόνια, είπε του Δημήτρη Χριστόφια «φρόντισε να εξασφαλίσεις τη συνέχεια της Κυπριακής Δημοκρατίας» και με τις συγκλίσεις ο Δημήτρης Χριστόφιας την εξασφάλισε. Δεν του είπε ο Τάσος Παπαδόπουλος «ξέρεις, πρέπει ρητά στο πρώτο άρθρο του συντάγματος να γίνεται αναφορά ότι είναι συνέχεια της Κυπριακής Δημοκρατίας». Και το αφελές μου ερώτημα είναι το εξής: Αν ήταν τόσο απλό να επιτευχθεί αυτό το πράγμα, πέντε χρόνια που ήταν Πρόεδρος ο Τάσος Παπαδόπουλος, ένας πολιτικός που όλοι λένε ότι ουδέποτε θα υποχωρούσε, ουδέποτε θα προέδιδε την πατρίδα του, γιατί δεν το διεκδίκησε και λέμε ότι όποιος άλλος δε διεκδικεί να μπει στο πρώτο άρθρο του συντάγματος αυτό το πράγμα, αυτομάτως είναι προδότης, αυτομάτως είναι υποχωρητικός; Είναι μια αφελής ερώτηση στην οποία παράκλησή μου είναι να μας απαντήσετε.

Όλα αυτά λοιπόν, κατά την άποψή μας, οδηγούν στο συμπέρασμα ότι μιλούμε για ένα κράτος με μια και

μόνο κυριαρχία, διεθνή προσωπικότητα και ιθαγένεια, για δικαιοδική διζωνική ομοσπονδία με πολιτική ισότητα, όπως αυτή καθορίζεται στα σχετικά ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας. Συνεπώς, αν όντως μας ενδιαφέρει και το περιεχόμενο και όχι η ταμπέλα, τότε πρέπει να απαντήσουμε χωρίς περιστροφές. Δεχόμαστε ότι πέραν της κατοχύρωσης της συνέχειας της Κυπριακής Δημοκρατίας, καθώς και της μιας και μόνης κυριαρχίας διεθνούς προσωπικότητας και ιθαγένειας, η λύση του Κυπριακού θα προνοεί για δύο συνιστώσες πολιτείες, κάθε μια από τις οποίες θα διοικείται από την αντίστοιχη κοινότητα και θα έχει τα δικά της όργανα εξουσίας και αρμοδιότητες, ταυτόσημες με εκείνες της άλλης περιφέρειας; Δεχόμαστε ότι και οι δύο κοινότητες θα έχουν αποτελεσματική συμμετοχή στα όργανα και τις αποφάσεις της κεντρικής εξουσίας; Αν ναι, τότε δεχόμαστε τις συμφωνίες υψηλού επιπέδου. Δεν μπορούμε να παίρνουμε αλά καρτ την ομοσπονδία. Αν δε δεχόμαστε αυτά τα πράγματα, τότε είναι τις ίδιες τις συμφωνίες του 1977 και του 1979 που απορρίπτουμε και τα περί ταμπέλας και περιεχομένου να μου επιτρέψετε να πω ότι συνιστούν υπεκφυγές.

Τώρα έρχομαι σε ένα άλλο ερώτημα. Είναι εύκολο να αποδεσμευτούμε σήμερα από εκείνα τα οποία είχαμε συμφωνήσει το 1977, τα οποία έχουν συμπεριληφθεί σε όλα τα ψηφίσματα διεθνών οργανισμών και έχουν γίνει αποδεκτά από όλους ανεξαιρέτως τους Προέδρους της Κυπριακής Δημοκρατίας; Εάν επιχειρήσουμε να κάνουμε κάτι τέτοιο, πού θα οδηγηθούμε; Θα πάμε σε λύση ενιαίου κράτους, όπως επιχειρούμε να πείσουμε τον κόσμο ότι θα πετύχουμε, ή μήπως θα κινηθούμε προς ακριβώς την αντίθετη κατεύθυνση; Προς την κατεύθυνση της διχοτόμησης ή ακόμα ενδεχομένως και χειρότερων εξελίξεων.

Ξέρετε, με τη μεγαλύτερη ευκολία επικαλούμαστε την Ελλάδα και λέμε στο ΑΚΕΛ «πες μας, αν συμφωνείς με τούτο που είπε η ελληνική κυβέρνηση». Ξέρετε, εμείς με την ελληνική κυβέρνηση και τη ρωσική κυβέρνηση έχουμε επαφές και συνομιλίες και ξέρουμε τι συζητούμε μαζί τους και συμφωνούμε απολύτως. Και με τον κ. Κοτζιά έχουμε συμφωνήσει κατ' επανάληψη σε πολλά ζητήματα, όπως και με τον κ. Λαβρόφ έχουμε συμφωνήσει. Ρωτάτε όμως εσείς την Ελλάδα και τη Ρωσία! Είναι έτοιμες αυτές οι χώρες, που κατά γενική παραδοχή αποτελούν το σημαντικότερο στήριγμά μας, πρώτα και κύρια η Ελλάδα και μετά η Ρωσία, στην προσπάθεια που δίνουμε, για να απελευθερώσουμε και να επανενώσουμε τη χώρα μας, να μας στηρίξουν στη θέση για εγκατάλειψη της λύσης της ομοσπονδίας και την προσφυγή σε λύση ενιαίου κράτους; Νομίζω ότι θα ήταν χρήσιμο στις πολλές συναντήσεις που έχετε μαζί τους να τους ρωτήσετε αυτό το πράγμα, για να μας απαντήσουν να ξέρουμε και εμείς, αν μας στηρίζουν, να το διεκδικήσουμε, να το επιδιώξουμε, να διαπραγματευτούμε με πιο διεκδικητική πολιτική. Ξέρετε, εγώ συμφωνώ να έχουμε διεκδικητική πολιτική. Η διεκδικητική πολιτική είναι εκείνη που φέρνει αποτελέσματα όμως. Δεν είναι εκείνη που θορυβεί ή εκείνη που φωνασκεί!

Επιχειρήσαμε να κάνουμε κάτι τέτοιο στο παρελθόν με διαδικασίες, κατά την άποψή μας, ανορθόδοξες; Ναι. Κλασικό παράδειγμα ο Γλαύκος Κληρίδης. Μεταμορφώθηκε παραμονές των προεδρικών εκλογών του 1993. Υποσχέθηκε ενταφιασμό των Ιδεών Γκάλι, είχαμε τον Ντενκτάς στη γωνιά, και εξελέγη, κέρδισε την προεδρία της Δημοκρατίας. Ο Ντενκτάς βγήκε 'πού τη γωνιά. Για πέντε χρόνια συζητούσαμε και δεν καταφέραμε να κάνουμε ούτε ένα βήμα μπροστά. Το ίδιο έγινε και το 1998 στις προεδρικές εκλογές. Ανακαλύψαμε την περιβόητη θεωρία της πυραυολογίας και της ηφαιστειολογίας. Το αποτέλεσμα ήταν ο Ντενκτάς να βάλει την απαράδεκτη του πρόταση για λύση συνομοσπονδίας στο τραπέζι τον Αύγουστο του 1997, την 31^η του Αυγούστου, και κανένας δεν αντέδρασε στη διεθνή κοινότητα. Γιατί; Γιατί θεωρούσαν ότι είμαστε απαράδεκτοι σε ό,τι αφορά τις απαιτήσεις τις οποίες προτάξαμε. Δε μείναμε εκεί και ο Τάσος Παπαδόπουλος μετά από τη Συμφωνία της 8^{ης} Ιουλίου απάντησε στην επιστολή Γκαμπάρι, στις 25 του Σεπτεμβρίου το 2006, με το τι ζητούσε να διαπραγματευτεί, να τύχει περαιτέρω διαπραγματεύσεως, για να συζητήσουμε. Έγιναν εξήντα περίπου συναντήσεις μεταξύ Τάσσου, Τζιωνή και Ρασίντ Περτέβ και δεν κατορθώσαμε να συμφωνήσουμε στα διαδικαστικά, όχι στην ουσία του Κυπριακού. Και κάθε μήνας που περνούσε τα πράγματα γίνονταν χειρότερα για εμάς.

Ο Νίκος Αναστασιάδης από την ημέρα που εξελέγη μέχρι το Φεβρουάριο του 2014 ακολούθησε αυτή τη συνταγή, με τη στήριξη όλων των υπολοίπων κομμάτων εκτός του ΑΚΕΛ. Που οδηγηθήκαμε; Πήγαμε στις βόλτες του Μπαρμπαρός στην περιοχή μας, στη διακοπή των διαπραγματεύσεων και πήραμε το χειρότερο ψήφισμα που πήραμε ποτέ από το Συμβούλιο Ασφαλείας, τη χειρότερη έκθεση, συγγνώμη, που πήραμε ποτέ από το γενικό γραμματέα του ΟΗΕ.

Αυτά τα πράγματα θα έπρεπε να μας έχουν διδάξει μέχρι σήμερα για το πώς θα πρέπει να λειτουργούμε. Βέβαια, το τραγικότερο από όλα ήταν η περίοδος πριν από το 1974. Το λέω, γιατί έχουν αρχίσει να επανέρχονται κάποιες παρόμοιες συμπεριφορές και κορώνες της τότε εποχής. Είναι με τα ίδια συνθήματα που εκφράζονται και σήμερα που πήγαμε στο προδοτικό πραξικόπημα και στη συνέχεια στη βάρβαρη τουρκική εισβολή. Εμείς λέμε λοιπόν ότι θα πρέπει να διεκδικήσουμε λύση η οποία να βασίζεται στο συμφωνημένο πλαίσιο και πρέπει να είμαστε διεκδικητικοί με την έννοια ότι να είμαστε καλά προετοιμασμένοι, να επιμένουμε στις βασικές αρχές λύσης, να καταθέτουμε συνεχώς προτάσεις οι οποίες εμμένουν στην ουσία, αλλά την ίδια στιγμή δεν απολυτοποιούν τη διαδικασία των συζητήσεων.

Μίλησα για πολλά πράγματα, για την κεντρική κυβέρνηση, τις εξουσίες και τις αρμοδιότητες, για την πολιτική ισότητα, για τη μετεξέλιξη της Κυπριακής Δημοκρατίας. Θέλω να σταθώ σε κάποια άλλα ζητήματα τα

οποία έχουμε πετύχει μέχρι σήμερα και θα πω ότι υπάρχει πρόοδος, γιατί αξιοποιήσαμε ακριβώς τις συγκλίσεις Χριστόφια-Ταλάτ και έχουμε καταφέρει να προχωρήσουμε και παραδέχομαι, ναι, ότι ο κ. Αναστασιάδης και ο κ. Ακιντζί έχουν κάνει περαιτέρω βήματα μπροστά, με πολλές δυσκολίες, πολλά προβλήματα, τα οποία εξακολουθούν να υπάρχουν στη διαδικασία. Θέλω να ξεκαθαρίσω ότι για εμάς είναι μεγάλη απόσταση που έχουμε να καλύψουμε ακόμα, μέχρι που να φτάσουμε στην ποθητή λύση του Κυπριακού. Δεν είναι εύκολα τα πράγματα. Είναι εξαιρετικά δύσκολα. Επειδή βλέπω το ρολόι, νομίζω τέσσερα λεπτά μου έμειναν;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

(Α. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ)

Πέντε.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Πέντε λεπτά. Οπότε να πω ακόμα κάποια πράγματα. Καταφέραμε να κατοχυρώσουμε τις βασικές ελευθερίες. Ποιες είναι οι βασικές ελευθερίες; Ελευθερία διακίνησης, εγκατάστασης, απόκτησης περιουσίας. Είναι τρεις οι βασικές ελευθερίες πρώτα και κύρια. Δεν είναι τέσσερις και έχουμε καταφέρει να τις κατοχυρώσουμε αυτές τις βασικές ελευθερίες. Για τα θέματα των διεθνών συνθηκών έχω μιλήσει. Για τα ζητήματα της αποστρατιωτικοποίησης. Η κριτική που δεχόμαστε είναι από δύο διαφορετικές πλευρές. Η θέση του ΑΚΕΛ είναι ξεκάθαρη. Δε δεχόμαστε εγγυήσεις, ούτε εγγυητικά, ούτε επεμβατικά δικαιώματα. Θα περιγράψω στη συνέχεια ποια λύση θέλουμε. Μάλλον, θα το κάνω με το κλείσιμο το απόγευμα, διότι τώρα ο χρόνος μου δυστυχώς είναι περιορισμένος.

Θέλω να πω όμως, να κάνω μια τελευταία αναφορά σε αυτή την πρωινή μου παρέμβαση, για τα ζητήματα που αφορούν στο κόστος της λύσης. Είναι σημαντικότερη παράμετρος. Κανένας δεν μπορεί να την υποτιμά. Πρέπει να ασχοληθούμε πολύ σοβαρά με αυτή την πτυχή της λύσης του Κυπριακού. Θα αφήσουμε όμως άλυτο το Κυπριακό λόγω του κόστους; Είναι ένα ερώτημα στο οποίο θα πρέπει να απαντήσουμε. Εμείς ξεκαθαρίζουμε ότι δεν αποδεχόμαστε μνημονιακές λογικές. Πρέπει να πω επίσης ότι υπάρχει σύγκλιση Χριστόφια-Ταλάτ, όπου η κάθε κοινότητα αναλαμβάνει τα δικά της χρέη που δημιούργησε από το 1963 και μετά. Επειδή ακούστηκε μια αντίθετη άποψη προηγουμένως. Τα €17 δις χρέος της τουρκοκυπριακής κοινότητας δε θα τα αναλάβουμε εμείς. Θα τα αναλάβει η Τουρκία και αυτή η δέσμευση υπάρχει. Από εκεί και πέρα εμείς λέμε ότι η Τουρκία πρέπει να καλύψει και επιπρόσθετες δαπάνες ως η χώρα η οποία έχει εισβάλει στην Κύπρο. Θα γίνει η σύννομος των δωρητών. Πρέπει να πάμε στην Ευρωπαϊκή Ένωση και να απαιτήσουμε στήριξη. Δεν ξέρουμε πόσο είναι το κόστος της λύσης, ούτε θα ξέρουμε, εάν δεν υπάρχει κατάληξη στο θέμα το ομοσπονδιακό. Θα προκύψουν πολλά οφέλη όμως με τη λύση, τα οποία επίσης δεν πρέπει να υποτιμούνται. Ειρήνη, σταθερότητα, ανάπτυξη, έκρηξη του κατασκευαστικού τομέα, επενδύσεις, τουρισμός, αξιοποίηση του φυσικού αερίου, που θα είναι προβληματική η αξιοποίησή του δίχως τη λύση του Κυπριακού. Το άνοιγμα των τουρκικών λιμανιών και τα αεροδρόμια. Έχω ακόμα χρόνο;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Δύο λεπτά.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Έχω δύο λεπτά. Όχι δε θα πάρω όσο θέλω, γιατί σέβομαι τους συνάδελφούς μου. Ακόμα δύο λεπτά. Θέλω να καταλήξω με το εξής και θα συνεχίσω το απόγευμα με τα υπόλοιπα κ. Πρόεδρε: Ανησυχούμε από τον τρόπο με τον οποίο συμπεριφέρεται ο Ερντογάν. Ανησυχούμε από τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί η Τουρκία, ανησυχούμε! Θα ήταν αφέλεια να πει κάποιος ότι δεν ανησυχεί από αυτά τα δεδομένα τα οποία υπάρχουν. Αυτή μας η ανησυχία πρέπει να μας οδηγήσει στο συμπέρασμα ότι θα διακόψουμε τις διαπραγματεύσεις; Δεν πρέπει να επιτρέψουμε στις διαπραγματεύσεις να προχωρήσουν, μέχρι που να αλλάξει η κατάσταση στην Τουρκία; Αυτό το λέμε, εγώ το ακούω τουλάχιστον, από τη δεκαετία του 1980. Και αν αλλάξει κάτι, αλλάζει σε βάρος μας και όχι υπέρ μας. Εκείνο το οποίο εμείς λέμε είναι ότι θα πρέπει να επιδιώξουμε τη συνέχιση των διαπραγματεύσεων, να διαπραγματευτούμε σκληρά και διεκδικητικά, να επιχειρήσουμε να πετύχουμε συμφωνία, η οποία να εντάσσεται στο συμφωνημένο πλαίσιο, να βασίζεται στις αρχές λύσης, όπως τις έχουμε καθορίσει κατ' επανάληψη στο Εθνικό Συμβούλιο, και θα κρίνουμε από το αποτέλεσμα. Εάν μας ικανοποιεί το περιεχόμενο, θα πούμε "ναι". Αν δε μας ικανοποιεί το περιεχόμενο, θα πούμε "όχι". Το απόγευμα θα συνεχίσω, κύριε Πρόεδρε, με το υπόλοιπο μέρος της ομιλίας μου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Κυπριανού.

Καλώ τώρα στο βήμα τον πρόεδρο του Δημοκρατικού Συναγερμού, τον κ. Αβέρωφ Νεοφύτου. Μετά από την ομιλία του κ. Νεοφύτου θα διακόψουμε και θα συνεχίσουμε, ανεξάρτητα τι ώρα θα τελειώσει, στις 2.30 μ.μ. με πρώτο ομιλητή τον κ. Παύλο Μυλωνά.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Με την άδειά σας, και εκτός του χρόνου μου, θα θέσω ένα διαδικαστικό ζήτημα για το μέλλον.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μην το θέσετε σήμερα, θέστε το αλλού.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Θα είμαι πάρα πολύ σύντομος. Είναι σωστό για μελλοντικές σοβαρές συζητήσεις, όπως και η σημερινή, αν θα αποφασίζουμε περιορισμό χρόνου, να είναι κατά βουλευτή, διαφορετικά να είναι χωρίς οποιοδήποτε περιορισμό. Το δεύτερο, όταν περιορίζεται ο χρόνος, θεωρώ ότι, στο μέλλον, πρέπει να βάζουμε και ένα περιορισμό όσον αφορά το χρόνο του κάθε ομιλητή. Δε θα ήταν σωστό να μιλήσω για 115 λεπτά ή το 60% του χρόνου της κοινοβουλευτικής μου ομάδος.

Κύριε Πρόεδρε, λέγοντας αυτά...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ξεκινάτε να μετράτε το χρόνο όπως συμφωνήσαμε όλοι μαζί.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Να σας παρακαλέσω... Λέω για το μέλλον. Δεν είναι για εσάς που το λέω, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Απλώς, να σας παρακαλέσω στα είκοσι πέντε λεπτά, αν δεν τελειώσω, να με διακόψετε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είναι η γραμματέας πίσω σου και θα σε ειδοποιήσει και στα είκοσι πέντε λεπτά θα σας διακόψει...

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Γιατί για αυτό το σοβαρό θέμα όλοι οι συνάδελφοι θα πρέπει να έχουν αρκετό χρόνο να πουν τις θέσεις τους.

Κύριε Πρόεδρε, πριν προχωρήσω με το κείμενο, θα ήθελα πολύ σύντομα να σχολιάσω τρία ζητήματα που άκουσα. Στη δευτερολογία μου θα έχω χρόνο και για τα υπόλοιπα. Την ώρα που ήμουν έτοιμος να πεισθώ ότι γίνεται ο διάλογος σε σκότος και κρατείται η πολιτική ηγεσία και η κοινωνία σε σκοτάδι καταμέτρησης, μετά από το φίλο το Νικόλα, είκοσιπέντε συγκεκριμένα ερωτήματα επί των συμφωνιών του Κυπριακού. Είτε είναι στο σκοτάδι ή ξέρει τόσες λεπτομέρειες με τόσα λεπτομερή ερωτηματικά που θέλει απαντήσεις. Το δεύτερο, για την οικονομία. Από τη μια έχει τη θέση ότι πρέπει να διαγραφεί το χρέος προς την Τουρκία. Από την άλλη παραπονιέται ότι θα έχουμε μια συνιστώσα τουρκοκυπριακή κοινότητα με μηδέν δημόσιο χρέος και άρα θα είναι σε πλεονεκτική θέση και θα δανείζεται με χαμηλά επιτόκια. Θεωρώ ότι δε θα με αμφισβητήσετε, γιατί τόσα χρόνια δε διαφωνήσαμε στα της οικονομίας. Μην ανησυχείς... Μην ανησυχείς καθόλου ότι η τουρκοκυπριακή συνιστώσα πολιτεία και με μηδέν δημόσιο χρέος θα μπορεί να δανείζεται με χαμηλό επιτόκιο, γιατί μια οικονομία που τρέχει με δημοσιονομικά ελλείμματα, Νικόλα μου, πάνω από 10%, δε θεωρώ ότι θα βρει δανειστή. Όσον αφορά τώρα το κόστος του ομοσπονδιακού συστήματος, θα κοστίζει πάρα πάρα πολύ λιγότερα από ό,τι το σημερινό.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πηγαίναμε μια χαρά ως τώρα, κύριοι.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Δε θα μετράται και ο χρόνος των παρεμβάσεων.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όχι, φυσικά. Να τον διπλασιάσω όσον σου εφάν.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Ανησυχούν πολλοί για το κόστος του ομοσπονδιακού συστήματος. Θέλω να διαβεβαιώσω τον κυπριακό λαό και τους συναδέλφους ότι το κόστος λειτουργίας του ομοσπονδιακού συστήματος χωρίς στρατούς και με

αποστρατιωτικοποιημένη την Κύπρο θα κοστίζει πολύ πολύ λιγότερο και θα έχουμε εξοικονομήσεις εκατοντάδων εκατομμυρίων, γιατί σήμερα έχουμε ως Κυπριακή Δημοκρατία και Βουλή και κυβέρνηση και θεσμούς, για να λειτουργούμε, και, ανεξάρτητα εάν είναι ψευδοκράτος τα κατεχόμενα, έχουν και εκεί την ψευδοβουλή τους, την ψευδοαστυνομία, την ψευδοκυβέρνηση. Το τι θα προστεθεί είναι η ομοσπονδιακή λειτουργία και η ομοσπονδιακή βουλή. Είναι κλάσμα όσα δαπανούμε Τουρκοκύπριοι, Τουρκία, Ελληνοκύπριοι για τα θέματα άμυνας.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Αυτή η συζήτηση για το Κυπριακό στη Βουλή των Αντιπροσώπων συμπίπτει με μια κρίσιμη στιγμή στη διαδικασία των διαπραγματεύσεων. Ίσως αποδειχτεί... Ευχή δική μας είναι να είναι μια ιστορική συζήτηση για το εθνικό μας θέμα, που θα οδηγήσει στο να φτάσουμε σε μια συμφωνία που θα τερματίσει την τουρκική κατοχή και τη διαίρεση της χώρας μας. Γι' αυτό το λόγο θα προσεγγίσω με επικοινωνιακό πνεύμα αυτή τη συζήτηση πιστεύοντας ότι, παρά τις διαφορές στις προσεγγίσεις ή τις εκτιμήσεις μας, μπορούμε με το διάλογο και την ανταλλαγή επιχειρημάτων να είμαστε όλοι χρήσιμοι, για να πάρουμε τις κατάλληλες και τις εθνικά ωφέλιμες αποφάσεις.

Σε μερικά εικοσιτετράωρα θα ξέρουμε κατά πόσο υπάρχει ικανοποιητική σύγκλιση όσον αφορά τα κριτήρια και θα κατατεθεί χάρτης για συμφωνία στο εδαφικό ζήτημα. Αυτό θα ανοίξει το δρόμο, για να περάσουμε στην εξίσου κρίσιμη διαδικασία μιας διεθνούς διάσκεψης για τα ζητήματα ασφάλειας. Μιλώντας για το εδαφικό πρέπει να διευκρινίσουμε ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας διαπραγματεύεται εκ μέρους της ελληνοκυπριακής πλευράς για επανάκτηση κατεχόμενων εδαφών, τα οποία με τη λύση θα περάσουν στην ελληνοκυπριακή περιφέρεια. Είναι πάρα πολύ θετικό ότι μετά από σαράντα δύο χρόνια είμαστε σε θέση να εξετάζουμε το ενδεχόμενο όλη η Κύπρος, ως ενιαίος και ασφαλής χώρος, να λειτουργήσει ξανά ως κοινή μας πατρίδα, αλλά και ειδικότερα σημαντικά εδάφη που χάθηκαν τότε με πόλεμο να μας επιστραφούν.

Η σημερινή συζήτηση στη Βουλή έρχεται να προστεθεί σε ένα διάλογο που γίνεται εδώ και δεκαετίες στα μέσα ενημέρωσης και ευρύτερα στην κοινωνία και γίνεται πιο έντονος τον τελευταίο καιρό λόγω των εξελίξεων. Είναι καλό που υπάρχει διάλογος. Αρκεί ο διάλογος να γίνεται πάνω σε πραγματικά δεδομένα και όχι αυτοί που πολύ σωστά λεν ότι δεν πρέπει να εκβιάζουμε το λαό το μόνο που κάνουν να είναι με το να φοβίζονται και να κινδυνολογούν να τρομοκρατούν το λαό. Θέλουμε να υπάρχει διαφάνεια και να ενημερωθεί πλήρως η κοινή γνώμη. Εξάλλου, έτσι ακούγονται επιφυλάξεις, μοιραζόμαστε προβληματισμούς και μπορούμε από κοινού να αντιμετωπίσουμε ανησυχίες που είναι λογικό να υπάρχουν. Έχουμε και εμείς ανησυχίες. Ανησυχίες για το αύριο με τη λύση, αλλά και ανησυχίες για το αύριο χωρίς λύση, που δεν άκουσα κανένα να αναφέρεται.

Θα είναι επωφελές να προβληματιστούμε από κοινού και τελικά να δώσουμε στους πολίτες μια καθαρή εικόνα, στο μέτρο που προχωρά και το επιτρέπει η διαπραγμάτευση. Εξάλλου, αυτές τις ώρες ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας θα ενημερώσει ενδελεχώς τις ηγεσίες όλων των πολιτικών κομμάτων για τις τελευταίες εξελίξεις στη διαπραγμάτευση και για τον επικείμενο νέο γύρο στην Ελβετία. Θέλω μάλιστα εδώ να υπογραμμίσω ότι, σε αντίθεση με προηγούμενες εμπειρίες που είχαμε, αυτή τη φορά η διαπραγμάτευση είναι 100% στα χέρια μας. Και βέβαια, σε περίπτωση που υπάρξει τελική πολιτική συμφωνία, θα έχουμε επαρκή χρόνο πριν από τις οριστικές αποφάσεις, προκειμένου να ενημερωθούν με κάθε λεπτομέρεια και να διαφωτισθούν πλήρως οι πολίτες που θα έχουν -και συμφωνούμε- τον κυρίαρχο λόγο.

Αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι,

Γίνεται διαπραγμάτευση εδώ και δεκαετίες για μια δικοινοτική και διζωνική ομοσπονδία. Κάποιοι έχουν αντιρρήσεις γι' αυτό το χαρακτήρα της λύσης. Ωστόσο, ο δικοινοτικός χαρακτήρας της Κυπριακής Δημοκρατίας δεν προέκυψε από αυτή τη διαπραγμάτευση. Ο δικοινοτικός χαρακτήρας ήταν κυρίαρχο και ουσιαστικό στοιχείο του ενιαίου κράτους του 1960. Υπάρχει από την πρώτη στιγμή της ύπαρξης της Κυπριακής Δημοκρατίας, η οποία είχε ως θεμέλιο το δικοινοτικό χαρακτήρα. Εμείς όλοι, που σωστά επικαλούμαστε και θέλουμε να διαφυλάξουμε την Κυπριακή Δημοκρατία, πρέπει να είμαστε προσεκτικοί και να μην την υποσκάπτουμε οι ίδιοι. Αμφισβητώντας τη δικοινοτικότητα είναι σαν να αμφισβητούμε άθελά μας το κράτος αυτό που έχουμε ως προμετωπίδα του αγώνα μας. Η Κυπριακή Δημοκρατία, όπως ορίζεται από το σύνταγμα και από τις δύο διεθνείς συνθήκες που τη συνοδεύουν, είναι κράτος με δύο χωριστές κοινότητες στις οποίες αποδίδεται συνταγματική οντότητα και συνταγματικές εξουσίες.

Η Κυπριακή Δημοκρατία είναι κράτος στο οποίο ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος ρητά προέρχονται και εκλέγονται χωριστά από τις δύο κοινότητες. Ενώ για σκοπούς ελέγχου και ισορροπιών προβλέπεται το δικαίωμα αρνησικυρίας και των δύο σε μια σειρά ζητημάτων. Είναι κράτος με προκαθορισμένες κοινοτικές αριθμητικές αναλογίες, πολύ δυσανάλογες των πληθυσμιακών αναλογιών και εις βάρος των Ελληνοκυπρίων, όσον αφορά τη στελέχωση των σωμάτων ασφαλείας 40%, της δημόσιας υπηρεσίας 1/3, ίσο αριθμό δικαστών στο Ανώτατο Δικαστήριο και συμμετοχή ξένου δικαστή. Και μιλώ για την Κυπριακή Δημοκρατία και το σύνταγμα του 1960.

Αυτή είναι η υφιστάμενη δομή του δικαιοδικού μας κράτους. Και πρέπει πάντα να έχουμε υπόψη ότι η Κυπριακή Δημοκρατία δεν είναι αυτό που ζήσαμε στην πράξη από το 1964 μέχρι σήμερα, αλλά είναι αυτό που ορίζεται από το σύνταγμα και τη Συνθήκη Εγκαθίδρυσης. Αυτό δεν μπορεί να το παραβλέψουμε, εάν ύψιστος στρατηγικός μας στόχος είναι -και συμφωνών- να διαφυλάξουμε τη συνέχιση της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Το γεγονός ότι συζητούμε σήμερα τη μετάβαση από ενιαίο δικαιοδικό κράτος σε διζωνική δικαιοδική ομοσπονδία είναι αποτέλεσμα των εξελίξεων του 1974, του πολέμου και της στρατιωτικής κατάληψης εδαφών της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Η διζωνικότητα και το μοντέλο λύσης που έχουμε είναι το αποτέλεσμα των προσπαθειών μας για επίλυση του Κυπριακού μετά το 1974 και των δύο συμφωνιών υψηλού επιπέδου 1977 και 1979, οι οποίες, όπως και η πολιτική ισότητα, καταγράφηκαν και ενσωματώθηκαν σε όλα τα ψηφίσματα των Ηνωμένων Εθνών. Και προς τον αγαπητό μου Νικόλα, όχι απλώς η διζωνική δικαιοδική ομοσπονδία βρίσκεται στα ψηφίσματα, αλλά επιδίωξαν όλοι οι Πρόεδροι της Κυπριακής Δημοκρατίας να ενσωματωθούν... Αλλά και στην 8^η Ιουλίου του 2006, με Υπουργό Εξωτερικών το φίλτατο Γιώργο -ήσουν στην κυβέρνηση εν πάση περιπτώσει- θα ήταν καλό, εάν σε εκείνο το μόνο έγγραφο που υπάρχει από το 1960 υπογραμμένο από τους ηγέτες των δύο κοινοτήτων, το μοναδικό, τη Συμφωνία της 8^{ης} Ιουλίου, θα συμπεριλαμβανόταν στην πρώτη πρόταση η συνέχιση της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Πρέπει ακόμα να σημειώσουμε ότι για δεκαετίες τώρα καταγγέλλαμε την Τουρκία ότι προσπαθούσε να ξεφεύγει από το συμφωνημένο πλαίσιο, δηλαδή τη δικαιοδική διζωνική ομοσπονδία και απεργαζόταν δύο χωριστά κράτη ή συνομοσπονδία. Και προσταθήσαμε πολύ και αναζητήσαμε και βρήκαμε συμμαχίες και στήριξη, για να παραμείνει η προοπτική λύσης του Κυπριακού στο στόχο της διζωνικής δικαιοδικής ομοσπονδίας.

Κάποιοι συζητούν στη βάση του «μια χαρά είμαστε τώρα και γιατί να ψάχνουμε αλλαγές και γιατί να διακινδυνεύσουμε την καθημερινότητά μας;». Εμείς δεν ξεχνούμε ότι υπάρχει κατοχή και πιστεύω το ίδιο κάνει και το σύνολο των πολιτών και της πολιτικής ηγεσίας. Το status quo συμβιβάζεται με την κατοχή; Και εμείς δε συμβιβαζόμαστε να χαρίσουμε τη μισή μας πατρίδα. Ούτε αποδεχόμαστε το status quo με 40 000 Τούρκους στρατιώτες. Κανείς δεν τον άκουσε να μιλά από η ώρα 9.00 π.μ. σήμερα για την ανασφάλεια να ζω σε μια μοιρασμένη πατρίδα με 40 000 Τούρκους στρατιώτες. Αλλά θα νιώθουμε πολύ ανασφαλείς, αν χρειαστούν έξι μήνες μέχρι την πλήρη και τελεσίδικη αποχώρηση και του τελευταίου στρατιώτη! Δε δεχόμαστε λιγότερη ασφάλεια από ό,τι νοείται σε ένα ευρωπαϊκό κράτος. Ούτε ξεγράφουμε σπιθαμή κυπριακής γης και ο μόνος τρόπος να αποτρέψουμε τα δεδομένα της κατοχής είναι ο διάλογος. Και ο διάλογος μπορεί να γίνει μόνο στη βάση μιας συμφωνίας για ομοσπονδία.

Ο εθνικός στρατηγικός στόχος του κυπριακού ελληνισμού είναι να πετύχουμε μέσα από τη λύση του Κυπριακού να κατοχυρώσουμε τα ανθρώπινα δικαιώματα, τις βασικές ελευθερίες και τις ευρωπαϊκές αρχές, ως αποτέλεσμα εκείνης της σαφούς εθνικής πολιτικής που είχε και τη στήριξη του συνόλου του πολιτικού κόσμου και που έφερε την Κύπρο μέσα στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Αν κάποιοι εισακούονταν -οι οποίοι και σήμερα είναι στα έδρανα της Βουλής- και ανέκοπταν το Δεκέμβρη του 2002 το Γλαύκο Κληρίδη να πήγαινε στην Κοπεγχάγη, θα ήθελα να ξέρω με τι επιχειρήματα θα μιλούσαν σήμερα για τις ευρωπαϊκές αρχές.

Στη διάρκεια των τελευταίων μηνών και μέσα από την εντατικοποίηση των διαπραγματεύσεων έχουμε φτάσει σε έναν από τους στρατηγικούς στόχους του ελληνισμού στην Κύπρο μετά το 1974. Να έχουμε το ενδεχόμενο να απαλλαγεί η χώρα μας μόνιμα και από τον τουρκικό στρατό και να πάρουμε πίσω, κάτω από ελληνοκυπριακό άμεσο έλεγχο, ένα σημαντικό μέρος των εδαφών και να επιστρέψει εξίσου σημαντικός αριθμός προσφύγων υπό ελληνοκυπριακή διοίκηση και παράλληλα να αναγνωρισθεί το ατομικό δικαίωμα ιδιοκτησίας για το σύνολο των Ελληνοκυπρίων. Αυτή νομίζω είναι μια προτεραιότητα πρώτης τάξης. Ταυτόχρονα, με τη διαπραγμάτευση μπορούμε να επιτύχουμε -και είναι πλέον ορατό- μια πολύ μεγάλης σημασίας βελτίωση για την Κύπρο σε σχέση με το καθεστώς του 1960, την κατάργηση των εγγυήσεων. Δηλαδή να μην έχει κανένας δικαιώματα επέμβασης στη χώρα μας. Σε αυτό τον τριπλό στόχο θα μείνουμε προσηλωμένοι, χωρίς βέβαια να υποτιμούμε τις υπόλοιπες ρυθμίσεις για την αυριανή κυπριακή πολιτεία, κοινή πατρίδα Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων.

Ακούμε σε όλο αυτό το διάστημα δυσaréσκεια και επικρίσεις, διότι, όπως λένε, διαπραγματευόμαστε μόνο σε κεφάλαια όπου η ελληνική πλευρά έχει να "δώσει". Όμως στη μέχρι τώρα διαπραγμάτευση προέκυψαν σημαντικά οφέλη για την ελληνική πλευρά και για την Κύπρο εν γένει και βελτίωση ακόμα και αδυναμιών του κράτους του 1960, όπως είναι ο τρόπος εκλογής του Τουρκοκυπρίου Αντιπροέδρου και η εφαρμογή μηχανισμών επίλυσης διαφορών, η έλλειψη των οποίων οδήγησε στην παράλυση του κράτους το 1962.

Υπάρχει για πρώτη φορά συμφωνία επί της αρχής, ότι στην ομοσπονδιακή Κυπριακή Δημοκρατία θα ισχύουν οι βασικές ελευθερίες, όπως αυτές ορίζονται και στον ευρωπαϊκό χάρτη. Ακόμα, το 2016 διασφαλίζουμε την πληθυσμιακή αναλογία 80% Ελληνοκυπρίου με 20% Τουρκοκυπρίου, που αποτελεί για εμάς μία από τις μεγαλύτερες επιτυχίες.

Κύριε Πρόεδρε,

Σε αυτή τη φάση των διαπραγματεύσεων, που βρίσκονται κοντά και σε μια κατάληξη, έχουμε ακόμα κάτι καινούριο που προσωπικά το θεωρώ πολύ μεγάλης σημασίας για τη μελλοντική διασφάλιση της χώρας μας και για την εύρυθμη λειτουργία, που θα δημιουργήσει πρωτόγνωρες συνθήκες ευημερίας για όλους τους πολίτες. Σε όλα τα επίπεδα της καθημερινότητας, της δραστηριότητας των ανθρώπων και της οικονομίας ιδιαίτερα θα ισχύουν οι κοινοί κανόνες και όλες οι προδιαγραφές που έχουμε στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

Για πρώτη φορά γίνεται μια συστηματική προεργασία και προσαρμογή σε θέματα οικονομικών θεσμών και λειτουργιών. Είναι εδώ διεθνείς οργανισμοί και τεχνοκράτες από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και τη Διεθνή Τράπεζα, ενώ υπάρχει και επαγρύπνηση από την ίδια την Ευρωπαϊκή Ένωση, που για πρώτη φορά συμμετέχει να έχουμε μια ομαλή μετάβαση, αλλά και να διασφαλιστεί ότι θα τεθούν σε εφαρμογή οι βέλτιστες πρακτικές και κανόνες. Εφόσον μπουν κάτω οι σωστές ρυθμίσεις, τότε θα είναι αδιαμφισβήτητα μια πρωτόγνωρη οικονομική δυναμική και προβλέπω ότι, μετά από ένα σύντομο χρόνο προσαρμοστικότητας, η κυπριακή οικονομία με ενωμένη την πατρίδα μας θα κινείται σε ρυθμούς οικονομικής ανάπτυξης διψήφιου αριθμού.

Εξάλλου, όσον αφορά την καθημερινότητα της ζωής μας, πρέπει να ξέρουμε ότι θα συνεχίσουμε να την ορίζουμε εμείς οι ίδιοι. Έλληνες θα παραμείνουμε και μετά τη λύση. Την ορθόδοξη πίστη μας και τις παραδόσεις μας θα έχουμε. Την ελληνική παιδεία θα διδάσκονται τα παιδιά μας και τις δικές μας εθνικές γιορτές θα συνεχίσουμε να γιορτάζουμε.

Κυρίες και κύριοι,

Μια ενωμένη Κύπρος θα είναι καταλύτης για την περιφερειακή συνεργασία. Στην εποχή μετά τη λύση οι σχέσεις Κύπρου-Τουρκίας θα αλλάξουν, ανοίγοντας ευκαιρίες συνεργασίας με μια μεγάλη χώρα με σημαντικές ενεργειακές ανάγκες.

Ακούω να μιλούν κάποιιοι καθημερινά για το κόστος της λύσης. Για μας η επιστροφή εδαφών, η ανοικοδόμηση και η κατασκευή υποδομών δεν αποτελεί κόστος αλλά επένδυση. Μια επένδυση που θα προσφέρει ευκαιρίες και προοπτικές ανάπτυξης.

Μια ενωμένη Κύπρος θα είναι ο πυλώνας σταθερότητας στην περιοχή και θα αποτελέσει τον παράγοντα ενδυνάμωσης της σύνδεσης της Ανατολικής Μεσογείου και της Μέσης Ανατολής με την Ευρώπη.

Πολλοί βλέπουν το μέλλον με επιφύλαξη και σκεπτικισμό. Εμείς επιλέγουμε να το βλέπουμε με αισιοδοξία και ελπίδα. Έχουμε μεγάλα οράματα για τον τόπο μας και έχουμε την πεποίθηση ότι μεγάλα οράματα δε χωράνε σε μοιρασμένες πατρίδες.

Έχω χρόνο;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ακόμα πέντε λεπτά, για να γίνουν είκοσι πέντε.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Θέλω μόνο τριάντα δευτερόλεπτα να απαντήσω και θα έχουν οι συνάδελφοι ακόμα πέντε χρόνια στη διάθεσή τους.

Μόνο τριάντα δευτερόλεπτα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, παρακαλώ.

Συνεχίστε.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Με ρώτησε ο φίλος ο Νικόλας αν το κόμμα μου δέχεται την εκ περιτροπής προεδρία. Με ρώτησε προσωπικά για το κόμμα μου. Θα του απαντήσω με ιστορικά γεγονότα. Ξέρω μόνο σε μια καμπή της ιστορίας του Κυπριακού που η ελληνοκυπριακή κοινότητα δέχτηκε την εκ περιτροπής προεδρία, όταν σε σχέδιο λύσης υπήρχε Προεδρικό Συμβούλιο. Υπάρχουν τα πρακτικά του Εθνικού Συμβουλίου. Δεν ήσουν μέλος τότε. Στη σύνοψη που έκανε ο ίδιος ο μακαριστός Τάσος στο Εθνικό Συμβούλιο στο μόνο θέμα που δεν έγινε αναφορά για αλλαγή επί του Σχεδίου Ανάν, στα κείμενα που μετέφερε στον Πρέντεργκαστ ο διπλωμάτης Τάσος Τζιωνής, ήταν το Προεδρικό Συμβούλιο και η εκ περιτροπής προεδρία. Όσον αφορά τη θέση του Προέδρου της Δημοκρατίας και του Δημοκρατικού Συναγερμού, η θέση μας είναι γνωστή, παρά τη θέση της τουρκικής πλευράς και της τουρκοκυπριακής πλευράς. Για αυτό και δεν είναι θέμα που είναι συμφωνηθέν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Να πάμε σε διάλειμμα. Μπορείτε να βρεθείτε κάτω να συνεχίσετε.

Πέστε μου πόσα λεπτά μίλησε ο κ. Νεοφύτου;

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

Είκοσι δύο λεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο Αβέρωφ μίλησε είκοσι δύο λεπτά. Τα υπόλοιπα τα έχει η κοινοβουλευτική του ομάδα με διευθέτηση όπως μας έχει ενημερώσει. Θα συνεχίσουμε στις 2.30 μ.μ. ακριβώς. Δε χρειάζεται απαρτία.

Ευχαριστώ πολύ.

(Ωρα διακοπής: 1.35 μ.μ.)

(Ωρα επανέναρξης: 2.35 μ.μ.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Καλό απόγευμα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι.

Να συνεχίσουμε τη συνεδρία μας με ομιλητή τον κ. Παύλο Μυλωνά.

Έχετε έντεκα λεπτά ως κόμμα, κύριε Μυλωνά, αποφάσισε πόσα θα αφήσεις στην κ. Θεολόγου.

Π. ΜΥΛΩΝΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Ευχαριστώ πολύ. Θα είμαι όσο πιο σύντομος γίνεται. Θα προσπαθήσω στα τρία λεπτά, για να αφήσω όσο χρόνο μπορώ στη συνάδελφο.

Έχουν λεχθεί πάρα πολλά από τους ηγέτες κυρίως στην πρωινή συνεδρία. Επειδή ακριβώς θα πρέπει να βρω τρόπο αυτά που σκέφτομαι και με προβληματίζουν, να τα σταχυολογήσω στα επόμενα τρία λεπτά...

Λοιπόν, απαρτχάντ. Το απαρτχάντ έψαξα να δω, για να μη λείει ο καθένας και να το περιγράψει όπως θέλει... Να μου επιτρέψετε να σας διαβάσω πολύ γρήγορα πώς περιγράφεται το απαρτχάντ, τότε καθιερώθηκε και επί ποίου καθιέρωση. Προέρχεται από τη γλώσσα των Αφρικάνων και τα ολλανδικά και σημαίνει διάκριση. Το απαρτχάντ ήταν μια πολιτική των λευκών που καθόριζε και επέβαλλε τη διάκριση των ανθρώπινων ομάδων μέσα σε ένα κράτος βάσει φυλετικών κριτηρίων σε καθορισμένες γεωγραφικές περιοχές. Ως επίσημη κρατική πολιτική εφαρμόστηκε για πρώτη φορά στη Νότιο Αφρική από το Εθνικό Κόμμα το 1948 και καταργήθηκε στις 30 Ιουνίου 1991. Ο όρος χρησιμοποιείται πλέον, για να υποδηλώσει κάθε πολιτική φυλετικού διαχωρισμού σε οποιοδήποτε σημείο του κόσμου.

Ο φυλετικός διαχωρισμός στη Νότιο Αφρική ξεκίνησε κατά την αποικιοκρατία. Ως επίσημη πρακτική θεσμοθετήθηκε μετά τις γενικές εκλογές του 1948, οπότε και ο πληθυσμός της χώρας χωρίστηκε σε φυλετικές κατηγορίες και οριοθετήθηκαν, παρακαλώ, συγκεκριμένες περιοχές διαβίωσης για κάθε φυλή. Το 1970 καταργήθηκε η πολιτική εκπροσώπηση όσων δεν ήταν λευκοί σ' αυτές τις περιοχές. Διακρίσεις υπήρχαν σε αυτές τις περιοχές στον τομέα της εκπαίδευσης, στην ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, τη διασκέδαση και άλλες δημόσιες παροχές και υπηρεσίες. Εντός της επικράτειας που εφαρμοζόταν η πολιτική του απαρτχάντ αναπτύχθηκε εσωτερική αντίσταση προς αυτή και βία. Στο εξωτερικό υιοθετήθηκε ένας μακροχρόνιος αγώνας και ένα εμπόλεμο κατά αυτής της πολιτικής. Το 1990 ο Φρεντερίκ ντε Κλερκ ξεκίνησε διαπραγματεύσεις για λήξη. Ξέρουμε όλοι ότι το σύμβολο του αγώνα ενάντια στις διακρίσεις, το ρατσισμό και το φασισμό, ο Νέλσον Μαντέλα, ένας μαύρος ηγέτης, πέτυχε τελικά να εκλεγεί.

Κάθε ομοιότητα με τα σημερινά δεδομένα στην Κύπρο νομίζω ότι θα πρέπει να μας προβληματίσει όλους. Όλοι δηλώνουμε ότι αυτές οι ώρες είναι κρίσιμες. Εμείς πιστεύουμε και θέλουμε να πιστεύουμε ότι είναι κρίσιμες για όλους όσοι κάθονται και στο κέντρο αυτής της αίθουσας, αλλά και δεξιά και αριστερά.

Οι ώρες είναι κρίσιμες. Έχουν περάσει δεκαεννιά μήνες από την παράνομη εκλογή του Μουσταφά Ακιντζί στην ηγεσία του κατοχικού καθεστώτος. Έχουν ειπωθεί πολλά, έχουν συμφωνηθεί άλλα τόσα, όμως εκείνο που καθορίζει την ημερήσια διάταξη είναι η ανάγκη μας, που όνομα δεν έχει κατά τον ποιητή... Βάλλεται ο λαός από αιωρούμενους και γενικόλογους τίτλους: εγγυήσεις, ασφάλεια, περιουσιακό, εδαφικό, εκ περιτροπής προεδρία, οικονομία, έποικοι. Ουδείς, ούτε και ο Πρόεδρος Αναστασιάδης, βεβαίως, δε δίνει καμιά απάντηση.

Πριν από λίγο ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου μας είπε ότι είναι γνωστή η θέση τόσο του ίδιου όσο και του Δημοκρατικού Συναγερμού, χωρίς να μας πει ποια είναι αυτή. Ελπίζω οι συνάδελφοι που είναι εδώ να του ζητήσουν να μας κάνει τη χάρη απόψε, αργότερα, να μας πει ποια είναι η θέση του Δημοκρατικού Συναγερμού.

Όλους αυτούς τους μήνες δεν κατορθώσαμε να απαντήσουμε στους ανθρώπους που μας εξέλεξαν για αντιπροσώπους τους, γιατί ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας -κατά την άποψή μας- διακινδυνεύει το μέλλον της Κυπριακής Δημοκρατίας και του ελληνισμού σε αυτό τον τόπο. Δεν πρόκειται, κυρίες και κύριοι, περί ρίσκου. Το ρίσκο κάποτε έχει πιθανότητες επιτυχίας. Αυτές τις κρίσιμες ώρες διακυβεύεται η ασφάλεια -αν υπήρξε ποτέ σε αυτό τον τόπο- η επιβίωση, είτε η εθνική είτε η φυσική επιβίωσή μας, το αύριο για το μέλλον των παιδιών μας. Δυστυχώς, λέγοντάς το με πλήρη συνείδηση, δεν κατορθώσαμε να απαντήσουμε στο λαό, γιατί τον διασύρουμε τις τελευταίες βδομάδες στα ελβετικά θέρετρα. Κι ας επιμένουν κάποιοι περί "σκληρής διαπραγματεύσης".

Οι ώρες είναι κρίσιμες, επαναλαμβάνουμε όλοι. Μπλέξαμε -όχι όλοι- σε ένα παιχνίδι συνθημάτων, κοινωνικών συναντήσεων και διαδικτυακών εγκωμίων για τον εκπρόσωπο της κατοχής, γνωρίζοντας -όχι όλοι βέβαια- πως εκείνο που έχει σημασία είναι να ξεκουμπιστεί η Τουρκία από αυτό το νησί. Γνωρίζοντας πως εκείνο που έχει σημασία δεν είναι οι "απορριπτικοί" αλλά η Άγκυρα. Γνωρίζοντας πως, ακόμα και αν όλα τα πολιτικά κόμματα υποστηρίξουν τη λύση του κ. Αβέρωφ ή του κ. Κυπριανού, το Κυπριακό θα διασύρεται στο Μοντ Πελεράν υπό το άγρυπνο και ειρωνικό βλέμμα του νεοφασίστα, νεοσουλτάνου Οθωμανού, ο οποίος εν τω μεταξύ θα συνεχίσει να επιβεβαιώνει το φασισμό του και σε βάρος του λαού του και σε βάρος των Κούρδων και σε βάρος της Συρίας και του Ιράκ.

Την Τρίτη, αγαπητοί συνάδελφοι, το ψευδοκράτος του Ραούφ Ντενκτάς -όπως μας αρέσει να το αποκαλούμε- γιορτάστηκε με κάθε λαμπρότητα. Επικεφαλής ο Μουσταφά Ακιντζι δέχθηκε το χαιρετισμό του κατοχικού στρατού και διαβεβαίωσε σας παρακαλώ το λαό του πως η ούτω καλούμενη "Τουρκική Δημοκρατία της Βόρειας Κύπρου" θα είναι κομμάτι του ομόσπονδου και ειρηνικού, παρακαλώ, μέλλοντός μας. Διαβεβαίωσε επίσης ότι, με πράξεις είτε με τα λεγόμενά του, η τουρκική παρουσία είναι εκ των ων ουκ άνευ για μια συμφωνία επί του εθνικού μας ζητήματος, κρεμώντας ανυπερθέτως τα όνειρα όσων φωνάζουν ότι έφτασε η ώρα της λύσης.

Όλοι θέλουμε λύση! Είναι το μόνο σίγουρο σε αυτή την αίθουσα και σε αυτό το λαό. Δε θέλουμε όμως να αναγκαστούμε μετά τη λύση να απαντήσουμε στα παιδιά μας γιατί δεν μπορούν να γίνουν αφέντες στη γη τους, γιατί υπάρχει ακόμα τουρκικός στρατός.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχουν περάσει τα πέντε λεπτά.

Π. ΜΥΛΩΝΑΣ:

Κλείνω, κύριε Πρόεδρε, με μια κουβέντα που έγραψε ο Κυριάκος Μάτσης, όταν ήταν δεκαοκτώ ετών: «Ιδού τα δικαιώματα του ανθρώπου: Πρώτον, το δικαίωμα της ζωής. Οι άνθρωποι μπορεί να διαφέρουν μεταξύ τους, μα μπροστά στο νόμο είναι ίσοι. Δεύτερον, η προστασία των ανηλίκων. Τρίτον, το καθήκον και η ελευθερία. Τέταρτον, το δικαίωμα του να κερδίζεις χρήματα. Πέμπτον, το δικαίωμα της περιουσίας. Έκτον, η ελευθερία της κυκλοφορίας. Έβδομον, το δικαίωμα της εκπαίδευσης. Όγδοον, ελευθερία σκέψεως και λόγου. Ένατον, ατομική ελευθερία. Δέκατον, προστασία κατά της βίας». Λίγο πριν κλείσει τα δεκαοκτώ του, αυτά έγραψε ο Κυριάκος Μάτσης.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Πεντέμισι λεπτά. Παραμένουν άλλα πεντέμισι λεπτά για την κ. Θεολόγου.

Παρακαλώ η κ. Μαριέλλα Αριστείδου από το Δημοκρατικό Συναγερμό.

Μ. ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Να μου επιτρέψετε, πριν ξεκινήσω την ομιλία μου, να σχολιάσω τα όσα αναφέρθηκαν, ειδικά για τη δήθεν έλλειψη ενημέρωσης από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Ειδικά, θα ήθελα να αναφερθώ στη διαμαρτυρία του κ. Περδίκη ότι δε συγκλήθηκε το Εθνικό Συμβούλιο. Καλά, ο κ. Περδίκης που απεκάλεσε το Εθνικό Συμβούλιο "γουμά" διαμαρτύρεται για τη σύγκληση ενός σώματος που ο ίδιος το εξευτελίζει αποκαλώντας το "γουμά";

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Είναι ομολογουμένως μια κρίσιμη περίοδος για τη χώρα μας, καθώς οι συνομιλίες για επίλυση του Κυπριακού βρίσκονται σε μια καθοριστική φάση, όπου θα διαφανεί κατά πόσο υπάρχει η ελπίδα να ζήσει αυτός ο τόπος ελεύθερος και μέσα σε συνθήκες ειρήνης και αλληλοσεβασμού μεταξύ των νόμιμων κατοίκων του, Ελληνοκυπρίων, Τουρκοκυπρίων, Μαρωνιτών, Αρμενίων και Λατίνων. Θα διαφανεί κατά πόσο μπορούμε να

φτάσουμε στο επιθυμητό αποτέλεσμα. Και όταν λέω επιθυμητό αποτέλεσμα, εννοώ, όπως μπορείτε να αντιληφθείτε, στην κατάληξη μιας βιώσιμης και λειτουργικής λύσης που θα έχει διάρκεια και θα ικανοποιεί τόσο τη δική μας πλευρά όσο και τους Τουρκοκυπρίους συμπατριώτες μας. Λύση που να ικανοποιεί τις βασικές ελευθερίες του ανθρώπου, στοιχείο που αποτελεί προϋπόθεση για μας. Μια λύση όπου όλοι οι κάτοικοι αυτής της χώρας θα μπορούν να ζουν ελεύθερα και μέσα σε συνθήκες ασφάλειας και ευημερίας, χωρίς ο ένας να φοβάται τον άλλο.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Εμείς θέλουμε και επιδιώκουμε μια λύση η οποία να καταργεί την κατοχή και τα τετελεσμένα της εισβολής. Θέλουμε μια πατρίδα ελεύθερη και απαλλαγμένη από στρατούς κατοχής, οδοφράγματα και διαχωριστικές γραμμές και περιορισμούς. Είναι πολύ μικρή η χώρα μας, για να επιτρέψουμε να διχοτομηθεί. Και επειδή κάποιοι εργολαβικά άρχισαν να δαιμονοποιούν τις προσπάθειες επίλυσης του εθνικού μας προβλήματος, επιχειρώντας παράλληλα να δημιουργήσουν φοβίες και ανησυχίες, πρέπει να αντιληφθούν ότι δεν προσφέρουν καμία υπηρεσία ούτε στο λαό ούτε και στην ίδια την πατρίδα.

Αυτές ειδικά τις ώρες χρειάζεται ομοψυχία και υπευθυνότητα απ' όλους, μακριά από λαϊκισμούς και μικροκομματικές σκοπιμότητες, οι οποίες δυστυχώς ξεκίνησαν. Είναι η ώρα που ο λαός χρειάζεται να ενημερωθεί σωστά και αυτό μπορεί να γίνει μόνο μέσα από την αλήθεια. Και ως εκτοπισμένη, αλλά ειδικά ως Κερυνειώτισσα και εκπρόσωπος των Κερυνειωτών, τους διαβεβαιώνω ότι οι προσπάθειες που καταβάλλονται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και τους συνεργάτες του, αλλά και τη διαπραγματευτική ομάδα για επίλυση του Κυπριακού, είναι με γνώμονα το κοινό καλό και το εθνικό συμφέρον.

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Ειδικά ως Κερυνειώτισσα θα ήθελα να στείλω ένα μήνυμα προς τους συμπολίτες μου, αλλά και ευρύτερα προς όλους τους συμπατριώτες μου Ελληνοκυπρίους, πρόσφυγες και μη, να κλείσουν τα αυτιά τους στις σειρήνες του διχασμού. Πρέπει να γνωρίζουν ότι κανένα ξεπούλημα δεν πρόκειται να γίνει. Ο αγώνας που διεξάγουμε τώρα, η μορφή του οποίου επιλέγη ομόφωνα εδώ και χρόνια, είναι η κατάργηση της κατοχής, η επανένωση της Κύπρου μας μέσα από τη διζωνική δικοινοτική ομοσπονδία. Η Κερύνεια θα ξεχαστεί, μόνο εάν σταματήσουμε τις προσπάθειες που διεξάγουμε για λύση μέσα στα πλαίσια των συνομιλιών. Και επειδή όμως εμείς δεν την ξεχνάμε, λέμε "ναι" στην προσπάθεια και στηρίζουμε τον Πρόεδρο Αναστασιάδη.

Οι συγκλίσεις που έχουν επιτευχθεί, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σε αυτό μας οδηγούν, στην επανένωση της πατρίδας και στη δημιουργία συνθηκών αμοιβαίας εμπιστοσύνης και με δικαίωμα στον κάθε Κύπριο πολίτη να επιλέγει και πού να πάει και πού να μείνει, χωρίς εμπόδια, χωρίς οδοφράγματα και διαχωριστικά τείχη.

Όποιος δε θέλει να το παραδεχθεί, είναι γιατί πραγματικά δε θέλει. Εάν πραγματικά επιθυμούν όπως λένε λύση, ας μας πουν τελικά ποια λύση και πώς τη θέλουν. Είναι πολύ εύκολο να ασκείται κριτική εκ του ασφαλούς, του αορίστου και όχι του συγκεκριμένου. Και επειδή αυτοί που διαφωνούν με τη μορφή λύσης του Κυπριακού όπως έχει καθοριστεί και ομόφωνα συμφωνηθεί από το Εθνικό Συμβούλιο, χρησιμοποιούν τη γλώσσα της κινδυνολογίας και του εκφοβισμού, ισχυριζόμενοι ότι τάχατες ξεχάσαμε την Κερύνεια, ξεχάσαμε τη Μόρφου, ξεχάσαμε τα πάντα, ένα έχω να τους πω. Η Κερύνεια ήταν, είναι και θα είναι πάντα στις προτεραιότητές μας και θα είναι το λάβαρό μας. Δεν έχουμε ξεχάσει ούτε έχουμε εγκαταλείψει. Και όλοι θα πρέπει να γνωρίζουν ότι μέσα από αυτές τις διαδικασίες ο κάθε Κερυνειώτης, αλλά και ο κάθε εκτοπισμένος...

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, ησυχία!

Συνεχίστε, παρακαλώ.

Μ. ΑΡΙΣΤΕΙΔΟΥ:

...θα έχει το δικαίωμα και της επιστροφής και της εγκατάστασης και της ελεύθερης διακίνησης και της εργασίας, όπως και όλοι οι Κύπριοι πολίτες θα μπορούν ελεύθερα να πάνε σε κάθε σημείο σε κάθε γωνιά της πατρίδας μας, κάτι που στερούμαστε εδώ και σαράντα δύο χρόνια.

Να είστε σίγουροι, κύριοι συνάδελφοι, και αυτό είναι και ένα μήνυμα προς κάθε συμπατριώτη μας, ότι τώρα έχουμε την ευκαιρία μέσα από αυτό το διάλογο και τις διαπραγματεύσεις να ελευθερώσουμε την πατρίδα μας, να καταργήσουμε την κατοχή. Είναι νομίζω η ώρα που όλοι μαζί, ηγεσία και λαός, επιβάλλεται να σταθούμε δίπλα στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, ώστε αύριο αναχωρώντας για το Μοντ Πελεράν της Ελβετίας να νιώθει αυτή τη δύναμη της ενότητας και της εθνικής ομοψυχίας και ότι πηγαίνει εκεί ενισχυμένος και με τις

ευχές και προσδοκίες μας να επιτύχει το καλύτερο αποτέλεσμα για το καλό όλων εμάς, των παιδιών μας, αλλά και των επερχόμενων γενιών.

Κυρίες και κύριοι,

Όλοι γνωρίζουμε ότι τα μίσση και τα πάθη του παρελθόντος μάς έφεραν εδώ που σήμερα βρισκόμαστε, σε μια ημικατεχόμενη πατρίδα. Δεν πρέπει να επαναληφθούν και αυτό είναι ευθύνη όλων μας. Δεν έχουμε να χωρίσουμε τίποτα, απεναντίας όλοι προσπαθούμε να βρούμε μια δίκαιη λύση.

Γι' αυτό και εγώ ως νέα βουλευτής, αλλά κυρίως ως νέος άνθρωπος που εκπροσωπεί τη μεταπολεμική γενιά, καλώ όλους να αφήσουμε κατά μέρος τις όποιες διαφορές και να στηρίξουμε, αυτές τις κρίσιμες ώρες για την πατρίδα, τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας στην τιτάνια προσπάθεια που καταβάλλει. Και αυτό δεν είναι άλλο από την επίτευξη μιας συμφωνίας που θα μας οδηγήσει σε μια κοινά αποδεκτή λύση, μία λύση μέσα από το οποίο το ελληνικό στοιχείο θα μπορεί και πάλι να βρίσκεται, ύστερα από τόσα χρόνια κατοχής, στην Κερύνεια και σε ολόκληρη την επικράτεια της Κύπρου μας.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Παρακαλώ από το Δημοκρατικό Κόμμα τον κ. Μαρίνο Μουσιούττα.

Να παρακαλέσω όλους τους βουλευτές να λένε στη γραμματεία πόση ώρα θα μιλήσουν και σε ποια χρονική στιγμή θέλουν να τους ειδοποιήσουν, για να σταματήσουν, ώστε να μείνει χρόνος για τους υπόλοιπους. Η γραμματεία να καταγράφει τους χρόνους ακριβώς.

Μ. ΜΟΥΣΙΟΥΤΤΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Είναι από τις λίγες φορές που το κυπριακό πρόβλημα συζητείται στην ολομέλεια της Βουλής και ιδιαίτερα σε τόσο μεγάλη χρονική διάρκεια. Το αίτημα του Προέδρου του κόμματός μας να εγγραφεί το κρίσιμο αυτό θέμα στο Κεφάλαιο Τέταρτο δεικνύει την αποφασιστικότητά μας να ενημερωθεί ο κυπριακός λαός για τις επερχόμενες εξελίξεις. Είμαστε ξεκάθαροι σ' αυτό. Ο κόσμος πρέπει να ενημερωθεί επαρκώς για όλες τις επιμέρους πτυχές της διαφαινόμενης πρότασης για τη λύση του κυπριακού προβλήματος.

Με την τοποθέτησή μου σήμερα θα προσπαθήσω να σκιαγραφήσω με όσα γνωρίζουμε την οικονομική πτυχή της λύσης, που ίσως είναι ένας από τους σημαντικούς πυλώνες που θα κρίνει και τη βιωσιμότητα της λειτουργίας του σχεδίου που θα προκύψει. Σε κάποιους αριθμούς που θα αναφερθώ είναι βασισμένοι στους υπολογισμούς που έγιναν επί του Σχεδίου Ανάν, με την απαραίτητη αναγωγή βέβαια, ώστε να προσεγγίσουμε κατά το δυνατό την εικόνα που θα έχουμε μπροστά μας.

Καταρχάς, θεωρούμε ως δεδομένο ότι η Κυπριακή Δημοκρατία βρίσκεται στο μεταβατικό στάδιο εξόδου από μια βαθιά και πρωτοφανή κρίση, που την καθιστά ανήμπορη να συμμετέχει στα οικονομικά βάρη που θα επιφέρει η λύση. Από πληροφορίες που έχουν δει το φως της δημοσιότητας οι κατοχικές αρχές υποστηρίζουν ότι το χρέος τους προς την Τουρκία ανέρχεται στα €10 έως €12 δις, ενώ η Τουρκία θεωρεί ότι το συνολικό χρέος των κατεχομένων αγγίζει τα €16 δις. Τι θα γίνει με αυτά;

Επιπρόσθετα, το "τραπεζικό σύστημα" των κατεχομένων είναι δομημένο με βάση την παραοικονομία της Τουρκίας και δεν είναι λίγες οι φορές που τράπεζες έφτασαν σε κατάρρευση. Σε κάθε περίπτωση οι τράπεζες των κατεχομένων είναι υπερχρεωμένες και, όπως εκτιμάται, το χρέος του τραπεζικού τους συστήματος φτάνει το 160% του ΑΕΠ. Αν συνυπολογίσουμε και το ούτω καλούμενο "δημόσιο χρέος" τους προς την Τουρκία, τότε οι αριθμοί εκτοξεύονται.

Η νέα διοικητική δομή που θα προκύψει, με βάση και με αυτά που συζητούνται στις διαπραγματεύσεις, είναι πανομοιότυπη με αυτή του Σχεδίου Ανάν. Τότε το κόστος της νέας διοίκησης υπολογίστηκε στα €1,6 δις.

Επιπρόσθετα, το κόστος για τις αποζημιώσεις των προσφύγων και των ιδιοκτητών γης στα κατεχόμενα που δε θα μπορούν να επιστρέψουν υπολογίζεται γύρω στα €10 δις. Παράλληλα, το εκτιμώμενο κόστος επανεγκατάστασης και ανοικοδόμησης των περιοχών που θα επιστρέψουν υπό ελληνοκυπριακή διοίκηση ανέρχεται στα €10 δις. Φυσικά, πρέπει να δούμε τι ακριβώς θα συμφωνηθεί για τις περιοχές της Μόρφου και της Καρπασίας.

Οι ετήσιοι προϋπολογισμοί που δημοσιεύουν οι κατοχικές αρχές παρουσιάζουν την εξάρτηση των κατεχομένων από την Τουρκία σε ποσοστό 50%-60% κατά μέσο όρο. Με απλά λόγια, για να συντηρήσει η Τουρκία το μόρφωμα που έχει εγκαταστήσει στα κατεχόμενα μας εδάφη, πρέπει να καλύπτει το 60% των συνολικών αναγκών τους.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Μακάρι να γνωρίζαμε με απόλυτη σαφήνεια το συνολικό κόστος της λύσης, αλλά, ακόμη και σήμερα που βρισκόμαστε σε αυτή την κρίσιμη καμπή για τη λύση, οι κατοχικές αρχές δεν επέτρεψαν να γίνει καμία έρευνα είτε στις τράπεζές τους είτε στα λογιστικά αρχεία που διατηρεί το ψευδοκράτος από τους ανεξάρτητους θεσμούς, όπως είναι το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο και η Παγκόσμια Τράπεζα.

Εδώ βέβαια προκύπτει ένα σημαντικότατο ερώτημα. Οι παραδοχές της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας ότι με τα υφιστάμενα δεδομένα που υπάρχουν το τουρκικό συνιστών κρατίδιο που θα προκύψει δε θα μπορέσει να ενταχθεί στον μηχανισμό της Ευρωζώνης, αλλά θα συνεχίσει να χρησιμοποιεί ως νόμισμα την τουρκική λίρα. Δηλαδή, θα έχουμε ένα ομόσπονδο κράτος με δύο διαφορετικά νομίσματα; Αυτό εσείς το θεωρείτε ομοσπονδία; Εμένα σαν συνομοσπονδία μου φαίνεται.

Το πρόβλημα όμως μεγεθύνεται, αφού ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας στη διακαναλική συνέντευξη που έδωσε πρόσφατα, πριν από τη μετάβασή του στην Ελβετία, ανέφερε ότι λόγω της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης δεν υπάρχουν δωρητές και ότι άρχισε προκαταρκτικός διάλογος, ώστε να εξασφαλιστεί δανειοδότηση από φίλες τρίτες χώρες. Ποιος θα αποπληρώσει το δάνειο αυτό; Τα σπασμένα της Τουρκίας θα τα πληρώσει ο ελληνοκυπριακός λαός; Σε τέτοια περίπτωση το δημόσιο χρέος του ομόσπονδου κράτους θα ανέλθει στο 350% του ΑΕΠ. Το ποσοστό αυτό μας οδηγεί αυτόματα εκτός του μηχανισμού της Ευρωζώνης.

Κλείνοντας, θα πρέπει να μας απαντήσει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας αν ο Τουρκοκύπριος ηγέτης εμμένει στις αιτιάσεις του ότι τις αποζημιώσεις θα πρέπει να τις καταβάλει η συνιστώσα πολιτεία απ' όπου προέρχεται ο παθών. Δηλαδή, τις αποζημιώσεις των Ελληνοκυπρίων προσφύγων θα πρέπει να τις αναλάβουμε εμείς οι ίδιοι οι Ελληνοκύπριοι; Απ' εδώ πηγάζει και το γεγονός για το πώς αντιλαμβάνονται οι Τούρκοι τη Δημοκρατία που θέλουμε να θεμελιώσουμε.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο λόγος στον κ. Δημήτρη Δημητρίου.

Δ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Η Βουλή σήμερα έχει μπροστά της ένα τιτάνιο έργο, κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί συνάδελφοι. Να κάνει μια πολιτισμένη, ουσιαστική και νηφάλια συζήτηση για τις κρίσιμες εξελίξεις στο Κυπριακό. Αυτό το οφείλουμε στον κόσμο που παρακολουθεί με προβληματισμό και ελπίζει στη δική μας υπευθυνότητα, για να αποφύγουμε το διχασμό και την πόλωση. Αντίθετα, μάλιστα επιθυμεί να ακούσει τους εκλεγμένους αντιπροσώπους του σε κλίμα ενότητας να στέκουν δίπλα δίπλα, με πλήρη αντίληψη της ιστορικής συγκυρίας και τη βαρύτατη ευθύνη που τη συνοδεύει.

Ο Πρόεδρος Αναστασιάδης βρίσκεται στο κρισιμότερο στάδιο της προσπάθειας να καταλήξουμε σε μια συνολική διευθέτηση, με σεβασμό στα ανθρώπινα δικαιώματα και την ευρωπαϊκή πραγματικότητα για όλους τους πολίτες.

Είμαστε αποφασισμένοι να εξαντλήσουμε κάθε περιθώριο, προκειμένου να ευοδωθεί αυτή η προσπάθεια. Το χρωστάμε στον τόπο μας. Το οφείλουμε στις διαχρονικές θυσίες αυτού του λαού. Αν πετύχουμε λοιπόν το στόχο και πάμε σε δημοψηφίσματα, θα χρειαστούμε χρόνο για επεξήγηση του σχεδίου λύσης. Η λογική του στενού διαστήματος, με την αιτιολόγηση να μειώσουμε το ρήγμα, το διχασμό, δεν εξυπηρετεί. Εδώ άλλωστε θα φανεί και η αξία του πολιτικού κόσμου. Ο επαρκής χρόνος συζήτησης του τελικού σχεδίου λύσης θα πρέπει να είναι απαραίτητο συστατικό της διαδικασίας. Εκτός από χρόνο θα χρειαστεί και προσήλωση στο στόχο. Να αλλάξουμε τον τρόπο που αντιλαμβανόμαστε τον τόπο μας τα τελευταία σαράντα και πλέον χρόνια, για να δώσουμε μια ευκαιρία στο τεράστιο ανεκμετάλλευτο δυναμικό ολόκληρης της Κύπρου και των ανθρώπων της. Εδώ αξίζει να σταθούμε.

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Οφείλουμε να δώσουμε ελπίδα και πίστη στην επόμενη γενιά να διαχειριστεί το μεγαλύτερο πρότζεκτ αλλαγής και ανάπτυξης στην ιστορία της Κύπρου. Να φέρει μαζί της μια κουλτούρα που μπροστά στην πρόκληση θα αφήσει πίσω της τα φοβικά σύνδρομα του παρελθόντος.

Οφείλουμε στα παιδιά και τα εγγόνια μας να προσφέρουμε την ευκαιρία να ζήσουν και να ευημερήσουν σε μία φυσιολογική χώρα. Να μπορούμε ελεύθεροι, οι νέοι αυτού του τόπου, να δημιουργήσουμε, χωρίς εμπόδια, απτά και νοερά οδοφράγματα. Το “Δεν ξενώνω” δεν πρέπει να μένει σύνθημα. Δεν πρέπει ποτέ να

ξεχνάμε πως δε ζούμε σε συνθήκες κανονικότητας, όσο και αν τα φαινόμενα απατούν. Να σταθούμε με ταπεινοφροσύνη και αποφασιστικότητα, για να επουλώσουμε τις πληγές της βαθιάς αιματοβαμμένης σύγκρουσης που βίωσε και βιώνει η πατρίδα μας.

Οφείλουμε στα παιδιά μας να δώσουμε ελπίδα και προοπτική ή, όπως το έθεσε στην πρόσφατη ομιλία του ο Πρόεδρος Ομπάμα, να στρέψουμε την καμπύλη της ιστορίας προς την πλευρά της δικαιοσύνης.

Αυτή η γενιά μπορεί να διασφαλίσει την ισχυρή ταυτότητά μας, πετυχαίνοντας παράλληλα μια βιώσιμη ισορροπία, αγκαλιάζοντας όλους όσοι δικαίως στέκονται σήμερα σε αυτό το νησί. Τη μέρα της λύσης θα ξεκινήσει μια προσπάθεια όπου όλοι όσοι αγαπούν την Κύπρο έχουν θέση και η συμβολή τους είναι απαραίτητη στη δημιουργία ενός καλύτερου αύριο. Αυτή μπορεί να είναι η θεσμική και ηθική κοσμογονία που θα αφήσει πίσω της τους ρεβανσισμούς του παρελθόντος, για να διαμορφώσει μια νέα πολιτειακή δομή, ισχυρή και αποτελεσματική.

Αυτοί οι θεσμοί που θα τους δημιουργήσουμε μαζί, όχι ως κληρονομιά ενός δοτού συντάγματος, θα επιτρέπουν την απρόσκοπτη εφαρμογή του κράτους δικαίου. Το κράτος πρέπει να αντιμετωπίζει τους πολίτες του ως τους εντολείς του και να διέπεται από λογοδοσία, διαφάνεια και αξιοκρατία. Οι πολίτες αυτό ζητούν, να βάλουμε την πολιτεία στις ράγες μιας σύγχρονης ευρωπαϊκής Δημοκρατίας, που θα λειτουργεί ανταποδοτικά και όχι ανταγωνιστικά προς τους κόπους των πολιτών, με ορθούς ελέγχους και ισορροπίες μεταξύ των εξουσιών, ώστε οι επόμενες γενιές Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων να ζήσουν σε ένα σύγχρονο ευρωπαϊκό κράτος. Η λύση είναι λοιπόν και ευκαιρία για ανανέωση του πολιτικού κόσμου και του πολιτειακού γίγνεσθαι της πατρίδας μας. Είναι σε μεγάλο βαθμό πράξη ριζοσπαστική, επαναστατική, πάει κόντρα στο κατεστημένο που ευνοείται και ευνοεί το status quo.

Για την οικονομική προοπτική λέγονται πολλά. Αρκεί να θυμηθούμε τα λόγια του Αριστοτέλη: «Το όλον είναι μεγαλύτερο από το άθροισμα των μερών του». Το αναπτυξιακό δυναμικό του τόπου μας μπορεί να ολοκληρωθεί μόνο με την επανένωση.

Ακόμη και το περιφερειακό μας αποτύπωμα δε μένει ανεπηρέαστο από την κοσμογονία αυτή. Σε αυτή την περιοχή που θυμίζει ταραγμένη θάλασσα, η Κύπρος μπορεί να γίνει φάρος ελπίδας και προοπτικής για ειρηνική συνύπαρξη. Η Κύπρος έχει τη δυνατότητα να γίνει το παράδειγμα και να επιβεβαιώσει πως οι αξίες και τα ιδανικά των ιδρυτών του ευρωπαϊκού οικοδομήματος παραμένουν πιο ζωντανά από ποτέ.

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Από αυτό το βήμα απευθύνω έκκληση σε όλες τις πολιτικές δυνάμεις για συμπαράταξη και κοινό μέτωπο. Η πλούσια ιστορία του τόπου και των ανθρώπων μας είναι λογικό και πρέπει να μας κάνουν περήφανους. Η δική μας περηφάνια δεν καθιστά την αγάπη για την πατρίδα ανταγωνιστική με την ειρήνη. Οφείλουμε να βρούμε τον τρόπο η περηφάνια για το μεγαλείο του γένους να σταθεί δίπλα από την ειρηνική συνύπαρξη και να οδηγήσουμε τα παιδιά μας στην ευημερία.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Η κ. Σκεύη Κούτρα Κουκουμά από το ΑΚΕΛ.

ΣΚ. ΚΟΥΤΡΑ ΚΟΥΚΟΥΜΑ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πριν προχωρήσω στην παρέμβασή μου, θα ήθελα να σχολιάσω τους στίχους του Θοδόση Πιερίδη που απήγγειλε ο πρόεδρος του ΕΛΑΜ. Είναι από μόνο του πρόκληση να πιάνει η νεοφασιστική ακροδεξιά στο στόμα της έναν κομμουνιστή ποιητή που ήταν δοσμένος στους αγώνες του λαού για ελευθερία και κοινωνική δικαιοσύνη. Βέβαια, εκτός από ύμνους στον ελληνισμό, ο Πιερίδης έγραψε πολλά ενδιαφέροντα ποιήματα καταδικάζοντας ολόψυχα τους φασίστες, τους ρασιιστές, τους αντικομμουνιστές, τους λάτρεις του Χίτλερ και τους ναζιστές, που αιματοκύλισαν τον κόσμο. Θα ήταν ενδιαφέρον μια μέρα να μας απαγγείλει και αυτά τα ποιήματα ο εκπρόσωπος του ΕΛΑΜ, αν μπορεί. Επίσης, όταν μιλά για Έλληνες το ΕΛΑΜ, θα πρέπει να μας διευκρινίσει: Εννοεί τους Έλληνες που σαν χτες πριν σαράντα τρία χρόνια ύψωσαν τη σημαία στο Πολυτεχνείο ή τους Έλληνες που έστειλαν τα τανκς κατά του Πολυτεχνείου;

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Κάθε φορά που γίνεται συζήτηση για το Κυπριακό, ιδιαίτερα όταν υπάρχουν εξελίξεις, εκφράζονται δύο ακραίες και αβάσιμες, κατά την άποψή μας, λογικές. Από τη μια υπάρχουν αυτοί που δαιμονοποιούν κάθε βήμα και κάθε κινητικότητα στο Κυπριακό, αγνοώντας ότι ο χρόνος λειτουργεί υπέρ της εμβάθυνσης της διχοτόμησης, και από την άλλη αυτοί που ωραιοποιούν τις εξελίξεις και δεν εισακούουν τις λογικές και δικαίες ανησυχίες του κυπριακού λαού. Επί της ουσίας πρόκειται για έκφραση από τη μια της σχολής σκέψης που αρνείται κάθε είδους συμβίωση με τους Τουρκοκύπριους, που απορρίπτει την επανένωση και την ομοσπονδιακή λύση, ενώ από την άλλη εκφράζεται η σχολή που είναι έτοιμη να προβεί σε απαράδεχτες υποχωρήσεις σε θέματα αρχών λύσης του Κυπριακού. Είναι οι ίδιοι που έχουν αποφασίσει από τώρα ότι θα ψηφίσουν “ναι” ή “όχι”, αντιστοίχως, σε ένα επερχόμενο σχέδιο λύσης, χωρίς να νοιάζονται ουσιαστικά για το περιεχόμενο της λύσης και την προοπτική της πραγματικής επανένωσης της πατρίδας και του λαού μας. Καμιά από αυτές τις δύο τάσεις δεν απαντά στην κατάσταση που έχουμε ενώπιόν μας και ούτε προσφέρει τίποτα θετικό στην παρούσα φάση της διαπραγματευτικής διαδικασίας.

Αντιλαμβανόμαστε πλήρως ότι μεγάλη μερίδα του κυπριακού λαού από τη μια ανησυχεί καλοπροαίρετα για τα ζητήματα που μπορεί να προκύψουν από μια ενδεχόμενη λύση και τις μεγάλες προκλήσεις που θα έχουμε ενώπιόν μας. Παράλληλα, όλοι μας συνειδητοποιούμε ότι ο χρόνος δημιουργεί τετελεσμένα και βαθαίνει τη διχοτόμηση τόσο επί του εδάφους όσο και στις συνειδήσεις των ανθρώπων. Αυτές οι έννοιες είναι λογικές, είναι απολύτως κατανοητές και θα ήταν ψέμα αν υποστηρίζαμε ότι δε μας απασχολούν καθημερινά. Σε ό,τι αφορά το ΑΚΕΛ, δε θα ακούσετε ποτέ για τελευταίες ευκαιρίες. Έχουμε ταχθεί στον αγώνα για την επανένωση και την ειρήνη στο νησί και δε θα κάνουμε πίσω, όποιες και αν είναι οι δυσκολίες και οι απογοητεύσεις. Η ποιότητα της λύσης, το περιεχόμενό της, η ανάγκη να επιδιώξουμε ένα σχέδιο το οποίο να είναι λειτουργικό και να έχει τις προϋποθέσεις να αντέξει στο χρόνο είναι για εμάς το κύριο και το πρωτεύον.

Δεν μπορούμε όμως να καμωνόμαστε ότι δε βλέπουμε όσα συντελούνται στο νησί μας. Η κατοχή εδραιώνεται. Ο εποικισμός αλλοιώνει καθημερινά το χαρακτήρα του νησιού μας και την ταυτότητα της τουρκοκυπριακής κοινότητας. Ο Ερντογάν επιβάλλει με το ζόρι στους Τουρκοκύπριους την ισλαμική ατζέντα. Η Τουρκία και οι μηχανισμοί της στα κατεχόμενα συνεχίζουν να καθορίζουν την πολιτική ζωή των Τουρκοκυπρίων. Το τούρκικο κεφάλαιο κατακλύζει τα κατεχόμενα και αποκτά τον έλεγχο στους κυριότερους τομείς και τις βασικές υποδομές. Μπροστά σε αυτά τα δεδομένα, αυτό που πρέπει να κάνουμε δεν είναι να υποκύψουμε και να αποδεχτούμε μια οποιαδήποτε λύση ούτε να κάσουμε με σταυρωμένα τα χέρια περιμένοντας ένα θαύμα, «πάλι με χρόνια με καιρούς πάλι δικά μας θα 'ναι». Αυτό που πρέπει να κάνουμε είναι να στηρίζουμε με ειλικρίνεια και με συνέπεια τις προοπτικές για λύση στη βάση αρχών. Αυτό έπραττε το ΑΚΕΛ, ανεξάρτητα από το ποιος ήταν ο εκάστοτε Πρόεδρος της Δημοκρατίας. Αυτό πράττει το ΑΚΕΛ και σήμερα και αυτό θα συνεχίσει να πράττει.

Τις αρχές λύσης του Κυπριακού δε θα τις εφεύρουμε σήμερα. Είναι καταγεγραμμένες στις ομόφωνες αποφάσεις του Εθνικού Συμβουλίου εδώ και πολλά χρόνια. Επομένως, θα ήταν λογικό να ακούσουμε κριτική, αν και εφόσον υπάρχει παραβίαση αυτών των αρχών. Δεν είναι όμως λογικό να ακούμε αφορισμούς που παραπέμπουν, είτε ανοικτά είτε συγκαλυμμένα, στο ότι πρέπει να θυμηθούμε σήμερα, σαράντα χρόνια μετά, να ανακοινώσουμε στη διεθνή κοινότητα και στην τουρκοκυπριακή κοινότητα ότι μετανιώσαμε και θέλουμε να αλλάξουμε πλαίσιο και μορφή λύσης.

Για παράδειγμα ακούγεται έντονα το ζήτημα της συνέχισης της Κυπριακής Δημοκρατίας. Σε ό,τι αφορά το ΑΚΕΛ, αυτό το ζήτημα είναι θέμα αρχής. Άλλωστε, το ΑΚΕΛ δικαιούται να σεμνύνεται ότι εδώ και σαράντα χρόνια κρατούσε και κρατά ψηλά τη σημαία της Κύπρου ως τη σημαία του αγώνα μας. Η αλήθεια είναι ότι το ζήτημα αυτό είναι λυμένο και θα προκύπτει από το περιεχόμενο της λύσης. Η Κυπριακή Δημοκρατία θα συνεχίσει να είναι το κράτος μας και με τη μετεξέλιξη σε ομοσπονδιακό κράτος θα ξαναγίνει το σπίτι όλων των Κυπρίων. Αυτό πρέπει να είναι το ζητούμενο. Πρέπει εμείς να υπενθυμίζουμε σε όσους γνοιάζονται, είτε ειλικρινά είτε υποκριτικά, για την Κυπριακή Δημοκρατία ότι ένα από τα θεμελιώδη στοιχεία της υπόστασης της Κυπριακής Δημοκρατίας είναι ο δικονομικός χαρακτήρας. Όσοι προτείνουν λύσεις που θα μετατρέψουν τους Τουρκοκύπριους σε μειονότητα ή όσοι μιλούν για την Κυπριακή Δημοκρατία ως να ανήκει αποκλειστικά στους Ελληνοκύπριους, τότε αυτοί όχι απλά δεν υποστηρίζουν την Κυπριακή Δημοκρατία, αλλά δε γνωρίζουν καν τι είναι και τι αντιπροσωπεύει.

Και όσοι στην αίθουσα ακούστηκαν θα πρέπει να διαλέξουν, είτε θα φωνασκούν, έστω υποκριτικά, για την Κυπριακή Δημοκρατία είτε θα αυτοπυρπολούνται για την ένωση, γιατί και τα δυο μαζί δε γίνεται.

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Το ΑΚΕΛ θα συνεχίσει να παλεύει για μια λύση που θα απαλλάσσει την πατρίδα μας από την τουρκική κατοχή, από ξένους κηδεμόνες, εγγυητές, μητέρες πατρίδες και θα αποστρατιωτικοποιεί το νησί μας. Αξίζει να σκεφτεί κανείς πόσες προοπτικές διανοίγονται για την ευημερία του τόπου μας, όταν σταματήσουν να στοιβάζονται στο νησί μας στρατοί, εξοπλισμοί, ναρκοπέδια και οδοφράγματα και όταν διοχετευτούν όλα αυτά για τις ανάγκες του λαού μας, για την κοινωνική πρόοδο στο νησί.

Επαναλαμβάνουμε, για άλλη μια φορά, προς κάθε κατεύθυνση ότι οποιαδήποτε λύση που εμπλέκει το ΝΑΤΟ στην Κύπρο και τη λύση του Κυπριακού δεν πρόκειται να γίνει αποδεκτή από το ΑΚΕΛ και πιστεύουμε και από την πλειοψηφία του κυπριακού λαού.

Αγωνιζόμαστε για λύση που θα επανενώνει την πατρίδα και το λαό μας. Θα επανενώνει την κοινωνία, το έδαφος, την οικονομία, τους θεσμούς της χώρας και θα σπάξει τα εθνοτικά στεγανά. Η καθημερινή ζωή, αλλά και το πεδίο της κοινωνικής πάλης και του πολιτικού αγώνα πρέπει να είναι ένα, ώστε Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι να παλεύουν ενωμένοι για τα δίκαια και τα δικαιώματά τους, για τις θέσεις και τα οράματά τους. Για την αριστερά η λύση του Κυπριακού σημαίνει παράλληλα ότι η πορεία των κοινών ταξικών αγώνων που διακόπηκε από τη σοβινιστική βία και την κατοχή θα συνεχιστεί.

Για αυτούς τους λόγους το ΑΚΕΛ θα συνεχίσει να στηρίζει τη διαδικασία των διαπραγματεύσεων μένοντας αταλάντευτο σε θέσεις αρχών και με ανοικτά τα αυτιά στις ανησυχίες και τους προβληματισμούς του λαού και όχι βέβαια στην κινδυνολογία των επαγγελματιών του Κυπριακού. Τόσο η στάση του ΑΚΕΛ επί των εξελίξεων όσο και η τελική απόφασή του σε ένα ενδεχόμενο σχέδιο λύσης δε θα καθοριστούν από τις δεσμεύσεις του ενός ηγέτη ή τις δημόσιες δηλώσεις του άλλου ηγέτη. Η στάση του ΑΚΕΛ καθορίζεται από τις αρχές λύσης του Κυπριακού, από την πίστη μας και την ελπίδα μας να ξημερώσει σύντομα η μέρα της απελευθέρωσης και της επανένωσης της πατρίδας μας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Αννίτα Δημητρίου. Εφτά λεπτά. Έχεις εξοικονομήσει και τρία λεπτά για το κόμμα σου.

Α. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Έντιμε κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Σήμερα είναι μια σημαντική μέρα όχι μόνο γιατί συζητούμε το κυπριακό πρόβλημα, που για σαράντα δύο τόσα χρόνια ζητά την επίλυσή του, αλλά γιατί είναι η πρώτη φορά που υπάρχουν βάσιμες ελπίδες και προσδοκίες ότι βρισκόμαστε μπροστά στην απελευθέρωση και την επανένωση της πατρίδας μας. Και, ναι, εμείς που επιζητούμε λύση και επανένωση της πατρίδας μας δεν ήμασταν και δεν είμαστε λιγότερο Έλληνες και πατριώτες.

Ναι, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, είναι αλήθεια ότι το γεωπολιτικό περιβάλλον, η ευρωπαϊκή πορεία της Τουρκίας και η ανεύρεση υδρογονανθράκων, αλλά και οι σημαντικότερες συγκλίσεις που πέτυχαν ο Πρόεδρος Αναστασιάδης και ο ηγέτης των Τουρκοκυπρίων Μουσταφά Ακιντζί μάς επιτρέπουν να αισθανόμαστε ότι έφτασε η ώρα που περιμέναμε, η ώρα της Κύπρου μας.

Η επίλυση του κυπριακού προβλήματος στη βάση της δικαιοδικής διζωνικής ομοσπονδίας, τη βάση διαπραγμάτευσης, όπως έχει κατοχυρωθεί και συμφωνηθεί όλες αυτές τις δεκαετίες και καθορίζεται στα σχετικά ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας και τις συμφωνίες υψηλού επιπέδου, αποτελεί αναγκαϊότητα και χρέος. Χρέος και ευθύνη στους Κύπριους πολίτες που περιμένουν υπομονετικά τη δικαίωση, την επιστροφή, την επανένωση και εμμένουν ακλόνητοι στη λύση για ένα πρόβλημα το οποίο αποτέλεσε αφορμή να γραφτούν περισσότερα κείμενα πολιτικά, διεθνών σχέσεων και ιστορικά ανά τετραγωνικό εκατοστό έδαφος από ό,τι οποιοδήποτε άλλο πρόβλημα.

Δε θα δοκιμάσω να εισέλθω στη διαδικασία απόδοσης ευθυνών, αλλά σίγουρα ο λαός υπήρξε αντιμετώπιος με λειψές και μη αντικειμενικές ιστορικές αναφορές και εξιστορήσεις που παραμένουν επιλεκτικές, ίσως και αναπάντητες και δεν πρόλαβαν να ανασάνουν από υπεκφυγές και προκαταλήψεις που μέχρι και σήμερα επιχειρούν να επηρεάσουν την πραγματικότητα.

Τι χάθηκε λοιπόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, τόσα χρόνια; Τουρκικός εποίκισμός, μη επιστροφή περιουσίας και προσφύγων, πολιτικό κόστος και για τις δύο πλευρές, παραμονή στρατευμάτων, καταστροφή πολιτιστικών χώρων, χρονική καθυστέρηση, καθυστέρηση στην έναρξη συνεργασίας, οικονομικά τραύματα, διακρίσεις, απομόνωση, προοπτική.

Σήμερα η αδήριτη ανάγκη επίλυσης του κυπριακού προβλήματος, δεδομένων του γεωπολιτικού σκηνικού όπως ακριβώς έχει διαμορφωθεί στη γύρω περιοχή, των οικονομικών παραγόντων και προοπτικών, αλλά κυρίως του διεθνούς και ευρωπαϊκού προσκηνίου, επιβάλλει μοναδική βάση διαπραγμάτευσης τη διζωνική δικαιοδική ομοσπονδία. Από εκεί και έπειτα βεβαίως, υπάρχουν και άλλες λύσεις, όπως η διχοτόμηση και η απόλυτη προσάρτηση των κατεχομένων στην Τουρκία, και χρειάζεται επιτέλους να είμαστε ειλικρινείς και ξεκάθαροι μεταξύ μας. Και επειδή κάποιοι φοβούνται και διαδίδουν φοβικό σύνδρομο, πρέπει να γίνει ξεκάθαρο. Θα γίνει μία διεθνής συμφωνία κάτω από τη σκέπη των Ηνωμένων Εθνών και με τη συναίνεση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, που παρακολουθεί ένα κράτος μέλος της, την Κυπριακή Δημοκρατία, να αλλάζει πολιτειακή οργάνωση παραμένοντας βέβαια το ίδιο κράτος που έγινε μέλος της το 2004, θα φροντίσει

σύμφωνα με τις πρόνοιες της Ευρωπαϊκής Ένωσης να εφαρμόσει το ευρωπαϊκό κεκτημένο σ' όλη την επικράτειά της. Και όσον αφορά τις αναφορές στο Μπούργκενστοκ, που κάποιοι συνάδελφοι εντέχνως έχουν κάνει, διερωτώμαι γιατί τους ακούμε τώρα, δώδεκα χρόνια μετά, να διαμαρτύρονται για τις τόσες συζητήσεις, τον τρόπο και τη σύνθεση. Τότε δεν είχαν κάτι να πουν; Αλλά προφανώς δεν είπαν, γιατί τότε ο Πρόεδρος που δέχθηκε το Μπούργκενστοκ ήταν ο μακαριστός Τάσος Παπαδόπουλος.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Στις συνομιλίες σημειώνεται για πρώτη φορά ουσιαστική πρόοδος με εξαιρετικής σημασίας συγκλίσεις και μάλιστα αυτή τη φορά χωρίς τη βοήθεια τρίτων παραγόντων, χωρίς να σημαίνει βέβαια ότι η εμπλοκή τους δε θα είναι σημαντική στη συνέχεια.

Μία από τις πιο σημαντικές συγκλίσεις μεταξύ άλλων, αλλά και κρίσιμη βελτίωση έναντι προηγούμενων προτάσεων, την οποία θα μπορεί να αισθάνεται στην καθημερινότητά του ο Κύπριος πολίτης, είναι η απόλυτη εφαρμογή των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και βασικών ελευθεριών. Κανένας περιορισμός δε θα υφίσταται στην ενάσκηση των βασικών ελευθεριών, αλλά θα διασφαλίζεται και η πλήρης εφαρμογή και ενάσκηση των βασικών ελευθεριών όπως προβλέπονται στις συνθήκες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ήτοι της ελεύθερης διακίνησης προσώπων, αγαθών, υπηρεσιών και κεφαλαίων.

Όλοι οι Κύπριοι πολίτες, ανεξαρτήτως εθνοτικής καταγωγής, θα διαθέτουν το δικαίωμα να εγκαθίστανται, να αποκτούν περιουσία, να εργάζονται, να εγκαθιδρύουν επιχειρήσεις ή να ασκούν οποιαδήποτε οικονομική δραστηριότητα σε ολόκληρη την κυπριακή επικράτεια, χωρίς σε καμία περίπτωση να δημιουργείται δυσμενής διάκριση εις βάρος τους.

Αυτές οι ελευθερίες διασφαλίζονται με το δικαίωμα διαμονής, το οποίο θα ασκείται από την πρώτη κιόλας μέρα και θα λειτουργεί ως ενοποιητικός παράγοντας στην καθημερινή λειτουργία του κράτους. Διασφαλίζεται περαιτέρω ο πλήρης σεβασμός του δικαιώματος του ατόμου στην ιδιοκτησία, του δημογραφικού χαρακτήρα του νησιού, που θα αντικατοπτρίζει την παραδοσιακή δημογραφική σύνθεση της Κυπριακής Δημοκρατίας, όπως εγκαθιδρύθηκε το 1960, διασφαλίζεται η εφαρμογή του κοινοτικού κεκτημένου σε ολόκληρη την επικράτεια της Κύπρου χωρίς αποκλίσεις ή μόνιμες παρεκκλίσεις.

Ερωτώ: Έχουμε πραγματικά αντιληφθεί το μέγεθος της σημασίας αυτών των ελευθεριών και δικαιωμάτων; Αξίζει να θυσιάσουμε αυτές τις ελευθερίες, τις οποίες στερούμαστε εδώ και τόσα χρόνια, για οποιαδήποτε άλλα συμφέροντα ή νομικίστικες λεπτομέρειες;

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ανήκω στη νέα γενιά των ατόμων που λογίζονται πρόσφυγες, αλλά δεν έχουν καν μνήμες ή θύμησες από την κατεχόμενη γη μας. Ανήκω σε αυτή τη γενιά που μεγάλωσε με το «Δεν ξεχνώ και αγωνίζομαι», αλλά δεν πήρε ποτέ πειστικές απαντήσεις, δε διαβουλευτήκε και δεν έμαθε τι σημαίνει πραγματικά «ζω ελεύθερος στην πατρίδα μου με συνθήκες ασφάλειας, σταθερότητας και ειρήνης».

Ανήκω σε αυτή τη γενιά που έχει υποστεί το μεγαλύτερο πλήγμα των συσσωρευμένων παραλείψεων ή λαθών, που έχουν οδηγήσει σε ένα ανελέητο οικονομικό κόστος και έχουν παγιδέψει δεκαετίες βελτίωσης και προόδου.

Η δική μου λοιπόν γενιά, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, αντιλαμβάνεται και επιζητεί όσο ποτέ άλλοτε να αποβάλει την κληρονομιά του φόβου και της δυσπιστίας και να φέρει την προσδοκία και τη λογική. Να επιβάλει την ειρήνη, την ελπίδα έναντι στη μιζέρια. Να απαιτήσει τη μελλοντική ειρηνική προοπτική που της αξίζει.

Είναι καιρός να παραγνωρίσουμε τις πολλές απογοητεύσεις και να επιδιώξουμε να συστρατευτούμε σύσσωμοι, σαν μια γροθιά, υπέρ της ειρήνης και της δικαίωσης της πατρίδας μας, χωρίς να σημαίνει σε καμία περίπτωση ότι θα αποκλίνουμε από ιδανικά και αξίες που μας ανήκουν.

Είναι καιρός να καταδικάσουμε καθετί διχαστικό και αχρείαστο και είναι καιρός να δώσουμε έντιμες απαντήσεις στις γενιές που ακόμα περιμένουν.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Αυτός είναι ο εθνικός στόχος των Ελλήνων της Κύπρου σήμερα, να απελευθερώσουμε και να επανενώσουμε την πατρίδα μας.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Άγγελος Βότσης από το Δημοκρατικό Κόμμα.

Α. ΒΟΤΣΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ξεκινώ με τις δηλώσεις οι οποίες γίνονται για σοβαρή σύγκλιση στα τέσσερα πρώτα κεφάλαια. Πρέπει να φύγει το μήνυμα ότι, όποια και αν είναι αυτή η σύγκλιση, σύγκλιση με την οποία σε πολλά σημεία εξακολουθούμε εμείς να έχουμε προβληματισμούς, διαφωνίες... Έχει υποβάλει ερωτήματα ο πρόεδρος του κόμματος προηγουμένως και, για να είμαι δίκαιος, δεν έχω ακούσει πειστικές απαντήσεις στους δικούς μας προβληματισμούς από εκείνους οι οποίοι πιστεύουν περισσότερο στις συγκλίσεις απ' ό,τι εμείς και θα ήταν καλό στις δευτερολογίες να πάρουμε κάποιες απαντήσεις.

Λέω λοιπόν ότι οποιαδήποτε σύγκλιση θα είναι άνευ αντικειμένου, εάν εδώ που πρέπει η Τουρκία να δώσει δε δώσει αυτά που απαιτούν. Και είτε αργά είτε νωρίς είτε διασταυρούμενα είτε άλλως πώς, ήρθε η ώρα να δώσει η Τουρκία. Και θα μείνω σε δύο σημεία. Έχουμε ενώπιόν μας τη συζήτηση για το εδαφικό. Θεωρώ ότι συμφωνούμε όλοι ότι ο Πρόεδρος δε θα μπορούσε να δεχθεί οποιαδήποτε πρόταση μετά από κριτήρια επί χάρτου που να μην είναι καλύτερη από το Σχέδιο Ανάν. Θεωρώ ότι κανένας δε θα μπορούσε να στηρίξει τον Πρόεδρο σε μία πρόταση που να μη δίνει υπό ελληνοκυπριακή κοινότητα, πέραν της Αμμοχώστου, και την περιοχή του Μόρφου, όπως ο ίδιος και όλοι μας δηλώσαμε πριν δεκαπέντε περίπου μέρες στην πορεία των Μορφιτών. Θεωρώ λοιπόν ότι υπάρχουν εδώ κόκκινες γραμμές.

Θέλω να πιστεύω ότι μπορεί να φύγει το μήνυμα απ' όλους μας σήμερα ότι ο Πρόεδρος μπορεί να πάει σ' αυτή την επόμενη συνάντηση ενισχυμένος απ' όλους μας, ότι δεν μπορεί να κάνει πίσω σ' αυτό το σημείο και ελπίζουμε να 'ρθει πίσω με θετική κατάληξη σ' αυτό το σημείο, για να πάμε στο επόμενο, που, εφόσον επιλυθούν και τα υπόλοιπα εκκρεμούντα θέματα, θα κουβεντιάσουμε και τα θέματα των εγγυήσεων, των στρατευμάτων σε διεθνή πλέον διάσκεψη. Και είναι καλά να αρχίσουμε να λέμε σωστά τις έννοιες. Σε διεθνή διάσκεψη, όπου η Κυπριακή Δημοκρατία θα έχει το ρόλο της, όπως και οι δύο κοινότητες βεβαίως. Τι θα απαιτήσουμε σ' αυτή τη διεθνή διάσκεψη; Νομίζω ότι η Ελλάδα έθεσε στις χθεσινές επαφές του Προέδρου της Δημοκρατίας ξεκάθαρα το πώς πρέπει να κινηθούμε και βεβαίως στηρίζουμε αυτή τη γραμμή. Να πάμε σε διεθνή διάσκεψη, για να αποφασιστεί ο τρόπος με τον οποίο τερματίζονται όλες οι εγγυήσεις και σίγουρα να βρεθούν εκείνοι οι τρόποι, ώστε και οι δύο κοινότητες να νιώθουν ότι η όποια λύση τους διασφαλίζει ότι η μία κοινότητα δε θα υπερνικήσει την άλλη ή θα της δημιουργήσει προβλήματα που δε θα μπορεί να αντιμετωπίσει.

Θεωρώ ότι, αν ο Πρόεδρος κινηθεί προς τη σωστή κατεύθυνση στα δύο επόμενα κεφάλαια, όπως τα έχω αναφέρει, στα οποία η Τουρκία μπορεί να δώσει και πρέπει να δώσει, τότε θα έχουν νόημα όλα όσα ακούσαμε προηγουμένως. Ακούσαμε επιχειρήματα εκατέρωθεν, συζητούσαμε μόνοι μας τις εσωτερικές πιυχές του Κυπριακού, άλλοι με λιγότερη ενημέρωση, άλλοι με καθόλου σε κάποια θέματα, άλλοι με πλήρη ενημέρωση, άλλοι με την άλφα προσέγγιση, με τη βήτα προσέγγιση. Όμως θα είναι άνευ αντικειμένου όλα αυτά που ακούσαμε, αν όντως η Τουρκία, την ώρα που επιτέλους πρέπει να δώσει, συνεχίζει την τακτική που ο κ. Ερντογάν και οι συν αυτώ ακολουθούν όλη αυτή την περίοδο. Τα ψέματα έχουν τελειώσει για την Τουρκία και αυτό πρέπει να το αντιληφθεί και αυτό θα πρέπει να φύγει σαν μήνυμα απ' όλους μας, τουλάχιστον σ' ένα σημείο που νομίζω ότι μπορούμε να βρούμε σύγκλιση, να βγει ξεκάθαρη θέση ότι η κυπριακή Βουλή δε συζητά ούτε εδαφικό το οποίο να είναι λιγότερο απ' ό,τι στο Σχέδιο Ανάν ούτε αναχρονιστικές εγγυήσεις ούτε επεμβατικά δικαιώματα ούτε παραμονή στρατευμάτων.

Κλείνοντας, πολύ σύντομα να στείλω ακόμα ένα μήνυμα για τα οικονομικά της λύσης, γιατί κάπου τα ξεχνάμε, και είναι καλά να φύγει και εδώ ξεκάθαρο μήνυμα. Ε, δεν πρόκειται, δεν πρόκειται οι παθόντες της κατοχής, εμείς δηλαδή, να πληρώσουμε με το δικό μας το αίμα τη λύση του Κυπριακού. Ποιοι πρέπει να πληρώσουν; Ναι, τους κατατάσσω. Πρώτα απ' όλα, η κατοχική Τουρκία. Δεύτερον, οι εγγυήτριες δυνάμεις. Τρίτον, η διεθνής κοινότητα. Τέταρτον, η Ευρωπαϊκή Ένωση στα πλαίσια της αλληλεγγύης της και, πέμπτον, όλες αυτές οι χώρες και οι υπερδυνάμεις οι οποίες θα ευνοηθούν από μία σωστή λύση του Κυπριακού, γιατί ακριβώς σε μία περιοχή που γύρω μας φλέγεται θα μπορεί να δημιουργηθεί μια χώρα ειρήνης, ασφάλειας, που σίγουρα θα μπορεί να εξυπηρετεί τα σωστά και τίμια και έντιμα συμφέροντα της διεθνούς κοινότητας σε σχέση με την περιοχή. Αυτά ήθελα να πω και ελπίζω να έχουμε καλά νέα σύντομα, για να μπορέσουμε όλοι μαζί, μετά από σαράντα δύο χρόνια, να δούμε επιτέλους αυτό το νησί ελεύθερο και επανενωμένο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Γιώργος Κάρουλλας από το ΔΗΣΥ.

Γ. ΚΑΡΟΥΛΛΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Το κυπριακό πρόβλημα, ιδιαίτερα όταν βρίσκεται μπροστά σε μια κρίσιμη καμπή, δεν πρέπει να μας διαφεύγει ότι είναι ο κύριος λόγος για τον οποίο όλοι εμείς και κυρίως οι πρόσφυγες βουλευτές ζητήσαμε την ψήφο του λαού, για να τον εκπροσωπήσουμε στο κοινοβούλιο, για να αποφασίζουμε και να ενημερώνουμε ορθά το λαό για τα όποια τεκταινόμενα.

Ακούσαμε προηγουμένως για τη σύνθεση της Άνω και της Κάτω Βουλής, ότι δεν έχει καμία σχέση με τα σύγχρονα πολιτεύματα. Δηλαδή, ποια είναι η σύνθεση της Άνω και της Κάτω Βουλής στα σύγχρονα ομοσπονδιακά πολιτεύματα; Δεν είναι η Κάτω Βουλή στη βάση πληθυσμού και η Άνω Βουλή με ισάριθμη εκπροσώπηση; Θα έπρεπε να γνωρίζουμε αυτή τη σύνθεση για την Κάτω Βουλή και ότι στην Κάτω Βουλή έχει βελτιωθεί. Από εβδομήντα και τριάντα έχουμε πάει στο εβδομήντα πέντε και είκοσι πέντε.

Και επειδή έχει αναφερθεί στην αρχή της συζήτησης σήμερα για τον πρόεδρο της Ένωσης Δήμων ότι είπε πως όσοι έχουν κουραστεί να πάνε στους καναπέδες και να αφήσουν όσους υπόλοιπους ενδιαφέρονται να συνεχίσουν τον αγώνα, δεν αμφιβάλουμε για τις όποιες αντοχές, αλλά το έχουν αποδείξει άλλωστε σε μια μοναδική εκδήλωση διαμαρτυρίας, που όλοι είδαμε, ενάντια στην Ελλάδα έξω από την ελληνική πρεσβεία.

Ας πούμε σήμερα μόνο αλήθειες, ας μιλήσουμε μεταξύ μας και γενικότερα με την κοινωνία με ειλικρίνεια και τόλμη. Οι στιγμές είναι κρίσιμες, οι πολίτες απαιτούν να αρθούμε στο ύψος των περιστάσεων υπεύθυνα και σοβαρά. Φτάνει πια συνθήματα και ανούσιες δηλώσεις. Οι πολίτες και κυρίως οι πρόσφυγες μας ψήφισαν, για να υπερασπιζόμαστε ενωμένοι τα δίκαια αυτού του λαού, μας ψήφισαν, για να αγωνιστούμε για μια σωστή, δίκαιη, βιώσιμη και λειτουργική λύση του Κυπριακού, μας ψήφισαν, για να δώσουμε ελπίδα σε αυτή τη μοιρασμένη πατρίδα, για να τη δούμε μια μέρα -και ελπίζω σύντομα- ενωμένη και ευημερούσα, στο πλαίσιο του ορθολογικού ρεαλισμού και πραγματισμού.

Μπροστά στο εθνικό συμφέρον και την εθνική υποχρέωση δεν μπορούμε να προτάσουμε κομματικές διαφορές και μικροπολιτικές σκοπιμότητες. Δεν αξίζει στην πατρίδα μας τέτοια πολιτική συμπεριφορά. Δεν πιστεύω ότι σε αυτή την αίθουσα υπάρχει κάποιος που να μην επιθυμεί να δει ελεύθερη την πατρίδα μας χωρίς την παρουσία του τουρκικού στρατού σε μια ενωμένη ευρωπαϊκή χώρα.

Με αυτή την προσέγγιση, ανεξάρτητα από το πού ανήκει ο καθένας μας, μπορούμε να είμαστε ωφέλιμοι και παραγωγικοί, με προτάσεις και εισηγήσεις να στηρίζουμε και να βοηθήσουμε τον Πρόεδρο Νίκο Αναστασιάδη στη δύσκολη αποστολή που ανέλαβε. Κανένας μα κανένας δεν πρέπει να λείπει από αυτή την προσπάθεια. Η πατρίδα μάς χρειάζεται όλους δημιουργικά.

Η προσπάθεια για την πολιτική ανοικοδόμηση της πατρίδας μας, στο πλαίσιο της ομόσπονδης και επανενωμένης Κύπρου, πρέπει να στηρίζεται στις αξίες του σεβασμού και της αλληλοκατανόησης. Ο πλούτος της Κύπρου δεν μπορεί να είναι άλλος από τους ίδιους τους ανθρώπους της και μπορούμε να επενδύσουμε στο ανθρώπινο δυναμικό της πατρίδας μας.

Μπροστά μας αναπτύσσεται μια πρόκληση που είναι το αποτέλεσμα της ωρίμασης του χρόνου για τερματισμό της κατοχής και του σφετερισμού, του απαράδεκτου status quo και της αβεβαιότητας. Είναι το αποτέλεσμα της γνώσης και της αναγνώρισης πως η εμπιστοσύνη στην Κύπρο πρέπει να ενδυναμωθεί και πάλι και αυτή η αμοιβαιότητα να καταστήσει την Κύπρο κέντρο για την ειρήνη και παράδειγμα για βιωσιμότητα για όλη την Ευρώπη.

Έχει συμφωνηθεί, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι στην ομόσπονδη Κύπρο ο καθένας, Ελληνοκύπριος και Τουρκοκύπριος, θα είναι ελεύθερος να κινείται ελεύθερα, να επιλέγει ελεύθερα τις μετακινήσεις του, πού θα ασκήσει το επάγγελμά του, πού θα κατοικήσει, πού θα κτίσει, πού θα αποκτήσει περιουσία σε όλη την επικράτεια. Αυτή είναι η μοίρα της χώρας μας, η ελευθερία.

Ο τελικός στόχος είναι η δημιουργία μιας ενωμένης πατρίδας, η οποία θα παρέχει οικονομικές ευκαιρίες με τη δημιουργία των πιο κατάλληλων συνθηκών για Ελληνοκύπριους και Τουρκοκύπριους να συνεργαστούν, μέσα από έναν κοινό στόχο, για το κοινό όφελος. Η ανάγκη για βιωσιμότητα θα λειτουργεί ως μια ενωτική γέφυρα μεταξύ των δύο κοινοτήτων, οι οποίες έχουν να κερδίσουν από την εφαρμογή αυτών των αρχών.

Οι αναπτυξιακές προοπτικές και οι τεράστιες δυνατότητες που προσφέρει η ανοικοδόμηση της Κύπρου θα μπορούσαν να φέρουν μαζί τις δύο κοινότητες σε έναν πρότυπο ενιαίο οικονομικό χώρο. Θα μπορούσαν να λειτουργήσουν ως ένα πεδίο που θα ανέστρεφε το αρνητικό κλίμα, φέρνοντας μαζί ανθρώπους από τις δύο κοινότητες: να συνεργαστούν, να επενδύσουν, να οικοδομήσουν μαζί ένα κοινό μέλλον, να πειστούν και να πείσουν ότι η επανένωση μπορεί να αποβεί προς όφελος όλων.

Αυτό που απαιτείται είναι η ενσυναίσθηση μεταξύ των κοινοτήτων, η αναγνώριση και η κατανόηση των συναισθημάτων της μιας από την άλλη πλευρά.

Η λύση δε θα αλλάξει την καθημερινότητα των απλών πολιτών και στις δύο κοινότητες. Όσον αφορά την εκπαίδευση, τα παιδιά των Ελληνοκυπρίων θα συνεχίσουν να φοιτούν σε ελληνοκυπριακά σχολεία και να λαμβάνουν την παιδεία που οι Ελληνοκύπριοι αποφασίζουν. Οι εθνικές επέτειοι θα συνεχίσουν να τιμώνται χωρίς κανέναν περιορισμό. Η δυνατότητα προστασίας της πολιτιστικής ταυτότητας και των πολιτισμικών

ιδιαιτεροτήτων και των δύο κοινοτήτων θα είναι απόλυτα διασφαλισμένη. Η προοπτική αρμονικής συνύπαρξης με τους Τουρκοκύπριους δεν προϋποθέτει ούτε την κατάργηση της ταυτότητας ούτε τη συγκρότηση μιας νέας ταυτότητας ούτε και την πολιτισμική ταύτιση των δύο κοινοτήτων. Αυτό που χρειάζεται και που επιβάλλεται είναι η οικοδόμηση ενός νέου πολιτικού πολιτισμού, ο οποίος θα εδράζεται στην ιδιότητα του Κύπριου πολίτη και στην αντίληψη πως, ανεξαρτήτως της εθνικής μας ταυτότητας, όλοι οφείλουμε να υπηρετούμε πάνω απ' όλα το συμφέρον της κοινής μας πολυπολιτισμικής πατρίδας. Με καλή θέληση, με αναγνώριση των δικαιωμάτων και με εφαρμογή των βασικών ελευθεριών και ανθρωπίνων δικαιωμάτων, μπορούμε να πετύχουμε την ειρηνική συμβίωσή μας σε μια ενωμένη πατρίδα, μέσα από τη μετριοπάθεια όλων μας.

Αυτή την ώρα είναι σημαντικό να αναδείξουμε και να δικαιώσουμε την κοινωνία των πολιτών που στις δύο πλευρές του συρματοπλέγματος πιστεύουν στην επανένωση. Τόσο οι Ελληνοκύπριοι όσο και οι Τουρκοκύπριοι, βλέποντας πίσω στην ιστορία, έχουν άπειρους λόγους δυσπιστίας εκατέρωθεν. Μπορούμε να παραμείνουμε κολλημένοι στη δυσπιστία και την καχυποψία και να συνεχίσουμε χωριστά. Είναι μια επιλογή, που όμως είναι καταστροφική!

Δεν παραγνωρίζουμε τις δυσκολίες, δεν κρυβόμαστε πίσω από το δάκτυλό μας. Ως ΔΗΣΥ μάς ανησυχεί ο κίνδυνος της μη λύσης και διερωτόμαστε, με άλυτο το Κυπριακό, πόσοι Τούρκοι στρατιώτες θα αποχωρήσουν, πώς θα τερματιστούν οι εγγυήσεις, πόσο κομμάτι θα παραμείνει κατεχόμενο.

Ως πρόσφυγας Αμμοχωστιανός, όπως και κάθε πρόσφυγας, θέλουμε να πάμε στα σπίτια μας, στα πλαίσια μιας επανενωμένης πατρίδας, στις εκκλησιές και στους τάφους των προγόνων μας. Γι' αυτό άλλωστε αγωνίζεται ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, τον οποίο οφείλουμε όλοι να στηρίζουμε μέσα από πνεύμα ενότητας, χωρίς τις όποιες διχαστικές προσπάθειες, ιδιαίτερα αυτές τις κρίσιμες μέρες και ώρες που θα περάσει η πατρίδα μας.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Η κ. Ελένη Μαύρου από το ΑΚΕΛ.

Ε. ΜΑΥΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Στη δική μου αντίληψη η σημερινή συζήτηση γίνεται, για να δώσουμε τη δυνατότητα στους πολίτες να ακούσουν γεγονότα, να ακούσουν εκτιμήσεις, έστω υποκειμενικές, και προβληματισμούς, για να μπορέσουν την κρίσιμη ώρα να κρίνουν ανεξάρτητα. Είναι σημαντικό λοιπόν να τοποθετούμαστε τεκμηριωμένα, με σοβαρότητα και υπευθυνότητα και κυρίως με στόχο την επίτευξη της μεγαλύτερης δυνατών ενότητας στη βάση των νέων θέσεων. Λυπούμαι να πω ότι έχω την εντύπωση ότι δεν τα καταφέραμε σήμερα να δώσουμε στους πολίτες αυτή την ενημέρωση και τις εκτιμήσεις, τα γεγονότα που θα βοηθήσουν προς αυτή την κατεύθυνση.

Ακούστηκαν πολλές υπερβολές, πολλές τοποθετήσεις, που στηρίζονται καθαρά σε υποθέσεις, αφού όλοι παραδέχονται ότι δεν υπήρξε ακόμη ολοκληρωμένη και σε βάθος ενημέρωση. Ίσως να πει κάποιος ότι κάποιες κραυγές αγωνίας εξυπηρετούν απλώς όσους βλέπουν με δυσαρέσκεια πιθανή πρόοδο στο Κυπριακό. Λέχθηκε ότι κινδυνολογούν όσοι αναφέρονται στις συνέπειες της μη λύσης. Κινδυνολογία στη δική μου την αντίληψη είναι οι καθημερινές δηλώσεις του στίλ «η Κυπριακή Δημοκρατία τελεί εν κινδύνω, βυθίζεται και χάνεται» ή δηλώσεις του στίλ «με τη λύση θα έχουμε ένα ετοιμόρροπο τουρκικό προτεκτοράτο» ή ακόμα «κινδυνεύουμε από την ατομική βόμβα της πληθυσμιακής μουσουλμανικής έκρηξης». Κινδυνολογία είναι, στη δική μου πάντα αντίληψη, όταν κατηγορούνται οι δύο ηγέτες ότι ο ένας τελεί υπό το βάρος των τουρκικών απειλών για περαιτέρω τετελεσμένα εκ μέρους της Τουρκίας και ότι ο άλλος τα έδωσε όλα στους Ελληνοκύπριους. Κινδυνολογία είναι αυτό που ακούσαμε και σήμερα, ότι η λύση είναι σίγουρο ότι -δεν ξέρω ποιος το προέβλεψε- θα καταρρεύσει σε λίγους μήνες, ότι οι Ελληνοκύπριοι, όλοι εμείς, είναι υποκείμενα εκβιασμού, ότι θα δημιουργηθεί ένα δυσλειτουργικό προτεκτοράτο και πολλά άλλα. Αυτή είναι η κινδυνολογία.

Μας είπε ο Πρόεδρος του Δημοκρατικού Κόμματος ότι κάποιος δε θέλουν να ενημερωθεί ο λαός. Στη δική μου και πάλι την αντίληψη εκείνοι που δε θέλουν να ενημερωθεί ο λαός είναι εκείνοι που τον παραπληροφορούν καθημερινά. Σκεφτείτε μόνο τα θέματα που απασχόλησαν την κοινή γνώμη με δική μας υπαιτιότητα τις τελευταίες βδομάδες. Πριν από τη συνάντηση των δύο ηγετών στη Νέα Υόρκη με το γενικό γραμματέα του ΟΗΕ κάποιος επέμεναν για μέρες ότι θα συρθούμε σε πενταμερή διάσκεψη, την ώρα που δεν υπήρχε καν τέτοιο ενδεχόμενο. Μάλιστα, αν θυμούμαι καλά, γινόταν και παραλληλισμός με το Μπούργκενστοκ του 2004, όπου όμως δεν έγινε καμία διάσκεψη. Την ίδια περίοδο κάποιος ξεστράθωναν ενάντια στο ενδεχόμενο να μας επιβληθούν ασφυκτικά χρονοδιαγράμματα, την ώρα που ο ίδιος ο γενικός γραμματέας των Ηνωμένων Εθνών παραδεχόταν πως υπάρχει ακόμα πολλή δουλειά να γίνει. Ακολούθησε η παραφιλολογία για σύγκληση διεθνούς διάσκεψης, έστω κι αν όλοι λέμε ότι τέτοιο θέμα θα προκύψει, μόνο αν έχουμε φτάσει σε ακτίνα συμφωνίας. Προηγήθηκε -να σας θυμίσω- πάλι η συζήτηση για το ενδεχόμενο επιβολής μιας

ενδιάμεσης συμφωνίας, στηριγμένη σε μια δήλωση που έλεγε κάτι εντελώς διαφορετικό. Αυτή είναι η παραπληροφόρηση.

Συζητούμε πολύ αν αυτή είναι η τελευταία ευκαιρία για το Κυπριακό. Μπήκαμε σε ένα μονόδρομο ήδη. Το δίλημμα μπροστά στο οποίο μπορεί να βρεθούμε είναι ή λύση του Κυπριακού στο πλαίσιο των όσων συζητούνται στο τραπέζι των συνομιλιών ή κατάρρευση και αυτής της προσπάθειας, με προεκτάσεις που οφείλουμε εκ των προτέρων να εκτιμήσουμε. Μία απ' αυτές είναι και η προσπάθεια της Τουρκίας να αφομοιώσει πλήρως τα κατεχόμενα, προσπάθεια που έβγαλε για άλλη μια φορά στους δρόμους χιλιάδες Τουρκοκυπρίους συμπατριώτες μας, φωνάζοντας "Reddedyoruz".

Ποτέ δε συμμερίστηκα τη λογική της τελευταίας ευκαιρίας. Λύση μπορεί να βρεθεί και σε πέντε και σε είκοσι πέντε χρόνια. Άλλωστε, πέρασαν ήδη σαράντα δύο. Ελπίζω όμως όλοι να αντιλαμβάνονται ότι η επόμενη ευκαιρία δε θα είναι η ίδια με την τωρινή. Το διχοτομικό status quo δεν είναι μια αναλλοίωτη κατάσταση, όπως κάποιοι προσπαθούν να πείσουν. Ο χρόνος που περνά διαβρώνει βασικές διαπραγματευτικές θέσεις της ελληνοκυπριακής πλευράς. Σκεφτείτε λίγο το περιουσιακό, την επιτροπή κατεχομένων, "νομιμοποιημένη" από το ΕΔΑΔ. Σε περίπτωση μη λύσης, νομίζετε ότι οι προσφυγές στην επιτροπή αυτή δε θα αυξηθούν; Σκεφτείτε λίγο το θέμα των εποίκων. Πώς συζητούσαμε το θέμα αυτό πριν από είκοσι χρόνια και πώς το συζητούμε σήμερα; Σήμερα μιλούμε για τα παιδιά και τα εγγόνια των εποίκων. Σε λίγα χρόνια οι έποικοι, εκείνοι που ήρθαν στην Κύπρο, ουσιαστικά δε θα υπάρχουν πια. Αυτές είναι οι συνέπειες της παρόδου του χρόνου. Κάθε μέρα που περνά αλλάζει τα δεδομένα και επί του εδάφους και στα μυαλά των ανθρώπων. Άστε που με την κατάσταση στην περιοχή μας το status quo θα εμπεριέχει πάντα και ένα φόβο, έστω ανομολόγητο.

Από την άλλη, η λύση, στο πλαίσιο βέβαια που έχει συμφωνηθεί εδώ και χρόνια, και ρίσκο προϋποθέτει και υπευθυνότητα απαιτεί απ' όλους. Ταυτόχρονα όμως μπορεί να απελευθερώσει τεράστιες δυναμικές και προοπτικές για την πρόοδο, την ανάπτυξη και την ευημερία αυτού του τόπου και του λαού του. Λύση συμφωνημένη σημαίνει ότι θα πάρουμε εδάφη πίσω, σημαίνει ότι θα επιστρέψουμε στη γη μας, σημαίνει τεράστια οφέλη μεσοπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα, σημαίνει βασικές ελευθερίες, σημαίνει έλεγχο στη ροή των Τούρκων που έρχονται στην Κύπρο.

Σημειώστε ότι αυτή τη φορά η ευθύνη είναι πάνω σε όλους μας. Αυτή τη φορά δεν υπάρχει συμφωνημένη αυτοματη διαδικασία, όπως το 2004. Δε θα γίνει δημοψήφισμα χωρίς συμφωνία των ηγετών ούτε θα κληθεί ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών να γεμίσει τα κανά, όπως έγινε το 2004, ούτε θα καλεστούμε σε τρεις βδομάδες από τη στιγμή που θα γίνει συμφωνία να αποφασίσουμε.

Αν συμφωνηθεί λύση, τον τελικό λόγο θα τον έχει ο λαός και η ευθύνη μας να ενημερώσουμε σωστά αυτό το λαό είναι τεράστια. Είναι καλό να θυμούμαστε ότι οι συνθήκες μέσα στις οποίες συζητούμε σήμερα είναι πολύ διαφορετικές. Δε βρισκόμαστε προ των πυλών της Ευρωπαϊκής Ένωσης με τις εξωπραγματικές προσδοκίες εκείνης της περιόδου για το τι θα σήμαινε η ένταξη στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Ζούμε την εποχή της από κοινού με τους Τουρκοκυπρίους ευρωπαϊκοποίησης, ιδίως μετά το κούρεμα και τα μνημόνια, αλλά και τις εξελίξεις στην ίδια την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η οικονομική κρίση έχει φέρει τα πάνω κάτω και στη μια και στην άλλη κοινότητα. Οι μεσαίες τάξεις χάνονται, οι νέοι φεύγουν μαζικά για το εξωτερικό. Η λύση σ' αυτή τη δύσκολη συγκυρία προβάλλει ως διέξοδος από την κρίση. Ας μη σταθώ στις σαφείς γεωπολιτικές μετατοπίσεις όχι μόνο σε σχέση με το φυσικό αέριο, τους υδρογονάνθρακες, αλλά σε σχέση με την ευρύτερη περιοχή, εξελίξεις που μας ωθούν, πιστεύω, όλο και περισσότερο σε λογικές διευθέτησης του Κυπριακού.

Ακούσαμε το επιχείρημα ότι θα πρέπει να πάμε πίσω στο 1960, να υπερασπιστούμε την Κυπριακή Δημοκρατία. Μα, στο 1960 με το βέτο του Τουρκοκυπρίου Αντιπροέδρου; Στο 1960 με τις εγγυήσεις και το δικαίωμα μονομερούς επέμβασης;

Θέλω να σταθώ, κλείνοντας, μόνο σε ένα σημείο που για μας τους Κερυνιώτες είναι ιδιαίτερα σημαντικό. Για πρώτη φορά οι βασικές, οι τέσσερις ελευθερίες είναι διασφαλισμένες. Αυτό σημαίνει ότι όλοι οι Κερυνιώτες θα μπορούμε να πάμε πίσω στα σπίτια μας, όλοι οι Κερυνιώτες θα μπορούμε να πάρουμε πίσω τη γη μας, όλοι οι Κερυνιώτες θα μπορούμε να ζήσουμε και να δημιουργήσουμε ξανά στους τόπους που μας γέννησαν. Αυτές οι πρόνοιες που κάποιοι προσπαθούν να υποβαθμίσουν για μας είναι η διασφάλιση ότι δε θα είμαστε για πάντα πρόσφυγες, για να ικανοποιούμε την παραφιλολογία και τη συνθηματολογία κάποιων. Αυτές οι πρόνοιες είναι εκείνες που κάνουν την προοπτική βιωσιμότητας της λύσης πραγματικά απτή.

Καθώς διανύουμε λοιπόν την τελική ευθεία και αυτής της προσπάθειας, ας προσπαθήσουμε να συζητήσουμε ψύχραιμα και χωρίς υπερβολές για μια φορά. Δε μας παίρνει να αναπολούμε τις παλιές, καλές εποχές. Τώρα πρέπει να βρούμε τη δύναμη να οραματιστούμε και να διεκδικήσουμε. Την ανθρωπότητα δεν την πήρε μπροστά ο φόβος. Την ανθρωπότητα την πήρε μπροστά η ελπίδα, εκείνη που έσπρωχνε τους ανθρώπους να αναμετρηθούν με το μέλλον και να το κερδίσουν. Αλλιώς, αυτός ο τόπος δε θα είναι τίποτε άλλο παρά μία φυλακή ανικανοποίητων προσδοκιών.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Από το Δημοκρατικό Συναγερμό ο κ. Ανδρέας Κυπριανού.

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θα ήθελα το ίδιο κλίμα και στους προϋπολογισμούς μεταξύ ΑΚΕΛ και ΔΗΣΥ!

ΑΝΔΡΕΑΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Παρακολουθώ με προσοχή από το πρωί τη συζήτηση που διεξάγεται και αγωνιούσα πραγματικά να ακούσω κάτι το νέο γι' αυτή την πολυδιαφημιζόμενη συζήτηση στην ολομέλεια της Βουλής. Δεν έχω ακούσει απολύτως τίποτα πιο καινούριο απ' όλα αυτά τα οποία ακούω ή συζητώ καθημερινά στα τηλεοπτικά πάνελ ή στις ραδιοφωνικές εκπομπές. Πρόσεξα επίσης και κάτι άλλο. Έγινε μία συζήτηση ωσάν και ενώπιόν μας να είχαμε μία τελική συμφωνία και να προσπαθούσαμε να εξηγήσουμε στο λαό τα υπέρ και τα κατά στις διάφορες πτυχές αυτής της συμφωνίας. Εξ όσων εγώ γνωρίζω, ακόμα είμαστε στο στάδιο της διαπραγμάτευσης και υπάρχει πολύς δρόμος και χρόνος πολύς, αν θέλετε, για να συζητήσουμε όλες αυτές τις επιμέρους λεπτομέρειες.

Ένωσα επίσης και κάτι άλλο, ότι έχει ξεκινήσει μια διαδικασία επίλυσης του κυπριακού προβλήματος με την υπογραφή της κοινής διακήρυξης Αναστασιάδη-Ερογλου, ότι δεν υπήρχε Κυπριακό προηγουμένως ή, αν θέλετε, ένιωσα πως βρισκόμαστε μετά τη λήξη του εθνικοαπελευθερωτικού αγώνα του 1955-59, του νικηφόρου τότε αγώνα, και σκεφτόμαστε όλοι μαζί τι δικαιώματα να δώσουμε σε αυτή τη μειονότητα την τουρκική, για να διασφαλίσουμε πως εμείς θα συνεχίσουμε να κυβερνούμε το κράτος.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Κύριε Πρόεδρε,

Μακάρι να ήταν έτσι τα πράγματα! Μακάρι να βρισκόμασταν στο 1960 και να διαπραγματευόμασταν τη δημιουργία του κράτους, αλλά όλοι γνωρίζετε ότι εκείνη η συμφωνία, οι συμφωνίες Ζυρίχης-Λονδίνου κατέρρευσαν μετά την υποβολή των δεκατριών σημείων, την τουρκοανταρσία, τη φυγή της ελληνικής μεραρχίας, τον εμφύλιο σπαραγμό, το πραξικόπημα και την τουρκική εισβολή. Και κανένας από εσάς -είμαι σίγουρος- δεν πιστεύει ότι η τουρκική εισβολή έγινε, για να διασφαλιστούν τα δικαιώματα των Τουρκοκυπρίων. Έγινε, για να διασφαλιστούν τα στρατηγικά συμφέροντα της Τουρκίας και δεν πρόκειται η Τουρκία να ενδώσει σε μία επίλυση του κυπριακού προβλήματος, αν δε διασφαλίζονται μέσα από τη λύση τα δικά της συμφέροντα. Η δική μας προσπάθεια τόσα χρόνια, του ελληνισμού εν Κύπρω και εν Ελλάδι, ήταν ακριβώς να κάνουμε αυτά τα συμφέροντα της Τουρκίας να συμβαδίζουν με τα δικά μας συμφέροντα, για να βρούμε επίλυση του κυπριακού προβλήματος και να επανενώσουμε την πατρίδα μας απελευθερώνοντάς την.

Πότε πραγματικά σε αυτή την πορεία είχαν δημιουργηθεί οι προϋποθέσεις για επίλυση του κυπριακού προβλήματος; Κατά την άποψή μου, σε δύο περιπτώσεις. Από το 1974 και εντεύθεν ο Ντενκτάς με τη φωτογραφική του μας κορόιδευε, σπαταλούσε το χρόνο, έπαιζε το επικοινωνιακό παιχνίδι της Τουρκίας, η οποία δήθεν αναζητούσε λύση, αλλά ποτέ δεν υπήρχε πραγματικός στόχος στην τουρκική εξωτερική πολιτική για επίλυση του κυπριακού προβλήματος. Στόχοι δημιουργήθηκαν για την Τουρκία ή προβληματισμοί για την Τουρκία, όταν η Κύπρος κατάφερε μετά από τη δεκαετή διακυβέρνηση Γλαύκου Κληρίδη να εντάξει την Κύπρο στην Ευρωπαϊκή Ένωση και να είναι εντός Ευρωπαϊκής Ένωσης η Κύπρος και η Ελλάδα και εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης η Τουρκία, με στρατηγικό στόχο την ένταξη. Τότε, ναι, δημιουργήθηκαν προϋποθέσεις επίλυσης του κυπριακού προβλήματος. Δε χειριστήκαμε σωστά τα θέματα. Να θυμίσω ότι, μετά τη φυγή του Γλαύκου Κληρίδη από την εξουσία το Φεβρουάριο του 2003, πήγαμε στη Νέα Υόρκη, για πρώτη φορά υιοθετήσαμε διαδικασία επίλυσης του κυπριακού προβλήματος σε τέσσερις φάσεις, εκ του σύνεγγυς, τετραμερής, επιδιαιτησία και δημοψήφισμα, οδηγηθήκαμε στο συγκεκριμένο σχέδιο και στην απόρριψή του από τον κυπριακό ελληνισμό.

Δέκα χρόνια μετά ξαναδημιουργήθηκαν προϋποθέσεις, γιατί στη λεκάνη της Νοτιοανατολικής Μεσογείου βρέθηκε φυσικό αέριο και μάλιστα με δυνατότητα εξόρυξης από μεγάλα βάθη, δυνατότητα που υπάρχει με βάση την πρόοδο της τεχνολογίας. Άρχισαν να συγκλίνουν στην περιοχή, αλλά και να αποκλίνουν τεράστια συμφέροντα. Αυτά τα συμφέροντα είναι που ο Νίκος Αναστασιάδης προσπαθεί να αξιοποιήσει, ούτως ώστε να πετύχει επίλυση του κυπριακού προβλήματος.

Είναι γνωστό, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, ότι στην Κύπρο υπάρχουν τρεις σχολές σκέψης σε σχέση με την επίλυση του κυπριακού προβλήματος. Αυτοί που δεν αποδέχονται καμία απολύτως λύση, αυτοί που είναι έτοιμοι να δεχθούν την οποιαδήποτε λύση και υπάρχουμε και οι υπόλοιποι εμείς όλοι που

περιμένουμε να δούμε το αποτέλεσμα της διαπραγμάτευσης, για να κρίνουμε αν αυτή η λύση είναι συμφέρουσα για τον κυπριακό ελληνισμό και τότε και μόνο τότε να τοποθετηθούμε.

Αγκαλιάζουμε την προσπάθεια του Προέδρου. Γνωρίζουμε ότι η συγκυρία είναι ευνοϊκή, γνωρίζουμε ότι μπορούν να ασκηθούν οι συγκεκριμένες πιέσεις εκεί που πρέπει και γνωρίζουμε και τον πατριωτισμό του Κυπρίου Προέδρου και είμαστε βέβαιοι ότι, αν καταφέρει να ολοκληρώσει την προσπάθεια, θα φέρει ένα σχέδιο ενώπιον του κυπριακού ελληνισμού το οποίο θα δίνει διάρκεια και βιωσιμότητα σε μία λύση, γιατί, αν πολλά απ' αυτά που συζητούμε είναι λεπτομέρειες, σημαντικές ίσως, η ουσία του κυπριακού προβλήματος είναι κατά πόσο μπορούμε να πετύχουμε λύση διαρκή και βιώσιμη, για να διασφαλίσουμε την επιβίωση του ελληνισμού στη γη των προγόνων του και των πατέρων του. Αυτή είναι η προσπάθειά μας, αυτή είναι η έγνοια μας και είμαι βέβαιος ότι αυτή είναι η έγνοια και του Προέδρου της Δημοκρατίας, στον οποίο θέλω να ευχηθώ από καρδιάς κάθε καλό στην προσπάθεια που συνεχίζεται την Κυριακή στην Ελβετία.

Είμαι βέβαιος ότι όλοι θα έχουμε αρκετό χρόνο να συζητήσουμε τις λεπτομέρειες, αν και εφόσον καταλήξει ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας σε συμφωνία.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Γιώργος Προκοπίου από το Δημοκρατικό Κόμμα.

Έλα, κύριε Προκοπίου, ξεκινούμε.

Γ. ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Η πορεία επίλυσης του κυπριακού προβλήματος βρίσκεται ίσως στην πιο σημαντική καμπή στην ιστορία των διαπραγματεύσεων. Διαχρονική επιδίωξη της ελληνοκυπριακής πλευράς είναι μια σωστή, διαρκής και βιώσιμη λύση. Το Δημοκρατικό Κόμμα, πιστά προσηλωμένο σε αυτές τις αρχές, έχει εκφράσει τις ανησυχίες του σχετικά με τα τελευταία κεφάλαια που συζητήθηκαν και θα συζητηθούν την ερχόμενη βδομάδα στην Ελβετία.

Οι ανησυχίες μας, κυρίες και κύριοι, δεν ελαύνονται από τη λεγόμενη προσπάθειά μας να απορρίψουμε την όποια λύση προκύψει. Μετά λύτης μας ακούμε δηλώσεις από κάποιους ότι τάχα είμαστε εναντίον της λύσης. Αντιθέτως, δηλώνουμε κατηγορηματικά ότι θέλουμε λύση του εθνικού μας θέματος. Λύση όμως, αν όχι δίκαιη, τουλάχιστον βιώσιμη, που να μπορεί να αντέξει στο χρόνο. Έχοντας πλήρη επίγνωση των πολιτικών επιδιώξεων της Τουρκίας και της μέχρι στιγμής συμπεριφοράς της σε σχέση με το σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, δυστυχώς δε μας αφήνονται πολλά περιθώρια να είμαστε αισιόδοξοι για μια καλή έκβαση των διαπραγματεύσεων για τη λύση που θα προκύψει.

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Λόγω του περιορισμένου χρόνου που έχω στη διάθεσή μου, θα ήθελα να αναφερθώ, έστω περιγραφικά, σε τρεις σημαντικές πτυχές των διαπραγματεύσεων, που είναι η εκ περιτροπής προεδρία, οι εγγυήσεις, η ασφάλεια, οι οποίες, για να μπορέσουν να συμφωνηθούν, θα πρέπει να μην ξεπερνούν τις λεγόμενες "κόκκινες γραμμές" μας, ούτως ώστε να μη χρειαστεί να αντιδράσουμε ξανά με ένα βροντερό "όχι".

Εκ περιτροπής προεδρία: Καταλείψω κάθε ίχνος δημοκρατικής διακυβέρνησης. Είναι ανεδαφικό και απαράδεκτο μία μικρή μειοψηφία να βγάζει Πρόεδρο. Ας μας πουν μία χώρα που το ποσοστό αυτό το μικρό του 18% βγάζει Πρόεδρο και ασκεί εκτελεστική εξουσία στην υπόλοιπη συντριπτική πλειοψηφία του 82%. Η επικινδυνότητα γίνεται ακόμη πιο μεγάλη, αφού, σε τέτοια περίπτωση, ο εκάστοτε Τουρκοκύπριος Πρόεδρος πιθανό να ακολουθεί τις επιταγές της Τουρκίας, κυρίως για θέματα που αφορούν την ασφάλεια των πολιτών αυτού του τόπου. Ας μην εθελουφλούμε! Η Τουρκία μέσω αυτής της πρόνοιας θα μπορεί, οποτεδήποτε το θελήσει, να δημιουργήσει αποσταθεροποίηση στο ομόσπονδο κράτος.

Εγγυήσεις: Είναι επιτακτική ανάγκη να καταστεί σαφές ότι η ομόσπονδη Κυπριακή Δημοκρατία που θα προκύψει από τη λύση δε θα δεσμεύεται από καμία συνθήκη που προβλέπει εγγυήσεις. Δεδομένου ότι η Κύπρος είναι κράτος μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Τουρκία γιατί εμμένει στην αναχρονιστική αυτή θέση, ενώ ταυτόχρονα Ελλάδα και Ηνωμένο Βασίλειο, ως οι άλλες δύο εγγυήτριες δυνάμεις, είναι έτοιμες να απεμπολήσουν αυτό τους το δικαίωμα; Γιατί; Όσοι γνωρίζουν τις τακτικές μεθόδους της Τουρκίας αντιλαμβάνονται εύκολα ότι ανά πάσα στιγμή θα μπορεί να καθοδηγήσει τις πολιτικές των Τουρκοκυπρίων, οι οποίες είναι δυνατό να οδηγήσουν σε αδιέξοδα και ικανές να τινάξουν το ομοσπονδιακό σύστημα στον αέρα με ανυπολόγιστες συνέπειες, καθώς σε τέτοια περίπτωση δε θα υπάρχουμε ως κράτος αναγνωρισμένο από τη διεθνή κοινότητα, αλλά θα είμαστε συνιστών κρατίδιο, χωρίς διεθνή υπόσταση. Συνεπώς, είναι ορατός ο κίνδυνος οποιοσδήποτε επεμβατικού δικαιώματος της Τουρκίας, οποτεδήποτε αυτή το επιθυμήσει.

Ασφάλεια-τουρκικά στρατεύματα: Ένα τεράστιο θέμα για το οποίο ο κυπριακός ελληνισμός εκφράζει ιδιαίτερη ανησυχία και φόβο είναι η ασφάλεια που θα του παρέχεται κατά την εφαρμογή της λύσης. Δεν είναι δυνατό να δεχθούμε την παραμονή των τουρκικών κατοχικών στρατευμάτων είτε για μεταβατική περίοδο είτε υπό μορφή μόνιμης παρουσίας για ευνόητους λόγους φυσικά.

Εδώ θέλω να σχολιάσω τις νεοοθωμανικές συμπεριφορές του Τούρκου Προέδρου και τον τρόπο αντίληψής του για το πώς λειτουργεί η δημοκρατία. Ως σύγχρονος νεοσουλτάνος δε διστάζει ακόμη και στον ίδιο του το λαό να εφαρμόζει πρακτικές οι οποίες δεν έχουν καμία σχέση με τη δημοκρατική αντίληψη και τα στοιχειώδη ανθρώπινα δικαιώματα, που εκφράζονται από το δυτικό κόσμο και δη την Ευρωπαϊκή Ένωση, που κατά τα άλλα, κυρίες και κύριοι, θέλει να καταστεί κράτος μέλος της. Ας αναλογιστούμε και ας προβληματιστούμε ποια θα είναι η αντιμετώπιση έναντι σε μας, όταν δε θα εξυπηρετούνται τα ίδια προσωπικά συμφέροντα.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχοντας πλήρη συναίσθηση...

(Μη ευκρινή σχόλια από τους γραμματείς)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έν' τού τον Κουλία που τρώει χρόνο! Δε με πειράζει!

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Όι, εν τρώει τού τον Κουλία! Μεν φοάσαι!

Γ. ΠΡΟΚΟΠΙΟΥ:

Θεωρώ δεδομένο ότι όλοι αγαπούμε την πατρίδα μας και η έγνοια μας είναι το μέλλον και η ασφάλεια των παιδιών μας σε αυτό τον τόπο. Εν κατακλείδι, καλώ τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας να αφουγκραστεί τις ανησυχίες που εκφράζονται από τον κυπριακό ελληνισμό και να σταθεί στο ύψος των περιστάσεων, γιατί τυχόν αποδοχή των απαράδεκτων προνοιών που έχω αναφέρει είμαι σίγουρος ότι δε θα επιτρέψει στον κυπριακό ελληνισμό να τοποθετηθεί θετικά σε ενδεχόμενο δημοψηφίσματος για τη λύση.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Η κ. Ελένη Σταύρου από το Δημοκρατικό Συναγερμό.

Ε. ΣΤΑΥΡΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η Κυπριακή Δημοκρατία είναι σήμερα ο γεωπολιτικός άρχων της Ανατολικής Μεσογείου και της Μέσης Ανατολής, διότι έχει κυρίαρχη και ανεξάρτητη κρατική υπόσταση, αποδεκτή, σεβαστή αναγνωρισμένη και μη αμφισβητούμενη από κανέναν, πλην της Τουρκίας. Είναι μέλος του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μέλος της Ευρωζώνης και των κυριοτέρων διεθνών οργανισμών. Προσυπογράφει όλες τις διεθνείς συνθήκες, τις εφαρμόζει και τιμά την υπογραφή της. Σαράντα δύο χρόνια μετά την τουρκική εισβολή η διεθνής κοινότητα δεν υποβάθμισε την κρατική υπόσταση της Κυπριακής Δημοκρατίας λόγω της κατοχής μεγάλου τμήματος του εδάφους της και της παρουσίας των τουρκικών δυνάμεων κατοχής. Κατέχει προνομιούχα γεωγραφική θέση στην πιο νευραλγική περιοχή του πλανήτη.

Η Κυπριακή Δημοκρατία τώρα έχει δυνατότητες αποφασιστικού ρόλου στις θαλάσσιες και εναέριες συγκοινωνίες του χώρου της, στις πηγές και τις οδούς μεταφοράς των πετρελαίων. Συμβάλλει επίσης ενεργά και στη διαμόρφωση συμμαχιών και συνθηκών ασφάλειας και σταθερότητας, που την αναδεικνύουν στη θέση του κεντρικού γεωστρατηγικού πυλώνα και συντονιστή της Ανατολικής Μεσογείου και της Μέσης Ανατολής. Στο ρόλο αυτό συνηγορεί και το γεγονός ότι ιστορικά δε μας χωρίζει αίμα με κανέναν από τους γείτονές μας. Έχει σταθερό πολιτικό σύστημα, ευνομία και δημοκρατικό πολίτευμα, εναρμονισμένο απόλυτα με το ευρωπαϊκό κεκτημένο και πολίτες αναλόγου επιπέδου. Η οικονομία της ανακάμπτει και σταθεροποιείται.

Ο Πρόεδρος Αναστασιάδης και ο Υπουργός Εξωτερικών, σε στενή συνεργασία με τη μητέρα πατρίδα, κατόρθωσαν να οικοδομήσουν τους άξονες τριμερούς συμμαχίας με το Ισραήλ και την Αίγυπτο. Έχουν ήδη επίσης δρομολογηθεί οι τριμερείς συνεργασίες Ιορδανίας-Κύπρου-Ελλάδος και Λιβάνου-Κύπρου-Ελλάδος.

Η κρατική υπόσταση της Κυπριακής Δημοκρατίας και η υπογραφή της στη Διεθνή Συνθήκη για το Δίκαιο της Θάλασσας της απέδωσαν ως αναπόσπαστο τμήμα της κυριαρχίας της τη μεγαλύτερη στην Ανατολική Μεσόγειο αποκλειστική οικονομική ζώνη και FIR.

Σταθήκαμε τυχεροί, γιατί επιβεβαιώθηκε τελικά η ύπαρξη σοβαρών κοιτασμάτων υδρογονανθράκων, από τα οποία έσπευσαν να επωφεληθούν σοβαρές εταιρείες με πλήρη κάλυψη των κυβερνήσεων των μεγάλων χωρών τους. Σταθήκαμε διπλά τυχεροί, γιατί παράλληλα σοβαρά κοιτάσματα υδρογονανθράκων εντοπίστηκαν στις αποκλειστικές οικονομικές ζώνες του Ισραήλ και της Αιγύπτου, γεγονός που επιτάχυνε και εμβάθυνε την οικοδόμηση των τριμερών αξόνων συνεργασίας των χωρών μας.

Αυτά όλα τα είπα, για να παραθέσω το λαμπρό πορτρέτο της Κυπριακής Δημοκρατίας και την προσωπικότητά της σήμερα. Αποτελεί ύβρη κατά της διεθνούς κοινωνίας συνολικά και ύποπτες προθέσεις η απαίτηση της Τουρκίας για συνέχιση των εγγυήσεων, γιατί η Τουρκία θέλει τις εγγυήσεις, για να έχουν νομιμοφάνεια οι επόμενες επεμβάσεις που σχεδιάζει και προτίθεται να εκτελέσει εις βάρος της Κυπριακής Δημοκρατίας. Ελλάς και Κύπρος δε θα τους δώσουμε ποτέ αυτή τη νομιμοφάνεια.

Πέραν όμως αυτού, είναι προσβλητικό και αχρείαστο οποιοδήποτε υποκατάστατο εγγυήσεων από οποιοδήποτε διεθνή θεσμό. Πραγματική εγγύηση της ασφάλειάς μας θέλουμε να είναι μόνο η διεθνής προσωπικότητά μας, οι συντελεστές αμυντικής ισχύος μας, το ελεύθερο έδαφός μας και οι συνεπείς συμμαχίες μας.

Το χρονοδιάγραμμα αποχώρησης των κατοχικών στρατευμάτων, που ίσως υπογράψει η Τουρκία, δε θα το σεβαστεί ποτέ. Θα σκηνοθετήσει συνθήκες για την αναστολή του προγράμματος αυτού. Η αριθμητική μείωση εξάλλου δε θα έχει κανένα νόημα. Έστω και ένας Τούρκος στρατιώτης να παραμείνει είναι σαν να είναι και οι σαράντα χιλιάδες εδώ. Η παρουσία τους πρέπει να κηρυχθεί παράνομη και καμία λύση δε θα τεθεί σε εφαρμογή, αν δε θα έχει φύγει και ο τελευταίος Τούρκος στρατιώτης.

Σε προσωπικό επίπεδο είμαι απόλυτα πεπεισμένη ότι η πεμπτουσία της όποιας λύσης του Κυπριακού είναι ότι η διαπραγμάτευση γίνεται με την ίδια την Τουρκία, διότι δεν υπάρχει τουρκοκυπριακή κοινότητα αμιγής, ανεξάρτητη, αυτοτελής και αυτάρκης. Είναι και θα παραμείνουν αιώνια σιδηροδέσμοι και οι αυτόχθονες και οι έποικοι, εθελούσια ή καταναγκαστικά.

Ο Πρόεδρος Αναστασιάδης και οι συνεργάτες του έχουν έμπρακτα αποδείξει ότι η Κυπριακή Δημοκρατία, κυβέρνηση και λαός είναι σταθερά αποφασισμένοι να καταλήξουν σε μια μόνιμη λύση του προβλήματος. Η εθνική μας ιστορία και το αίσθημα ευθύνης έναντι του έθνους θα κατευθύνουν τα βήματά τους. Βιώσιμη όμως κατάληξη θα υπάρξει, μόνο αν το θελήσει και η Τουρκία.

Ας το ελπίσουμε, λοιπόν.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο Άριστος Δαμιανού για το ΑΚΕΛ.

Α. ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Πάντα κατά έναν τρόπο θεωρούσα θαυμαστή την πολυφωνία και τον πλουραλισμό του Συναγερμού. Αν κάποτε έρθει μια σωστή λύση, ελπίζω να μην υπάρχει αυτός ο πλουραλισμός.

Κύριε Πρόεδρε, είναι μια σημαντική μέρα για το κοινοβούλιο, γιατί ακριβώς υπάρχει η δυνατότητα να ενημερώσουμε με τη γλώσσα της αλήθειας τους συμπολίτες μας, στο βαθμό ασφαλώς που υπάρχει αυτή τη στιγμή ενημέρωση, δεδομένης και της συνέχισης των ενημερώσεων που γίνονται από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας προς τα πολιτικά κόμματα.

Υπάρχουν εύλογες ανησυχίες για κάποια ζητήματα; Προφανώς υπάρχουν. Υπάρχουν υπερβολικές ανησυχίες, στα όρια της ακραίας υπερβολής, που δυστυχώς σε κάποιες περιπτώσεις δημιουργούν την εικόνα ότι κάποιιοι -δυστυχώς, το επαναλαμβάνω- δε θέλουν λύση; Και το υπογραμμίζω το "κάποιιοι". Η απάντηση είναι και πάλι ναι. Και τούτη την ώρα, με τις όποιες ανησυχίες, εύλογες έστω, το να εκπέμπουμε μηνύματα άρνησης της λύσης είναι επικίνδυνο και είναι ζημιογόνο. Και βεβαίως, επειδή έχουν λεχθεί διάφορα για τη στάση του ΑΚΕΛ αυτή την περίοδο, θα ήθελα, απευθυνόμενος στους συναδέλφους του Συναγερμού, να πω μακάρι αυτή τη στάση να την επιδείκνυαν και πριν πέντε και έξι χρόνια, όταν νυχθημερόν πυροβολούσαν τον τότε Πρόεδρο και διαπραγματευτή, γιατί είχαν βάλει πλώρη για την προεδρία της Δημοκρατίας.

Κύριε Πρόεδρε, η σταθερότητα και η συνέπεια θέσεων είναι εκ των ων ουκ άνευ σε σχέση με το Κυπριακό. Και, επειδή φαίνεται ότι κάποιιοι από εμάς έχουμε κοντή μνήμη, επιτρέψτε μου να διαβάσω μια πολύ σύντομη αναφορά από το κοινό ανακοινωθέν του Εθνικού Συμβουλίου της 18^{ης} του Σεπτεμβρίου του 2009, πίσω από το οποίο εστοιχιστήκαν όλες οι πολιτικές δυνάμεις, με μια διαφοροποίηση μετά τη συνεδρία από το τότε κόμμα του Προέδρου της Βουλής.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντός της συνεδρίας, όχι μετά.

A. ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Εντάξει.

«Το Εθνικό Συμβούλιο επαναβεβαιώνει την εμμονή του στην εξεύρεση μιας ειρηνικής λύσης στη βάση των περί Κύπρου ψηφισμάτων του ΟΗΕ και των συμφωνιών υψηλού επιπέδου 1977 και 1979, για διζωνική, δικοινοτική ομοσπονδία, με πολιτική ισότητα, όπως αυτή καθορίζεται στα σχετικά ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ, λύση που θα πρέπει να επιτυγχάνει την ενότητα του χώρου, του λαού, των θεσμών και της οικονομίας.».

Με όλο το σεβασμό προς τη διαφορετική άποψη -και είναι δικαίωμα του κάθε κόμματος να αλλάζει θέση- αλλά αλήθεια τι μεσολάβησε από το 2009 και εντεύθεν, για να βρεθούν κάποια κόμματα στο στρατόπεδο της απόρριψης της ομοσπονδίας;

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Κατά τη διάρκεια της πρωινής συζήτησης λέχθηκαν κάποια πράγματα που κάνουν κάποιο αντικειμενικό παρατηρητή να διερωτάται αν είμαστε όλοι βουλευτές του ίδιου κοινοβουλίου -και μετρώ τα λόγια μου- της ίδιας Δημοκρατίας, που δηλώσαμε πίστη και σεβασμό στο ίδιο σύνταγμα, στο Σύνταγμα της Κυπριακής Δημοκρατίας. Και το λέω αυτό, γιατί υπήρξαν ερωτήματα και τοποθετήσεις του τύπου «είναι με βάση το σύνταγμα του '60 μειονότητα οι Τουρκοκύπριοι;», «έχει δικαίωμα ο Αναστασιάδης να δεχθεί Τούρκο Αντιπρόεδρο;», «θέλουμε νέα στρατηγική επιτέλους», «θέλουμε ενιαίο κράτος».

Αλήθεια, τι έλεγε το σύνταγμα του '60;

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Όχι εκ περιτροπής προεδρία!

A. ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Θα έρθω, Ζαχαρία, και στην εκ περιτροπής. Τζιαι που εννά μου εύρετε απάντηση στην εκ περιτροπής...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Άριστε, όταν είπες "σύνταγμα" εχαμογέλασα λίγο τζιαι μπορεί από τους συναδέλφους όποιος με είδε να νόμισε ότι έν' γι' αυτό που χαμογελούσα. Αλλά εχαμογέλασα, διότι διάς την ευκαιρία του Κουλία να μου αρέψει για το σύνταγμα σε λλίον.

A. ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Δεν έχω πρόβλημα, διότι ο Ζαχαρίας ανήκει στο...

(Ο κ. Ζαχαρίας Κουlias επιδεικνύει το σύνταγμα.)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έσιει το μαζί του, έτο!

(Γέλια)

A. ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Εννά εμπίπτει στο ειδικό καθεστώς ο Ζαχαρίας.

(Γέλια)

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Στο χρόνο μου να πω το εξής: Δεν πρέπει να ξεχνούμε ποιας Δημοκρατίας, ποιου ενιαίου, κουτσουρεμένου μεν, διχοτομημένου μεν, αλλά ενιαίου, αλλά δικοινοτικού κράτους είμαστε βουλευτές.

Άρθρο 1 του συντάγματος: «Η Κυπριακή Πολιτεία είναι ανεξάρτητος και κυρίαρχος Δημοκρατία, προεδρικού συστήματος, της οποίας ο Πρόεδρος είναι Έλλην και ο Αντιπρόεδρος Τούρκος.».

Άρθρο 2: «Την ελληνική κοινότητα αποτελούσιν άπαντες οι πολίται της Κυπριακής Δημοκρατίας, οίτινες είναι ελληνικής καταγωγής και έχουσιν ως μητρική γλώσσα την ελληνικήν». Αντιστοίχως την τουρκική οι Τούρκοι της Κύπρου.

Αρχίζω να απαντώ και για τα εκ περιτροπής στην πορεία. Άρθρο 36: «Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας είναι ο Αρχηγός της Πολιτείας και προηγείται πάντων εν τη Δημοκρατία. Ο Αντιπρόεδρος της Δημοκρατίας είναι ο Υπαρχηγός της Πολιτείας και προηγείται πάντων εν τη Δημοκρατία επόμενος τω Προέδρω της Δημοκρατίας.».

Άρθρο 46, ακούστε σας παρακαλώ: «Η εκτελεστική εξουσία διασφαλίζεται υπό του Προέδρου και του Αντιπροέδρου της Δημοκρατίας. Ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος της Δημοκρατίας προς τον σκοπόν της διασφάλισης της εκτελεστικής εξουσίας έχουσιν Υπουργικόν Συμβούλιον αποτελούμενον εξ επτά Ελλήνων υπουργών και τριών Τούρκων υπουργών».

Στο άρθρο 49, που μαζί με τα άρθρα 50 και 51, για όσους δεν γνωρίζουν ή ξεχνούν, καταλαμβάνουν τρεις σελίδες του συντάγματος, είναι τα σκληρά βέτο του Τουρκοκύπριου Αντιπροέδρου, ο οποίος έχει εκτελεστική εξουσία ο Τουρκοκύπριος Αντιπρόεδρος, οριστικής αρνησικυρίας σε αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου, δικαιώματος αναπομπής σε αποφάσεις του Υπουργικού Συμβουλίου, δικαιώματος οριστικής αρνησικυρίας, οριστικού βέτο, και αναπομπής αποφάσεων της Βουλής, που αφορούν εξωτερικές υποθέσεις, άμυνα, ασφάλεια. Και συνεχίζω να επαναλαμβάνω, τα άρθρα 50 και 51 σε δύο σελίδες γεμάτες με τα σκληρά βέτο του Τουρκοκύπριου Αντιπροέδρου, που καθίστατο συμπρόεδρος ουσιαστικά με το δοτό σύνταγμα του '60, για το οποίο κάποιοι τότε πανηγύριζαν ότι ήταν η νίκη του αγώνα του '55-'59 και εμείς προειδοποιούσαμε. Και βεβαίως στην πορεία του χρόνου παραδοσιακοί ιστορικοί ηγέτες της δεξιάς, περιλαμβανομένου και του Γλαύκου Κληρίδη, προσγείωσαν ανώμαλα ορισμένους που πανηγύριζαν για εκείνο το σύνταγμα.

Άρθρο 62, Βουλή: «Εκ του κατά την πρώτην παράγραφον του παρόντος άρθρου προβλεπομένου αριθμού των βουλευτών τα εβδομήκοντα επί τοις εκατόν εκλέγονται υπό της ελληνικής κοινότητος και τα τριάκοντα επί τοις εκατόν υπό της τουρκικής.».

Μίλησε κανένας για δικαιοσύνη; Και επειδή άκουσα για την παιδεία, την υγεία, τον αθλητισμό, τον πολιτισμό και πολλά άλλα -που σε όλες τις ομοσπονδίες ανά το παγκόσμιο εναποτίθενται με εκχώρηση αυτές οι αρμοδιότητες στις πολιτείες- τι έλεγε το δικό μας ενιαίο κράτος του '60;

Άρθρο 86: «Η ελληνική και η τουρκική κοινότης εκλέγουσιν αντιστοίχως εκ των μελών αυτών Κοινοτικήν Συνέλευσιν, η αρμοδιότης της οποίας ορίζεται ρητώς.» Και είναι και εδώ τρειςήμισι σελίδες που καθορίζουν αυτά που περιέγραψα. Θρήσκευμα, εκπαίδευση, μόρφωση, διδαχή, σύνθεση, δικαιοδοσία δικαστηρίων, αθλητισμός, πολιτισμός, φιλανθρωπικά ιδρύματα, λέσχες και τόσα άλλα. Ακόμα και τα δημοτικά τέλη, που τότε, το '62-'63, ήταν πρόβλημα και οδήγησε στα γνωστά γεγονότα, ανήκαν στις κοινοτικές συνελεύσεις.

Να πάω στο μέρος 6 του συντάγματος, ανεξάρτητοι αξιωματούχοι; Γενικός Εισαγγελέας Έλλην, Βοηθός Γενικού Εισαγγελέως Τούρκος. Γενικός Ελεγκτής Έλλην, βοηθός αυτού Τούρκος. Κεντρικός τραπεζίτης Έλλην, βοηθός αυτού Τούρκος.

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Όχι Τούρκος, Τουρκοκύπριος.

A. ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Εμείς λέμε "Τουρκοκύπριος", το σύνταγμα, που κάποιοι μας έφεραν, λέει "Τούρκος".

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχει δίκαιο, καμία αναφορά σε Ελληνοκυπρίους και Τουρκοκυπρίους. Όταν κάνεις έτσι αναφορές, είσαι αντισυνταγματικός.

A. ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Η δε δημόσια υπηρεσία επίσης, για να μην τα παραθέσω όλα, αυτή η απόλυτη διάκριση στη βάση του δικαιοσύνης. Και, αν δε χωνέψουμε ότι από το '60 και εντεύθεν οι Τουρκοκύπριοι δεν είναι μειονότητα σε αυτό τον τόπο, πολύ φοβούμαι ότι θα επαναλάβουμε τους κακούς μας εαυτούς του παρελθόντος.

Κύριε Πρόεδρε,

Λυπούμαι να παρατηρήσω ότι με κάποιες από τις αναφορές που, όχι κατ' ανάγκη σήμερα αλλά γενικότερα, γίνονται το τελευταίο διάστημα μπορεί κάποιος να καταλήξει στο αβίαστο συμπέρασμα ότι είτε υπάρχει άγνοια για τη Δημοκρατία την οποία διαχειριζόμαστε σήμερα είτε ξεχάσαμε ότι αυτό το κράτος ήταν ευθύς εξ αρχής δικαιοσύνη είτε κατά βάθος έχουμε βουλευτεί με την ιδέα "καλύτερα μισό και ελληνικό". Αλλά το "καλύτερα μισό και ελληνικό" είναι μια ψευδαίσθηση, γιατί όλοι απαριθμούμε τα κακώς κείμενα της διχοτόμησης και της διαιώνισης της διχοτόμησης.

Διερωτώμαι λοιπόν με αυτά που απαριθμήσα από το σύνταγμα του '60, αν αύριο μας το έφεραν αυτό το σύνταγμα εδώ, πόσα κόμματα από τα παρευρισκόμενα θα δέχονταν αυτά τα σκληρά βέτο του δικαιοσύνης του Τουρκοκύπριου Αντιπροέδρου, που ήταν συμπρόεδρος. Και δεν αναφέρθηκα καν στα θέματα των

εγγυήσεων, αυτών των απαράδεκτων ρυθμίσεων, που τραβηγμένες από τα μαλλιά και παράνομα έφεραν την Τουρκία στην Κύπρο. Και υπογραμμίζω το "παράνομα" και το "τραβηγμένες από τα μαλλιά".

Υπήρξε μια αναφορά, θα κάνω μια προέκταση στην εμπειρία της Νοτίου Αφρικής. Είχα τη χαρά να γνωρίσω αυτόν τον τεράστιο ηγέτη, ο οποίος μετά από 27 χρόνια στη φυλακή -και αναφέρομαι στο Νέλσον Μαντέλα και στους προβληματισμούς για το νεοσθωμανό Ερντογάν και άλλα που λέγονται- είχε τη δύναμη με αυτόν που τον φυλάκισε, το Φρεντερίκ Ντε Κλερκ, να συνομιλήσει και να ηγηθεί αυτού του λαού και αυτού του έθνους.

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Αφού εδέχθη ο Ντε Κλερκ, ένας...

A. ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Χρειάζεται πολιτική βούληση και από τους Τουρκοκυπρίους και από τους Ελληνοκυπρίους και βεβαίως τόνοι καλής θέλησης από την Τουρκία. Και είναι ένα ερωτηματικό αν στο τέλος αυτού του δρόμου θα υπάρξει αυτή η στάση από πλευράς Τουρκίας, αλλά εμείς οφείλουμε να είμαστε έτοιμοι, αν υπάρξει μετακίνηση, αν αλλάξει ρότα η Τουρκία, να προχωρήσουμε αποφασιστικά σε μια σωστή λύση και δίκαιη υπό τις περιστάσεις.

Συχνά πυκνά σε αυτό το σώμα, αλλά και στα πάνελ των τηλεοράσεων ανακαλούμε στη μνήμη μας την περιβόητη έκθεση του Νιχάτ Ερίμ. Εγώ λέω καλά κάμνουμε, για να ξέρουμε ποια είναι η εξωτερική πολιτική της Τουρκίας. Ξέρετε τι λαλούν απέναντι; Ως αντίλογο των όποιων Νιχάτ Ερίμ; Μα, είσαστε εσείς που τη δεκαετία του '70 -να μην τους ονομάσω, μακριά από την αριστερά εν πάση περιπτώσει οι εν λόγω- που εκπονούσατε σχέδια για τον κομμουνιστικό κίνδυνο, για την εξόντωση των Τουρκοκυπρίων, για το πώς θα τους ερίχνατε στη θάλασσα και διάφορα άλλα τινά; Επομένως, να είμαστε έτοιμοι, διότι όσοι δεν είχαν την ευκαιρία να κάτσουν απέναντι από την τουρκοκυπριακή πλευρά, να συνομιλήσουν πραγματικά για το Κυπριακό... Πιστέψτε με, όχι σε πολλά, αλλά σε μερικά υπάρχει αντίλογος. Και πρέπει να είμαστε έτοιμοι, μέσα από τις συγκλίσεις που επιδιώκουμε, τις μοναδικά εύλογες ανησυχίες -όχι τις ψεύτικες, τις πραγματικά εύλογες των Τουρκοκυπρίων- να τις συναντήσουμε όπως και εκείνοι τις δικές μας, διότι διαφορετικά δε θα γεφυρωθεί το χάσμα και δε θα εύρουμε λύση.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Δεν είναι κακό να εμπλουτίζουμε με ποίηση και λογοτεχνία το λόγο μας. Είχε την τιμητική του σήμερα ο Θεοδόσης Πιερίδης, ένας Κύπριος λόγιος του οποίου τα "πιστεύω" -και η καταγωγή μεταξύ άλλων για όσους δε γνωρίζουν ήταν από το Δάλι και ήταν μέσα στα γονιδιά του ο δικαιοσυστήτης- τον οδήγησαν, ναι, το '56 να γράψει την "Κυπριακή συμφωνία", στην οποία απευθυνόταν στους Εγγλέζους αποικιοκράτες, αποκαλώντας τους "ξανθούς ληστές". Και επειδή παρέθεσε συνάδελφος ένα απόσπασμα από την "Κυπριακή Συμφωνία", αν πήγαινε δύο γραμμές παρακάτω, ήταν να δει και το στίγμα της αριστεράς. «Κι η γλυκιά μας η Κύπρος ήταν, είναι, θα μένει για τα τέκνα της μάνα, μα για σας πάντα ξένη.». Αυτό είναι το "πιστεύω" της αριστεράς για τη λύση του κυπριακού προβλήματος. Μια Κύπρος από τους Κυπρίους για τους Κυπρίους, οι μητέρες πατρίδες στο πλάι να παρακολουθούν, χωρίς να παρεμβαίνουν, μια Κύπρος για τα τέκνα της. Και τα τέκνα που εννοούσε ο Πιερίδης είναι οι Ελληνοκύπριοι και οι Τουρκοκύπριοι. Και το δικό μας όραμα; Μια απελευθερωμένη, επανενωμένη, ομοσπονδιακή Κύπρος, μετεξέλιξη, και το υπογραμμίζω, αυτού του κουτσουρεμένου, διχοτομημένου κράτους του '60. Και γι' αυτή τη λύση αγωνιζόμαστε, στηρίζουμε μια διαδικασία, με τα όποια φεγάδια, τις όποιες ανησυχίες, αλλά στο τέλος θα κρίνουμε τη διαδρομή αυτή. Και βεβαίως ο Πρόεδρος που διαπραγματεύεται και αυτός θα κριθεί συνολικά από το αποτέλεσμα των συνομιλιών. Αλλά, προς Θεού, να μην ξεχνούμε. Δεν παίζουμε στο γήπεδο μόνοι μας. Υπάρχει μια Τουρκία και εν αναμονή της οποίας μετακίνησης της Τουρκίας, για να υπάρξει μια λύση του Κυπριακού, εμείς πρέπει πρωτίστως να υπογραμμίζουμε τη δική μας ετοιμότητα και θέληση για λύση.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ονούφριος Κουλλά από το ΔΗΣΥ.

O. ΚΟΥΛΛΑ:

Εμείς πάντα εθαυμάζαμεν τη μονολιθικότητα του ΑΚΕΛ, αν τζιαι προχτές κάτι επήεν στραβά! Παρατηρώ ότι ορισμένοι που διαρρήγνυαν τα ιμάτιά τους, για να γίνει η σημερινή συζήτηση, απουσιάζουν και απουσιάζουν για αρκετή ώρα!

Τρία σχόλια, προτού ξεκινήσω. Θα πρέπει να αποφασίσουμε, είτε οι Τουρκοκύπριοι εννά πληρώνουν χαμηλότερα επιτόκια, επειδή θα έχουν μηδενικό χρέος, είτε εκείνο το χρέος θα παραμείνει και θα μας το

φορτώσουν. Τελικά, τι θέλουμε; Να διαγραφεί ή να μη διαγραφεί; Και τι σημαίνει θα υπάρχουν δύο νομίματα; Αν είναι κάτι που δεν αμφισβητείται, είναι ότι θα υπάρχει μόνο το ευρώ. Και θα το διασφαλίσει διά πυρός και σιδήρου η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα αυτό. Και για τη λειτουργία των όποιων τραπεζών σε χώρα της Ευρωζώνης να μην ανησυχούμε καθόλου, γιατί πιο ισχυρός θεσμός από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα δεν υπάρχει. Εμείς πρέπει να το ξέρουμε καλά.

Ένα άλλο σχόλιο. Πρέπει να πω ότι ορισμένοι μιλούν ωσάν και οι διαπραγματεύσεις να ξεκίνησαν χθες. Πρώτη φορά έχουν ακούσει και υποβάλλουν ερωτήματα εάν πρέπει να αποδεχθούμε ότι δε θα πάνε όλοι οι Ελληνοκύπριοι υπό ελληνοκυπριακή διοίκηση ή αν δε θα πάρουν όλες τους τις περιουσίες και αν δεχόμαστε κάτι τέτοιο; Μα, σαράντα δύο χρόνια δε ζούσαν στην Κύπρο; Ή στον τρόπο λήψεως αποφάσεων, ότι περίπου όλα τα προηγούμενα σχέδια που διαπραγματεύονταν όλοι οι προηγούμενοι Πρόεδροι, που για κάποιους είναι και σημαία, θα αποφασίζαμε μόνο οι Ελληνοκύπριοι. Δε θέλαμε συναίνεση από Τουρκοκύπριο ποτέ, ούτε το 1960 ούτε με όποιο άλλο σχέδιο διαπραγματεύονταν Πρόεδροι. Το να θέλουμε λύση... Είναι αλήθεια ότι θεωρητικά όλοι θέλουν, αλλά, αν κάποιος τη θέλουν με προδιαγραφές που δε θα γίνουν στον αιώνα των αιώνων, δε θέλουν λύση.

Θα αναφερθώ κυρίως στην οικονομική πτυχή της επίλυσης του εθνικού μας προβλήματος. Προφανώς υπάρχουν παρεξηγημένες και μεθοδολογικά δυσνόητες έννοιες. Και αυτό είναι που χρειαζόμαστε, ένα ορθό και οριοθετημένο πλαίσιο, αντικειμενικό, να μπορούμε να συνεννοηθούμε, στο πλαίσιο μιας αυστηρά καθοριζόμενης διαδικασίας τι εστί κόστος της λύσης, τι είναι επένδυση και ούτω καθεξής. Πρέπει να είναι ξεκάθαρο ότι η λύση είναι μία τεράστια επένδυση που θα έχει οικονομικά οφέλη για όλους τους πολίτες και όχι οικονομικό κόστος. Για όλους τους πολίτες! Να μην ακούω ότι στην Πάφο δε θα υπάρχει ευημερία. Δεν είμαστε Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, που πράγματι μπορεί να συμβεί η Καλιφόρνια να ευημερεί και η Νέα Υόρκη να έχει ύφεση. Απλά, όντως θα χρειαστεί, όπως σε κάθε επένδυση, ένα αρχικό ποσό, για να τεθεί σε εφαρμογή η λύση, κυρίως για αποζημιώσεις στο περιουσιακό. Είναι όμως γελοίο να μιλάμε για αποζημιώσεις πολλών δεκάτομμυριών και να αυξάνεται αυτό το ποσό κάθε εβδομάδα. Ξεχνάμε ότι, πρώτον, εδάφη θα επιστραφούν υπό ελληνοκυπριακή διοίκηση, δεύτερον, περιουσίες θα ανακτηθούν υπό τουρκοκυπριακή διοίκηση, τρίτον, υπάρχει όχι ασήμαντη περιουσία Τουρκοκυπρίων στις ελεύθερες περιοχές και σε ένα βαθμό μπορεί να γίνουν συμφωνησιμότητες και, τέταρτον, δυστυχώς, όχι ασήμαντες περιουσίες Ελληνοκυπρίων έχουν ήδη πωληθεί στην "Επιτροπή Αποζημιώσεων".

Και διερωτώμαι φυσικά πόσοι δε θα παν στην "Επιτροπή Αποζημιώσεων", αν καταρρεύσει και αυτή η πρωτοβουλία. Ας δούμε τη μεγάλη προοπτική. Μέσα από τεράστιες επενδύσεις, ιδιωτικές και δημόσιες, που θα διαρκέσουν για πολλά χρόνια, θα έχουμε ένα σαφώς υψηλότερο ρυθμό ανάπτυξης και σχεδόν μηδενική ανεργία. Ας υποθέσουμε -αν και συμφωνώ ότι θα έχουμε πολύ υψηλό ρυθμό ανάπτυξης, αλλά το λέω, για να καταλάβουμε τα μεγέθη- ότι υπάρχει ένα ισχυρό, μόνο 2%, επιπρόσθετο ως μέρος από τη λύση στο ρυθμό ανάπτυξης. Αυτό σημαίνει €350 εκατομ. πρόσθετο εισόδημα κάθε χρόνο και σε μια δεκαετία θα ξεπεράσει τα €4 δις. Θα επαναλάβω ότι δεν μπορεί να θεωρείται κόστος η ανάκτηση περιουσιών και εδάφους. Ούτε μπορεί να θεωρηθεί κόστος η επιστροφή και η ανοικοδόμηση της Αμμοχώστου. Προς Θεού, μη φτάσουμε στο σημείο να λέμε ότι δε θέλουμε την Αμμόχωστο, γιατί χρειαζόμαστε πολλά χρήματα, για να τη φτιάξουμε, ή όλες τις υπόλοιπες κατεχόμενες πόλεις και χωριά μας. Ούτε ένας δρόμος που θα ενώνει τη Λύση και την Κοντέα θα είναι κόστος θα είναι επένδυση. Προς Θεού, μην τους πούμε «αν δε μας φτιάξετε εκείνο το δρόμο που θα ενώνει τη Λύση και την Κοντέα, δεν τις θέλουμε, πάρτε τες.»!

Για το δημόσιο χρέος, πράγματι φαίνεται ότι θα έχουν μηδενικό χρέος στο τουρκοκυπριακό κρατίδιο και εμείς 108%. Μήπως πρέπει να ζητήσουμε να τα ενοποιήσουμε και να τα πληρώνουμε από κοινού, αντί να ισχύσει η αρχή ότι ο καθένας πληρώνει τα δικά του; Θα μας σύμφερε. Η ανάπτυξη της τουρκοκυπριακής πολιτείας και πάλι πρέπει να είναι και δική μας επιδίωξη. Θέλουμε μία ενιαία, μεγαλύτερη και ομαλά λειτουργούσα οικονομία. Ένα τελευταίο σημείο να πω, γιατί τελειώνει και ο χρόνος μας. Ποια οικονομία έχει 220 000 πληθυσμό και 300 000 ξένους εργάτες; Δεν ξέρω καμιά, με εξαίρεση το Λουξεμβούργο, που μπαινοβγαίνουν το πρωί και το απόγευμα πολλοί εργαζόμενοι από Γερμανία, Βέλγιο και Γαλλία.

Ολοκληρώνω λέγοντας ότι δεν μπορεί η κατοχή και ο σφετερισμός των περιουσιών μας να θεωρείται ότι έχει οικονομικά πλεονεκτήματα και η απελευθέρωση, η επιστροφή εδαφών και η ανάκτηση περιουσιών να θεωρείται ότι έχει οικονομικά μειονεκτήματα, γιατί θα φτάσουμε στο άτοπο συμπέρασμα να λέμε ότι μας συμφέρει να πάρει ακόμα λίγα η Τουρκία, γιατί περίπου αυτά ακούμε στο δημόσιο διάλογο, όταν ακούω για κόστος της λύσης.

Εμείς είμαστε υπέρ, γιατί μέσα από τη λύση θα επιβιώσει ο ελληνισμός. Είναι η μοναδική οδός να είμαστε πλειοψηφία...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πάλε τρώεις χρόνο από τον κ. Τορναρίτη.

Ο. ΚΟΥΛΛΑ:

...επί του εδάφους και πλειοψηφία στον πληθυσμό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ακόμα ένα λεπτό.

Ο. ΚΟΥΛΛΑ:

Τελειώνω λέγοντας ότι το «τζιένοι ποτζιεί τζιαι εμείς ποδά» θα γίνει «εμείς ποδά τζιαι τζιένοι παντού» τζιαι στο τέλος «τζιένοι παντού τζιαι εμείς πουθενά»!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Πανίκος Λεωνίδου από το Δημοκρατικό Κόμμα.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Τορναρίτη)

Όχι, εσύ είσαι ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Έσαι τζιαι τριάντα λεπτά ο Αβέρωφ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αβέρωφ, άκουσες τι του είπα; Λέει μου «γιατί δεν αφαιρείς από τον Αβέρωφ;». Λέω του «εσύ είσαι ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος».

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Δεν είπα έτσι, είπα ότι άφησε τέσσερα λεπτά!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Χαλάλι σου τζιείνα!

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Όι, για μένα, για την ομάδα.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Να της δώσετε 'πού το δεύτερο ημίχρονο!

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Λοιπόν, ο κ. Λεωνίδου.

Π. ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι βουλευτές,

Αναμφίβολα βρισκόμαστε σε μια κρίσιμη φάση όσον αφορά την πορεία λύσης του εθνικού μας προβλήματος. Παρακολουθούμε με αγωνία τα όσα διαδραματίζονται το τελευταίο χρονικό διάστημα στις συνομιλίες που διεξάγει ο Πρόεδρος Αναστασιάδης με τον Τουρκοκύπριο ηγέτη. Προβληματιζόμαστε πολύ έντονα, διότι για ένα τόσο σοβαρό θέμα, που άπτεται της επιβίωσης του κυπριακού ελληνισμού, δεν τυγχάνουμε πλήρους ενημέρωσης. Προβληματιζόμαστε παράλληλα για τους παραλογισμούς και τις απαιτήσεις της τουρκοκυπριακής και τουρκικής ηγεσίας σε βάρος των Ελληνοκυπρίων.

Κύριε Πρόεδρε, η ένταξη της Κύπρου στην Ευρωπαϊκή Ένωση έχει ενισχύσει καταλυτικά τη διεθνή της θέση και έχει δημιουργήσει τις προοπτικές για μια καλύτερη πορεία του κυπριακού προβλήματος. Η Ευρωπαϊκή Ένωση διέπεται σήμερα από ένα σύνολο θεμελιωδών αρχών και κανόνων που διασφαλίζουν τα ανθρώπινα δικαιώματα. Συνεπώς, και η λύση του Κυπριακού θα πρέπει να είναι εναρμονισμένη και συμβατή με το ευρωπαϊκό κεκτημένο. Ακούμε το τελευταίο διάστημα από τους διαπραγματευτές ότι η λύση θα δημιουργήσει ένα σύγχρονο κράτος ως αποτέλεσμα του ευρωπαϊκού κεκτημένου. Διαπιστώνουμε όμως δυστυχώς ότι από τις μέχρι σήμερα συγκλίσεις που έχουν επιτευχθεί η δική μας πλευρά παραιτήθηκε από δικαιώματα που προστατεύουν όλους τους Ευρωπαίους πολίτες.

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Λίγες ώρες απομένουν πριν από το δεύτερο γύρο συνομιλιών στην Ελβετία, που θα καταδείξει κατά πόσο τελικά η Τουρκία θα προβεί σε εκείνες τις ενέργειες που να επιτρέπουν στη δική μας πλευρά να δει με αισιοδοξία το μέλλον. Το Δημοκρατικό Κόμμα, ως κόμμα του μέτρου, της σύνεσης και της διεκδίκησης των δικαίων και δικαιωμάτων του κυπριακού ελληνισμού, αναμένει από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας σε αυτή την κρίσιμη φάση των διαπραγματεύσεων να λειτουργήσει ως ένας απλός πολίτης και να δει πρώτιστα, με όλα αυτά που συζητά, αν η λύση που επιθυμεί και επιδιώκει είναι τέτοια που να διασφαλίζει τα ανθρώπινα δικαιώματα όλων των Κυπρίων, Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων. Αν διασφαλίζει την ομαλή κοινωνική μας συμβίωση, την ποιότητα ζωής του κάθε πολίτη και αν θα μπορεί ο καθένας από εμάς να κυκλοφορεί, να εργάζεται και να εγκαθίσταται ελεύθερα στην πατρίδα του. Αν ο πολίτης στην καθημερινότητά του θα συνεχίσει να απολαμβάνει όσα το κράτος και η πολιτεία του διασφαλίζουν σήμερα. Αν οι δομές και οι θεσμοί του κράτους θα είναι στη διάθεση του πολίτη και της κοινωνίας, οι οποίοι θα λειτουργούν με αυτονομία και ανεξαρτησία σ' ένα σύστημα δικαίου, χωρίς παρεμβολές από την Τουρκία ή άλλες δυνάμεις. Αν η λύση θα διασφαλίζει την παραμονή και επιβίωση του ίδιου, της οικογένειας, των παιδιών και των εγγονιών του στον τόπο που γεννήθηκε και μεγάλωσε.

Είναι λοιπόν, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, υπερβολικές οι ανησυχίες και απαιτήσεις του Δημοκρατικού Κόμματος, ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, ως αντιπρόσωπος των Ελληνοκυπρίων στις συνομιλίες, θα πρέπει να αποφύγει να αποδεχθεί οτιδήποτε που να καταλύει κάθε έννοια δημοκρατικής αρχής και να παρεκκλίνει από το ευρωπαϊκό κεκτημένο και να μην υποδουλώνει την ελληνική πλειοψηφία του 82% στην τουρκοκυπριακή μειοψηφία του 18% και μέσω αυτής στην Άγκυρα; Είναι υπερβολικό ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας να απαιτήσει και να συμφωνήσει να εφαρμοστεί ως ομπρέλα προστασίας το δίκαιο της Ευρώπης για όλους τους πολίτες, χωρίς περιορισμούς και αποκλίσεις ως πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης;

Είναι φυσικά και εκείνοι που καλούν τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας να αποδεχτεί, έστω και λιγότερα ή κουτσουρεμένα, στοιχειώδη, κοινώς παραδεκτά δικαιώματα, χάριν της επίσπευσης της λύσης. Η απάντησή μας σε όλους αυτούς είναι απλή, γιατί η επιδίωξή μας είναι η πραγματική επανένωση του νησιού μας και η αποφυγή της οριστικής διχοτόμησης μέσω μιας συνταγματικής λύσης, που θα την αναιρούσε τυπικά, όμως θα καθιστούσε την Τουρκία ελεγκτή, εγγυητή και συγκυρίαρχο ολόκληρης της Κύπρου.

Δεν αποτελεί για μας λύση λοιπόν αλλά διάλυση της οντότητας της Κυπριακής Δημοκρατίας, διάλυση αυτών που με αγώνες και θυσίες κατάφερε ο κυπριακός ελληνισμός να πετύχει. Αυτές οι συνθήκες, όπου η επιβίωση και η προοπτική μιας πραγματικής και όχι επίπλαστης και κατ' επίφαση επανένωσης της πατρίδας μας, όπου οι αρχές της δημοκρατίας, της ισότητας, της ελεύθερης άσκησης των πολιτικών και ανθρωπίνων δικαιωμάτων μας θα τελούν υπό περιορισμό και θα υπόκεινται σε προσβολές, δε συνιστούν δίκαιη λύση, δημοκρατική και βιώσιμη. Αυτό που απαιτείται σήμερα είναι η εγρήγορση και η ενεργός κινητοποίηση του κυπριακού ελληνισμού, για να μπορέσει να ορθώσει μέτωπο αντίστασης και να αποτρέψει την επιβολή μιας καταστροφικής και ολέθριας λύσης, που θα θέτει σε κίνδυνο την επιβίωσή μας στα μαρτυρικά αυτά χώματα, αλλά και που θα θέσει συγχρόνως καταλυτικά σε κίνδυνο τη θέση ολόκληρου του ελληνισμού και θα οδηγήσει στην εθνική αυτοκτονία.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Νίκος Νουρής του ΔΗΣΥ.

N. ΝΟΥΡΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ακούστηκαν πολλά όσον αφορά το περιεχόμενο της υπό συζήτηση λύσης και αισθάνομαι την ανάγκη να θυμίσω ότι γεννηθήκαμε, μεγαλώσαμε, γαλουχηθήκαμε με τα ελληνοχριστιανικά ιδεώδη και θέλουμε να συνεχίσουμε να ζούμε σ' αυτό τον τόπο όπως μάθαμε με τις παραδόσεις τα ήθη και τα έθιμα μας. Ανήκουμε στους εκλεγμένους εκφραστές της βούλησης των Ελλήνων πολιτών της Κύπρου που υποστηρίζουν τη μορφή λύσης που συζητείται και καλούμαστε να υπερασπιστούμε την τεράστια προσπάθεια του Προέδρου της Δημοκρατίας για μια βιώσιμη και λειτουργική λύση, αλλά και να απαντήσουμε στην κινδυνολογία που αναπτύσσεται, επεξηγώντας τα τεράστια πλεονεκτήματα ενδεχόμενης θετικής κατάληξης.

Θέλουμε να δώσουμε συνέχεια στην Κυπριακή Δημοκρατία. Θέλουμε να δημιουργήσουμε εκείνες τις συνθήκες, που με απόλυτο σεβασμό στη διαφορετικότητα θα επιτρέψουν στους Έλληνες της Κύπρου να συνεχίσουν να ζουν στη γη των προγόνων τους. Βεβαίως και γεννηθήκαμε Έλληνες και Έλληνες θέλουμε να πεθάνουμε, φίλοι του ΕΛΑΜ, αλλά να θυμίσω ότι γεννηθήκαμε Έλληνες σε μια κατεχόμενη πατρίδα και όραμα και δικός μας στόχος είναι να ζήσουμε και να πεθάνουμε Έλληνες σε μια ελεύθερη και επανενωμένη πατρίδα.

Επιθυμούμε λοιπόν μια λύση που δε θα αφήνει νικητές και ηττημένους, αλλά θα λαμβάνει υπόψη τις ευαισθησίες και τις ανησυχίες και των δύο κοινοτήτων, επιτρέποντας την αξιοποίηση των τεράστιων δυνατοτήτων της χώρας μας. Τούτη την ώρα οι πιθανότητες λύσης φαντάζουν αυξημένες, αλλά πολύ εύκολα οι ελπίδες μπορεί να αποδειχθούν φρούδες, εάν εμπεδωθεί στον κυπριακό ελληνισμό το αίσθημα του φόβου και της ανασφάλειας που εργολαβικά κάποιοι καλλιεργούν, ιδιαίτερα όσον αφορά τις οικονομικές παραμέτρους της λύσης. Ως εκ τούτου, επιβάλλεται να δοθούν, και θα δοθούν, από αυτό εδώ το βήμα απαντήσεις σε πολιτικές τοποθετήσεις, αλλά και δημόσιες αναφορές σε αριθμητικά κυρίως δεδομένα, που άπτονται των οικονομικών παραμέτρων της λύσης, τα οποία όχι μόνο δεν ανταποκρίνονται στην πραγματικότητα, αλλά κυριολεκτικά αγγίζουν τα όρια της κινδυνολογίας, όπως για παράδειγμα οι αναφορές που ακούστηκαν για βοσνιακό κράτος ή και απώλεια της μισής αποκλειστικής οικονομικής ζώνης της Δημοκρατίας.

Πέραν των γνωστών δικών μας προβλημάτων στην οικονομία, οι προερχόμενες από την τουρκοκυπριακή κοινότητα πηγές ανησυχίας, για τις οποίες γίνεται λόγος, εστιάζονται κατά κύριο λόγο σε τρεις άξονες.

Πρώτον, στις διαχρονικές υποχρεώσεις που το ψευδοκράτος δημιούργησε και οι οποίες συμποσούνται σε ένα χρέος €5,8 δις και το οποίο αναμένεται να διαγραφεί από την Τουρκία.

Δεύτερος άξονας οι τρέχουσες ανάγκες της οικονομίας του ψευδοκράτους και του τραπεζικού τομέα. Σίγουρα, η κατάσταση του τραπεζικού τομέα στα κατεχόμενα απέχει από το να είναι ιδανική. Όμως, τα δάνεια των τουρκοκυπριακών τραπεζών, για τα οποία γίνεται πολύς λόγος, ανέρχονται στα €3,3 δις, όταν το αντίστοιχο ποσό στις ελεύθερες περιοχές είναι €54,3 δις, στοιχείο που υποδηλεί ότι η κατάσταση είναι διαχειρίσιμη. Ως εκ τούτου, είναι προφανές ότι, εάν προκύψει κεφαλαιακή ανάγκη των τουρκοκυπριακών τραπεζών σε περίπτωση κρίσης, το μικρό μέρος του ποσού θα μπορεί να καλυφθεί με ίδιους πόρους της τουρκοκυπριακής συνιστώσας πολιτείας. Από την άλλη, είναι προφανές ότι σε ενδεχόμενη ενοποίηση του τραπεζικού τομέα οι τουρκοκυπριακές τράπεζες θα αποτελούν μόλις το 6% του συνόλου του τομέα. Αυτό το μικρό μέγεθος του τουρκοκυπριακού τραπεζικού τομέα επιτρέπει ευκολότερη διαχείρισή του, όπως ευκολότερη είναι και η διαχείριση του ποσοστού των τουρκοκυπριακών μη εξυπηρετούμενων δανείων, που επίσης κυμαίνεται στο 6%.

Επομένως, ο μύθος περί υπέρογκων τραπεζικών χρεών και επιβαρύνσεων και οι εκτοξεύσεις δαπανών, που ακούστηκαν πιο πριν και που τάχατες θα επιβαρύνουν το ομόσπονδο κράτος, αποδεδειγμένα δεν ευσταθούν. Και από τη στιγμή που έχει ήδη συμφωνηθεί ότι κανένας δεν πληρώνει για τα χρέη του άλλου είναι προφανές ότι μέσω διεθνών συμβάσεων το ομόσπονδο κράτος μπορεί να συνάψει τις απαραίτητες διεθνείς συμφωνίες, τις οποίες στη συνέχεια θα αποδώσει στην τουρκοκυπριακή συνιστώσα πολιτεία.

Η τρίτη παράμετρος αφορά την υιοθέτηση του ευρώ και την προσαρμογή των Τουρκοκυπρίων στο ευρωσύστημα, που προϋποθέτει αδειοδότηση και εποπτεία από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα. Αυτό φαίνεται να είναι και το σοβαρότερο από τα προβλήματα που θα κληθούμε να αντιμετωπίσουμε στα θέματα οικονομίας και αυτό γιατί η περίοδος προσαρμογής δεν μπορεί να είναι περίοδος μερικών εβδομάδων, εάν μάλιστα ληφθεί υπόψη η προηγούμενη δική μας εμπειρία. Θα πρέπει να παραχωρηθεί χρόνος για προσαρμογή στο ευρωσύστημα και υιοθέτηση του ευρώ. Οικονομικό κόστος, και μάλιστα καθόλου ευκαταφρόνητο, θα προκύψει βέβαια και για τα θέματα αποζημιώσεων στο περιουσιακό, πλην όμως το συγκεκριμένο κονδύλι, όπως ακούστηκε και από τους συναδέλφους, είναι υπό συζήτηση και εξαρτάται απόλυτα από τα κριτήρια που θα συμφωνηθούν.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Η ενοποίηση της οικονομίας είναι νόμισμα με δύο όψεις. Τα όσα ακούστηκαν από εμένα μέχρι τώρα είναι η μια όψη. Υπάρχουν όμως και οι ευοίωνες προοπτικές, που αποτελούν την άλλη όψη, και τις οποίες επιμελώς όσοι διαφωνούν με τη λύση αποφεύγουν να αναδείξουν. Η λύση θα ενισχύσει την προσέλκυση ξένων επενδύσεων. Ο κατασκευαστικός κλάδος, με την προώθηση των μεγάλων αναπτυξιακών έργων στις περιοχές που θα επιστραφούν, αναμένεται να πάρει ξανά μπροστά. Οι επενδυτές αναμένεται να αυξηθούν σημαντικά. Τα χρήματα από τις αποζημιώσεις του περιουσιακού αναμένεται ότι στο μεγαλύτερο τους μέρος θα επαναεπενδυθούν στην αγορά ακινήτων. Στο λιανικό εμπόριο μεσοπρόθεσμα μεγάλος ωφελημένος θα είναι ο καταναλωτής. Στο χρηματοπιστωτικό τομέα αναμένεται εκτόξευση του κύκλου εργασιών σε νέες περιφερειακές αγορές. Τεράστιες και απόλυτα μετρήσιμες θα είναι και οι προοπτικές ανάπτυξης του τουριστικού προϊόντος, στο οποίο θα προστεθούν οι φυσικές ομορφιές των βόρειων ακτών της πατρίδας μας, αλλά και στο ναυτιλιακό τομέα το άνοιγμα των τουρκικών λιμανιών στα πλοία με κυπριακή σημαία και η άρση των μέχρι σήμερα απαγορεύσεων θα απελευθερώσει τις πραγματικές δυνάμεις της εμπορικής ναυτιλίας. Τέλος, στα θέματα φυσικού αερίου ένας αγωγός που θα περάσει από το Ισραήλ, την Κύπρο και θα καταλήξει μέσω Τουρκίας στην Ευρώπη είναι καλά γνωστό ότι αποτελεί την πιο φτηνή και εύκολη επιλογή για εκμετάλλευση του τεράστιου φυσικού μας πλούτου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Καταληκτικά, αλλά αποδεδειγμένα, θεωρώ ότι αυτό που κάποιοι αποκαλούν κόστος λύσης δεν είναι στην πραγματικότητα κόστος, αλλά επένδυση στο μέλλον της επανενωμένης μας πατρίδας. Εάν μάλιστα συνυπολογίσουμε το κόστος της κατοχής, αλλά και το κόστος της μη λύσης, για το οποίο κανένας δε λείει κουβέντα από τους διαφωνούντες, τότε σίγουρα δεν μπορεί και δεν πρέπει να τίθεται ως δίλημμα η οικονομική πτυχή της λύσης. Αντίθετα, θα πρέπει να επεξηγήσουμε στους πολίτες με σαφήνεια ότι το όποιο βραχυπρόθεσμο κόστος θα αντισταθμιστεί πλήρως από τα μεσοπρόθεσμα οφέλη της λύσης.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να πω για τον υπόλοιπο χρόνο, πριν καλέσω τον επόμενο ομιλητή, ότι για το Δημοκρατικό Κόμμα έμειναν σύνολο για τους επόμενους τρεις ομιλητές του οκτώ λεπτά, για το ΑΚΕΛ τριάντα έξι και μισό, για το Δημοκρατικό Συναγερμό τριάντα οκτώ, πεντέμισι λεπτά για τη Συμμαχία Πολιτών και είκοσι τρία για το ΕΛΑΜ. Και για την ΕΔΕΚ -ξέχασα, συγγνώμη- δεκαέξι.

Έχει το λόγο ο κ. Χρίστος Ορφανίδης, να αξιοποιήσει μέρος των οκτώ λεπτών.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Συνεννοηθείτε.

Ναι, κύριε Παπαδόπουλε.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ένα λεπτό, ο κ. Παπαδόπουλος...

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Από το χρόνο της ΕΔΕΚ δύο λεπτά θα διαθέσουμε στην κ. Θεολόγου.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

(Γελώντας)

Δύο λεπτά; Δεν ξέρω αν γίνονται τούτα τα cross! Αρκέψαν άλλες συμμαχίες!

(Γέλια)

Ο κ. Νικόλας Παπαδόπουλος.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Αν έσει κανένας λίγα λεπτά παραπάνω, εμείς τα χρειαζόμαστε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να κάνω ένα διάλειμμα και να κάνουμε αγοραπωλησία λεπτών!

(Γέλια)

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πάρα πολύ σύντομα. Επειδή αντιλαμβάνομαι ότι ένας ευπαίδευτος συνάδελφος προηγουμένως έκαμε παράπονο γιατί κάποιοι από εμάς απουσιάζαμε από την αίθουσα, δεν ξέρω αν είναι στον κ. Κυπριανού που αναφερόταν η μομφή, ο οποίος ενέγραψε το θέμα...

Π. ΛΕΩΝΙΔΟΥ:

Έν' για σένα, πρόεδρε!

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

...θέλω απλώς να τον ενημερώσω, κύριε Πρόεδρε, ότι εγώ δεν μπορώ να κάθομαι πολλές ώρες λόγω του ιατρικού προβλήματος που έχω στη μέση μου. Πρέπει κάθε λίγο να σηκώνομαι και να περπατώ, αλλά παρακολουθώ και τις συζητήσεις από το γραφείο μου και θα σχολιάσω κάποιες από τις ομιλίες των ευπαίδευτων συναδέλφων στη συνέχεια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Παπαδόπουλε, είναι κατανοητό να λείπουν κάποιοι, μπορεί να προετοιμάζουν ομιλίες και, όταν είναι ολοήμερο, έτσι γίνεται και στους προϋπολογισμούς. Εγώ νομίζω ότι η παρουσία, ανεξάρτητα και από σχόλια σε κάποια μέσα, ήταν εξαιρετική, ο διάλογος πάει καλά, ήρεμα, τηρούμε σχεδόν τα χρονοδιαγράμματά μας, με εξαίρεση το πρόβλημα που έχει τώρα το ΔΗΚΟ, το οποίο παρακαλώ να το λύσει από μόνο του και δεν έχει να παρεκκλίνουμε, έστω και αν αποσυρθεί ένας ομιλητής ή αν μιλήσει λιγότερο. Βρέστε τα.

Ο κ. Λουκαΐδης ήθελε να μιλήσει;

Με συγχωρείτε, κύριε Ορφανίδη.

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Δεν ξέρω πώς έχουν ενημερώσει το συνάδελφο τον κ. Παπαδόπουλο, δεν είναι βουλευτής του ΑΚΕΛ που έθεσε ζήτημα.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Όχι, δεν είπα...

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Αλλά παραπέμψατε στο γενικό γραμματέα του κόμματος, ο οποίος επίσης παρακολουθεί τη συζήτηση. Απουσιάζει από εδώ.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Μα, δεν ξέρω αν είναι για μένα ή για το γενικό γραμματέα του ΑΚΕΛ, είπα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κατανοητό, συνεννοούμαστε, πάνω σε τούτα καταλάβουμε ο ένας τον άλλο.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Όχι, δεν μπορεί ένα κόμμα να δώσει στο άλλο -τούτο είναι καθαρό- και δεν μπορεί να ξεπεράσει το χρόνο του το κόμμα. Και με αυτό να τελειώνουμε και δεν υπάρχει περίπτωση να το αλλοιώσουμε τούτο. Βρέστε τα μεταξύ σας!

Ο κ. Ορφανίδης.

ΧΡ. ΟΡΦΑΝΙΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε, θα είμαι ο πιο σύντομος ομιλητής.

Επειδή σε αρκετά σημεία έχω καλυφτεί και από τους συναδέλφους του Δημοκρατικού Συναγερμού και από το ΑΚΕΛ, δε χρειάζεται να πω και πολλά. Θα πω ότι σίγουρα, όσον αφορά την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και τις τέσσερις ελευθερίες στην Κερύνεια, αν είναι αυτό το ζήτημα, με εκφράζει. Ακούσαμε ότι και η Τουρκία θα ενδώσει μόνο όταν διασφαλίζονται τα συμφέροντά της. Και το καταδικάζουν. Και εγώ το καταδικάζω. Ακούσαμε ότι η Τουρκία δε θα σεβαστεί την υπογραφή της ποτέ, ότι δεν υπάρχει τουρκοκυπριακή κοινότητα, ότι υπάρχει παραπληροφόρηση. Όλα αυτά τα έχουμε ακούσει, γι' αυτό και εγώ, επειδή συμφωνώ και θέλω να δώσω το χρόνο και στους δύο άλλους συναδέλφους μου, να αναφέρω μόνο καταληκτικά κάτι τελευταίο. Σκεφτείτε τι πάτε να κάνετε πολύ καλά. Δεν έχει πίσω. Ο κυπριακός λαός θα το απορρίψει αυτό το οποίο συζητάτε και η ευθύνη θα είναι στους ώμους σας.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ. Μόνο ένα λεπτό. Μένουν επτά λεπτά για το ΔΗΚΟ.

Συνεχίζουμε με τον κ. Ευθύμιο Δίπλαρο του ΔΗΣΥ.

ΕΥ. ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Θα είμαι σύντομος, όσον αφορά, κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θέλεις να δώσεις στον κ. Κουλία, στο ΔΗΚΟ, τρία λεπτά; Έν' η μόνη μεταγραφή χρόνου που εννά δεχτώ.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Γεώργιο Προκοπίου)

ΕΥ. ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Ούτε και για μεταγραφή ο κ. Κουlias δε θα ερχόταν, οπότε δε χρειάζεται...

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ο χρόνος είναι έντεκα λεπτά εδώ.

ΕΥ. ΔΙΠΛΑΡΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε, έχει ακουστεί το πρωί και το θεωρούμε προσβολή του χειρίστου είδους, κάποιοι ανέφεραν πως δεν έχει συγκληθεί το Εθνικό Συμβούλιο κατόπιν προτροπών της τουρκικής πλευράς. Και είμαι, κύριε Πρόεδρε, σε θέση να σας παρουσιάσω και να σας παραδώσω σαράντα τέσσερις συνεδρίες του Εθνικού Συμβουλίου επί διακυβέρνησης Προέδρου Αναστασιάδη, αλλά και συσκέψεις των αρχηγών των κοινοβουλευτικών κομμάτων σε διάστημα τριών ετών. Παραδίδω τα σχετικά έγγραφα στη γραμματεία της Βουλής.

(Στο σημείο αυτό ο κ. Ευθύμιος Δίπλαρος καταθέτει στη γραμματεία τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο Αρχείο της Βουλής.)

Σαράντα τέσσερις ολόκληρες συνεδρίες στα τρία χρόνια. Για αυτούς που λένε ότι δεν ενημερώνονται, παρά το γεγονός ότι μπορούν να διαβάσουν και τα πρακτικά των συνομιλιών! Έτσι, για να λέμε τις πραγματικότητες.

«Δεν έχουμε αξιοποιήσει την Ευρωπαϊκή Ένωση», λέχθηκε από κάποιο άλλο συνάδελφο. Ξεχνούν και το ευρωπαϊκό κεκτημένο που διασφαλίζεται μέσα από τις συνομιλίες, την ενιαία οικονομία, το ενιαίο νόμισμα, την ασπίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τις τράπεζες των κατεχομένων, τις βασικές ελευθερίες διακίνησης, εγκατάστασης, αλλά και εργασίας. Ο Πρόεδρος Αναστασιάδης είναι ο μόνος Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας που έχει αγγίξει το θέμα των εγγυήσεων, αλλά αυτό για κάποιους δεν είναι τίποτα. Το προσπερνάμε, το κάνουμε γαργάρα. Ακούστηκε επίσης από άλλο συνάδελφο πως η Τουρκία διαχρονικά μάς αποκαλύπτει τους σχεδιασμούς της. Το γνωρίζουμε. Πρόταση όμως, αγαπητέ συνάδελφε, δεν ακούσαμε. Δε μας είπατε πώς μπορούν τα συμφέροντα της Τουρκίας να είναι και να συνάδουν προς τα δικά μας συμφέροντα. Αλήθεια, τι εισηγείστε; Θα πρέπει να τοποθετηθείτε επιτέλους και να μας πείτε. Είστε υπέρ των συνομιλιών; Να σταματήσουν ή όχι; Να αυτοπυρποληθούμε στο σύνταγμα ή όχι; Κάποια στιγμή θα πρέπει και αυτό να απαντηθεί, για να γνωρίζει ο κυπριακός λαός τι είναι εκείνο το οποίο λέμε.

Φίλε Πρόεδρε της Βουλής,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Επειδή πολλά έχουν λεχθεί, αλλά και άλλα θα ειπωθούν στη συνέχεια όσον αφορά τη βάση πάνω στην οποία ο Πρόεδρος Αναστασιάδης διαπραγματεύεται την επιδιωκόμενη λύση του Κυπριακού, θα πρέπει απ' αυτό το βήμα της Βουλής να ξεκαθαρίσουμε κάποια πράγματα, ελπίζοντας πως επιτέλους θα γίνουμε κατανοητοί και θα γίνουν και κάποια πράγματα κατανοητά για το τι επιδιώκουμε. Είναι πιστεύω ωφέλιμο να δούμε μέσα από τα έγγραφα και την ομόφωνη απόφαση του Εθνικού Συμβουλίου του 2009 τι υποστηρίξαμε - και ορθά λέμε εμείς- και τι η κοινή διακήρυξη της 11^{ης} Φεβρουαρίου του 2014, που κάποιοι σκόπιμα δαιμονοποιούν.

Άλφα, ως προς τη μορφή της λύσης, το Εθνικό Συμβούλιο στην πρώτη παράγραφο το 2009 επαναβεβαιώνει -διαβάζω από τα πρακτικά- «την εμμονή του σε εξεύρεση μίας ειρηνικής λύσης στη βάση των περί Κύπρου ψηφισμάτων των Ηνωμένων Εθνών και των συμφωνιών υψηλού επιπέδου '77-'79 για διζωνική δικαιοδική ομοσπονδία με πολιτική ισότητα, όπως αυτή καθορίζεται στα σχετικά ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών». Η κοινή διακήρυξη τώρα αναφέρει: «Η λύση θα βασίζεται σε μία δικαιοδική διζωνική ομοσπονδία με πολιτική ισότητα, όπως καθορίζεται στα ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας και τις συμφωνίες υψηλού επιπέδου». Αυτό λέει η κοινή διακήρυξη. Αυτό δηλαδή που έλεγε στην πρώτη παράγραφο η ομόφωνη απόφαση του Εθνικού Συμβουλίου το 2009.

Δεύτερο σημείο. Το Εθνικό Συμβούλιο ορίζει πως η λύση πρέπει να συνάδει προς το διεθνές δίκαιο, τις ευρωπαϊκές αρχές και αξίες, το κοινοτικό δίκαιο, καθώς και προς τις διεθνείς συμβάσεις για τα ανθρώπινα δικαιώματα. Στην κοινή διακήρυξη, στην παράγραφο 1, αναφέρεται ρητά επί λέξει: «Οι ηγέτες επιβεβαίωσαν ότι η λύση θα έχει θετικές συνέπειες σε ολόκληρη την περιοχή πρωτίστως όμως θα είναι επωφελής για τους Τουρκοκυπρίους και τους Ελληνοκυπρίους, με σεβασμό στις δημοκρατικές αρχές, στα ανθρώπινα δικαιώματα, καθώς και στη διακριτή ταυτότητα και ακεραιότητα αμφοτέρων, διασφαλίζοντας το κοινό τους μέλλον σε μια ενωμένη Κύπρο εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης».

Στην παράγραφο 3, αγαπητοί συνάδελφοι, της κοινής διακήρυξης τονίζεται επιπλέον πως η ενωμένη Κύπρος θα συνεχίσει και θα παραμείνει μέλος του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στην παράγραφο 4 επίσης της κοινής διακήρυξης λέει πως «η διζωνική δικαιοδική φύση της ομοσπονδίας και οι αρχές πάνω στις οποίες εδράζεται η Ευρωπαϊκή Ένωση θα διασφαλίζονται και θα γίνονται σεβαστές σε ολόκληρο το νησί». Το Εθνικό Συμβούλιο το Σεπτέμβριο του 2009 αναφέρει πως η ενωμένη Κυπριακή Δημοκρατία πρέπει να έχει μία και μόνη κυριαρχία, διεθνή προσωπικότητα και ιθαγένεια και να είναι μετεξέλιξη της Κυπριακής Δημοκρατίας. Αυτά στην ομόφωνη απόφαση του Εθνικού Συμβουλίου. Στην κοινή

διακήρυξη λέει: «Η ενωμένη Κύπρος ως μέλος των Ηνωμένων Εθνών και της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα έχει μία και μόνη διεθνή νομική προσωπικότητα και μία και μόνη κυριαρχία, η οποία θα καθορίζεται ως η κυριαρχία που απολαμβάνουν όλα τα κράτη μέλη των Ηνωμένων Εθνών υπό το χάρτη του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών και η οποία προέρχεται εξίσου από Ελληνοκυπρίους και Τουρκοκυπρίους».

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Χωρίς να θέλω να καταχραστώ το χρόνο, θα ήθελα να πω τελειώνοντας από το βήμα της Βουλής πως τούτη την ώρα των κρίσιμων συνομιλιών ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας δίνει την πιο κρίσιμη και δύσκολη μάχη για την πατρίδα μας. Χρειάζεται απ' όλους νηφαλιότητα, ενότητα, ψυχραιμία και πάνω απ' όλα στήριξη στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας για τον αγώνα που δίνει για την πατρίδα μας, για την Κύπρο μας.

Εμείς στο Δημοκρατικό Συναγερμό, αλλά εκτιμούμε και ευρύτερα όλος ο κυπριακός ελληνισμός στηρίζουμε τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, γιατί γνωρίζουμε πως η επιτυχία του Προέδρου της Δημοκρατίας θα είναι επιτυχία για την πατρίδα μας. Θέλουμε επιτέλους να δούμε αυτό τον τόπο να απελευθερώνεται και να επανενώνεται. Ναι, γεννηθήκαμε και σίγουρα θα πεθάνουμε Έλληνες, αλλά γεννηθήκαμε υπό ημικατοχή και εμείς θέλουμε να επανενώσουμε αυτό τον τόπο, για να ζήσουν τα παιδιά μας σε μια πατρίδα ειρηνική, σε μια πατρίδα ευρωπαϊκή και πάνω απ' όλα ενωμένη.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Στεφάνου του ΑΚΕΛ.

ΣΤ. ΣΤΕΦΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Μπορούμε να εμπιστευθούμε τον Ερντογάν και την Τουρκία για τη λύση; Όχι, δεν εμπιστευόμαστε τον Ερντογάν ούτε και την Τουρκία, γι' αυτό και θέλουμε η λύση να προνοεί για αποχώρηση των τουρκικών κατοχικών στρατευμάτων, για κατάργηση του αναχρονιστικού συστήματος εγγυήσεων του 1960 και την κατάργηση του μονομερούς δικαιώματος επέμβασης. Δε θέλουμε η Τουρκία με τη λύση να έχει ρόλο και λόγο στην Κύπρο και θέλουμε επίσης να υπάρχουν εγγυήσεις για την εφαρμογή της λύσης που θα συμφωνηθεί. Και μάλιστα αυτό να γίνει μέσα από έγκριση ψηφίσματος κάτω από το κεφάλαιο 7 του Καταστατικού Χάρτη του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών.

Είναι εφικτό να βρούμε λύση με μια τέτοια Τουρκία; Ε, αν δε διαπραγματευθούμε, πώς θα το διαπιστώσουμε; Αν δεν το προσπαθήσουμε, πώς θα τα καταφέρουμε; Χωρίς διαπραγμάτευση λύση δεν μπορεί να υπάρξει και χωρίς λύση το βέβαιο είναι ότι η Τουρκία θα παραμείνει στην Κύπρο, με όλους τους κινδύνους και τα προβλήματα που προκαλούνται. Και είναι τότε που θα υλοποιηθεί ο σχεδιασμός του Νιχάτ Ερίμ για διχοτόμηση και τουρκοποίηση μεγάλου μέρους του εδάφους της Κυπριακής Δημοκρατίας. Επιβάλλεται λοιπόν να συνεχιστούν οι διαπραγματεύσεις με συνέπεια στις αρχές της λύσης και επιδεικνύοντας τον απαραίτητο πραγματισμό. Τον ίδιο πραγματισμό που επέδειξε ο Μακάριος, όταν συμφώνησε τη δίζωνική δικοινοτική ομοσπονδία το 1977, για να γίνει κατορθωτή η άρση των κατοχικών δεδομένων που προκάλεσε η εισβολή της Τουρκίας, για να γίνει κατορθωτή η αποκατάσταση της εδαφικής ακεραιότητας και της ενότητας του κυπριακού κράτους.

Θα ήταν καλό να θυμηθούμε τι συμφώνησε ο Μακάριος τρία χρόνια μετά την εισβολή.

Πρώτον, επιζητούμε μια ανεξάρτητη, αδέσμευτη, δικοινοτική, ομόσπονδη Δημοκρατία. Δεύτερον, το έδαφος υπό τη διοίκηση της κάθε κοινότητας πρέπει να συζητηθεί υπό το φως της οικονομικής βιωσιμότητας ή παραγωγικότητας και της ιδιοκτησίας γης. Τρίτον, θέματα αρχών όπως η ελευθερία διακίνησης, η ελευθερία εγκατάστασης, το δικαίωμα περιουσίας και άλλα εξειδικευμένα ζητήματα είναι ανοικτά για συζήτηση, λαμβάνοντας υπόψη τη θεμελιώδη βάση ενός δικοινοτικού ομοσπονδιακού συστήματος και ορισμένες πρακτικές δυσκολίες οι οποίες μπορεί να προκύψουν για την τουρκοκυπριακή κοινότητα. Τρία χρόνια μετά το '74 μιλούσαμε για πρακτικές δυσκολίες, σαράντα δύο χρόνια μετά το '74 δε δεχόμαστε τίποτε. Τέταρτον, οι εξουσίες και οι αρμοδιότητες της κεντρικής ομοσπονδιακής κυβέρνησης θα είναι τέτοιες, ώστε να διασφαλίζουν την ενότητα της χώρας, λαμβανομένου υπόψη και του δικοινοτικού χαρακτήρα του κράτους. Αυτά από το Μακάριο.

Μιλώντας αν έχουμε εμπιστοσύνη στην Τουρκία ρωτώ: Αλήθεια, πόσο ασφαλείς νιώθουμε με την Τουρκία να βρίσκεται στην Κύπρο; Με χιλιάδες κατοχικού στρατού; Να φέρνει συνεχώς εποίκους και να διεκδικεί κυριαρχικά δικαιώματα της Κυπριακής Δημοκρατίας; Αλήθεια, πόσοι κοιμήθηκαν ήσυχοι το βράδυ της 15^{ης} του περασμένου Ιουλίου, όταν έγινε πραξικόπημα στην Τουρκία και υπήρχε κενό εξουσίας; Κάθε σώφρων και λογικός άνθρωπος μπορεί να αντιληφθεί ότι με την Τουρκία παρούσα παράνομα στην Κύπρο τα δικά της προβλήματα μεταφέρονται αναπόφευκτα και στη χώρα μας.

Προετοιμάζεται μια λύση που πόρρω απέχει από τη διζωνική δικαιοδική ομοσπονδία; Με βάση όση ενημέρωση έχουμε, δεν προκύπτει τέτοιο συμπέρασμα. Δε βιαζόμαστε ασφαλώς να καταλήξουμε σε τελικά συμπεράσματα και να διατυπώσουμε τις τελικές μας θέσεις, γιατί ακόμα δεν έχουμε ένα ολοκληρωμένο σχέδιο λύσης μπροστά μας. Αν και εφόσον τελικά φτάσουμε σε μια συμφωνημένη λύση, θα την αναλύσουμε και θα την κρίνουμε με βάση τις δικές μας θέσεις. Έτσι θεωρούμε εμείς ότι είναι οι υπεύθυνοι πολιτικοί. Υπευθυνότητα έναντι του λαού μας, που δεν μπορεί να νιώθει ασφαλής, ενόσω υπάρχει κατοχή.

Εδώ βεβαίως, από τούτο το βήμα, ακούστηκαν πολλά για το περιεχόμενο της διαπραγματεύσεως, έστω και αν αυτοί που τοποθετήθηκαν με τέτοιο τρόπο την ίδια ώρα δηλώνουν ότι δεν έχουν ενημέρωση. Σχήμα οξύμωρο, αλλά συμβαίνει και συμβαίνει όχι για πρώτη φορά. Όποτε υπάρχουν διαπραγματεύσεις, διάφοροι προφασίζονται διάφορα, απλά για να διαμαρτύρονται και να φωνάζουν, χωρίς όμως να έχουν να προτείνουν κάτι εφικτό. Μόνο συνθήματα κενά περιεχομένου. Εύχχα λόγια αλλά ανέφικτα.

Ταυτόχρονα, λέχθηκαν και πράγματα που απλά δεν ευσταθούν και όπως έχω πει προηγουμένως τα ακούσαμε απ' αυτό το βήμα. Για παράδειγμα, διατυπώθηκε ο ισχυρισμός ότι οι Ελληνοκύπριοι δε θα πάρουν πίσω τις περιουσίες τους με τη λύση. Καλά, πώς μπορεί να διατυπώνονται συμπεράσματα, όταν το θέμα των περιουσιών είναι ακόμα υπό συζήτηση και υπάρχουν διαφωνίες και εκκρεμότητες μεταξύ των δύο πλευρών; Κάποιοι φαίνεται έχουν αποφασίσει ότι δε θα πάρουμε τις περιουσίες μας.

Δεύτερον, διατυπώθηκε ο ισχυρισμός ότι η τουρκοκυπριακή κοινότητα θα έχει βέτο σε όλα τα ζητήματα. Την ίδια ώρα αυτός ο ισχυρισμός συνοδεύτηκε από έναν άλλο ισχυρισμό, ότι οι αρμοδιότητες του κεντρικού κράτους είναι περιορισμένες και λίγες. Εάν ισχύει ο ισχυρισμός περί βέτο σε όλα -που δεν ισχύει- τότε θα ισχύει στα λίγα και περιορισμένα που θα αποφασίζει το ομοσπονδιακό κράτος, που επίσης δεν ισχύει.

Τρίτον, λέχθηκε και το αμίμητο ότι η τουρκοκυπριακή πολιτεία θα έχει άπειρες αρμοδιότητες. Αν είναι έτσι -που δεν είναι έτσι- τότε και η ελληνοκυπριακή πολιτεία θα έχει άπειρες αρμοδιότητες, που επίσης δεν είναι έτσι. Αυτό που ισχύει είναι ότι έχει συμφωνηθεί ένας μεγάλος αριθμός ομοσπονδιακών αρμοδιοτήτων, σημαντικός και από ποσοτικής άποψης, αλλά και από ποιοτικής άποψης. Ευτυχώς που ο κ. Αναστασιάδης δεν επέμεινε στη θέση του για χαλαρή ομοσπονδία και η ομοσπονδία θα πρέπει να διαθέτει και θα διαθέτει ισχυρό κεντρικό κράτος.

Τέταρτον, διατυπώθηκε ο ισχυρισμός ότι η Τουρκία θα πάρει μέρος στις ΑΟΖ της Κύπρου διαμέσου της τουρκοκυπριακής συνιστώσας πολιτείας. Η υφαλοκρηπίδα, οι ΑΟΖ, τα εσωτερικά ύδατα, ο φυσικός πλούτος θα είναι ομοσπονδιακή αρμοδιότητα, όπως συμφωνήθηκε επί Χριστόφια-Ταλάτ. Σ' αυτό θα πρέπει να επιμείνουμε και έχοντας αυτή τη συμφωνία στο χέρι η Τουρκία δε θα μπορεί να πάρει τίποτα.

Διατυπώθηκε ο ισχυρισμός ότι δε θα εφαρμόζονται τα ανθρώπινα δικαιώματα και ελευθερίες, γιατί δε χωρούν στη λογική και στο πλαίσιο της διζωνικής δικαιοδικής ομοσπονδίας. Χριστόφιας και Ταλάτ συμφώνησαν το εξής το 2009 και υπάρχει καταγεγραμμένο στο έγγραφο Ντάουνερ, στη σελίδα 69. Διαβάζω: «Όλοι οι Κύπριοι πολίτες θα έχουν δικαίωμα να κατοικούν, να εργάζονται, να διεξάγουν εμπόριο, να ασκούν επάγγελμα, να εγκαθιδρύουν και να λειτουργούν επιχειρήσεις ή να ασκούν οποιαδήποτε οικονομική δραστηριότητα οπουδήποτε στο νησί χωρίς κανέναν απολύτως περιορισμό». Αυτά περί διζωνικής δικαιοδικής ομοσπονδίας.

Διατυπώθηκε ο ισχυρισμός ότι παντού θα υπάρχει αριθμητική ισότητα και έτσι ανατρέπεται η λογική της πολιτικής ισότητας. Δεν είναι έτσι η πραγματικότητα και αυτός ο ισχυρισμός είναι ψέμα. Από τους εβδομήντα και πλέον θεσμούς, υπάρχει αριθμητική ισότητα σε περίπου δέκα, που έτσι και αλλιώς προβλέπεται και στο κυπριακό σύνταγμα του 1960. Και επειδή μιλούμε για πολιτική ισότητα, θα ήθελα να σας διαβάσω τι λένε τα ψηφίσματα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών για την πολιτική ισότητα: «Η σχέση μεταξύ των δύο κοινοτήτων θα είναι σχέση πολιτικής ισότητας. Ενώ πολιτική ισότητα δε σημαίνει ίση αριθμητική συμμετοχή σε όλους τους κυβερνητικούς κλάδους και στη διοίκηση» -άρα, σε ορισμένους σημαίνει- «αυτή θα αντανάκλαται στο γεγονός ότι η έγκριση και τροποποίηση του ομοσπονδιακού συντάγματος θα απαιτεί την έγκριση και των δύο κοινοτήτων στην αποτελεσματική συμμετοχή των δύο κοινοτήτων σε όλα τα όργανα και αποφάσεις της ομοσπονδιακής κυβέρνησης, στην κατοχύρωση ότι η ομοσπονδιακή κυβέρνηση δε θα έχει εξουσία να υιοθετήσει οποιαδήποτε μέτρα εναντίον των συμφερόντων μιας κοινότητας και στην ισότητα και στις ταυτόσημες εξουσίες και λειτουργίες των δύο ομοσπονδών πολιτειών». Αυτά περί πολιτικής ισότητας.

Ορισμένοι τώρα θυμήθηκαν το τέσσερα προς ένα για τις πολιτογραφήσεις λέγοντας ότι η τουρκοκυπριακή πλευρά σήμερα δεν το δέχεται. Να θυμίσω ότι η σύγκλιση για το τέσσερα προς ένα, που επιτεύχθηκε μεταξύ του Χριστόφια και του Ταλάτ, δεν περιοριζόταν στην πολιτογράφηση Ελλήνων και Τούρκων, αλλά εκτεινόταν και στο θέμα της εγκατάστασης. Τότε δυστυχώς αυτή η σύγκλιση είχε λειοδορηθεί και απορριφθεί συλλήβδην από όλα τα κόμματα πλην του ΑΚΕΛ. Ύστερα ευτυχώς έγινε αντιληπτό από το σημερινό Πρόεδρο πόσο σημαντική ήταν η σύγκλιση και ορθά ζήτησε την επαναβεβαίωσή της. Σ' αυτή τη σύγκλιση θα πρέπει να επιμείνουμε. Θα πρέπει να επιμείνουμε το θέμα της πολιτογράφησης να είναι ομοσπονδιακή αρμοδιότητα και την ίδια ώρα θα πρέπει να επιμείνουμε στη διαμόρφωση συγκεκριμένης διαδικασίας για την αποχώρηση όλων όσοι δε θα μπορούν να παραμείνουν νόμιμα στην Κύπρο.

Για την παραμονή εποίκων. Οι έποικοι πρέπει να φύγουν και αυτό πρέπει να προνοεί η λύση. Ως ελληνοκυπριακή πλευρά εδώ και πολλά χρόνια έχουμε αποδεχθεί τη θέση ότι ένας αριθμός εποίκων -στη βάση ανθρωπιστικών κριτηρίων- θα παραμείνουν ως πολίτες της ενωμένης Κυπριακής Δημοκρατίας. Πολλή συζήτηση και αντίδραση υπήρξε, γιατί ο Χριστόφιας πρότεινε την οροφή των πενήντα χιλιάδων εποίκων. Αυτοί που διαμαρτύρονταν βέβαια δεν είχαν τίποτε να πουν, όταν η ελληνοκυπριακή πλευρά, στις 30 Μαρτίου 2004, είχε προτείνει την παραμονή τριάντα χιλιάδων Τούρκων πολιτών, συν δεκαπέντε χιλιάδες από μικτούς γάμους, συν πέντε τοις εκατόν για μόνιμη εγκατάσταση. Τριάντα χιλιάδες και δεκαπέντε χιλιάδες σαράντα πέντε χιλιάδες και πέντε τοις εκατόν, όσα θέλετε βάλτε, πάντως έν' πάνω 'πού πενήντα χιλιάδες! Επί Τάσσου όσοι διαμαρτύρονταν επί Χριστόφια δεν έλεγαν τίποτε. Επί Χριστόφια φώναζαν για όλα. Τώρα θέλουν καθαρές λύσεις και ας έχουν περάσει σαράντα δύο χρόνια από το 1974 και η Τουρκία μέρα με την μέρα παγιώνει τη διχοτόμηση.

Για την εκ περιτροπής προεδρία με διασταυρούμενη και σταθμισμένη ψήφο. Για αυτή τη λύση είμαστε υπέρ. Για την εκ περιτροπής προεδρία με διασταυρούμενη και σταθμισμένη ψήφο, που κάποιοι ξεχνούν να την αναφέρουν, μένουν μόνο στην εκ περιτροπής προεδρία. Και είναι καθαρό, είναι καταγραμμένο στο έγγραφο Ντάουνερ ότι και ο Χριστόφιας απέρριψε τη λογική του Έρογλου, μόνο εκ περιτροπής προεδρία, λέγοντας μάλιστα -και είναι καταγραμμένο- ότι, εάν επιμένει σ' αυτή τη θέση η τουρκοκυπριακή πλευρά, εμείς πάμε πίσω στον Ελληνοκύπριο Πρόεδρο και Τουρκοκύπριο Αντιπρόεδρο χωρίς να έχουμε και ζημιά. Είναι δαιμονικό το σύστημα της εκ περιτροπής προεδρίας με διασταυρούμενη και σταθμισμένη ψήφο ή κάποιοι το δαιμονοποιούν; Αν θα αφήσουμε τον Έρογλου να μιλήσει για τη διασταυρούμενη ψήφο, όπως διατύπωσε την άποψή του σε επιστολή που απέστειλε στον Έρντογάν, για να καταγγείλει τον Ταλάτ ότι παραδόθηκε με τη διασταυρούμενη ψήφο στους Ελληνοκυπρίους και στο Χριστόφια. Γράφει μεταξύ άλλων ο Έρογλου: «Το σημαντικό είναι ότι με τη διασταυρούμενη ψήφο εμφανίζεται ο κίνδυνος για άρση της πραγματικότητας ότι στην Κύπρο υπάρχουν δύο λαοί και με αυτό τον τρόπο ενισχύεται η πιθανότητα διάβρωσης της τουρκοκυπριακής ταυτότητας σε βάθος χρόνου». Κάποιοι βέβαια συμφωνούν με τον κ. Έρογλου από την ανάποδη. Θα εξαφανιστούν οι Ελληνοκύπριοι.

Η εκ περιτροπής προεδρία με διασταυρούμενη και σταθμισμένη ψήφο υπερβαίνει ένα από τα πιο σημαντικά χωριστικά στοιχεία του συντάγματος του '60 που λέει ότι οι Ελληνοκύπριοι θα ψηφίζουν για τους Ελληνοκυπρίους και οι Τουρκοκύπριοι για τους Τουρκοκυπρίους. Και πλέον οι Ελληνοκύπριοι θα μπορούν να ψηφίσουν για τον Τουρκοκύπριο Αντιπρόεδρο και ανάποδα. Οι Τουρκοκύπριοι θα μπορούν να ψηφίσουν για τον Ελληνοκύπριο Πρόεδρο. Είναι μία πρόνοια που θα υπερβεί τους διαχωρισμούς, θα δημιουργήσει δυναμική συνυπευθυνότητας για τον κοινό μας τόπο. Οι Τουρκοκύπριοι θα αναζητούν Ελληνοκύπριο που θα γνοιάζεται και γι' αυτούς και δε θα είναι απέναντί τους. Το ίδιο και οι Ελληνοκύπριοι, θα αναζητούν Τουρκοκύπριο που θα γνοιάζεται και γι' αυτούς και δε θα είναι απέναντί τους. Όσοι δεν μπορούν να δουν αυτή τη συνεκτική, τη συνενωτική πρόνοια αυτής της πρότασης, της σύγκλισης μεταξύ Δημήτρη Χριστόφια και Ταλάτ, νομίζω ότι τελικά δε θέλουν να δουν κάποιες πραγματικότητες και απλώς προφασίζονται διάφορα, έτσι ώστε να πάμε σε κάποιες λύσεις που είναι ωραίες και ιδανικές, πλην όμως δεν μπορούν να εφαρμοστούν.

Κλείνοντας θέλω να τονίσω το εξής: Το ΑΚΕΛ ποτέ δεν ήταν και δεν είναι υπέρ μιας όποιας λύσης. Για το ΑΚΕΛ η λύση του Κυπριακού έχει προδιαγραφές, έχει όρια και πλαίσια. Και πρώτα απ' όλα, η λύση του Κυπριακού για το ΑΚΕΛ σημαίνει τερματισμό της κατοχής και άρση της de facto διχοτόμησης. Σημαίνει επανένωση του τόπου και του λαού στα πλαίσια μιας διζωνικής δικοινοτικής ομοσπονδίας. Σημαίνει την επανένωση του κράτους, σημαίνει ένα κράτος με μια κυριαρχία, μια ιθαγένεια, μια διεθνή προσωπικότητα, στο οποίο κράτος θα εφαρμόζονται τα ανθρώπινα δικαιώματα και οι βασικές ελευθερίες ολόκληρου του λαού.

Γι' αυτή τη λύση το ΑΚΕΛ θα συνεχίσει να αγωνίζεται, γι' αυτή τη λύση θα συνεχίσουμε να προσπαθούμε, γιατί δεν μπορούμε να δεχθούμε τη λογική ότι έτσι όπως είμαστε σήμερα μπορούμε να διασφαλίσουμε το παρόν και το μέλλον του λαού μας. Στο τέλος θα καταλήξουμε με ένα τουρκοποιημένο κομμάτι στο βορρά και ένα μικτό κράτος στο νότο. Και εμείς θέλουμε κάτι πολύ καλύτερο και κάτι που να δίνει προοπτική σε τούτο τον τόπο και σε τούτο το λαό, μια λύση που να τερματίζει την κατοχή και να επανενώνει την Κύπρο και το λαό μας.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Ζαχαρίου του ΔΗΣΥ παρακαλώ να πάρει το βήμα.

Z. ZACHARIOY:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Οι στιγμές που διερχόμαστε είναι ιστορικές. Πραγματικά είναι από το πρωί που σκέφτομαι πώς πρέπει να τοποθετηθώ. Από το πρωί ακούω ομιλίες για ανησυχίες για τη λύση -που και εγώ πρωτίστως μπορεί να τις έχω- δεν έχω ακούσει καμία ανησυχία για τη μη λύση. Θυμούμαι τη διακαναλική του Προέδρου της

Δημοκρατίας με μια σοφή φράση, «μια κακή λύση είναι το ίδιο κακή όσο και η μη λύση». Και το ζητούμενο είναι να βρούμε μια καλή λύση. Για μια καλή λύση σήμερα η Κυπριακή Δημοκρατία και ο Πρόεδρος Αναστασιάδης αγωνίζεται. Για μια λύση που να προσφέρει σταθερότητα, ειρήνη και ευημερία στο λαό μας.

Η ελληνική ψυχή μου επαναστατεί, κινούμενη πολλές φορές από το συναίσθημα. Δεν ξεχνώ την αδικία της εισβολής. Δεν ξεχνούμε τους νεκρούς και τους αγνοούμενους μας. Από την άλλη όμως, μαζί με το συναίσθημα πρέπει να προσθέσουμε και τη λογική. Τη λογική που λέει ότι ο ελληνισμός σε τούτη τη γη πρέπει να επιβιώσει και για να επιβιώσει, δε θα επιβιώσει σίγουρα με τη μη λύση. Θα επιβιώσει με μια σωστή λύση. Μια λύση η οποία δε θα κάμει τον Ελληνοκύπριο απλώς τουρίστα στην κατεχόμενη γη μας. Μια λύση που θα κάμει τον Ελληνοκύπριο πολίτη όλης της Κύπρου, που να μπορεί να πάει και στον Απόστολο Αντρέα και στις εκκλησίες της Κερύνειας και της Μόρφου.

Η δέσμευση του Προέδρου της Δημοκρατίας ήταν ξεκάθαρη. Τις δυσκολίες τις γνωρίζουμε. Το ποιος είναι ο γείτονάς μας πάλι το γνωρίζουμε και δεν έχουμε τη δυνατότητα να τον αλλάξουμε. Η θέση είναι ξεκάθαρη και εμάς, ως Δημοκρατικού Συναγερμού, αλλά και της κυβέρνησης και του διαπραγματευτή μας, του Νίκου Αναστασιάδη. Αγωνιζόμαστε για μια λύση που να δίνει προοπτική, να υπάρχουν τα ανθρώπινα δικαιώματα για όλους τους πολίτες, να υπάρχει ο αλληλοσεβασμός μεταξύ των πολιτών, να γευόμαστε τα καλά της Ευρώπης, Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι, να τον σέβομαι που είναι Τούρκος και μουσουλμάνος και να με σέβεται που είμαι Έλληνας και χριστιανός, να δημιουργήσουμε μια πατρίδα της ευημερίας για τις νέες γενιές, για τις επόμενες γενιές. Δε θα επιθυμούσα ποτέ και δε θα ανεχόμουν ποτέ να μου πει κάποιος ότι πρέπει να ξεχάσω ότι είμαι Έλληνας, να ξεχάσουν οι Τούρκοι ότι είναι Τούρκοι και να βάλουμε απλώς μια ομπρέλα ότι είμαστε Κύπριοι. Θέλω μια λύση που να είμαι περήφανος γιατί είμαι Έλληνας, ο Τούρκος να είναι περήφανος γιατί είναι Τούρκος και οι δύο μαζί να είμαστε περήφανοι γιατί είμαστε Κύπριοι, σε ένα κράτος που ευημερεί, που κυριαρχούν τα ανθρώπινα δικαιώματα, που είναι παράδειγμα συμβίωσης για τον υπόλοιπο κόσμο.

Ακούω πολλές φορές -και πραγματικά στεναχωριέμαι- εκρήξεις φανατισμού, εκρήξεις χαρακτηρισμών ανθρώπων ότι κάποιος είναι περισσότερο πατριώτης, κάποιος είναι λιγότερο πατριώτης. Δεν μπορώ να δεχτώ για παράδειγμα ότι το ΚΚΕ ή και κάποιος στην Κύπρο που έχουν αντίθετη άποψη από τη δική μου είναι περισσότερο πατριώτης από εμάς. Δεν μπορώ να δεχτώ ότι υπάρχει Κύπριος που στο μυαλό του δε θέλει το καλό του τόπου. Διαφορετικές απόψεις μπορεί να υπάρχουν. Μπορεί να τις κουβεντιάσουμε και η τέχνη μας ως πολιτικών είναι να μη φανατίσουμε τον κόσμο. Να μη γίνει ξανά αυτό που έγινε το 2004. Να του δώσουμε την ευχέρεια, μέσα από διάλογο, νηφαλιότητα, χρησιμοποιώντας και το συναίσθημα και τη λογική ταυτόχρονα, να μπορέσει να καταλήξει. Να ξέρει τι κάμνει την ώρα που πάει στην κάλπη, να μην το κάμνει απλώς και μόνο γιατί τον φοβίσαμε. Ο κίνδυνος αυτός υπάρχει. Είναι κάποιες στιγμές ιστορικές που όσοι ασχολούμαστε με την πολιτική πρέπει να είμαστε πάρα - πάρα πολύ προσεκτικοί. Είναι αυτές οι στιγμές που περνάμε σήμερα.

Είναι γι' αυτό που στηρίζουμε τον Πρόεδρο Αναστασιάδη στην προσπάθειά του, γιατί ξέρουμε τις δεσμεύσεις του, ξέρουμε το τι προσπαθεί να επιτύχει. Είμαστε σίγουροι ότι εκεί που δε θα κατορθώνει να βρει μια συμφωνημένη λύση θα έχει τα κότσια να την απορρίψει και να μην τη φορτώσει στους ώμους του κυπριακού λαού, όπως ξανάγινε το 2004.

Είμαστε εδώ και προβληματιζόμαστε για το μέλλον του ελληνισμού σε τούτη τη γη. Είμαστε εδώ όμως, για να συμβιώσουμε και με τους Τουρκοκύπριους. Μπορούμε στη σύγχρονη εποχή του αλληλοσεβασμού, του σεβασμού της διαφορετικότητας, της κουλτούρας, της θρησκείας να δώσουμε το παράδειγμα παντού ότι αυτοί οι άνθρωποι που γεννήθηκαν σε αυτό το νησί, παρ' όλες τις διαμάχες που είχαν μεταξύ τους, παρ' όλο το αίμα που έρεε άφθονο από τις συγκρούσεις, βρήκαν επιτέλους το δρόμο τους και φτιάχνουν μια πατρίδα της ευημερίας με σταθερότητα για τις επόμενες γενιές. Σ' αυτή την προσπάθεια εμπιστευόμαστε το Νίκο Αναστασιάδη και τον στηρίζουμε και είμαστε δίπλα του.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Από το ΔΗΚΟ η κ. Χριστιάνα Ερωτοκρίτου.

ΧΡ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Η σημερινή συζήτηση γίνεται μόλις σαράντα οκτώ ώρες πριν από τη μετάβαση του Προέδρου της Δημοκρατίας στο Μοντ Πελεράν για δεύτερη φορά. Μία δεύτερη συνάντηση που μπορεί να καθορίσει την ουσία αυτών που θα ακολουθήσουν, αλλά και την τύχη των επόμενων γενιών. Αυτή η συζήτηση γίνεται σήμερα στο κοινοβούλιο μία μέρα μετά την επίσκεψη του Προέδρου της Δημοκρατίας στην Αθήνα και τις ξεκάθαρες τοποθετήσεις της ελληνικής κυβέρνησης, ιδιαίτερα στα θέματα των τουρκικών στρατευμάτων και των εγγυήσεων. Είναι παράδοξο ότι σήμερα δεν άκουσα, ιδιαίτερα από το κυβερνών κόμμα, κάποια αναφορά γι' αυτές τις ξεκάθαρες τοποθετήσεις της Ελλάδας.

Καλούμε τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας στην επικείμενη συνάντηση και διαπραγμάτευση στο Μοντ Πελεράν να παραμείνει αμετακίνητος, σταθερός και ανυποχώρητος σε μία θέση που όλοι συμφωνούμε, ότι η διεθνής πτυχή του Κυπριακού μπορεί να συζητηθεί μόνο σε διεθνή διάσκεψη, στην οποία μπορούν να λάβουν μέρος μόνο υποκείμενα του διεθνούς δικαίου, δηλαδή κράτη διεθνώς αναγνωρισμένα και άρα η Κυπριακή Δημοκρατία.

Εάν υπάρχει οποιοσδήποτε από εμάς που είναι διατεθειμένος να κάμει έκπτωση από αυτή την ομόφωνη θέση αρχής, τότε πρέπει να είναι ειλικρινής και με τον κόσμο για επιπτώσεις, ότι έκπτωση από αυτή τη θέση αρχής θα σημαίνει πλήρης δικαίωση της διαχρονικής στάσης, αλλά και του στόχου της Τουρκίας και ότι η Κυπριακή Δημοκρατία είναι εκλιπούσα και εμείς δεχόμαστε ακόμα και πριν τη λύση του Κυπριακού ότι η Κυπριακή Δημοκρατία είναι απύσχα.

Ήδη πολλοί από την πλευρά της Τουρκίας, ίσως και από την ελληνοκυπριακή πλευρά, αναφέρονται σε διάσκεψη τύπου "Μπούργκενστοκ". Εκ του πονηρού βεβαίως, για να μας παρασύρουν σε βεβιασμένες ενέργειες, οι οποίες θα ακυρώνουν τη δεδηλωμένη μας θέση για διεθνή διάσκεψη και όχι διαδικασία διαπραγμάτευσης, όπως ήταν το Μπούργκενστοκ. Και μάλιστα, με ένα χρονοδιάγραμμα που εδώ και μήνες η Τουρκία διακηρύττει ότι κλείνει στο τέλος του 2016.

Το χρονοδιάγραμμα που η Τουρκία επέβαλε και το οποίο είτε ηθελημένα είτε άθελά μας το ακολουθούμε έχει σαφείς εξηγήσεις, οι οποίες δυστυχώς είναι εις βάρος της ποιότητας της λύσης του Κυπριακού. Το γρήγορο κλείσιμο του Κυπριακού αυτή τη χρονική περίοδο βρίσκει τον Οργανισμό Ηνωμένων Εθνών και τις ΗΠΑ σε μεταβατικές περιόδους λόγω αλλαγής ηγεσίας. Την ίδια στιγμή όμως επιτρέπει στον κ. Ερντογάν να παρουσιάσει μία μεγάλη νίκη στο εσωτερικό της Τουρκίας, βοηθώντας τον έτσι να πετύχει το στόχο της έγκρισης δημοψηφίσματος για αλλαγή του συντάγματος, που θα τον καταστήσει πανίσχυρο Πρόεδρο της Τουρκίας περί τα μέσα του 2017. Ταυτόχρονα, τον βοηθά στο να αναβιώσει τη φθίνουσα ευρωπαϊκή πορεία της χώρας του εις βάρος βεβαίως της ποιότητας της λύσης του Κυπριακού.

Εμείς βιαζόμαστε περισσότερο από τον κ. Ερντογάν. Οπότε, εάν η στάση του διέπεται από ειλικρίνεια, ας συμφωνήσει εδώ και τώρα στα θέματα της εξωτερικής πτυχής του Κυπριακού, τα οποία είναι τα μόνα που μπορούν να απασχολήσουν τη διεθνή διάσκεψη, δηλαδή αυτά της ασφάλειας και των εγγυήσεων, και, αν είναι ειλικρινής, ας αποδεχθεί την ασφάλεια που η Ευρωπαϊκή Ένωση παρέχει στα κράτη - μέλη της, στην οποία ο ίδιος διακηρύττει ότι θέλει να ενταχθεί.

Ακριβώς σε αυτό το σημείο, της διεθνούς πτυχής του Κυπριακού, θα θέλαμε να χαιρετίσουμε ως Δημοκρατικό Κόμμα τη στάση της ελληνικής κυβέρνησης, η οποία είναι στάση αρχών, όχι μόνο πλήρως ευθυγραμμισμένη με το διεθνές δίκαιο, αλλά και μία στάση πολιτικά ρεαλιστική. Η στάση της ελληνικής κυβέρνησης αντικατοπτρίζει και περιγράφει την κυπριακή πραγματικότητα σήμερα, με την Κυπριακή Δημοκρατία πλήρες μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με όλες τις υποχρεώσεις, αλλά και τα δικαιώματα που της προσφέρει αυτή της η ιδιότητα. Η αποδοχή οποιασδήποτε μορφής εγγυήσεων ή "επικαιροποιημένων εγγυήσεων", όπως θέλει να τις αποκαλεί η Τουρκία και η τουρκοκυπριακή πλευρά, όχι μόνο ακυρώνει στην ουσία την ευρωπαϊκή ιδιότητα της Κύπρου, καθιστώντας την τη μοναδική χώρα της Ευρωπαϊκής Ένωσης με ξένες εγγυήσεις, αλλά την καθιστά μια χώρα υπό κηδεμονία, υπό επιτήρηση, υπό έμμεσο έλεγχο, αλλά και επικυριαρχία της Τουρκίας.

Χαιρετίζουμε επίσης τη στάση της ελληνικής κυβέρνησης όσον αφορά την πλήρη αποχώρηση των τουρκικών στρατευμάτων. "Πλήρης" σημαίνει ολοκληρωτική και απόλυτη, χωρίς μεταβατικές περιόδους, προϋποθέσεις και κριτήρια. Η ειρήνη δεν υποβασιμάζεται από τουρκικά στρατεύματα και η ασφάλεια δεν έχει το χρώμα της τουρκικής σημαίας. Η πλήρης αποχώρηση δε σημαίνει μικρότερος αριθμός Τούρκων στρατιωτών ούτε μικρότερος αριθμός στρατοπέδων. Το θέμα δεν είναι ούτε ποσοτικό ούτε χρονικό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κυρία Ερωτοκρίτου, καλύψατε πέντε λεπτά. Δεν ξέρω πόσο θέλετε να μιλήσετε.

ΧΡ. ΕΡΩΤΟΚΡΙΤΟΥ:

Τριάντα δευτερόλεπτα, κύριε Πρόεδρε, και τελειώνω.

Εάν το 1991, αγαπητοί συνάδελφοι, η Σοβιετική Ένωση χρειάστηκε λίγους μήνες, για να αποσύρει εβδομήντα πέντε χιλιάδες Ρώσους στρατιώτες από την Ουγγαρία και να τους επιστρέψει πίσω στη χώρα τους, που ήταν χιλιάδες μίλια μακριά, τότε χρειάζονται λίγες εβδομάδες, για να αποσύρει η Τουρκία σαράντα χιλιάδες Τούρκους στρατιώτες, για να ταξιδέψουν εξήντα χιλιόμετρα και να επιστρέψουν στην Τουρκία.

Κύριε Πρόεδρε,

Αγαπητοί συνάδελφοι,

Τελευταίως κάποιοι αρέσκονται να χρησιμοποιούν τον όρο "non starter". Τότε ας καταστήσουν σαφές ότι εγγυήσεις και τουρκικά στρατεύματα είναι non starter για την ελληνοκυπριακή πλευρά.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Παπαγιάννης από το ΕΛΑΜ.

Λ. ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ:

Επί τη ευκαιρία που μου δίνεται, θέλω να πω ότι σαν σήμερα έλαβαν χώρα δύο πολύ σημαντικά γεγονότα που αφορούν με τον ένα ή τον άλλο τρόπο το σήμερα. Το 1825 οι επαναστατημένοι Έλληνες νίκησαν τους Τούρκους στο Δίστομο Βοιωτίας. Εκατόν ογδόντα χρόνια μετά, το 2002 συγκεκριμένα, ο Κώστας Σημίτης υποδέχτηκε το νικητή των τουρκικών εκλογών, που δεν ήταν άλλος από τον Ερντογάν. Οι δηλώσεις του Ερντογάν ήταν κατά παράδοξο τρόπο αντίθετες με τις σημερινές. Οι δηλώσεις του συγκεκριμένα έλεγαν ότι ονειρεύεται τις μέρες που δε θα υπάρχουν διαφορές μεταξύ Ελλάδας και Τουρκίας.

Δύο χρόνια μετά και ενώ το 2004 ήρθε το δημοψήφισμα για το Σχέδιο Ανάν, ο νυν Πρόεδρος μαζί με την παράταξή του χρησιμοποιούσαν ακριβώς τα ίδια επιχειρήματα με σήμερα. Ενδεικτικά, θα αναφέρω κάποια εξ αυτών: «αν δεν ψηφίσουμε, θα έρθει η μικρασιατική καταστροφή», «αν δεν ψηφίσουμε, η Τουρκία θα καταλάβει την Κύπρο μέσω του εποικισμού και των περιβόητων τετελεσμένων». Εδώ και δώδεκα χρόνια οι ίδιοι που σήμερα ευαγγελίζονται αυτή τη βάση ως τη μόνη εφικτή δεν έχουν καταφέρει να έρθουν σε συμφωνία, παρ' όλες τις υποχωρήσεις. Ο λόγος είναι πολύ απλός. Όσες υποχωρήσεις και αν κάνουμε, η Τουρκία θα συνεχίσει να είναι αδιάλλακτη και θα συνεχίσει να έχει την ίδια αδιάλλακτη στάση, όπως είχε πάντα.

Αντιληφθείτε επιτέλους ότι σε καμία χώρα δεν εφαρμόστηκε παρόμοια λύση όπως αυτή που συζητούμε. Σε καμία χώρα του κόσμου δεν επιβίωσε καμία λύση ομοσπονδίας, όπου να υπάρχουν εθνοτικές, θρησκευτικές και γλωσσικές διαφορές. Τα παραδείγματα της Γιουγκοσλαβίας, της Τσεχοσλοβακίας, της Αρμενίας, της Βοσνίας, αλλά και του Βελγίου, όπως και αρκετών άλλων χωρών είναι τρανταχτά. Ένα ανησυχητικό στοιχείο είναι η εμμονή κάποιων να συνεχίζουν να πιστεύουν ότι ξαφνικά έχουμε ξεπεράσει την ιστορία και ότι μια τόσο ρατσιστική λύση θα μπορέσει ποτέ να είναι εφικτή.

Αν εκχωρήσουμε τώρα οτιδήποτε με την υπογραφή μας, τότε νομιμοποιούμε όσα για σαράντα δύο χρόνια παρουσιάζουμε ως παράνομα. Θα είναι τετελεσμένα που δε θα μπορούν να αλλάξουν ποτέ. Δε νομίζω να υπάρχει κανένας που να θεωρεί ότι το Κυπριακό είναι εύκολη υπόθεση. Αλλά υπάρχουν αρκετοί -και ένας από αυτούς είμαι κι εγώ- που πιστεύουμε ακράδαντα ότι, από τη στιγμή που δε διεκδικήσαμε ποτέ αυτά που δικαιωματικά μας ανήκουν, τότε δεν μπορούμε να κερδίσουμε κάτι. Είναι αδιανόητο, μέχρι και παράλογο, όταν η βάση του προβλήματος είναι λανθασμένη, να μπορέσουμε έστω και να καταλήξουμε σε μια δίκαιη και σωστή λύση.

Η Κύπρος δεν έχει κανένα δικοινοτικό πρόβλημα και αυτό πρέπει να το αντιληφθείτε. Μόνοι μας προάγουμε μια κατάσταση που δεν υπάρχει. Υποβαθμίζουμε το πρόβλημά μας με τη γνωστή αιτία ότι αυτή είναι η συμφωνημένη βάση. Αν το 1977 αποφασίστηκε αυτή η βάση από τους Μακάριο και Ντενκτάς, δε σημαίνει ότι εμείς πρέπει να συμφωνούμε με αυτό. Αν το 1979 οι Κυπριανού και Ντενκτάς συμφώνησαν επίσης σε συγκεκριμένη βάση, πάλι δε σημαίνει ότι εμείς πρέπει να συμφωνούμε με αυτό. Ακόμα και αν το 2009 ομόφωνα το Εθνικό Συμβούλιο αποφάσισε το ίδιο πράγμα, τότε για ακόμα μια φορά σάς λέμε ότι δε συμφωνούμε με αυτό. Καμία από τις προαναφερόμενες συμφωνίες δεν πρόκειται να μας βρει σύμφωνους και η μεγαλύτερη απόδειξη για το εάν αυτή η βάση είναι λανθασμένη είναι η τραγική κατάσταση που οδηγηθήκαμε μέχρι σήμερα.

Η δική μας πρόταση είναι ξεκάθαρη. Αρχικά, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας πρέπει να αποχωρήσει από τις συνομιλίες και να καλέσει την Τουρκία σε διάλογο, ειδικά για τα θέματα που αφορούν τις εγγυήσεις, το εδαφικό και την αποχώρηση του στρατού. Δεν πρέπει να παραβλέπουμε ότι η Τουρκία εισέβαλε στην Κύπρο και όχι οι Τουρκοκύπριοι. Αν η Τουρκία αρνηθεί, τότε πρέπει να προχωρήσουμε άμεσα στη σύγκληση διεθνούς διάσκεψης, που θα υπάρξει συζήτηση των προαναφερθέντων θεμάτων. Σε αυτή την περίπτωση η Τουρκία θα είναι υπόλογη ενώπιον της διεθνούς κοινότητας και θα έχει την αποκλειστική ευθύνη για το συνεχιζόμενο ναυάγιο στο πρόβλημα της Κύπρου μας. Για τη μη επίτευξη λύσης ευθύνεται πρωτίστως η αδιαλλαξία της Τουρκίας. Η Κυπριακή Δημοκρατία είναι το μόνο αναγνωρισμένο κράτος και αυτή θα πρέπει να είναι και η συνέχεια στις όποιες διαπραγματεύσεις. Για μας το ενιαίο κράτος είναι η μοναδική λύση που μπορεί να επέλθει και να επιβιώσει.

Για του λόγου το αληθές αξίζει να σας υπενθυμίσω κάποιες σημαντικές δηλώσεις της τουρκικής πλευράς. Ο Τουρκοκύπριος ηγέτης συνεχίζει να διατυμπανίζει ότι η πλευρά μας διατηρεί μια μαξιμαλιστική στάση. Μόλις πρόσφατα ένας άλλος Τούρκος πολιτικός δήλωσε ξεκάθαρα ποιοι είναι οι στόχοι τους. Συγκεκριμένα, ο ηγέτης του Κόμματος Εθνικής Δράσης Ντεβλέτ Μπαχτσελί δήλωσε ότι κάθε φορά θα λέει ότι η Κύπρος είναι τουρκική και έτσι θα παραμείνει. Ο Ερντογάν συνεχώς δηλώνει ότι η Κύπρος ανήκει στην Τουρκία. Ο Νταβούτογλου δήλωσε ότι καμία χώρα που θέλει να έχει αποφασιστικό ρόλο στις παγκόσμιες και περιφερειακές πολιτικές δεν μπορεί να παραβλέψει την Κύπρο. Συγκεκριμένα, στο βιβλίο "Το στρατηγικό

βάθος”, στη σελίδα 275, αναφέρεται αυτή του η δήλωση. Όλα αυτά δείχνουν ότι οι Τούρκοι δεν πρόκειται να δεχτούν μια λύση που δεν τους εξυπηρετεί, καθώς και το πολύ ανησυχητικό ότι η δική μας πλευρά αδυνατεί να αντιδράσει.

Πολλοί συμπατριώτες μας, απογοητευμένοι από το πέρασμα του χρόνου και τη μη λύση του προβλήματος, θεωρούν ότι με ένα “ναι” σε ενδεχόμενο δημοψήφισμα θα βελτιώσουν την κατάσταση ή ακόμα ότι θα είμαστε πιο ασφαλείς. Δυστυχώς, αυτό το δίπολο που εντάξατε τον κυπριακό ελληνισμό είναι ακόμα μια αγγλόφερτη συνήθεια. Δεν πρέπει να ξεχνούμε ότι οι Άγγλοι το 1953 ήταν αυτοί που στην ουσία άρχισαν το πρόβλημα της Κύπρου. Δεν πρέπει να ξεχάσουμε ότι σε καμία περίπτωση στην ιστορία μας δεν υπήρξε σύμπτωση ούτε πραγματική θέληση, για να λυθεί το κυπριακό πρόβλημα. Οι μεν απορριπτικοί, αλλά και οι δε ενδοτικοί, ο καθένας για τα δικά του συμφέροντα, έχουν καταφέρει να περάσουν στον απλό κόσμο ότι το Κυπριακό είναι δικό τους προσωπικό πρόβλημα.

Κύριοι,

Το Κυπριακό είναι πρόβλημα όλων μας. Ως πρόσφυγας θέλω να πάω στο σπίτι του πατέρα μου. Ως νέος θέλω την κατεχόμενη γη μου πίσω. Ως Έλληνας θέλω τη χαμένη αξιοπρέπειά μου πίσω. Θέλω τη σημαία της ντροπής να σβήσει μια για πάντα από τον Πενταδάκτυλο.

Πριν τελειώσω, θέλω να απευθύνω σε όλους εσάς που διαχειρίζεστε το μέλλον μας τρεις ερωτήσεις. Τη Χαρίτα Μάντολες τη ρωτήσατε αν την ενδιαφέρουν τα δικά σας μικροπολιτικά συμφέροντα; Τον Ευαγόρα Παλληκαρίδη τον ρωτήσατε αν θυσιάστηκε, για να μπορείτε εσείς σήμερα να χειρίζεστε την τύχη του κυπριακού ελληνισμού; Τον Τάσο και το Σολωμό τους ρωτήσατε αν δέχονται τη λύση σας; Ο Τάσος και ο Σολωμός δεν πέθαναν για καμία λύση ομοσπονδίας. Στην μπλουζα του Τάσου ήταν γραμμένο ένα ξεκάθαρο μήνυμα, “Απελευθέρωση η μόνη λύση”!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ τον κ. Παπαγιάννη.

Τώρα το λόγο έχει για πέντε, πεντέμισι λεπτά η κ. Άννα Θεολόγου της Συμμαχίας Πολιτών.

A. ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Σαράντα δύο χρόνια αγώνων για ελευθερία και κοινωνική δικαίωση πρέπει να οδεύουν στην επίλυση μέσω της ίσης μεταχείρισης και της δίκαιης κατανομής των πόρων. Αυτό πρέπει να είναι το πρωταρχικό μας μέλημα και γι’ αυτό διατηρούμε τις ανησυχίες μας για την πορεία επίλυσης του κυπριακού προβλήματος και διάσωσης της Κυπριακής Δημοκρατίας. Προσφέρεται αυτή η ίση μεταχείριση και η δίκαιη κατανομή των πόρων μας; Και θα προσπαθήσω να μετρήσω τα δεδομένα μας όσο πιο περιεκτικά γίνεται.

Σήμερα διατηρούμε το επίσημο δημόσιο χρέος της Κυπριακής Δημοκρατίας, που κυμαίνεται γύρω στα €18 δις, και υπάρχουν και τα €15 δις που χρωστούν στην Τουρκία οι Τουρκοκύπριοι. Ως χρέος όμως θα πρέπει να αναγνωρίζεται μόνο το επίσημο χρέος της Κυπριακής Δημοκρατίας και όχι το χρέος του ψευδοκράτους απέναντι στην Τουρκία. Αυτό πρέπει να σταματήσει να υφίσταται με τη λύση του Κυπριακού. Στα τεχνικά σημεία που παρουσιάζουν οι διαπραγματεύσεις όσον αφορά την αποπληρωμή των χρεών, το κάθε συνιστών κράτιδιο θα αναλάβει την αποπληρωμή του δικού του δημόσιου χρέους.

Η Τουρκία, βέβαια, δήλωσε ότι είναι πρόθυμη να χαρίσει το χρέος στους Τουρκοκυπρίους. Σ’ αυτή την περίπτωση, το επίσημο δημόσιο χρέος της Κυπριακής Δημοκρατίας, αντί να πληρωθεί από το ομόσπονδο κράτος, θα το πληρώσει αποκλειστικά το μελλοντικό ελληνοκυπριακό συνιστών κράτιδιο. Δεν είναι δίκαιο όμως από μία σκοπιά, καθώς οι Τουρκοκύπριοι θα μπορούν να έχουν μηδενικό χρέος και θα μπορούν να δανειοδοτηθούν με προνομιακά επιτόκια, όπως άλλωστε συζητήθηκε. Πρέπει να γνωρίζουμε ότι το δημόσιο χρέος της Κυπριακής Δημοκρατίας διοχετεύτηκε σε έργα υποδομής από τα οποία επωφελούνται και οι Τουρκοκύπριοι, όχι μόνο οι Ελληνοκύπριοι. Δρόμοι, νοσοκομεία και γενικότερα έργα υποδομής.

Υπάρχει και το περιβόητο κόστος της λύσης. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, όταν έδωσε συνέντευξη στο τουρκικό CNN, είπε ότι το κόστος λύσης θα είναι περισσότερο από €30 δις. Παρά το ότι δεν έχουμε ακόμα στα χέρια μας τις μελέτες του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου και της Παγκόσμιας Τράπεζας, γι’ αυτό το επαναλαμβάνω, €30 δις, είπε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας.

Αναφέρθηκε επίσης σε δωρητές που θέλουν να υποβοηθήσουν τη βιωσιμότητα των οικονομικών της λύσης προσφέροντας συνολικά περίπου €3 δις. Αν όντως λάβουμε αυτά τα €3 δις, αν και φαντάζει εξαιρετικό, το υπόλοιπο ποσό, για να καλύψουμε το κόστος λύσης, από πού θα βρεθεί; Μέσα σ’ αυτό το κόστος λύσης δεν έχουμε ακόμα εικόνα για το ποιος θα πληρώσει τις αποζημιώσεις, καθώς η Τουρκία πλέον

απενοχοποιήθηκε για τα εγκλήματα της εισβολής και της κατοχής και του παράνομου εποικισμού και αυτό είναι ευθύνη που βαρύνει την κυβέρνηση.

Παρενθετικά και επειδή στο μυαλό πολλών συμπολιτών μας υπάρχει η καχυποψία σύνδεσης του Ταμείου Υδρογονανθράκων με το κόστος των αποζημιώσεων, θέλω να ξεκαθαρίσω ότι εμείς θα αρνηθούμε να τα συνδέσουμε. Επίσης, πρέπει να προλάβουμε τις σκέψεις για εμπλοκή του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου στη λύση του Κυπριακού, δεσμεύοντας ως εξασφαλίσεις τους φυσικούς ενεργειακούς πόρους του τόπου μας έναντι δανειοδότησης. Το Ταμείο Υδρογονανθράκων θα δημιουργηθεί, για να διοχετεύεται σε αναπτυξιακές δαπάνες, όχι για να ξοφλήσουμε χρέη ή να πληρώσουμε τις αποζημιώσεις που οφείλει να πληρώσει η Τουρκία για τα εγκλήματα που διέπραξε. Η Γερμανία, να θυμίσουμε, πλήρωσε το κόστος του Β΄ Παγκοσμίου Πολέμου για τα εγκλήματα που διέπραξε η ίδια.

Υπάρχει και ένα άλλο κόστος, το κόστος λειτουργίας. Για να καλυφθεί το κόστος λειτουργίας για τρεις κυβερνήσεις, τρεις δημόσιους τομείς, τέσσερα κοινοβούλια, τρεις αστυνομίες, πρέπει να υπάρχουν και να εισρέουν τα ανάλογα έσοδα. Δε μας είπαν πώς θα χρηματοδοτείται τέτοια διακυβέρνηση. Ο ΦΠΑ και ο Έφορος Εταιρειών θα είναι υπό την αρμοδιότητα της ομόσπονδης κυβέρνησης, αλλά τα δύο συνιστώντα κρατίδια θα μπορούν να συνάπτουν διμερείς συμφωνίες με άλλα κράτη από μόνα τους, παραδείγματος χάριν στον τομέα των επενδύσεων, στις χρηματοδοτήσεις, σε θέματα τουρισμού, κ.λπ.

Ο εταιρικός φόρος όμως και ο φόρος εισοδήματος θα είναι αρμοδιότητα του κάθε συνιστώντος κρατιδίου και εδώ έγκειται ο κίνδυνος ανταγωνισμού στην προσέλκυση εταιρειών και επενδύσεων, διότι μπορεί να υπάρξουν διαφορετικοί φορολογικοί συντελεστές ή να δοθούν πιο ελκυστικά κίνητρα για επενδύσεις από το ένα κρατίδιο εις βάρος του άλλου κρατιδίου. Αυτό ξεκαθαρίζει από μόνο του ότι το πλαίσιο λύσης μιλά για δύο ξεχωριστές οικονομίες. Εμείς θέλουμε κοινή οικονομία, με βιώσιμη προοπτική, όχι χωριστές οικονομίες που θα ανταγωνίζονται η μία την άλλη.

Μιλώντας όμως για επενδύσεις, πρέπει να καταλάβουμε ότι ένας επενδυτής, για να επενδύσει, έχει συγκεκριμένα κριτήρια υπόψη του, όπως η ασφάλεια και η πολιτική σταθερότητα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχετε ένα ακόμα λεπτό.

Α. ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Ο επενδυτής θέλει να πειστεί ότι το νέο κράτος θα είναι λειτουργικό και βιώσιμο και δεν είναι καθόλου έτσι τα δεδομένα. Γι' αυτό να μην υπόσχεται η κυβέρνηση στον κόσμο ότι με τη λύση θα έρθουν επενδύσεις και φρέσκο χρήμα. Όταν αποδείξει ότι η λύση που φέρνει είναι βιώσιμη, τότε θα έρθουν και οι επενδυτές. Πρέπει να γίνει σοβαρή μελέτη βιωσιμότητας του νέου οικοδομήματος, με ορίζοντα τουλάχιστον δέκα χρόνων, με ακριβή κοστολόγηση και στρατηγικό πλάνο διάφορων σεναρίων, ώστε να υπάρχουν εναλλακτικές επιλογές στη διευθέτηση τυχόν προβλημάτων που μπορεί να προκύψουν. Το νέο κρατικό οικοδόμημα πρέπει να είναι αυτοσυντήρητο και να μπορεί να τροφοδοτήσει το κόστος επανόδου του στην ανάπτυξη μόνο του.

Όσον αφορά το τραπεζικό σύστημα, υπάρχουν όντως τα σοβαρά ζητήματα τα οποία εγείρονται με τις αδιαφανείς διαδικασίες και τα στοιχεία τα οποία δε βλέπουν το φως της δημοσιότητας. Πάνω σε αυτά υπάρχουν θέματα. Εάν θα χρειαστούν περαιτέρω ανακεφαλαιοποίηση, ποιος θα την καλύψει; Θα πληρώσει το ομόσπονδο κράτος ή θα κουρευτούν οι Τουρκοκύπριοι;

Υπάρχει και ένα άλλο θέμα το οποίο πρέπει να λάβουμε σοβαρά υπόψη μας. Ακούμε έντονα για οικονομική ανάπτυξη που θα δημιουργηθεί πέρα από τον τομέα των επενδύσεων...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, έχει ολοκληρωθεί ο χρόνος.

Α. ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

Τριάντα δευτερόλεπτα, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είκοσι πέντε.

Α. ΘΕΟΛΟΓΟΥ:

...με το άνοιγμα της αγοράς της Τουρκίας. Όμως με προβληματίζουν οι εισαγωγικές τάσεις που θα δημιουργηθούν, αντί οι εξαγωγικές, που τις χρειαζόμαστε, για να μας βοηθήσουν να πληρώσουμε τα χρέη μας. Δεν μπορούμε να ανταγωνιστούμε την Τουρκία λόγω μεγέθους και συγκριτικού πλεονεκτήματος που έχει στην παραγωγή, άρα, αντί να εξάγουμε, θα εισάγουμε και αυτό θα δημιουργεί περισσότερα προβλήματα όσον αφορά τα σημερινά μας δεδομένα.

Θα πρέπει να μπουν περιορισμοί στις εισαγωγές με βάση τις πρόνοιες της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το εμπόριο με βάση τις τρίτες χώρες.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ.

Ο κ. Κωστής Ευσταθίου να έρθει στο βήμα.

Έχετε δεκαέξι λεπτά.

Κ. ΕΥΣΤΑΘΙΟΥ:

Θα είμαι συντομότερος.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θεωρώ καταρχάς προσβλητικές και απαράδεκτες τις αναφορές και τα υπονοούμενα συναδέλφων από το Δημοκρατικό Συναγερμό και το ΑΚΕΛ ότι στην κυπριακή Βουλή υπάρχουν “κάποιοι εχθροί” της λύσης, οι οποίοι περίπου εμποδίζουν τους συμπατριώτες μας από το να επιστρέψουν απόψε κιάλας στα κατεχόμενα εδάφη μας.

Σημειώνω ότι αυτοί οι “κάποιοι” επιτέλους θα πρέπει να κατονομάζονται. Αυτού του είδους οι αναφορές χαροποιούν μόνο την Τουρκία, η οποία σε διεθνές επίπεδο επιμένει ότι η μόνη πλευρά που δε θέλει λύση στο κοινοτικό δήθεν πρόβλημα της πατρίδας μας είναι η δική μας πλευρά. Παράλληλα, θεωρώ υπερβολική, τουλάχιστον υπερβολική, την κοινή ρητορική και κοινή προσπάθεια συναδέλφων του Δημοκρατικού Συναγερμού και του ΑΚΕΛ να πείσουν δήθεν για τα “καλά” που θα προκύψουν από τη λύση, ωσάν να τίθεται ζήτημα περί του αντιθέτου. Υπάρχει άραγε κράτος συντεταγμένο, ελεύθερο, λειτουργικό, σοβαρό και υπεύθυνο του οποίου ο λαός να μην ευημερεί σε συνθήκες ελευθερίας και δημοκρατίας, όταν γίνονται σεβαστά τα ανθρώπινα δικαιώματα;

Κύριε Πρόεδρε,

Κύριοι συνάδελφοι,

Θα επικεντρωθώ σ’ ένα πολύ σοβαρό ζήτημα, το οποίο πιθανότατα να αποτελέσει την αρχή του τέλους του κυπριακού ελληνισμού, και αναφέρομαι στην εκ μέρους της ελληνοκυπριακής πλευράς αποδοχή της παραμονής των εποίκων στην πατρίδα μας. Η λύση η οποία διαφαίνεται και την οποία τουλάχιστον επιδιώκουν οι Αμερικανοβρετανοί και οι σύμμαχοί τους, η Τουρκία, είναι ο έλεγχος της Κύπρου μέσω ενός μορφώματος το οποίο θα δημιουργηθεί και το οποίο δε θα μπορέσει να λειτουργήσει ούτε και να επιβιώσει, δε θα είναι δηλαδή λειτουργικό και βιώσιμο ως κράτος.

Για να επιτευχθεί ο στόχος αυτός, ήδη από τη δεκαετία του ’50 είχε τεθεί ως ζήτημα η εδαφική διαίρεση της Κύπρου και ο διαχωρισμός του λαού σε δύο κοινότητες, την ελληνική και την τουρκική. Στο σημείο αυτό θα πρέπει να ξεκαθαρίσουμε ευθύς εξαρχής ότι για την ΕΔΕΚ στην Κύπρο υπάρχει ένας λαός, ο οποίος συναποτελείται και δε διαχωρίζεται από τις δύο κοινότητες, οι οποίες σε κανένα απολύτως σημείο δε θα πρέπει να εκληφθούν ως ξεχωριστοί λαοί.

Είναι γι’ αυτό το λόγο που για την ΕΔΕΚ η λύση του Κυπριακού θα πρέπει να είναι το ένα κράτος, είτε αυτό είναι ενιαίο είτε είναι περιφερειακό είτε είναι ομόσπονδο. Σημασία έχει το ενιαίο και αδιαίρετο του κράτους, προκειμένου ο λαός να ζήσει χωρίς διαχωρισμούς, σύνορα, ζώνες ή όπως άλλως μπορεί η διαίρεση να παρουσιαστεί και να λάβει μορφή.

Είναι γι’ αυτό το λόγο που για μας είναι απαράδεκτη η αναγνώριση ύπαρξης δύο συνιστώντων ή ιδρυτικών κρατών στην Κύπρο, τα οποία θα συστήσουν ή θα ιδρύσουν τη νέα Κυπριακή Δημοκρατία, όπως συνηθίζεται να λέγεται. Και αυτό διότι μετατρέπονται τα κατεχόμενα και αναγνωρίζονται ως αυθύπαρκτη οντότητα. Μετατρέπουμε το παράνομο σε νόμιμο, προκειμένου να ενωθούμε μαζί τους σε μια νέα, ομοσπονδιακή Κύπρο.

Αυτή είναι η ουσία της αποδοχής δυστυχώς του όρου, αλλά και της έννοιας των δύο συνιστώντων κρατών στην Κύπρο. Είναι παντελώς αδιάφορο και δεν έχει σημασία αν τα κράτη αυτά ονομάζονται είτε “κρατίδια”, “states”, “οντότητες” είτε “πολιτείες” ή με οποιοδήποτε άλλο όνομα. Σημασία έχει ότι μετατρέπεται το ψευδοκράτος σε νόμιμο κράτος με μοναδικό σκοπό να ενωθεί μαζί του το ελεύθερο κράτος στο οποίο ζούμε, για να δημιουργήσουμε αυτό το οποίο επιδιώκουν όλοι οι εχθροί της Κύπρου, το διζωνικό κράτος, το οποίο στην ουσία αποτελεί συνομοσπονδία δύο κρατών μετά τη διχοτόμηση.

Η εμμονή της πλευράς μας στο να αποδέχεται ότι ο συνομιλητής και η άλλη πλευρά δεν είναι η Τουρκία αλλά ο εκάστοτε διοριζόμενος στην ουσία από την Τουρκία ηγέτης της ούτω καλούμενης “τουρκοκυπριακής

κοινότητας” νομιμοποιεί την κατοχή και τους εγκάθετους της και απαλλάσσει την Τουρκία από τις ευθύνες της ως της δύναμης που εισέβαλε, σκότωσε, βίασε και κατέχει παράνομα την Κύπρο από το 1974.

Ανέφερα τον όρο “ούτω καλούμενη τουρκοκυπριακή κοινότητα”, διότι δυστυχώς μέσω των εποίκων και της κατοχής οι Τουρκοκύπριοι είναι και αυτοί θύματα της εισβολής και ό,τι γίνεται στα κατεχόμενα γίνεται μόνο με την έγκριση της Τουρκίας, η οποία και στηρίζεται τόσο στο στρατό όσο και στο συντεταγμένο τουρκικό πληθυσμό των εποίκων.

Έχοντας περιγράψει τα πιο πάνω, σημειώνουμε ότι υπάρχει ο κίνδυνος να νομιμοποιήσουμε με το να συνυπογράψουμε την ίδρυση ενός κράτους στα κατεχόμενα, το οποίο, ελεγχόμενο από την ισλαμοφασιστική κυβέρνηση της Άγκυρας, δε θα είναι τίποτε άλλο παρά ο νότιος βραχίονας της Τουρκίας, πλήρως ελεγχόμενο από τους εποίκους και την Τουρκία. Ενυπάρχει ο κίνδυνος της δημιουργίας ενός ισλαμικού κράτους στην Κύπρο, με το οποίο καλούμαστε να συνενωθούμε, προκειμένου να δημιουργήσουμε ένα ομοσπονδιακό κατ’ όνομα μόρφωμα, το οποίο δε θα είναι τίποτε άλλο στην ουσία από συνομοσπονδία. Δεν είναι καθόλου τυχαίο το γεγονός ότι σήμερα η Τουρκία εισάγει ιμάμηδες στα κατεχόμενα, τα οποία κατακλύζει με τεμένη. Ο κίνδυνος καθίσταται ακόμα μεγαλύτερος, εάν αναλογιστούμε πως φαίνεται να έχουμε αποδεχθεί τη διαίρεση της ιθαγένειας σε κρατική και εσωτερική ιθαγένεια, την οποία αποκαλούμε ευσεχίμως “εσωτερική ιδιότητα του πολίτη”.

Έχουμε επίσης αποδεχθεί ότι η κυριαρχία πηγάζει από τους Ελληνοκυπρίους και τους Τουρκοκυπρίους και ότι αυτά τα δύο ιδρυτικά κράτη θα είναι υποκείμενα διεθνούς δικαίου. Εξισώνουμε τη νόμιμη Κυπριακή Δημοκρατία με τα κατεχόμενα, τα οποία στο διηλεκές θα ελέγχονται από τους εποίκους μέσω της αποδοχής της παραμονής τους είτε ως πολιτών του ψευδοκράτους είτε ως μόνιμων κατοίκων στο διηλεκές. Δεν μπορούσε να υπάρξει χειρότερη υπηρεσία τόσο για την ελληνική, αλλά και για την τουρκική κοινότητα της Κύπρου από την αποδοχή της παραμονής των εποίκων. Διαχρονικά η Τουρκία μέσω συντεταγμένων τουρκικών πληθυσμών επιβλήθηκε σε αδύναμα γειτονικά κράτη. Και αναφέρομαι στη Βαλκανική, στη Συρία, στο Ιράκ, στο Κουρδιστάν, στην Αρμενία και οπουδήποτε αλλού διατηρεί τουρκικούς πληθυσμούς υπό τον έλεγχό της. Αυτό προσπαθεί και φαίνεται να πετυχαίνει με την παραμονή των εποίκων στην Κύπρο. Το χειρότερο; Είναι βεβαίως το ότι η Τουρκία μέσω των εποίκων δε θα ελέγχει μόνο το βορρά. Επιδιώκει να ελέγχει ως επικυρίαρχος όλο το νησί μέσω της αδυναμίας που θα προκύψει στο ομοσπονδιακό κράτος στο να ελέγχει τη ροή πληθυσμών στα κατεχόμενα.

Θα μπορεί, όποτε το θελήσει, να προκαλέσει τη μετεγκατάσταση των εποίκων στο νότο, εφόσον οι έποικοι θα είναι πλέον πολίτες της Κυπριακής Δημοκρατίας, αλλά και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Τι θα γίνει, συνάδελφοι, όταν μια καλή ημέρα αποφασίσει η Τουρκία τις 100 000 ή τις 150 000 ή τις 200 000 εποίκων να τις μετακινήσει στο νότο; Ποιος θα την εμποδίσει, εάν τις 100 000 ή τις 200 000 τις κάνει 500 000; Το νέο κράτος, το οποίο μπορεί η ίδια να παραλύει, όποτε θέλει; Υφίσταται αμέσως κίνδυνος τουρκοποίησης της Κύπρου μέσω των εποίκων, οι οποίοι έχουμε αποδεχθεί να παραμείνουν και να είναι η πλειοψηφία στα κατεχόμενα. Το ζήτημα δε θα είναι το πόσοι νομίμως θα κατοικούν, αλλά το πόσοι θα διακινούνται και το πόσοι θα ελέγχουν στην ουσία το κράτος μας μέσω της παρουσίας τους είτε είναι μόνιμοι κάτοικοι ή προσωρινώς διαμένοντες.

Με την αποδοχή των εποίκων στην ουσία αναιρούμε και διαλύουμε την τουρκοκυπριακή κοινότητα, την οποία ήδη καταπιέζει η Τουρκία. Ποιος όμως μας έδωσε αυτό το δικαίωμα; Για ποιο λόγο θα πρέπει να εξαφανιστούν οι Τουρκοκύπριοι και να τους ποδηγετούν στο διηλεκές οι κουβαλητοί της Άγκυρας; Ποιος ρώτησε άραγε τους Τουρκοκυπρίους, όταν δεχόμασταν την παραμονή των εποίκων; Με τους εποίκους στην Κύπρο βάζουμε επίσης χρονικό όριο διάλυσης της Κυπριακής Δημοκρατίας, διότι θα πρέπει επιτέλους, συνάδελφοι, να αντιληφθούμε ότι η Τουρκία δε θέλει η Κύπρος να λειτουργήσει ως κράτος αυθύπαρκτο, ως κράτος λειτουργικό και βιώσιμο, αλλά το θέλει κράτος ανήμπορο, ανάπηρο, το οποίο δε θα έχει εξουσία και το οποίο κατά συνέπεια θα ελέγχεται από αυτή.

Το πώς θα ελέγχεται από αυτήν είναι ξεκάθαρο: μέσω μιας ψευδεπίγραφης ένωσης των δύο συνιστώντων κρατών. Γιατί η Τουρκία δε θέλει μόνο το βορρά, αλλά θέλει ολόκληρη την Κύπρο, τα πετρέλαια, το φυσικό αέριο, τις ακτές και τον εναερίο της χώρα, λόγω της γεωστρατηγικής σημασίας του νησιού.

Προκειμένου να υπάρξει, κύριες και κύριοι συνάδελφοι, κράτος, απαιτείται η συνδρομή τριών στοιχείων: λαός, έδαφος, εξουσία νόμιμη. Το έδαφος το κατέχει η Τουρκία μέσω των κατεχομένων, αλλά και της ζώνης την οποία έχουμε αποδεχθεί στα πλαίσια της διζωνικής. Την εξουσία, λυπούμαι να παρατηρήσω, την αναγνωρίζουμε είτε αμέσως είτε εμμέσως με την αποδοχή του ψευδοκράτους ως οντότητας, ως διαπραγματευτή και ως συνιστώντος κράτους. Ας διεκδικήσουμε τουλάχιστον ότι στην Κύπρο δεν υπάρχουν δύο λαοί αλλά ένας λαός, ο λαός της Κύπρου, ο οποίος συναπαρτίζεται από τις δύο κοινότητες, γιατί, αν δεχθούμε την ύπαρξη δύο λαών, τα κατεχόμενα αναγνωρίζονται κατά δίκαιο έτσι σε κράτος, καταλήγοντας αναπόδραστα σε συνεταιρισμό δύο ισότιμων κρατών, ο οποίος θα ισχύει μόνο όσο καιρό το επιτρέπει η Τουρκία.

Πολλοί συνάδελφοι του ΑΚΕΛ σήμερα, αλλά και του Δημοκρατικού Συναγερμού, προκειμένου να στηρίξουν τις θέσεις τους, επικαλούνται το δοτό και διαιρετικό σύνταγμα του 1960, που ήταν όντως η πηγή των

κακών του τύπου, και μας καλούν να επιλέξουμε είτε το διαιρετικό σύνταγμα του 1960 ή τη διαιρετική λύση την οποία αποδέχονται πριν καν την αναγνώσουν ως προς το περιεχόμενό της. Καμιά από τις δύο, συνάδελφοι. Επιλέγουμε Κυπριακή Δημοκρατία, που είναι το γεωστρατηγικό μας πλεονέκτημα. Επιλέγουμε ένα κράτος, γι' αυτό και θα πρέπει να ξεκαθαρίσει η πλευρά μας την ύπαρξη και την αναγνώριση ενός λαού. Αυτή την τελευταία γραμμή άμυνας δε θα πρέπει να την απεμπολήσουμε. Η Κύπρος θα πρέπει να παραμείνει ένα κράτος, ενός λαού. Δεν μπορούμε να αποδεχθούμε συνιστώντα κράτη αλλά παράγωγα, περιφέρειες του ίδιου κράτους. Απορρίπτουμε τη διαίρεση της Κύπρου στη βάση των εθνικών, γλωσσικών και θρησκευτικών κριτηρίων, όπως έκανε και ο Λένιν πριν κάμποσες δεκαετίες.

Ένα κράτος λοιπόν, ένας λαός. Ανθρώπινα δικαιώματα για όλους. Αυτή είναι η πορεία και αυτή είναι η μόνη προοπτική.

Ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Εξοικονομήσατε και τρία-τέσσερα λεπτά.

Τώρα το λόγο έχει ο κ. Ζαχαρίας Κουλίας για τεσσεράμισι λεπτά.

(Μη ευκρινή σχόλια από τον κ. Ζαχαρία Κουλία)

Τι είπες; Εν άκουσα.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Έκαμές μου σκόντο, λαλώ!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όι σκόντο. Εδεχτήκαμε τα τρία λεπτά που είπες ότι έχουμε λάθος και επήγαμε στα τεσσεράμισι αντί στο ανάμισι.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Α, το λάθος μπορεί να είναι λλίον παραπάνω.

Εντάξει, με λίγη υπομονή εννά τα εύρουμε, κύριε Πρόεδρε. Θα είμαι σύντομος πραγματικά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ελπίζω να κάμεις υπομονή την ώρα που 'ννα σε διακόπτω στα τεσσεράμισι λεπτά.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, να ξεκινήσω τζιαι να ξεκινήσεις τζιαι το χρόνο, φαντάζομαι, ένενν;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, ναι. Να καθυστερήσει τζιαι πέντε δευτερόλεπτα για τον κ. Κουλία!

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θα ξεκινήσω με τους έντεχνους όρους που μας άφησε η UNOPS και χρησιμοποιούνται ευρέως και έγινε και συνήθειά μας. Ας πούμε ο όρος "ανησυχίες". Οι πραγματικοί κίνδυνοι σε τούτον τον τόπο εις το σημαντικότερο θέμα, το εθνικό θέμα, έγιναν "ανησυχίες". Και η επανένωση που σημαίνει "διχοτόμηση" και "δύο κράτη" έγινε "επανάωση". Τέχνες κανονικές, για να χαϊδεύουμε τα αυτιά των πολιτών. Ο όρος "συγκλίσεις". Οι υποχωρήσεις και η συνθηκολόγηση λέγονται "συγκλίσεις" σήμερα!

Θέλω να κάμω ένα μικρό σχόλιο για δύο θέματα που ανέφερε ο φίλος μου ο Άριστος ο Δαμιανού για το σύνταγμα -και όντως έτσι είναι- και διάβασε τα υπερπρονόμια των Τούρκων. Καλά, τούτοι οι Τούρκοι, οι Τουρκοκύπριοι, που είχαν τόσα υπερπρονόμια, γιατί έφυγαν; Απαντά ο Νιχάτ Ερίμ. Διότι δεν ικανοποιούνταν με τα υπερπρονόμια των συμφωνιών Ζυρίχης και Λονδίνου, αλλά ήθελαν ολόκληρη την Κύπρο. Και το 1956 εκάμαν δύο εκθέσεις, ο Νιχάτ Ερίμ, για σχέδιο ανάκτησης της Κύπρου και αλλαγής του δημογραφικού της χαρακτήρα. Και κατάφεραν μέχρι τώρα να εφαρμόσουν τους δύο στόχους. Κατέκτησαν διά του '74 τη γη που κρατούν, τη γη τη δική μας, και έφεραν και τους εποίκους και έμεινε ένας στόχος μόνο. Η κατάργηση της Κυπριακής Δημοκρατίας!

Για αυτό σε όλα τα διεθνή βήματα, σε όλα τα διεθνή φόρουμ η Τουρκία τι πολεμά; Πολεμά την Κυπριακή Δημοκρατία και τίποτε άλλο! Και είπε προηγουμένως ο συνάδελφος, ο αγαπητός συνάδελφός μου ο Στεφάνου, ότι οι συγκλίσεις Ντάουνερ θα επιτρέπουν να πάμε, να διακινούμαστε ελεύθερα, να αποκτούμε περιουσία. Μακάρι ναν' έτσι που έγραφε ο Ντάουνερ! Την απάντηση τη δίνουν τα έργα των Τούρκων επί της Ίμβρου και της Τένεδου. Η συνθήκη της Λωζάνης, των εκατόν εξήντα εννέα άρθρων, προνοούσε αυτοδιοίκηση διά την Ίμβρο και την Τένεδο. Σήμερα εμείναν πέντε-έξι άτομα τρίτης και τέταρτης ηλικίας. Αυτοί είναι οι Τούρκοι και απαντούν τα έργα τους για την Κωνσταντινούπολη, την Ίμβρο, την Τένεδο, τους Κούρδους, την Αλεξανδρέττα και ούτω καθεξής. Μα, τους δικούς τους να δείτε τι τους κάνει σήμερα ο Ερντογάν!

Ο κ. Άντρος Κυπριανού πήγε και είδε τον Νταβούτογλου πρόσφατα, ο κ. Αναστασιάδης επήγε και είδε τον κ. Ερντογάν το 2005... Τι νέα μας εφέρατε 'πού τούτους τους κυρίους; Τι εκαταλάβατε; Μας είχατε πει ότι εθέλαν λύση. Ε, πούντη λύση; Ο ένας επήγε το 2005. Δε θυμούμαι πότε επήγε ο Άντρος ο Κυπριανού... Πριν τρία-τέσσερα χρόνια, δε θυμούμαι ακριβώς...

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Φέτος.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Α, φέτος. Ήταν τόσο σύντομο; Πριν να διώξουν τον Νταβούτογλου. Επρόλαβες τον. Μόλις και τον επρόλαβες!

Το λοιπόν. Και είπε και η συνάδελφος, η νέα συνάδελφος από την αριστερά, «πάλι με χρόνια με καιρούς, πάλι δικά μας θα 'ναι». Και δεν το είπε και καλόπιστα, ας πούμε, αλλά χαιρόμαι που το θυμήθηκε. Ένας άλλος ποδά θυμήθηκε τον Αριστοτέλη, από τη δεξιά πλευρά, και ούτω καθεξής.

Δ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ:

Εγώ.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ναι, πολλά καλά έκαμες. Τούτο έν' καλό, έν' πρόοδος!

Αλλά, αγαπητοί συνάδελφοι, εάν πάλι με χρόνια, με καιρούς τα καταργούσαν, όπως τα είπατε, το 1821 η Ελλάς θα ήταν σκλάβια και στον καθεδρικό ναό στην Ερμού, στην Αθήνα, θα ελειτουργούσε ο μουεζίνης! Δεν εφαρμόσαν αυτό το πράμα. Ο Κολοκοτρώνης είχε διαφορετική άποψη και η Ελλάς ελευθερώθη. Και δεν εφαρμόζαν τη συνταγή των σαράντα δύο χρόνων της κούρασης, που κουρασθήκαμε εμείς, ωσάν να τσαπίζουμε, να πούμε. Και το 1956 το ίδιο εφάρμοσε και ο κυπριακός λαός. Με τον απελευθερωτικό αγώνα της ΕΟΚΑ 1955-59 αποκτήσαμε κράτος. Και η Κύπρος ήταν από το 1578 σκλάβια και αιώνες προηγουμένως!

Τούτα δεν πρέπει να λέγονται σε μια ελληνική πατρίδα, που έχουμε το προνόμιο να... Και τα ιδεώδη που έχει ο ελληνισμός έν' τούτα; Δηλαδή εκατάκτησέν μας κάποιος, θα του πούμε «κόπιασε, αγά μου, και σφάξε μας, να αγιάσουμε»; Είναι σωστή γραμμή και πολιτική αυτή;

Και πάω στο να κάμω τρία-τέσσερα μικρά σχόλια και τελειώνω, κύριε Πρόεδρε. Άκουσα τους συναδέλφους που είπαν «τι ωραία που θα είναι η λύση». Μα, αγαπητοί συνάδελφοι, αν είναι έτσι δηλαδή, ότι θα έχουμε... Είπε ο κ. Αβέρωφ θα έχουμε διψήφιο αριθμό στο ρυθμό ανάπτυξης. Είναι καλά να πάει στη Βοσνία-Ερζεγοβίνη να δει τι άφησε πίσω του ο κ. Αχτισάρι. Νομίζω εδώσαν του και βραβείο του Αχτισάρι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχετε μισό λεπτό, κύριε Κουλιά.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Μισό λεπτό. Άφηκεν ερήμωση και καταστροφές. Είπαν, ο Άντρος Κυπριανού, ότι η ομοσπονδία είναι σαν την Ελβετία και τη Γερμανία και την Αμερική. Καλά, είμαστε παλαβοί να μεν δεχόμαστε; Ότι θέλουν να φύγουν τα τουρκικά στρατεύματα, θα γίνει επανένωση, θα κατοχυρωθούν οι βασικές ελευθερίες. Καλά, είμαστε ιδιότροποι, κύριοι; Εγώ, που εκατακτίσαν το σπίτι μου, και όλοι οι πρόσφυγες, γιατί να μην πάμε πίσω; Διότι, αγαπητοί συνάδελφοι, οι Τούρκοι δεν είναι έτσι που θέλουν. Οι Τούρκοι θέλουν χωριστό κράτος και δε ζητούν αυτοκυβέρνηση ή μειονότητα -που εξισώσαμε το 18% με το 82%- αλλά θέλουν να αυτοκυβερνιούνται και να μας κυβερνούν και εμάς! Δηλαδή εσείς που είσατε δεκαέξι βουλευτές δέχεστε ο Κουλιάς να έχει μία νικώσα ψήφο και να μπει στο ΑΚΕΛ και να λέει «αν δεν αποφασίσει ο Κουλιάς, δε θα δέχεστε»; Δέχεστε; Αν δέχεστε, πολλά καλό σύστημα δηλαδή!

(Γέλια)

Εσείς δέχεστε; Ούτε εσείς!

Γιατί με μας είσατε δημοκρατικοί, κύριοι, και με τους Τούρκους είσατε γαλαντόμοι. Νομίζετε εννά μας κάμουν χάρες οι Τούρκοι;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Κουλία.

Ευχαριστώ πάρα πολύ που ετήρησες το χρόνο σου και το σύνταγμα ταυτόχρονα.

Ο κ. Λουκαΐδης έχει το λόγο.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Πάντως, κύριε Πρόεδρε, στους προϋπολογισμούς μιλούμε είκοσι λεπτά. Ο τρόπος που γίνεται η συζήτηση για το εθνικό θέμα δεν είναι καθόλου σωστός! Καλά, μόνο μία ημέρα; Γιατί; Ελείψαν οι μέρες όσα εμείναν και πολλές δουλειές να δουλεύουμε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με αυτό συμφωνώ...

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ακόμα είμαστε όλοι άνεργοι!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Με αυτό συμφωνώ και να το ξαναβάλουμε και να είναι διήμερο. Εγώ συμφωνώ μαζί σας. Ελάτε τα κόμματα πάνω τζιαι να συμφωνήσουμε και διήμερο.

Ευχαριστώ.

Ο κ. Λουκαΐδης έχει είκοσι δύο λεπτά.

Κατ' ακρίβεια του κ. Κουλία, επειδή τον διακόψετε τζιαι σας άρεσε η ομιλία του, έπρεπε να του δώσω άλλο ένα λεπτό.

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Ε, κύριε Πρόεδρε, μπορώ να μιλήσω από τη θέση μου!

(Γέλια)

Να σε παρακαλέσω, κύριε Πρόεδρε, ένα δευτερόλεπτο μόνο.

Επειδή τούτοι οι κύριοι ένθεν και ένθεν, δεξιά και αριστερά... Θα σου πω ένα παράδειγμα, για να δώσετε χαιρετίσματα του κ. Κουτσούμπα του ΚΚΕ. Έν' πολλά σωστή η θέση του κ. Κουτσούμπα του ΚΚΕ. Απάντησε σωστά, αλλά όλως παραδόξως το κουμμουνιστικό κόμμα Κύπρου, αντί να συμφωνεί με τον κ. Κουτσούμπα, συμφωνεί με τον κ. Αναστασιάδη. Παράδοξα πράγματα δηλαδή!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Λουκαΐδης έχει το λόγο.

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Να υποθέσω ότι ο κ. Κουλίας συμφωνεί σε όλα με τον κ. Κουτσούμπα και το ΚΚΕ από εδώ και πέρα!

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Με συγχωρείτε;

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Συμφωνείτε σε όλα, αντιλαμβάνομαι, με το ΚΚΕ από εδώ και πέρα, δηλαδή αλλάξετε κοινοβουλευτική ομάδα εν τοιαύτη περιπτώσει!

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Με τα νούσιμα, γιε μου, συμφωνώ!

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Χαμογελούμε με τον τρόπο που θέτει τα ζητήματα ο κ. Κουλιάς, όμως δυστυχώς τα πράγματα είναι πολύ πιο σοβαρά. Όταν αναφερόμαστε σε χαμένες πατρίδες, υπάρχουν χαμένες πατρίδες. Και αν περάσουν όχι εκατό χρόνια, αν περάσουν ακόμα είκοσι χρόνια από την εισβολή και την κατοχή, ο καθένας πρέπει να διερωτηθεί ποιο κυπριακό πρόβλημα θα έχει απομείνει, για να λύσουμε. Και κάτω από ποιες προϋποθέσεις θα δίνουμε τον αγώνα ανυπότακτοι, σωστά, για να λύσουμε το κυπριακό πρόβλημα. Πάντως κυπριακό πρόβλημα όπως το γνωρίζουμε σήμερα δεν πρόκειται να υπάρξει.

Επειδή γίνεται λόγος, όχι με τον τρόπο που το έχει κάμει ο κ. Κουλιάς, αλλά έχει γίνει λόγος και από τον κ. Νικόλα Παπαδόπουλο για συνεργασία του ΑΚΕΛ για εννιά χρόνια με το Δημοκρατικό Συναγερμό, κύριε Παπαδόπουλε, σας υπενθυμίζω ότι το κόμμα σας συνεργαζόταν αδιαλείπτως, πέρα από τα θέματα εσωτερικής διακυβέρνησης, οικονομίας, όπως σας θύμισε ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου προηγουμένως, και στα θέματα του Κυπριακού. Από το 2009 μέχρι το 2014 συμφωνούσατε και στο Κυπριακό, για να είμαστε ακριβείς, και δεν υπήρξε αυτή η ταύτιση και αυτή η προσπάθεια να παρουσιαστούν υπόγειες συνεργασίες. Μέχρι και την ώρα που ξεκίνησαν οι διαπραγματεύσεις το 2014, είχατε τις ίδιες απόψεις. Αυτή είναι η αλήθεια· από το 2009 μέχρι το 2014.

Από εκεί και πέρα επιτρέψτε μου να ξεκινήσω, όπως προγραμματίζα να ξεκινήσω, αναφερόμενος στην ενότητα. Ταλαιπωρημένη έννοια είναι η αλήθεια, την οποία χρησιμοποιούμε ανάλογα με το πώς μας βολεύει, όμως μια από τις βασικές προϋποθέσεις, για να μεγιστοποιήσουμε τις προοπτικές της πιθανότητας επιτυχούς έκβασης του αντικατοχικού μας αγώνα, είναι η μεγαλύτερη δυνατή ενότητα και η μεγαλύτερη δυνατή συναίνεση· αυτό είναι αλήθεια.

Είναι όμως αλήθεια επίσης ότι, για να μπορέσουμε να κτίσουμε αυτή την τόσο σημαντική ενότητα για τον αγώνα μας, πρέπει να έχουμε και ενότητα στόχων, κοινή στοχοθεσία. Και δεν αρκεί, δεν αρκεί το ότι όλοι αγωνιζόμαστε, για να απαλλαγούμε από την κατοχή. Και δεν είπαμε, εμείς τουλάχιστον, για κανέναν ότι δε θέλει λύση του Κυπριακού. Όλοι προφανώς αγαπάμε αυτό τον τόπο και όλοι θέλουμε να απαλλαγούμε από την κατοχή. Πόσο όμως μας διευκολύνει, συνάδελφοι, το γεγονός ότι η πλειοψηφία των κομμάτων του λεγόμενου “ενδιάμεσου χώρου” και από το βήμα αυτό σήμερα παρουσιάζονται να διαφωνούν με το στρατηγικό στόχο της λύσης της διζωνικής δικαιοδικής ομοσπονδίας; Εγώ λέω ότι καθόλου δε μας διευκολύνει. Αντίθετα, υπονομεύει αυτόματα την προοπτική να φτάσουμε σε ενότητα και συναίνεση.

Και επιτρέψτε μου να πω ότι αυτό εξηγεί σε μεγάλο βαθμό την καλλιέργεια πολιτικής όξυνσης, εξηγεί τις ακρότητες, εξηγεί τις διαστρεβλώσεις, τα ψέματα ενίοτε, εξηγεί όλα αυτά που βιώνουμε στο εσωτερικό μέτωπο. Δεν εξηγούνται άλλως πώς. Πολλά από αυτά, όπως διαστρεβλώσεις, βάνουσες διαστρεβλώσεις της πραγματικότητας, τα ζήσαμε και σήμερα από τούτο εδώ το βήμα. Θα μπορούσα να αναφέρω πολλές, αλλά, πριν να πάω στις διαστρελώσεις, επιτρέψτε μου να πω το εξής: Υπάρχει κάποιος πραγματικά που θα απέρριπτε μια ιδεατή λύση, εάν μπορούσαμε να την πετύχουμε, μια πολύ καλύτερη λύση, ή έστω καλύτερη λύση από τη διζωνική δικαιοδική ομοσπονδία, αν ήταν εφικτή και αν μπορούσαμε να την πετύχουμε; Και θα ενέμενε δογματικά, κάποιος θα μπορούσε να πει, στη λύση της διζωνικής δικαιοδικής ομοσπονδίας; Έχουμε αυτή την πραγματική επιλογή; Αυτό είναι το δίλημμα μας, διζωνική δικαιοδική τζιαι μια ιδεατή λύση, το όνομα της οποίας δεν το ξέρουμε ακόμα;

Η πραγματικότητα είναι ότι το δίλημμα που έχουμε ενώπιόν μας είναι μεταξύ λύσης διζωνικής δικαιοδικής ομοσπονδίας και οριστικοποίησης της διχοτόμησης. Διαιώνισης της κατοχής, πλήρους ενσωμάτωσης των κατεχομένων -κάτι που εξελίσσεται ήδη- με πολιτικούς όρους, με κοινωνικούς όρους, με οικονομικούς όρους, με στρατιωτικούς όρους, με πολιτιστικούς όρους εσχάτως. Αυτό είναι που θα συμβεί με μαθηματική ακρίβεια, είτε το συνειδητοποιούμε είτε δεν το συνειδητοποιούμε! Κινδυνολογούμε λέγοντας τούτο;

Ας πάμε στην ιστορία να δούμε αν κινδυνολογούμε. Σε κάποιους δεν άρεσε η ανεξάρτητη Κυπριακή Δημοκρατία. Επέλεξαν την υπερπατριωτική ρητορική τζιαι τότε.

Δείχνεις δεξιά, Νικόλα. Προφανώς!

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Έννεν σε μας που απευθύναστε.

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Προφανώς! Προφανώς, στην ακροδεξιά αναφέρομαι, όχι απαραίτητα δεξιά, για να είμαστε σωστοί, στην ακροδεξιά, την τότε ακροδεξιά.

Η αλήθεια είναι ότι, αντί να φέρουν την ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα, έφεραν την Τουρκία στην Κύπρο. Και μέχρι σήμερα κατέχεται το 37% της πατρίδας μας. Ανάλογα θα συμβεί και τώρα. Δε θα φέρουμε κάτι καλύτερο από τη διζωνική δικαιοδική, αν την απορρίψουμε, θα φέρουμε κάτι πολύ χειρότερο. Και επιτρέψτε μου να πω εδώ βέβαια ότι ακούστηκε από το στόμα αρχηγού κόμματος ότι είναι χειρότερη η διζωνική δικαιοδική ομοσπονδία από την υφιστάμενη κατάσταση πραγμάτων. Αυτό το πράγμα, αν δεν είναι ύβρις, είναι μομφή για όλους τους προηγούμενους Προέδρους της Κυπριακής Δημοκρατίας, για όλες τις

πολιτικές δυνάμεις -αν θέλουμε να υπάρχει αλληλοσεβασμός- που συνεχίζουν να στηρίζουν αυτή τη μορφή της λύσης· διότι η κατοχή έχει συγκεκριμένα χαρακτηριστικά!

Αν είναι χειρότερη η διζωνική δικαιοδική, σημαίνει ότι ο Πρόεδρος Μακάριος, ο Πρόεδρος Σπύρος Κυπριανού, ο Πρόεδρος Γιώργος Βασιλείου, ο Πρόεδρος Δημήτρης Χριστόφιας, ο Πρόεδρος Τάσος Παπαδόπουλος, αλλά και σχεδόν όλοι σε αυτή εδώ την αίθουσα...

N. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Ο Κληρίδης.

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

...ο Γλαύκος Κληρίδης, συγγνώμη, και όλοι σε αυτή εδώ την αίθουσα υποστηρίζουμε κάτι χειρότερο και από την κατοχή! Αν είναι ποτέ δυνατό! Μα, τότε συνέβη τούτο πράγμα; Ως το Σεπτέμβριο του 2009 είχαμε ομόφωνες αποφάσεις. Στο πρώτο άρθρο της ομόφωνης απόφασης του 2009 αναφερόμαστε σε διζωνική δικαιοδική ομοσπονδία. Τι συνέβη μέσα σε μερικά χρόνια και υποστηρίζουμε κάτι χειρότερο 'που την κατοχή;

Μπορεί κάποιος να μας εξηγήσει επίσης πώς θα αναγκάσουμε την Τουρκία να δεχτεί μια λύση πολύ καλύτερη από τη διζωνική δικαιοδική ομοσπονδία; Αν η λύση διζωνικής δικαιοδικής είναι τόσο άσχημη, προφανώς είναι πολύ καλή για την Τουρκία τζαι η Τουρκία μέχρι τώρα την απορρίπτει. Πώς θα τα καταφέρουμε να την αναγκάσουμε να δεχτεί κάτι πολύ καλύτερο; Θα μας μείνει η κατοχή τζαι η διχοτόμηση! Κι εγώ θέλω να δηλώσω ξανά εκ μέρους του δικού μας του κόμματος ότι δεν πρόκειται ποτέ, συνάδελφοι, να συμβιβαστούμε ούτε με την κατοχή ούτε με τη διχοτόμηση. Γιατί η αλήθεια είναι ότι, όποτε ακολουθήσαμε μαξιμαλιστικές προσεγγίσεις, μέσα από μια υπερπατριωτική ρητορική σε αυτό τον τόπο, δεν είναι μαξιμαλιστικά αποτελέσματα που είχαμε, είναι μινιμαλιστικά ή και καταστροφικά αποτελέσματα που είχαμε. Αυτή είναι η ιστορία του Κυπριακού. Και δυστυχώς ακούμε και σήμερα, επιτρέψτε μου να πω, πράγματα που εκεί είναι που παραπέμπουν, σε μαξιμαλισμούς.

Πρόεδρος κόμματος αμφισβήτησε το ότι θα πρέπει να συνεχίσουμε να υποστηρίζουμε τη μετεξέλιξη της Κυπριακής Δημοκρατίας από ενιαίο σε ανεξάρτητο κράτος και θέλει ρητή αναφορά, είπε. Ρητή αναφορά για τη συνέχεια της Κυπριακής Δημοκρατίας. Φαντάζομαι όσοι στηρίζουμε τώρα τη μετεξέλιξη είμαστε μειωμένων αντιστάσεων και πάλι! Αλλά η τρίτη παράγραφος της ομόφωνης απόφασης του Εθνικού Συμβουλίου, με την οποία συμφώνησε και το κόμμα του το 2009, αναφέρεται σε μετεξέλιξη της Κυπριακής Δημοκρατίας, δε χρειάζεται να τα διαβάσω. Μήπως θέτουμε μαξιμαλιστικές επιδιώξεις, για να μη φτάσουμε ποτέ σε διζωνική δικαιοδική ομοσπονδία; Είναι το ερώτημα!

Ερώτημα νέο: Από πότε έγινε κόκκινη γραμμή η εκ περιτροπής προεδρία τα ευλοημένα; Θα διορθώσω τον κ. Αβέρωφ Νεοφύτου. Συνέντευξη Αλέκου Μαρκίδη σε ό,τι αφορά την εκ περιτροπής προεδρία. Την εκ περιτροπής προεδρία η πλευρά μας την αποδέχτηκε επί Γλαύκου Κληρίδη, ο οποίος είπε, με λόγια του κ. Μαρκίδη: «Ο Κληρίδης είπε: "Μπορεί να δεχθώ την εκ περιτροπής με αναλογία τρία προς ένα, αλλά δεν το δέχομαι"». Και συνεχίζει ο κ. Μαρκίδης: «Αλλά δεν είδαν "το δέχομαι", αλλά το "μπορεί να δεχθώ". Βεβαίως, όταν ο συνομιλητής σου ακούσει το "μπορεί να δεχθώ", το ερμηνεύει "δέχθηκες"». Όχι τυχαία και στα πέντε σχέδια Ανάν από εκεί και πέρα είχαμε εκ περιτροπής προεδρία, την οποία δεν αμφισβήτησε ο Τάσος Παπαδόπουλος, όταν εκλέχθηκε Πρόεδρος, όπως δεν την αμφισβήτησε ούτε και μετά την απόρριψη του Σχεδίου Ανάν, μέσα από την κωδικοποίηση που είχε γίνει. Και επειδή υπήρχε αναφορά στην κωδικοποίηση, που έγινε μετά από ένα μακρύ κατάλογο ζητημάτων που θέλαμε να αλλάξουμε στο Σχέδιο Ανάν, η αναφορά ότι ένεν εξαντλητικός αυτός ο κατάλογος, ερωτήσαμε: Πότε ο κ. Τζιωνής έθεσε αυτό το ζήτημα στον κ. Πέντερκραστ; Ποτέ! Ποτέ! Έχει γίνει αποδεκτή. Τώρα γιατί θυμηθήκαμε ότι έν' κόκκινη γραμμή η εκ περιτροπής προεδρία; Όταν μάλιστα -τζαι αναφέρθηκε από τους συναδέλφους, τους συντρόφους προηγουμένως- πετύχαμε να βελτιώσουμε σημαντικά την εκ περιτροπής προεδρία, εισάγοντας την έννοια της διασταυρούμενης ψήφου, που, επιτρέψτε μου να πω, θα είναι ο καταλύτης γι' αυτό που όλοι, όλοι έχουμε έγνοια και ανησυχία. Καταλύτης με την πραγματική έννοια της λέξης για τη λειτουργικότητα της λύσης. Που θα εξωθεί στην ενότητα και των πολιτικών δυνάμεων και του λαού, που θα εξωθεί στη συναίνεση και στη συναινετική λειτουργία των θεσμών και στο πολιτικό επίπεδο, αλλά και στο λαϊκό επίπεδο, γιατί θα είναι άμεση η εμπλοκή και του κόσμου· θα ψηφίζει και θα επηρεάζει την εκλογή και των δύο ηγετών.

Από εκεί και πέρα επιτρέψτε μου να σταθώ και σε κάποια άλλα ζητήματα τα οποία έχουν λεχθεί και συνιστούν κατά την άποψή μας -όχι κατά την άποψή μας, με βάση τα ίδια τα γεγονότα- συνιστούν διαστρέβλωση, συνάδελφοι. Ελέγχθηκε ότι -τζαι είπεν το τζαι ο κ. Κουλίας τωρά, ήταν το δεύτερο πράγμα που είπεν νομίζω- οι Τουρκοκύπριοι θα έχουν δικαίωμα βέτο σε όλα. Η αλήθεια είναι ότι με βάση τις μέχρι σήμερα συγκλίσεις οι Τουρκοκύπριοι σε αντίθεση με το '60 -εδιείβασεν ο συνάδελφος ο Άριστος προηγουμένως- δε θα έχουν ούτε και ένα δικαίωμα βέτο ούτε και ένα! Σε κάποιες των περιπτώσεων σε κάποια όργανα, στο Υπουργικό Συμβούλιο θα απαιτείται μια ψήφος. Ναι, αλλά αυτό αντιμετωπίζεται. Μια ψήφος είναι διαφορετικό από το βέτο το τελεσίδικο και γι' αυτό υπάρχει Επιτροπή Επίλυσης Αδιεξόδων, για να μπορούν να λαμβάνονται αποφάσεις εκεί που πρέπει να λαμβάνονται αποφάσεις σε περιορισμένο αριθμό θεμάτων που χρειάζεται,

διεθνείς συμβάσεις, ευρωπαϊκές συμβάσεις, ομαλή λειτουργία του κράτους. Αυτό δεν είναι βέτο, αυτό δεν είναι σε καμία περίπτωση βέτο.

Βεβαίως, δεν είμαστε ικανοποιημένοι ή ευτυχείς με την κλήρωση. Δεν είναι δική μας σύγκλιση τζιαι θέλω να το υπογραμμίσω. Αλλά δεν ακούσαμε και καμιά άλλη εισήγηση -εμείς εισηγηθήκαμε πράγματα- από εκείνους που απορρίπτουν μόνο -τζιαι απορρίπταν τζιαι προηγουμένως την εισήγηση του Προέδρου Χριστόφια- δεν ακούσαμε εισήγηση για το πώς θα επιλύουμε αδιέξοδα.

Και εδώ είναι το ερώτημα που πρέπει να απαντήσουμε επίσης· τουλάχιστον τζιαινοι που δέχονται τη διζωνική δικαιοδική ομοσπονδία. Θέλουμε και μπορούμε να αποφασίζουμε για όλα μόνοι μας; Αν έχουν έτσι τα πράγματα, χωρίς καμιά τουρκοκυπριακή ψήφο σε κανένα όργανο για κανένα θέμα, πολύ απλά απορρίπτουμε τη διζωνική δικαιοδική. Είναι τόσο απλό, άμα λέμε τούντο πράμα! Όμως, προς διάψευση -τζιαι εννά απογοητευτούν όσοι θέλουν επιχειρήματα, για να δαιμονοποιούν αυτά που συζητούμε- ούτε και σε όλα τα όργανα χρειάζεται θετική ψήφος. Στην πλειοψηφία των εκτελεστικών οργάνων δε θα απαιτείται μία τουρκοκυπριακή ψήφος και αυτό πρέπει να το υπογραμμίσω.

Ελέχθηκε λοιπόν επί τούτου ότι θα πάμε σε Δημοκρατία "καζίνο". Έν' τούτο το δίλημά μας πραγματικά; Αν θα μείνουμε σε αυτό που είμαστε, αν θα πάμε σε Δημοκρατία "καζίνο"; Και εδώ τα διλήμματα έν' διαφορετικά, συνάδελφοι. Είτε θα πάμε σε Δημοκρατία ελληνική αλλά μισή -όσο θα παραμείνει ελληνική, αν δεν έρθουν οι Τουρκοκύπριοι και διεκδικήσουν τα δικαιώματά τους- είτε σε ελληνική Δημοκρατία αλλά μισή θα πάμε και θα μείνουμε είτε σε Δημοκρατία η οποία θα είναι ολόκληρη αλλά συναινετική, όπως είναι οι ομοσπονδίες εις τον κόσμο. Διότι οι ομοσπονδίες κατά βάση έχουν το χαρακτηριστικό της συναίνεσης, όχι της επιβολής του ενός απέναντι στον άλλο. Αυτό είναι το δίλημμα μπροστά μας. Τζιαι εμείς θέλουμε τα σύνορα της Κερύνειας να είναι σύνορα της Κυπριακής Δημοκρατίας de jure τζιαι de facto ταυτόχρονα, διότι σήμερα δεν έχουμε σύνορα στην Κερύνεια. Θέλουμε την Κύπρο ελεύθερη από τον Απόστολο Ανδρέα μέχρι την Πόλη της Χρυσοχούς και δε δεχόμαστε τίποτε λιγότερο 'πού τούτο. Και δε συμβιβάζομαστε με τίποτε λιγότερο.

Άκουα συνάδελφους να μιλούν για ρατσιστικές λύσεις, για απαρτχάιντ, για διαχωριστικές πρόνοιες στις συγκλίσεις. Καλοδεχούμενες, πραγματικά καλοδεχούμενες οι ανησυχίες. Θέλουν προφανώς οι συνάδελφοι Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι να είμαστε μαζί, ενωμένοι, να συνυπάρχουμε παντού σε όλη την Κύπρο, σε όλο το νησί μας. Να μην υπάρχουν διαχωρισμοί και διακρίσεις. Ευπρόσδεκτο. Όταν αναφέρεσαι σε τέτοιες έννοιες όμως, για να είσαι και να φαίνεσαι ειλικρινής, δε θα έπρεπε πραγματικά να έχεις βίωμά σου την ειρηνική συνύπαρξη, τη συμβίωση, την καλλιέργεια φιλίας, συνεργασίας, αλληλοκατανόησης Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων; Δε θα έπρεπε να πρωτοστατείς στην επαναπροσέγγιση, για να είσαι συνεπής και ειλικρινής με αυτά που λέεις; Αυτή είναι η κατάσταση πραγμάτων; Όσοι τα προβάλλουν, επιτρέψτε μου να πω, όχι μόνο δεν έχουν καμιά επαναπροσεγγιστική δραστηριότητα, υπονομεύουν σχεδόν κάθε επαναπροσεγγιστική δραστηριότητα και κάθε επαφή με τους συμπατριώτες μας Τουρκοκύπριους. Μήπως λοιπόν και αυτά λέγονται, μόνο και μόνο για να προετοιμάσουμε τον κόσμο να απορρίψει λύση του Κυπριακού μέσα από μια ακατάσχετη κινδυνολογία, την οποία ακούσαμε και σήμερα;

Κάποιοι μας είπαν ότι, αν λύσουμε το Κυπριακό σε μερικούς μήνες, εννά καταρρεύσει η λύση. Εξέφρασαν βεβαιότητα. Και ξαναείπαν κάτι που είσισε λεχθεί τζιαι παλιά, ότι ο Τουρκοκύπριος ηγέτης, αν είναι Πρόεδρος εκείνη την εποχή, εννά μπορεί να καλέσει τζιαι να πάρει απόφαση να καλέσει την Τουρκία.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Καλά, εκείνοι έχουν βέτο, εμείς δεν έχουμε;

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Όχι! Κύριε Νεοφύτου, ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος δεν έχουν καν δικαίωμα ψήφου και δεν αποφασίζουν. Αποφασίζει το Υπουργικό Συμβούλιο, όπου η πλειοψηφία είναι οι Ελληνοκύπριοι. Αυτό είναι που συμβαίνει, αλλά απλώς αυτό που καταγράφουμε είναι μία ακατάσχετη, επαναλαμβάνω, κινδυνολογία, μόνο και μόνο για να μην πάμε ποτέ σε λύση.

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Έσισι έτσι θέματα;

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

...θα αποφασίζουν.

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Ποιος θα αποφασίσει να καλέσει την Τουρκία;

Αλλά επιτρέψτε μου να πάω, για να μην κάνουμε συζήτηση με αυτό τον τρόπο, να βάλω το πολιτικό ερώτημα, γιατί συμφωνούμε ότι σήμερα η Τουρκία με το καθεστώς Ερντογάν πολύ περισσότερο από προηγουμένως - πριν το αποτυχημένο πραξικόπημα- παραβιάζει ανθρώπινα δικαιώματα, παραβιάζει

δημοκρατικές αρχές, παραβιάζε και παραβιάζει το κράτος δικαίου: Μπορούμε να εμπιστευτούμε; Με τούτους θα πάμε να κάμουμε λύση; Απάντηση: Αν δεν τους εμπιστευόμαστε, εννά περιμένουμε πότε εννά αλλάξει ο γείτονας, για να διεκδικήσουμε λύση του Κυπριακού; Αν έσει ένα πράμα νομίζω που συμφωνούμε -μπορεί τζιαι να μεν συμφωνούμε ούτε σε τούτο- είναι ότι ο χρόνος εργάζεται σε βάρος μας. Θα περιμένουμε πότε θα 'ρτουν καλλύπτεροι καιροί; Ξέρετε, ακούω -είμαι στην πολιτική από το '90, τουλάχιστον μάχιμα- για το γίγαντα με τα πήλινα πόδια που εννά καταρρεύσει, την Τουρκία, 'πού το '90. Πότε θα περιμένουμε να γίνει αυτό το πράμα;

Αλλά ας πάμε και στο επόμενο ερώτημα: Καλά, αν η Τουρκία ενδιαφέρεται για ένα νέο τυχοδιωκτισμό σε βάρος της Κύπρου, πότε είναι πιο εύκολο να τον υλοποιήσει; Όταν έχει 40 000 στρατεύματα μες στο σπίτι μας, μερικά μέτρα 'πού δαμαί -είναι μερικά μέτρα 'πού δαμαί ο κατοχικός στρατός- ή άμα σηκωθεί τζιαι πάρει πίσω τον κατοχικό στρατό η Τουρκία; Με πολιτικούς όρους όχι απλώς στρατιωτικούς. Πότε είναι πιο πιθανό να συμβεί ένας τέτοιος τυχοδιωκτισμός; Γιατί να πάει σε λύση του Κυπριακού η Τουρκία, εάν αυτός είναι ο στόχος της; Μήπως επειδή φοβάται την "υπερδύναμη" Κυπριακή Δημοκρατία;

Τζιαι μια τζιαι είπα για υπερδύναμη, κύριε Παπαδόπουλε, το καθεστώς το εγγυήσεων μόνο οι ΗΠΑ θα μπορούσαν να το καταργήσουν μονομερώς. Δυστυχώς για μας, δυστυχώς για μας, για να καταργηθούν οι εγγυήσεις, αυτό μπορεί να γίνει μόνο μέσα από πολύπλοκες διαδικασίες, που καθορίζονται από το διεθνές δίκαιο. Και δεν έχουν καταργηθεί δυστυχώς οι εγγυήσεις· είναι εκεί.

N. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Σε μένα απαντάτε ή στον κ. Κοτζιά;

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Σε σας απαντώ, εσείς το επικαλεστήκατε. Εν το υιοθετείτε δηλαδή;

N. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Εσείς διαφωνείτε;

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Σε σας απαντώ. Σας λέω ποια είναι η πραγματικότητα, ότι τέτοιου είδους διεθνείς συνθήκες μόνο μέσα από πολύπλοκες διαδικασίες, που καθορίζονται στο διεθνές δίκαιο, μπορεί να επιτευχθούν, εκτός τζιαι αν είσαι υπερδύναμη, όπως οι ΗΠΑ, επαναλαμβάνω.

Λοιπόν, επιτρέψτε μου, συνάδελφοι, δε θα αναφερθώ σε άλλες διαστρεβλώσεις που έχουν γίνει, έχω πολλά να πω, για την ιεραρχία των νόμων, για πολλά άλλα πράγματα τα οποία συνιστούν διαστρέβλωση, μόνο και μόνο για να στηθεί αυτή η βιομηχανία φόβου, μια βιομηχανία που πρέπει να είναι έτοιμη, ώστε, αν και εφόσον η Τουρκία το επιτρέψει τζιαι φτάσουμε στην ευλοημένη ώρα της λύσης, να υπάρχει η πιθανότητα, η σοβαρή πιθανότητα ή η δυνατότητα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχετε ακόμα δύο λεπτά, κύριε Λουκαΐδη.

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

...η δυνατότητα απόρριψής της.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θα καταλήξω λέγοντας ότι θα ήταν καλά, πέρα από τις ανησυχίες, τις δικαιολογημένες σε πάρα πολλές περιπτώσεις, τις εύλογες σε πάρα πολλές περιπτώσεις ανησυχίες, από την επόμενη ημέρα μιας λύσης να ξεκινήσουμε να συζητούμε και τα οφέλη, τους καρπούς μιας επιτέλους ελεύθερης πατρίδας, απελευθερωμένης από την κατοχή πατρίδας. Να ξεκινήσουμε να συζητούμε τα οφέλη που θα έχει ο λαός μας, Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι, από μια τέτοια εξέλιξη και στο επίπεδο της οικονομίας. Για τα πολλά λέχθηκαν. Μα δε θα έχουμε κούρεμα. Δε θα χαθούν τα δισεκατομμύρια, όπως εχαθήκαν σε μια μέρα με το πάτημα ενός κουμπιού, εννά επενδυθούν στην Κύπρο! Στην Κύπρο θα επενδυθούν, με έναν κατασκευαστικό τομέα που δε βιώνει το οικονομικό θαύμα, κύριε Νεοφύτου, δυστυχώς, τζιαι ακόμα κακοπαθαίνει. Και θα δώσει τεράστια ώθηση στην ανάπτυξη μια τέτοια εξέλιξη. Όπως θα δώσει τεράστια ώθηση η συνεργασία με ποιον; Με μια χώρα που είναι δέκατη έβδομη υπερδύναμη στον κόσμο, η μεγαλύτερη οικονομική υπερδύναμη στην περιοχή μας. Που θα ανοίξει προοπτικές σε ό,τι αφορά τον ενεργειακό τομέα για την οικονομική εκμετάλλευση του δικού μας φυσικού αερίου. Που θα βοηθήσει, ναι, θα υπάρξει δυνατότητα να βοηθήσει και στον τουρισμό και στο θέμα της κυπριακής ναυτιλίας, διότι θα ανοίξουν τα λιμάνια.

Είναι πολλά που κάποιος θα μπορούσε να πει. Δεν παραγνωρίζουμε κινδύνους, αλλά γιατί να μη σκεφτούμε την επόμενη μέρα σε καλύτερες και μεγαλύτερες συνθήκες ασφάλειας από τις σημερινές που ζούμε; Γιατί οι σημερινές μόνο κατοχική ειρήνη μπορούν να αποκαλεστούν, κατοχική ασφάλεια είναι. Όπου ο λαός μας, Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι, θα μπορούν να δημιουργούν κάτω από τον ίδιο ήλιο, κάτω από τον ίδιο ουρανό, στις ίδιες γειτονιές, όπως κάποτε ήμασταν μαζί. Χωρίς διαχωρισμούς πραγματικούς, διότι διασφαλίζονται και ανθρώπινα δικαιώματα και ελευθερίες μέσα από τις συγκλίσεις ήδη από την εποχή Χριστόφια-Ταλάτ. Γιατί να μην ονειρευόμαστε μια άλλη Κύπρο για μας τζιαι τα παιδιά μας, όταν αυτό που σήμερα έχουμε και αυτό που σήμερα οικοδομούμε είναι ωσάν να οικοδομείται πάνω στην άμμο;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Λουκαΐδη έχει ολοκληρωθεί ο χρόνος σας.

Γ. ΛΟΥΚΑΪΔΗΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Θα γίνει μια αλλαγή στη σειρά κατόπιν συνεννόησης, γιατί ο κ. Σιζόπουλος έχει συνάντηση για ενημέρωση η ώρα 7.00 μ.μ. με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, και, παρ' όλο που παραμένει ακόμα ένας πρωτομιλητής, ο κ. Τορναρίτης, θα μιλήσει στη θέση του και μετά θα μιλήσει ο κ. Τορναρίτης και θα μπορούμε μετά στις δευτερολογίες.

Ο κ. Σιζόπουλος έχει το λόγο.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Θα ήθελα να σας ευχαριστήσω για το ότι μου παραχωρείτε τη θέση σας -και τον κ. Τορναρίτη και τους υπόλοιπους αρχηγούς των κομμάτων- για τη δευτερολογία μου.

Αυτή η συζήτηση ουσιαστικά έχει επιβεβαιώσει για ακόμα μία φορά ότι υπάρχουν διαφορετικές προσεγγίσεις σε ένα μείζον ζήτημα που μας αφορά, το Κυπριακό, και είναι σεβαστές οι διαφορετικές απόψεις. Εξάλλου αυτό είναι το στοιχείο της δημοκρατίας και στο τέλος είναι λογικό ότι κάποιος θα δικαιωθούν από τα γεγονότα και κάποιος δε θα δικαιωθούν από τα γεγονότα. Μπορούμε να ανατρέξουμε λίγο στο παρελθόν σε ανάλογες περιπτώσεις και να δούμε τελικά ποιοι ήταν αυτοί που δικαιώθηκαν και ποιοι είναι αυτοί που δε δικαιώθηκαν.

Δε θα το αναψηλαφίσω και να το επιβεβαιώσω με συγκεκριμένα στοιχεία σ' αυτή τη φάση, αλλά, άμα χρειαστεί, κάποτε θα το πούμε. Όμως το να χρησιμοποιούνται χαρακτηρισμοί το θεωρώ απαράδεκτο. Όσους είναι οι οπαδοί της διζωνικής δικοινοτικής ομοσπονδίας με το συγκεκριμένο περιεχόμενο που θέλουν να ψηφιστεί εμείς τους επικρίναμε και τους χαρακτηρίσαμε; Δεχόμαστε συνέχεια χαρακτηρισμούς ότι ουσιαστικά είμαστε υπέρ της διχοτόμησης, ότι είμαστε απορριπτικοί, ότι είμαστε λυσοφοβικοί και όλα τα υπόλοιπα. Εμείς ποτέ δε χρησιμοποιήσαμε οποιοδήποτε χαρακτηρισμό. Στηριζόμαστε στα επιχειρήματά μας. Και αν με το να καταθέτουμε τα επιχειρήματά μας στην ουσία προσπαθούμε να καταστρέψουμε μία ιδεατή λύση της διζωνικής δικοινοτικής ομοσπονδίας, όπως παρουσιάζεται, θα μπορούσαμε ακριβώς να αντιστρέψουμε το επιχείρημα και να πούμε ότι η ωραιοποίηση αυτής της λύσης με αυτό το περιεχόμενο αποσκοπεί στην έμμεση ή στην άμεση άσκηση εκβιασμού και πίεσης ψυχολογικής στους πολίτες, για να δεχθούν μία λύση η οποία είναι απαράδεκτη. Και είναι λογικό ότι -από την ενημέρωση που έχουμε μέχρι σήμερα από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας- σε όσα θέματα υπάρχει σύγκλιση και σχετική συμφωνία, εάν δεν είναι πανομοιότυπα με το Σχέδιο Ανάν, είναι περίπου όπως στο Σχέδιο Ανάν. Δώσαμε και στη δημοσιότητα συγκεκριμένο πίνακα. Δεν ακούσαμε κανέναν να τον αμφισβητεί.

Θα υπενθυμίσω, για να μην ξεχνούμε, γιατί φαίνεται ότι η μνήμη μας είναι πάρα πολύ ρηχή. Πριν από μερικά χρόνια ποιοι φωνάζαμε "Κύπρος ενιαία και ανεξάρτητη"; Και θέλω να ρωτήσω: το "Κύπρος ενιαία και ανεξάρτητη" ταυτίζεται με τη διζωνική δικοινοτική ομοσπονδία; Εάν ναι, πέστε μάς το. Αυτό δεν ήταν το σύνθημα που δονούσε τις συγκεντρώσεις, τα συλλαλητήριά μας, τα πανό μας και τα πάντα; Πέστε μου τι σχέση έχει με τη διζωνική δικοινοτική ομοσπονδία. Ναι, εγώ είμαι ο αρχηγός κόμματος που είπα ότι η διζωνική δικοινοτική ομοσπονδία με αυτό το οποίο συζητούμε σήμερα ως περιεχόμενο είναι η χειρότερη μορφή νομιμοποιημένης διχοτόμησης. Και δεν το έχω πει εγώ. Ο πρώτος που το είπε ήταν ο Γκάλο Πλάζα. Σας προκάλεσα το πρωί: «Διαβάστε την Έκθεση Γκάλο Πλάζα». Διαβάστε ποιες ήταν οι θέσεις της Τουρκίας και βρέστε μου τι διαφορετικό έχει από αυτά που ζητά σήμερα. Και πραγματικά, σας προκαλώ, πόσοι από τους παρευρισκόμενους εντός της Βουλής έχουν διαβάσει την Έκθεση Γκάλο Πλάζα, που θα έπρεπε να ήταν το

ευαγγέλιο της Κυπριακής Δημοκρατίας; Το ευαγγέλιο της δικής μας πλευράς, για να αντιμετωπίσουμε τους όποιους κινδύνους ελλοχεύουν από την πλευρά της Τουρκίας και μάλιστα με υποστήριξη του διεθνούς οργανισμού. Ό,τι είναι υπέρ μας το στείλαμε στον κάλαθο των αχρήστων και ψάχνουμε δήθεν την ιδεατή λύση!

Μιλούμε για ομοσπονδία. Έχουμε ρωτήσει και δεν πήραμε καμιά απάντηση. Σε αυτές όλες τις ομοσπονδίες που υπάρχουν στον κόσμο, οποιουδήποτε τύπου, πέστε μου μόνο μία ομοσπονδία που ο πληθυσμός διαχωρίζεται στη βάση θρησκευτικής ή εθνοτικής ή φυλετικής προέλευσης. Μόνο μία!

A. ΔΑΜΙΑΝΟΥ:

Το Βέλγιο.

M. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Το Βέλγιο; Η Βοσνία και το απαρτχάιντ ήταν και η Κύπρος.

Πέστε μου σε ποιο κράτος ομοσπονδιακό που είναι ένας λαός και για οποιοδήποτε θέμα θα γίνει δημοψήφισμα γίνονται δύο δημοψηφίσματα και μάλιστα πρέπει να έχουν ξεχωριστή πλειοψηφία. Ένα μόνο θέλω να μου πείτε. Το ρώτησα και στον κ. Άντε και δεν πήρα απάντηση: «Αφού ισχυρίζεστε ότι η λύση θα είναι “ένα κράτος ένας λαός”, πέστε μου γιατί θα είναι δύο τα δημοψηφίσματα». Επειδή το δεχτήκαμε το 2004; Ποιοι το δέχτηκαν το 2004; Ποιοι ασκούσαν πίεση στον Τάσσο Παπαδόπουλο να το αποδεχτεί; Η ΕΔΕΚ, που διαφωνούσε; Ποιοι; Ποιοι; Δεν το λέτε αυτό.

Μας λέτε για τέσσερις βασικές ελευθερίες. Μα, αν κατοχυρωθούν οι τέσσερις βασικές ελευθερίες, στην ουσία καταργείται η διζωνικότητα και η δικονομικότητα. Υπάρχει συγκεκριμένη δήλωση του Προέδρου της Δημοκρατίας, στις 10 Ιουλίου, και σας παραπέμπω. Σας παραπέμπω στη δήλωση του κ. Ακιντζί, στις 11 του Μάρτη του 2016, για το πώς θα εφαρμοστούν και πόσες είναι οι κατηγορίες των πολιτών που θα υπάρχουν στην Κυπριακή Δημοκρατία, με οποιαδήποτε ονομασία θα είναι. Τώρα τι θέλετε; Θέλετε δηλαδή, αμφισβητώντας αυτά που λέμε, να μας προκαλέσετε να διαβάσουμε τα πρακτικά του Εθνικού Συμβουλίου; Για να γίνει αυτό που έγινε την περασμένη φορά; Πέστε μας πώς μπορούμε εμείς να επιβεβαιώσουμε την ορθότητα αυτών που λέμε. Με το να διαβάσουμε τα πρακτικά του Εθνικού Συμβουλίου και μάλιστα τα πρακτικά στα σημεία που ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας μάς έχει ενημερώσει, για να διαπιστώσουμε αν λέμε την αλήθεια ή όχι! Για να διαπιστωθεί ποιος λέει την αλήθεια και ποιος δε λέει την αλήθεια.

Όσον αφορά το θέμα της κινδυνολογίας, ειπώθηκαν πάρα πολλά. Εμείς κινδυνολογούσαμε στο Σχέδιο Ανάν; Αυτές οι κινδυνολογίες έχουν επιβεβαιωθεί; Σήμερα εμείς κινδυνολογούμε; Κινδυνολογούν όσοι θέλουν τη διζωνική δικονομική ομοσπονδία με το συγκεκριμένο περιεχόμενο και, επειδή διαφωνούμε, στην ουσία θέλουμε τη διχοτόμηση. Εμείς παλέψαμε για τη διχοτόμηση; Εμείς παλέψαμε για να έρθει η Τουρκία στην Κύπρο; Ποιοι ήταν αυτοί που αντιστάθηκαν; Ποιοι ήταν αυτοί που ήταν συνοδοιπόροι στα όσα η χούντα προγραμμάτιζε σε βάρος της Κύπρου; Και κάποιοι αδιαφορούσαν και σφύριζαν αδιάφορα. Ποιοι μας κατηγορούσαν τότε τους εδεκίτες ότι είμαστε εξτρεμιστές; Ποιοι μας κατηγορούσαν ότι είμαστε ανθέλληνες και ανθενωτικοί; Στο τέλος κανένας δε μας είπε ποιοι δικαιώθηκαν. Οι ανθέλληνες, οι ανθενωτικοί, οι εξτρεμιστές ή οι υπόλοιποι; Γι' αυτό είναι έκκλησή μας, αν θέλουμε κάποια στιγμή να συνεχίσουμε και να έχουμε ένα επίπεδο συζήτησης· οι χαρακτηρισμοί και οι κινδυνολογίες είναι καιρός να σταματήσουν.

Εμείς καταθέτουμε τις απόψεις μας με εντιμότητα. Δικαιολογούμε τις θέσεις μας. Μας λένε κάποιιοι: «Και τι θέσεις προβάλλετε;». Προβάλλουμε τις θέσεις μας και τις λέμε. Αν δε θα τις ακούσετε, άλλη υπόθεση. Και στο Εθνικό Συμβούλιο τις έχουμε καταθέσει κατ' επανάληψη. Και σήμερα...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να σας παρακαλέσω να συντομεύετε, κύριε Σιζόπουλε.

M. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Θα συντομεύσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να ολοκληρώνετε, όχι να συντομεύετε.

M. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Επειδή έγινε μεγάλο ζήτημα για το θέμα της ομόφωνης απόφασης του Εθνικού Συμβουλίου και επειδή κάποιοι έχουν συνηθίσει να διαβάζουν ό,τι τους βολεύει και ό,τι τους συμφέρει, γιατί δεν τα διαβάσετε όλα; Τι λένε οι ομόφωνες αποφάσεις του Εθνικού Συμβουλίου; Ότι η λύση πρέπει να προνοεί για την αποχώρηση των τουρκικών κατοχικών στρατευμάτων και των εποίκων. Σε αυτά που δεχτήκαμε μέχρι στιγμής υπάρχει αποχώρηση όλων των στρατευμάτων; Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας δεν είναι στο Εθνικό Συμβούλιο που μας είπε ότι δέκα χιλιάδες τουρκικά στρατεύματα θα μείνουν κατά τη μεταβατική περίοδο, για χρόνο απροσδιόριστο, που σήμερα προσδιορίζεται στις δύο πενταετίες; Δεν είναι στην ενημέρωση που έχουμε ότι εκατό δεκατέσσερις

χιλιάδες έποικοι νομιμοποιούνται και μάλιστα αποκτούν δικαιώματα επί των περιουσιών μας; Αυτά γιατί δεν τα λέτε, που είναι στην ομόφωνη απόφαση του Εθνικού Συμβουλίου; Λέει ακόμα και για την απομάκρυνση των βρετανικών βάσεων. Εδώ υπάρχει απόλυτη σιωπή. Μιλά για απογραφή του πληθυσμού πριν από τη λύση. Πόσες φορές θέσαμε στο Εθνικό Συμβούλιο, στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας την ανάγκη άμεσης απογραφής του πληθυσμού; Υπήρξε καμιά ανταπόκριση;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Σιζόπουλε, πρέπει να τελειώσετε.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Ολοκληρώνω, κύριε Πρόεδρε.

Όπως επίσης και το δικαίωμα όλων των προσφύγων να γυρίσουν στην περιουσία τους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε...

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Έχω δέκα λεπτά; Εξάντλησα τα δέκα λεπτά μου, Πρόεδρε; Έχω δέκα λεπτά στη διάθεσή μου. Πέντε από τα υπόλοιπα που έμειναν συν πέντε της δευτερολογίας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Σιζόπουλε, δεν έχουμε συμφωνήσει να γίνει μεταφορά των λεπτών. Σας παρακαλώ, ολοκληρώστε.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Το αποδέχομαι και ολοκληρώνω.

Λοιπόν, κλείνω με αυτό, συνάδελφοι. Οι ώρες είναι δύσκολες και κρίσιμες. Ανεξάρτητα από τις όποιες διαφωνίες μας, μπορούμε με επιχειρήματα, με νηφάλιο, με επικοινωνιακό λόγο να καταθέσουμε τις θέσεις μας. Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έχει την ευθύνη κατά την άσκηση των καθηκόντων του...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Μ. ΣΙΖΟΠΟΥΛΟΣ:

Κλείνω μ' αυτό, κύριε Πρόεδρε. Να αξιοποιήσει όσα από αυτά χρειάζεται. Στο τέλος της ημέρας αυτός θα έχει την ευθύνη για το σχέδιο και εμείς θα έχουμε την ευθύνη για την αποδοχή ή την απόρριψή του.

Σας ευχαριστώ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ο κ. Τορναρίτης για είκοσι πέντε και μισό λεπτά. Είκοσι έξι.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Βεβαίως, κύριε Πρόεδρε και κύριοι συνάδελφοι, είναι εντυπωσιακό να ακούμε ότι ζητούμε πράγματι να ενημερωθεί ο λαός με επιχειρήματα -χωρίς φόβο και χωρίς πάθος, υποθέτω- αλλά αυτοί που λένε τα συγκεκριμένα μόνο συνθήματα χρησιμοποιούν και μόνο εκφοβισμούς, απαρτχάιντ, Βοσνία, Ερζεγοβίνη, Θράκη. Άκουσα τον πρόεδρο του Δημοκρατικού Κόμματος να λέει σε μία εκπομπή ότι -άκουσον άκουσον- αν κατοικήσουν ορισμένοι Τουρκοκύπριοι στη Μόρφου, μπορεί να δημιουργηθεί το πρόβλημα της Θράκης. Και πάρα πολλά άλλα.

Ερχόμενος εδώ, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, πραγματικά πίστευα ότι θα κάναμε έναν επικοινωνιακό διάλογο, ένα διάλογο ουσίας, μέσα σ' ένα πνεύμα πολιτικού πολιτισμού, να πούμε, να ανταλλάξουμε αλήθειες, πικρές αλήθειες πολλές φορές. Δυστυχώς όμως, κάποιιοι προσπάθησαν να μεταφέρουν σ' αυτή τη συνεδρία την περιρρέουσα ατμόσφαιρα, αλλά και να τρομοκρατήσουν τους πολίτες. Να συγχύσουν πρώτα και μετά να τρομοκρατήσουν τους πολίτες. Αυτή είναι η πραγματικότητα. Ανησυχούν, λένε. Και εμείς ανησυχούμε και πρέπει να σας πω ότι ανησυχούμε τουλάχιστον ακριβώς όσο ανησυχείτε και εσείς. Όμως εμείς την ώρα που ανησυχούμε προσπαθούμε από τη μια να ενισχύσουμε το διαπραγματευτή μας, τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, και από την άλλη να καταθέτουμε προτάσεις. Εσείς τι κάνετε;

Άκουσα πολλά συνθήματα απόψε. Θα κάνουμε, λέει, κράτος "καζίνο". Θα κάνουμε, λέει, κράτος "καζαντί". Και αυτά δεν τα είπαν απλοί βουλευτές. Τα ανέγνωσαν ηγέτες κομμάτων, στους οποίους βασίζονται οι πολίτες, για να απελευθερώσουν την πατρίδα μας. Οι ίδιοι -πριν μήνες- έλεγαν ότι πρέπει να συστήσουμε

ιερή συμμαχία με τη Ρωσία και το ξανθό γένος να έρθει εδώ πέρα, για να απελευθερώσει την Κύπρο. Και αναφέρομαι, έτσι, στην πολιτική ανάλυση, στην πολιτική ενόραση, γιατί, όταν στέκεσαι μπροστά στους πολίτες και θέλεις, έτσι, να τους εμπνεύσεις, να τους καθοδηγήσεις, πρέπει πρώτα και πάνω απ' όλα να τους αποδείξεις ότι πράγματι για αυτά που έλεγες πριν δικαιώθηκες και δικαιούσαι να σε ακούσουν και σήμερα.

Κάποιοι από σας, φίλες και φίλοι συνάδελφοι, ναι, λέγατε στο λαό ότι θα έρθει η Ρωσία να απελευθερώσει την Κύπρο και πρέπει να κάνουμε στρατιωτικές συμμαχίες με το ξανθό γένος. Το μόνο που είδα είναι συμφωνίες δισεκατομμυρίων της Ρωσίας με την Τουρκία, την κατοχική δύναμη. Δεν κατακρίνω τη Ρωσία, απλά καταθέτω μία πραγματικότητα. Εσείς οι ίδιοι λέγατε ότι έπρεπε να έρθουμε σε στρατιωτικές συμφωνίες με το Ισραήλ και μαζί να απελευθερώσουμε τον τόπο μας. Το Ισραήλ μόλις προχθές εξομάλυνε πλήρως τις σχέσεις του με τη Ρωσία, αντάλλαξαν πρεσβευτές και τι είπαν; «Για την ενέργεια και με την ενέργεια σύμμαχοι προχωρούμε μπροστά».

Λέτε πολλά για τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, ειδικότερα ο πρόεδρος του Δημοκρατικού Κόμματος. Λυπούμαι να σας πω και δε θέλω να εξομοιώσω τα πράγματα, αλλά τα ίδια ακούω καθημερινά και τους Γκριζους Λύκους και τον Ντενκτάς να λένε για τον Τουρκοκύπριο διαπραγματευτή. Σας το είπα και πριν, δε θέλω να σας εξομοιώσω, όμως καταθέτω πραγματικότητες. Ενώπιος ενωπίω. Απόψε πρέπει να πούμε την αλήθεια και μεταξύ μας, αλλά και στους πολίτες που μας ακούν.

Δεν είμαστε οπαδοί κανενός, κύριε Σιζόπουλε. Γιατί είπατε... Είμαστε οπαδοί, ναι, της Κύπρου μας. Γι' αυτήν παλεύουμε, γι' αυτήν αγωνιζόμαστε, γι' αυτήν ανησυχούμε. Έχετε δικαίο, αναφερθήκατε σε συνθήματα της ΕΔΕΚ. Μας αναφέρατε εδώ πέρα και το "Κάθε σπίτι και κάστρο", που ήταν ένα σύνθημα, έτσι, που γέμιζε το στόμα κάποιου, όταν το έλεγε. Δεν ξέρω πώς μεταφράζεται στην πράξη.

"Μπούργκενστοκ", λένε κάποιοι και το επισείουν εδώ πέρα, στην κυπριακή κοινωνία ως μία πελώρια απειλή. Βεβαίως δεν πρέπει να παρελθοντολογούμε και δεν έχουμε δικαίωμα να το πράττουμε το συγκεκριμένο, παρ' όλο που κάποιοι πήγαν στο Νιχάτ Ερίμ. Δεν ξέρω αν θα προχωρήσουμε από την Κύπρο της Χοιροκοιτίας και των στρογγυλών σπιτιών, για να καταλήξουμε στο σήμερα, όμως στο Μπούργκενστοκ απ' ό,τι ξέρω εκπροσώπησε τη δικιά μας πλευρά ο Τάσσοσ ο Παπαδόπουλος, ο οποίος δυστυχώς αποδέχτηκε και τα ασφυκτικά χρονοδιαγράμματα, αποδέχτηκε και την επιδιαιτησία, πράγμα που δεν έχουμε δικαίωμα ως ελληνική πλευρά να αποδεχτούμε ξανά. Και χαιρόμαι να σας πω, το ξέρετε πολύ καλά, αλλά δεν το είπατε, ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας... στο κοινό ανακοινωθέν με τον Έρογλου καταγράφεται ρητώς ότι δεν πρόκειται να αποδεχτεί τα συγκεκριμένα για τα οποία από πρωίας μέχρι νυχτός ανησυχείτε. Και πρέπει να σας θυμίσω ότι έφευγε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και πήγαινε στο συμβούλιο των αρχηγών της Ευρώπης και ανησυχούσατε ότι θα ξεπαγώσει τα κεφάλαια της Τουρκίας. Ήρθε πίσω, κανένα ξεπάγωμα. Μόνο ίσως σε κανένα ψυγείο!

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Μόνο δκυο.

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Ανησυχούσατε, κύριε Παπαδόπουλε, για τη συνάντηση του Προέδρου της Δημοκρατίας με το γενικό γραμματέα των Ηνωμένων Εθνών και τον κ. Ακιντζί στη Νέα Υόρκη. Θυμάστε τι λέγατε πολύ καλά, δε θα τα επαναλάβω. Ήρθε ο Πρόεδρος πίσω και του δίδετε συγχαρητήρια και σας ευχαριστούμε. Ανησυχούσατε για την επίσκεψη στο Μοντ Πελεράν και για το γεγονός ότι ο Πρόεδρος, πριν ενημερώσει την ηγεσία μας, θα προχωρούσε. Και τι δε λέγατε. Τίποτα δεν έγινε. Οι πληρωμένες διαφημίσεις σας, κύριε Παπαδόπουλε, στα κοινωνικά δίκτυα, γιατί περί αυτού πρόκειται, εσείς αρχίσατε εκστρατεία απόρριψης ενός σχεδίου που ισχυριζόσαστε ότι δε γνωρίζετε, αλλά κατά τα άλλα κάνετε ισοπεδωτική κριτική. Σας λέω ότι οι πληρωμένες διαφημίσεις σας δεν έχουν αντίκρισμα, γιατί κάθε φορά τοποθετείτε ένα συγκεκριμένο φόβο, προσπαθείτε με συγκεκριμένα συνθήματα να τρομοκρατήσετε το λαό και δυστυχώς οι εξελίξεις σας διαψεύδουν.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Αυτές τις ώρες εμείς όλοι εδώ γράφουμε ιστορία. Οι επόμενες λίγες βδομάδες θα καθορίσουν πάρα πολλά, ίσως και όλα. Ναι, είναι αρκετά πιθανό να εξευρεθεί μία λύση στο κυπριακό πρόβλημα, ακόμη και πριν από το τέλος του 2016. Μετά από δεκαετίες είμαστε τώρα πιο κοντά όσο ποτέ στην απελευθέρωση και στην επανένωση της πατρίδας μας. Δεν ξέρω αν κάποιοι έχουν επηρεαστεί από το σύνδρομο της Στοκχόλμης και έχουν συνηθίσει -δε λέω για κάποιους εδώ- την κατοχή. Εμείς στο Δημοκρατικό Συναγερμό δεν παραχωρούμε ούτε σπιθαμή γης στην Τουρκία. Αυτό να γίνει ξεκάθαρο. Από τη μέχρι σήμερα διαπραγμάτευση παρατηρείται σημαντική πρόοδος σε όλα τα υπό συζήτηση κεφάλαια. Πρόκειται για πρόοδο που βελτιώνει προς όφελος του συνόλου του κυπριακού λαού αντίστοιχες πρόνοιες άλλων κατά καιρούς πρωτοβουλιών των Ηνωμένων Εθνών, ακόμη και αυτού του συντάγματος του 1960.

Αυτή τη στιγμή χρειάζεται απόλυτη προσήλωση στον πολιτικό μας αγώνα για τη σωστή επίλυση του εθνικού μας προβλήματος. Δε θα πρέπει να αφήσουμε τις εξελίξεις να μας προσπεράσουν. Το είπαμε. Τουρκία-Ισραήλ: πρόθυρα πολέμου, ενέργεια, συμφωνία εκατομμυρίων. Ισραήλ-Τουρκία: σχεδόν πρόθυρα

πολέμου, συμφωνία, ενέργεια, συμφωνίες εκατομμυρίων. Κύπρος-Τουρκία, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, το λέγαμε εμείς στο Δημοκρατικό Συναγερμό πολύ καιρό, το λένε τα διεθνή think tanks, το λέτε σχεδόν όλοι σήμερα. Κύπρος-Τουρκία, ναι, θα αποχωρήσει η Τουρκία από την Κύπρο, γιατί έχει πολύ περισσότερα να κερδίσει γενομένης πολιτικής, αν θέλετε, εταίρος στη διαμόρφωση του ενεργειακού χάρτη της περιοχής μας. Η ιστορική συγκυρία για την επίλυση του Κυπριακού με την αξιοποίηση όλων των εσωτερικών και διεθνών παραγόντων δεν είναι κάτι που επαναλαμβάνεται εύκολα. Δεν πρέπει να χάσουμε αυτή την ιστορική ευκαιρία για επανένωση του νησιού μας λόγω της άρνησης ή των φόβων του παρελθόντος.

Το δίλημμα που έχουμε μπροστά μας είναι ξεκάθαρο. Είτε θα προχωρήσουμε με θάρρος στην επίλυση και τον τερματισμό της κατοχής είτε θα φορτώσουμε, ναι, το λέω ξεκάθαρα, στα παιδιά μας τη διχοτόμηση. Θα πρέπει λοιπόν όλοι να έχουμε έναν κοινό στόχο, μία συνολική συμφωνία που θα τερματίσει το απαράδεκτο status quo και θα δημιουργήσει μία επωφελή κατάσταση για όλους τους Κυπρίους. Και η σημερινή συγκυρία πράγματι ευνοεί την επίτευξη μίας λύσης που θα εξασφαλίζει σημαντικότερα οφέλη για όλους.

Τα οφέλη για την ελληνοκυπριακή πλευρά είναι προφανή: απαλλαγή από τα εγγυητικά και επεμβατικά δικαιώματα της Τουρκίας, απαλλαγή από τον κατοχικό στρατό, τερματισμός του παράνομου εποικισμού, επιστροφή εδαφών, επιστροφή προσφύγων στα σπίτια και στις περιουσίες τους, άλλων υπό ελληνοκυπριακή διοίκηση και άλλων υπό τουρκοκυπριακή διοίκηση, ενίσχυση του αισθήματος ασφάλειας, σταθερότητα, βεβαιότητα για το μέλλον, που είναι απαραίτητες προϋποθέσεις για ευημερία και αξιοποίηση των πολλών οικονομικών ευκαιριών που θα προκύψουν μέσα από την επανένωση και την κινητοποίηση όλων των παραγωγικών δυνάμεων του τόπου μας.

Μέχρι σήμερα έχουν επιτευχθεί συγκλίσεις που κατοχυρώνουν τον ευρωπαϊκό χαρακτήρα της λύσης με την εφαρμογή των αρχών και αξιών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Έχουν εξασφαλιστεί για όλους ανεξαιρέτα τους Κύπριους πολίτες τα δικαιώματα της ελεύθερης διακίνησης...

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτή)

Τα είπαν, αλλά πρέπει να τα επαναλαμβάνουμε, γιατί μέσα στη διαστρέβλωση, μέσα στην ιστοπέδωση δυστυχώς οι πολίτες δεν μπορούν να παραλάβουν τα μηνύματα!

Και λέω ξανά: ελευθερία διακίνησης, ελευθερία απόκτησης περιουσίας, ελευθερία εγκατάστασης, ελευθερία άσκησης επαγγέλματος, ελευθερία άσκησης οποιασδήποτε οικονομικής δραστηριότητας σε ολόκληρη την Κύπρο. Έχει επίσης διασφαλιστεί η αναγνώριση του ατομικού δικαιώματος ιδιοκτησίας μέσα από συγκεκριμένες διαδικασίες, αλλά και θεραπείες. Η θωράκιση του δικαιώματος αυτού διασφαλίζεται περαιτέρω με την ελεύθερη επιλογή του ιδιοκτήτη, εάν δεν ικανοποιηθεί από τα εσωτερικά ένδικα μέσα, να προσφύγει στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων.

Επιπρόσθετα, έχουν επιτευχθεί σημαντικότερες συγκλίσεις, που διασφαλίζουν τη διαχρονική επιβίωση του κυπριακού ελληνισμού στις πατρογονικές του εστίες. Έχει διασφαλιστεί ότι ο δημογραφικός χαρακτήρας του νησιού μας κατά την πρώτη μέρα της λύσης θα αντικατοπτρίζει με μικρή απόκλιση τη δημογραφική σύνθεση της Κυπριακής Δημοκρατίας του 1960. Διασφαλίζεται στο διηνεκές η δημογραφική σύνθεση όπως είναι σήμερα, καθώς και η εφαρμογή του κοινοτικού κεκτημένου σ' ολόκληρη την επικράτεια της Κυπριακής Δημοκρατίας χωρίς αποκλίσεις ή μόνιμες παρεκκλίσεις.

Όλα αυτά είναι κατακτήσεις που εμείς όλοι μαζί κερδίσαμε, όταν επί σειρά ετών, ήδη από τη δεκαετία του '90, εργαστήκαμε συλλογικά και πετύχαμε την ένταξη μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, και μόνο με τη λύση του Κυπριακού τώρα μπορούμε να κεφαλαιοποιήσουμε σε όλη την επικράτεια της πατρίδας μας αυτά τα κεκτημένα. Θυμίζω σε αυτό το σημείο το θρίαμβο της Κυπριακής Δημοκρατίας στην Κοπεγχάγη το Δεκέμβριο του 2002, όταν επί Γλαύκου Κληρίδη σφραγίσαμε την ένταξη και το Πρωτόκολλο 10.

Για την τουρκοκυπριακή πλευρά η λύση αποτελεί τη μόνη προοπτική αποτελεσματικής εξόδου από την απομόνωση στην οποία έχει περιέλθει. Το σχέδιό της για αναγνώριση του ψευδοκράτους έχει αποτύχει -αυτή είναι η πραγματικότητα και την αναγνωρίζουμε- ενώ τα τελελεσμένα που καταγράφονται δεν είναι μόνο εις βάρος των Ελληνοκυπρίων, αλλά και εις βάρος των ίδιων των Τουρκοκυπρίων, που βιώνουν πλέον τον υπαρκτό κίνδυνο πλήρους αφανισμού και απορρόφησης από την Τουρκία. Με τη λύση την επομένη οι Τουρκοκύπριοι θα γίνουν Ευρωπαίοι πολίτες και θα έχουν όλα τα πλεονεκτήματα που έχουν οι Ελληνοκύπριοι, ζώντας σε ένα καλά οργανωμένο κράτος, ενώ την ίδια στιγμή θα διασφαλίσουν, όπως και εμείς άλλωστε, τη διατήρηση της δικής τους ξεχωριστής πολιτισμικής ταυτότητας.

Για την Τουρκία με τη λύση η πορεία ένταξής της στην Ευρωπαϊκή Ένωση λαμβάνει άλλες διαστάσεις και προοπτικές. Εξίσου σημαντικό για την Τουρκία είναι η ανεύρεση υδρογονανθράκων -τα αναλύσαμε προηγουμένως- Ρωσία-ενέργεια-Τουρκία, Ισραήλ-ενέργεια-Τουρκία κτλ. Μια βιώσιμη, διαρκής και λειτουργική λύση θα είναι επίσης προς το συμφέρον των σχέσεων Ελλάδας-Τουρκίας και των σχέσεων Ευρωπαϊκής Ένωσης-Τουρκίας, καθώς και των σχέσεων μεταξύ Ευρώπης και NATO. Η Κύπρος θα μπορούσε να αποτελέσει κράτος ειρηνικής συνύπαρξης σε μια ταραγμένη γειτονιά και να ενισχύσει το ρόλο της ως γέφυρας

επικοινωνίας μεταξύ της Ευρώπης. Άλλωστε, τα σύνορά μας θα είναι τα σύνορα της Ευρωπαϊκής Ένωσης μεταξύ της Ευρώπης και των άλλων χωρών της Ανατολικής Μεσογείου.

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Δυστυχώς ή ευτυχώς, ο μόνος εφικτός τρόπος, για να απαλλαγούμε από την τουρκική κατοχή και να ζήσουμε σε μια απελευθερωμένη και επανενωμένη πατρίδα, είναι η ειρηνική οδός των διαπραγματεύσεων. Μόνο μέσα από τις διαπραγματεύσεις θα μπορέσουμε να ανατρέψουμε τα τετελεσμένα της εισβολής. Μόνο μέσα από το διάλογο θα μπορέσουμε να φτάσουμε σε λύση του κυπριακού προβλήματος.

Η λύση όμως θα είναι πολιτικά βιώσιμη, λειτουργική και μόνιμη, μόνο εάν δεν υπάρχουν νικητές και ηττημένοι στην τελική συμφωνία. Ως εκ τούτου, η λύση θα πρέπει να βασίζεται σε ένα λογικό και ισορροπημένο συμβιβασμό, που θα λαμβάνει υπόψη τις ανησυχίες και των δυο πλευρών. Συμβιβασμός σημαίνει βέβαια αμοιβαίες υποχωρήσεις μέσα σε ένα πλαίσιο αμοιβαίου σεβασμού και αλληλοκατανόησης μεταξύ των δυο πλευρών. Αναπόφευκτα, στο πλαίσιο της λύσης θα υπάρξουν και κάποιες πτυχές που δε θα μας ικανοποιούν στο έπακρο. Η ουσία όμως είναι να κοιτάξουμε το όλον, το σύνολο, γιατί μέσα από το σύνολο μπορεί ο κάθε πολίτης να αντιληφθεί το μέγιστο όφελος. Ένας έντιμος και αμοιβαία επωφελής συμβιβασμός θα ανοίξει νέους δρόμους και θα φέρει πολλαπλάσια οφέλη για τους πολίτες.

Οι μαξιμαλιστικές και ακραίες θέσεις, αγαπητοί συνάδελφοι, δεν οδηγούν πουθενά. Όχι μόνο διαιωνίζουν τη διαίρεση, αλλά μας βυθίζουν στην οριστική διχοτόμηση. Η υφιστάμενη κατάσταση δε μας προσφέρει τίποτα, παρά μόνο μια επίπλαστη αίσθηση ασφάλειας. Κοιτάξτε τον κόσμο γύρω σας, κοιτάξτε τις εξελίξεις στη Συρία, κοιτάξτε τις εξελίξεις στο εσωτερικό της Τουρκίας. Εμείς δε θέλουμε να μείνουμε όμηροι σε ανεξέλεγκτες και απρόβλεπτες εξελίξεις στον Τρίτο Κόσμο.

Με την επίλυση όλη η Κύπρος θα ενταχθεί στη ζώνη της σταθερότητας, του κράτους δικαίου, των ανθρωπίνων δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Κύπρος θα σταματήσει να είναι μοιρασμένη με την κατοχική Τουρκία εδώ στη Λευκωσία. Η Κύπρος θα είναι μια όαση ειρήνης και συνύπαρξης, ένας ασφαλής φάρος της Ευρωπαϊκής Ένωσης σε έναν κόσμο αστάθειας, πολέμων, βαρβαρότητας. Μόνο μέσα από μια σωστή και βιώσιμη λύση θα δημιουργηθούν πραγματικές συνθήκες ασφάλειας για όλους τους Κυπρίους, Ελληνοκυπρίους και Τουρκοκυπρίους.

Κύριε Πρόεδρε,

Στις κρίσιμες αυτές ώρες είναι καθοριστικό ο Πρόεδρος Αναστασιάδης να έχει την ομόθυμη στήριξη, για να κάνει απερίσπαστος τις σκληρές διαπραγματεύσεις. Ο ίδιος επωμίζεται την ιστορική ευθύνη, διαθέτει ισχυρό διεθνές κύρος και έχει επίγνωση των δυνατοτήτων και των δυσκολιών. Τώρα είναι η ώρα των μεγάλων αποφάσεων. Δεν είναι η ώρα για μικρόψυχες πικρίες ανάμεσα στην πολιτική ηγεσία ούτε για προσωπικές ατζέντες είτε ιδεολογικές διαφορές. Είναι πολλαπλάσια χρήσιμο να βοηθήσουμε όλοι, ώστε να κεφαλαιοποιήσουμε κάθε δυνατότητα, γιατί στη διαπραγμάτευση που θα γίνει τώρα τον πλέον καθοριστικό ρόλο θα διαδραματίσουν η αξιοπιστία, το καθαρό μυαλό, η διεθνής στήριξη από το χώρο του Συμβουλίου Ασφαλείας και την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Σας καλώ να στηρίξουμε τον Πρόεδρο, να του δώσουμε όση δύναμη μπορούμε στο τελικό στάδιο των διαπραγματεύσεων. Ας αποδείξουμε έστω και μια φορά ότι αντλούμε όχι από την τύφλωση των εμφυλίων που έκαναν μεταξύ τους οι Έλληνες αλλά από τους μεγάλους και ομόθυμους αγώνες μας. Γιατί πάντα, πιστεύω, είχαμε έναν καλό και έναν κακό εαυτό. Δυστυχώς, όπου επικράτησε ο κακός μας εαυτός, αφήσαμε πίσω συντρίμια και ερείπια, ενώ αντίθετα, όπου βρήκαμε το θάρρος του κοινού αγώνα, μεγαλοουργήσαμε. Ας αποδείξουμε ακόμη ότι μάθαμε να κουβεντιάζουμε πολιτισμένα και απλά, με επιχειρήματα και προτάσεις.

Τα πολιτικά κόμματα έπρεπε να είχαν αποφύγει το ανούσιο παιχνίδι επίρριψης ευθυνών και να υποστηρίξουν την εν εξελίξει διαπραγματευτική διαδικασία μέσα από καλοπροαίρετη κριτική και εποικοδομητικές προτάσεις. Η δημιουργία παραπλανητικών εντυπώσεων δεν οδηγεί πουθενά και ταυτόχρονα ενισχύει το διαχωριστικό τείχος μεταξύ των δυο κοινοτήτων.

Θα έπρεπε επίσης όλα τα κόμματα να αναλάβουμε μαζί πρωτοβουλίες, για να φέρουμε πιο κοντά τις δυο κοινότητες, και να συμβάλουμε στην αποκατάσταση της χαμένης εμπιστοσύνης. Το φυσικό τείχος που χωρίζει τις δυο πλευρές θα πέσει πολύ σύντομα, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, με την πολιτική συμφωνία. Το συναισθηματικό όμως τείχος θα φύγει μόνο με την αποκατάσταση της εμπιστοσύνης και τη συμφιλίωση των δύο κοινοτήτων. Αυτό δεν πρέπει να παραγνωρίζεται, διότι η συμφιλίωση αποτελεί εχέγγυο για την εφαρμογή και τη βιωσιμότητα της οποιασδήποτε λύσης.

Σε αυτό το σημείο θα ήθελα να τονίσω κάτι ρητά και κατηγορηματικά: Η προσπάθεια για συμφιλίωση δε θα γίνει σε καμιά περίπτωση μέσα από την παραχάραξη της ιστορίας, αποσιωπώντας ή διαστρεβλώνοντας συγκεκριμένα ιστορικά γεγονότα, ούτε και μέσα από την αλλοίωση της εθνικής μας ταυτότητας, της εθνικής

ταυτότητας της κάθε κοινότητας. Είμαστε Ελληνοκύπριοι και είναι Τουρκοκύπριοι. Η βιωσιμότητα της λύσης εξαρτάται άλλωστε σε μεγάλο βαθμό από το σεβασμό στη διακριτή ταυτότητα της κάθε κοινότητας.

Δεν επιδιώκουμε τη δημιουργία μιας νέας εθνικής ταυτότητας αλλά τη δημιουργία μιας ενιαίας πολιτικής ταυτότητας, η οποία θα βασίζεται σε κοινές δημοκρατικές αξίες και κοινές σύγχρονες κοινωνικές αντιλήψεις, όπως αυτές που έχουν εδραιωθεί στον ευρωπαϊκό κόσμο στον οποίο ανήκουμε. Αυτή η πολιτική ταυτότητα θα είναι και η καλύτερη εγγύηση για τη σταθεροποίηση του ανεξάρτητου ομοσπονδιακού κράτους, της συνέχειας της Κυπριακής Δημοκρατίας, της μετεξέλιξης της Κυπριακής Δημοκρατίας, που δεν αρνούνται ούτε οι Τούρκοι, αλλά δυστυχώς κάποιοι από δω μέσα ισχυρίζονται ότι το κάνουν!

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ο Πρόεδρος Αναστασιάδης αναχωρεί αύριο για την Ελβετία, όπου θα βρεθεί αντιμέτωπος με την ίδια την ιστορία. Οφείλουμε να τον στηρίξουμε, για να κερδίσει τη μάχη της Κύπρου! Ο λαός μας θέλει να δει μια διαφορετική συμπεριφορά από τον πολιτικό κόσμο. Ας το κάνουμε μια φορά έτσι και να συμπεριφερθούμε με σοβαρότητα και νηφαλιότητα. Άλλωστε, το τελικό αποτέλεσμα θα το κρίνει ο λαός μας και εκεί θα έχουμε το χρόνο να συζητήσουμε εκτεταμένα και διεξοδικά.

Κλείνω, κύριε Πρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, λέγοντας τα εξής: Η μοίρα μας, αγαπητοί συνάδελφοι, δεν είναι η εθνική μας συρρίκνωση στο μισό έδαφος της Κυπριακής Δημοκρατίας και η σιωπηρή διχοτόμηση· η μοίρα μας είναι η απελευθέρωση, η επανένωση και η αναγέννηση του τόπου μας. Σίγουρα δεν μπορούμε να αλλάξουμε το παρελθόν μας· μπορούμε όμως να αλλάξουμε το μέλλον μας. Μπορούμε να δημιουργήσουμε ένα μέλλον ειρήνης και ευημερίας για εμάς και τα παιδιά μας. Αυτός είναι σήμερα ο εθνικός στόχος των Ελλήνων της Κύπρου.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ευχαριστώ όλους που τηρήσατε το χρόνο σας και έχουμε μείνει πραγματικά στο πρόγραμμα, όπως το είχαμε σχεδιάσει. Έγινε και μία δευτερολογία από την ΕΔΕΚ και τώρα μπαίνουμε στις δευτερολογίες, χωρίς φυσικά να ξαναπάρει το λόγο η ΕΔΕΚ.

Πρώτος στη σειρά είναι ο κ. Χρίστου.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Έχω μία εισήγηση, κύριε Πρόεδρε.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Είναι όλοι παρόντες πλην ενός τζιαι να τον περιμένουμε.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Ποιον;

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Το Νικόλα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εμίλησεν!

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Αν μεν θέλεις εσύ, έρκεται τζιαι ο Χρίστος...

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Ένα λεπτό να περιμένουμε το Νικόλα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όι να περιμένουμε! Να περιμένουμε για ποιο λόγο;

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Για να κάμω μια εισήγηση.

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Κάμε την!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, κάμε την τζιαι να τον περιμένουμε μετά!

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Ακούει, κύριε Πρόεδρε, ο κ. Παπαδόπουλος.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Εντάξει, ανεξάρτητα...

Κάποιος να ειδοποιήσει τον κ. Παπαδόπουλο, που έχει το πρόβλημα υγείας που μας είπε, να έρθει, γιατί, αντιλαμβάνομαι, θα κάμει διαδικαστική εισήγηση ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Λέχθηκαν...

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ:

Τα πάντα!

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

...τα πάντα. Νομίζω ότι θα μπορούσαμε, εάν όλοι συμφωνούμε, να αποφύγουμε τες δευτερολογίες, έστω και αν ο συνάδελφος ο Μαρίνος ο Σιζόπουλος έχει δευτερολογήσει.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Για να βάλω σε συζήτηση τούτη τη διαδικαστική σας εισήγηση, κύριε Νεοφύτου, να μου επιτρέψετε να πάρω την εξής θέση από το προεδρείο: Νοουμένου ότι γίνεται αποδεκτή από όλους και κλείνει η συζήτηση εδώ!

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Πολύ σωστά, πολύ σωστά!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να μη φάμε τη μισή ώρα, τα τρία τέταρτα που έχουμε να συζητούμε διαδικασία.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Έστω και ένας να διαφωνεί...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα! Επειδή τα συμφωνήσαμε, να μην τα αλλάζουμε τζιαι τωρά να φάμε συζήτηση για τη διαδικασία.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Σωστό.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχει το λόγο ο κ. Λιλλήκας.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, πριν από λίγο ερωτήθηκα για ένα ψήφισμα που ο συνάδελφος ο Γιώργος ο Περδίκης θα ήθελε να καταθέσει σήμερα.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Εκατάθεσά το. Έσειε διαδικασίες τούτη η Βουλή που πρέπει να ακολουθούνται!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι, θα ακολουθηθούν!

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Ερωτήθηκα από τις υπηρεσίες της Βουλής για την άποψή μου. Τους είπα ότι, παρότι θα ήθελα, αν είναι δυνατόν, να εκδώσουμε ένα ψήφισμα σήμερα, μια και συζητούμε για το Κυπριακό τόσες ώρες, εντούτοις, παραμένοντας πιστός στη διαδικασία που αποφασίστηκε και στη Σύσκεψη Αρχηγών και που επισημοποιήθηκε με ψηφοφορία στην ολομέλεια, δε θα το στηρίξω γι' αυτό το λόγο, παρότι συμφωνώ με την ουσία. Ε, δεν μπορεί στη μια περίπτωση να επικαλούμαστε τα όσα έχουμε συμφωνήσει και στην άλλη να τα αναιρούμε!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πολύ. Έκλεισε το θέμα.

Καλώ τον κ. Χρίστου.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε, αντιλαμβάνομαι...

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Αποσύρεται η εισήγησή μου.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Αβέρωφ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Αποσύρεται, λέει!

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Αν μου επιτρέπετε, αντιλαμβάνομαι ότι, επειδή είναι πολλές οι ώρες και το έκαμε ο κ. Νεοφύτου...

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Όχι, δεν είναι...

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Θα μπορούσαμε να περιοριστούμε όλοι σε πέντε, επτά λεπτά.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Δέχομαι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ε, ο καθένας ας αυτοπεριοριστεί, κύριοι. Υπάρχουν τα συμφωνημένα. Από τη μια γίνεται παράπνοο ότι δε συζητείται το Κυπριακό και από την άλλη ότι δεν έχουν αρκετό χρόνο οι βουλευτές! Και εδώ που φτάσαμε μας έμεινε μία ώρα το πολύ. Συντομεύσετε να γίνει τρία τέταρτα. Νομίζω πήγαμε θαυμάσια σήμερα. Ο κ. Αβέρωφ αποσύρει.

Ο κ. Χρίστου...

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Ναι, αλλά, κύριε Πρόεδρε, αν μου επιτρέπετε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, ώσπου να έρθει ο κ. Χρίστου.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

...γιατί αφέθηκε κάτι το οποίο, μπορεί να μην ήταν πρόθεση, αλλά θέλω να το διευκρινίσω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να το διευκρινίσεις.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Ότι δήθεν μπορεί να κουραστήκαμε. Όχι, δεν κουραστήκαμε! Και κάποιοι εξ ημών δεν έφυγαν δευτερόλεπτο από την αίθουσα!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Πολύ καλά. Ωραία!

Για το ΕΛΑΜ ο κ. Χρίστος Χρίστου έχει πέντε λεπτά για δευτερολογία.

ΧΡ. ΧΡΙΣΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, θα είμαι πολύ σύντομος στη δεύτερη τοποθέτησή μου.

Ακούστηκαν όλες οι απόψεις και όλες οι πολιτικές προτάσεις. Η κοινή γνώμη, η οποία μας παρακολουθεί, φαντάζομαι, με αγωνία, μπορεί να καταλάβει το τι λέει ο καθένας και στο μέλλον να κάμνει τις επιλογές της.

Θα σταθώ μόνο σε ένα σημείο και θα κλείσω μ' αυτό. Αναφέρθηκε ο κ. Τορναρίτης ότι το επόμενο διάστημα πιθανόν να ζήσουμε ιστορικές στιγμές. Μην ανησυχείς, κύριε Τορναρίτη, ο ιστορικός του μέλλοντος, για να καταγράψει ιστορικές στιγμές, πρέπει να δει σε ένα λαό ότι αντιστάθηκε. Θα ευχηθώ στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας κατά τη μετάβασή του στην Ελβετία να πάει ως πρόεδρος κράτους και να επιστρέψει ως πρόεδρος κράτους!

Καλή συνέχεια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ τον κ. Χρίστου και για το σύντομο της δευτερολογίας του.

Ο κ. Περδίκης έχει πέντε λεπτά.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Παρακολούθησα όλες τις ομιλίες και είναι πραγματικά με πολύ δισταγμό που βγαίνω στο βήμα, για να δευτερομιλήσω, γιατί, ενώ στη δική μου την τοποθέτηση εγώ περιορίστηκα σε μία γεωπολιτική και πολιτική ανάλυση, καταθέτοντας προτάσεις για το επόμενο βήμα, το οποίο είναι προφανώς η διεθνής διάσκεψη τζιαι ο αγώνας να πετύχουμε πράγματι αυτό που θέλουμε όλοι, την απελευθέρωση της Κύπρου από την παρουσία των τουρκικών στρατευμάτων και τις εγγυήσεις, πολύ λίγα ακούστηκαν γι' αυτό το θέμα. Δεν άκουσα πάρα πολλά γύρω από το πώς αντιλαμβάνονται τα κόμματα αυτή την "πολυμερή" τη λέει η από δω πλευρά, του ΔΗΣΥ, "διεθνή" την έλεγε η από δω πλευρά, του ΑΚΕΛ, για χρόνια- διάσκεψη. Δεν ξέρουμε τι είναι αυτό το πράμα το οποίο θα συμφωνηθεί σε λίγες μέρες και δεν ακούσαμε τις απόψεις των κύριων πολιτικών δυνάμεων. Τους είδαμε να συμφωνούν στα συμφέροντα των εφοπλιστών μετά τη λύση του Κυπριακού, αλλά δεν τους είδαμε και δεν τους ακούσαμε να μας λεν τι θα γίνει την επόμενη μέρα! Τι θα γίνει με τα στρατεύματα; Μέχρι πού φτάνει η θέση ότι δε δεχόμαστε παρουσία τουρκικών στρατευμάτων μετά τη λύση;

Λυπούμαι που θα το αναφέρω, αλλά είναι πραγματικό γεγονός και καταγεγραμμένο. Πριν λίγες εβδομάδες ήμασταν σε μία τηλεοπτική εκπομπή και αναφερθήκαμε σε έγγραφο του Προέδρου της Δημοκρατίας που προνοούσε εσαεί παρουσία τουρκικών στρατευμάτων στην Κύπρο, προφανώς με τη λογική ότι αυτή θα είναι σύντομη ως μεταβατική περίοδος και ο παρών βουλευτής του Δημοκρατικού Συναγερμού είπε «αν λέει τέτοιο πράμα, εγώ δεν το ψηφίζω το σχέδιο». Και είναι καταγεγραμμένο αυτό σε τηλεοπτική εκπομπή! Με όλο το σεβασμό, νομίζω ότι δεν ξέρουμε πού πηγαίνουμε! Και δε θέλω να προσβάλω κανέναν. Όχι σε ό,τι αφορά τη λίθινη εποχή και τη Χοιροκοιτία, σε ό,τι αφορά το αύριο, που το αύριο είναι η διεθνής διάσκεψη -και εγώ επιμένω στον όρο "διεθνής διάσκεψη"- και στην αποχώρηση των τουρκικών στρατευμάτων με τη λύση του Κυπριακού, που είναι δέσμευση όλων μας! Εξ ου και το ψήφισμα που έχω καταθέσει.

Για τα υπόλοιπα, δηλαδή για τις επιμέρους πτυχές της λύσης που φαίνεται να έρχεται ή της συμφωνίας που φαίνεται να έρχεται, έχω την εντύπωση ότι θα έχουμε πολύ καιρό να συζητούμε, να δώσουμε πολλές ερμηνείες και να προσπαθήσουμε να πείσουμε τον κυπριακό λαό ποιος έχει δικαίο.

Για το αύριο, που μπορούμε να είμαστε παραγωγικοί δίνοντας θέσεις και προτάσεις στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, λυπούμαι να πω ότι δεν είπαμε πολλά πράγματα σήμερα. Γι' αυτό και επιμένω το ψήφισμα το δικό μας, που πριν λίγες εβδομάδες δε θέλατε να συζητήσετε, η πλειοψηφία, να ξανατεθεί ενώπιόν μας, για να γίνουμε επιτέλους συγκεκριμένοι και παραγωγικοί, αν θέλουμε να βοηθήσουμε και τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και τον κυπριακό λαό για την επόμενη μέρα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ. Τρία λεπτά μόνο!

Ο κ. Μιχάλης Γιωργάλλας έχει πέντε λεπτά.

Μ. ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι,

Ακούστηκαν πάρα πολλά. Θα ήταν καλό να είχαν αποφευχθεί οι χαρακτηρισμοί και διάφορα άλλα ευτράπελα, τα οποία ακούστηκαν, διότι αυτή τη στιγμή και αυτές τις κρίσιμες ώρες στο λαό μας δεν αξίζει ούτε η ωραιοποίηση της πραγματικότητας ούτε και η κινδυνολογία.

Θα ήθελα πρώτα να ξεκινήσω το σχολιασμό μου από τις αναφορές της φίλατης Σκεύης Κούτρα Κουκουμά στη γνωστή δήλωση της Ελένης Θεοχάρους για τον αυτοπυρπολισμό και να της πω ότι αυτή η δήλωση έγινε στα πλαίσια μιας εκδήλωσης στην Αθήνα ως απάντηση σε μία ερώτηση. Αλλά, αν αρμόζει να επικριθεί η Ελένη Θεοχάρους για αυτή της την πρόθεση, θα πρέπει να επικριθεί και ο Χριστάκης Κατσαμπάς, που δήλωνε το 1993 στο Θέατρο Ένα στα πλαίσια μιας εκδήλωσης ότι και αυτός είναι έτοιμος να αυτοπυρποληθεί για την ένωση. Θα πρέπει ομοίως να επικριθεί και ο Τούρκος κομμουνιστής ποιητής Ναζίμ Χικμέτ, ο οποίος ήταν από τους πρώτους που υποστήριξαν ότι η πλέον δίκαιη λύση στο κυπριακό πρόβλημα ήταν η ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα. Και βέβαια θα πρέπει να επικριθεί και το κόμμα σας, το ΑΚΕΛ, το οποίο μέχρι το 1967 είχε την ένωση στο καταστατικό του. Εν πάση περιπτώσει, όλες αυτές οι αναφορές έχουν πλέον μόνο ιστορική αξία. Τέτοιο θέμα δεν τίθεται πλέον και βέβαια, αν υπάρχει κάποια αξία στη δήλωση της Ελένης Θεοχάρους, είναι το ότι είναι έτοιμη να αυτοπυρποληθεί για την ένωση, ενώ είμαι σίγουρος ότι δεν υπάρχει κανένας ο οποίος θα αυτοπυρποληθεί για τη διζωνική δικαιοδική ομοσπονδία.

Είπε προηγουμένως ο φίλος Γιώργος Λουκαΐδης ότι ο στρατηγικός στόχος είναι η διζωνική δικαιοδική ομοσπονδία. Μπορεί να είναι ο στρατηγικός στόχος του ΑΚΕΛ αυτός, γιατί ο δικός μας στρατηγικός στόχος είναι η απελευθέρωση και η άρση της κατοχής και η αποκατάσταση της διαίρεσης. Και το δίλημμα δεν είναι διζωνική δικαιοδική ομοσπονδία ή διχοτόμηση, γιατί απλούστατα η διζωνική δικαιοδική ομοσπονδία, όπως έχει εξελιχθεί, είναι συγκεκριμένη διχοτόμηση και αυτό δεν είναι μομφή σε κανέναν. Ο καθένας αναλαμβάνει τις ευθύνες του. Και, για να προλάβω κάποιους, οι οποίοι θα ισχυριστούν το χιλιεπιπαιμένο, ότι δηλαδή εμείς δε θέλουμε λύση, απαντώ ευθαρσώς ότι θέλουμε λύση, αλλά θέλουμε λύση που να ακυρώνει την κατοχή, λύση που να ανατρέπει τη διαίρεση, να προάγει την ελευθερία, τη δικαιοσύνη και να δημιουργεί τις προϋποθέσεις, ώστε Ελληνοκύπριοι και Τουρκοκύπριοι να ζουν υπό καθεστώς Ισονομίας και Ισοπολιτείας σε όλη την επικράτεια της Κύπρου. Γιατί εμείς θέλουμε να ζήσουμε με τους Τουρκοκυπρίους ειρηνικά και όχι γειτονικά. Θέλουμε να ζήσουμε με τους Τουρκοκυπρίους πλάι πλάι και όχι απέναντι.

Σε λίγες ώρες στο Μοντ Πελεράν θα επιχειρηθεί εκ νέου η συζήτηση για το εδαφικό. Ευχόμαστε το καλύτερο, αλλά είναι ακόμη ένα παράδειγμα του ότι προσπαθούμε να τετραγωνίσουμε τον κύκλο με τη διαδικασία που ακολουθείται, γιατί είναι γεγονός ότι, αν η απόδοση των περιουσιών γινόταν κανονικά στους πραγματικούς ιδιοκτήτες, αυτό θα ήταν μια πιο οικονομική επιλογή, γιατί η επιπόνηση των κριτηρίων και των διαφόρων αποκλεισμών που μπαίνουν στη διαδικασία απλά ενισχύουν τη θέση του σφετεριστή και αυξάνουν δραματικά το κόστος της αποκατάστασης των περιουσιών, ένα κόστος το οποίο θα το επιβαρυνθούμε εμείς. Και τολμώ να κάνω μια πρόβλεψη, ότι δηλαδή στο τέλος θα έχουμε δύο επιλογές, είτε θα μειώσουμε τα ποσά των αποζημιώσεων είτε οι αποζημιώσεις θα πληρώνονται σε βάθος χρόνου με κίνδυνο να μην πληρωθούν ποτέ, όπως γίνεται σήμερα με τα θύματα των αξιογράφων των τραπεζών και του χρηματιστηρίου.

Λέχθηκε ότι με τη συμφωνία στο εδαφικό θα ανακτήσουμε εδάφη. Απλά, να διορθώσω λέγοντας ότι η πραγματικότητα είναι ότι με την όποια συμφωνία θα παραδώσουμε ελληνικά εδάφη στο τουρκικό συνιστών κράτος. Λέχθηκε πολλάκις ότι είμαστε οι ηττημένοι, πληρώνουμε, γιατί έχουμε κάνει πολλά και εμείς στους Τουρκοκυπρίους, είμαστε το αδύνατο μέρος...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχετε τριάντα δευτερόλεπτα.

Μ. ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Τελειώνω λέγοντας ότι, εάν είμαστε όλα αυτά, τότε σε τι ελπίζουμε; Και όλοι αυτοί οι οποίοι ισχυρίζονται ότι θα αλλάξουν την πορεία των πραγμάτων με τον κ. Ακιντζί αναρωτιέμαι πώς θα τον υποχρεώσουν.

Διατηρώντας τις επιφυλάξεις μας, έχοντας τις ανησυχίες μας, θα ευχηθούμε στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας καλή δύναμη και να κάνει το καλύτερο για την πατρίδα μας.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Λιλλήκας, πέντε λεπτά.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Είχα προγραμματίσει να κλείσω διαφορετικά, όμως δεν μπορώ να μη σχολιάσω αναφορές ότι έχουμε προβεί σε παραπληροφόρηση ή παραποίηση δεδομένων. Θέλω να πω ότι όλες οι αναφορές που έκαμα, τουλάχιστον όσο με αφορά, για τα ζητήματα των βέτο και για τις άλλες πτυχές είναι με βάση την ενημέρωση που ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας μάς έκανε στο Εθνικό Συμβούλιο, όπως είναι καταγεγραμμένη στα πρακτικά του Εθνικού Συμβουλίου, όπου παραπέμπω οποιονδήποτε. Και, αν δεν είναι όπως είπα αυτές οι διατυπώσεις του Προέδρου, να τα αποσύρω και να απολογηθώ. Εκτός και αν ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας παραπληροφορεί το Εθνικό Συμβούλιο. Αυτό είναι άλλο ζήτημα. Τα έγγραφα δεν τα έχουμε, για να κρίνουμε από τα έγγραφα.

Θέλω να καλέσω τους συναδέλφους από όλες τις δυνάμεις να προβληματιστούν και για το θέμα της εσωτερικής ιθαγένειας, στο οποίο δεν αναφέρθηκα στην πρωτομιλία μου. Η διατύπωση είναι όπως την είπε ο Άντρος Κυπριανού το πρωί, αλλά είναι ακόμα μια απόδειξη του πώς επιτυγχάνουμε πρόοδο στις συνομιλίες και συγκλήσεις με ασάφειες. Λέει ότι όποιος έχει την κεντρική ιθαγένεια θα έχει και μια εκ των δύο ιστορικών ιθαγενειών του ενός κρατιδίου. Πουθενά δεν υπάρχει διατύπωση που να καθορίζει ότι απαγορεύεται κάποιος να έχει την εσωτερική ιθαγένεια του ενός κρατιδίου, χωρίς να έχει την κεντρική ιθαγένεια. Τέτοιες ασάφειες υπάρχουν πάρα πολλές μέσα στη συμφωνία, πάρα πολλές. Φέρτε μας τη διατύπωση να τη δούμε, φέρτε μας τη διατύπωση να τη συζητήσουμε.

Μάθαμε απόψε ότι τελικά οι Τουρκοκύπριοι και η τουρκική πλευρά δεν έχει ένσταση στο να αναγνωρίσει τη συνέχιση της Κυπριακής Δημοκρατίας και τη μετεξέλιξή της. Δεν ξέρω αν σας λέει τίποτε η λέξη “εκλιπούσα”. Έχει κατατεθεί και στα Ηνωμένα Έθνη σε έγγραφα τουρκικά και τουρκοκυπριακά και στην Ευρωπαϊκή Ένωση πάμπολλες φορές ότι, εάν αναγνωρίσει την Κυπριακή Δημοκρατία η Τουρκία, θα επιλυθούν πάρα πολλά προβλήματα. Πάρα πολλά προβλήματα θα επιλύονταν, αν αναγνώριζε την Κυπριακή Δημοκρατία.

Θέλω να ελπίζω ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας είναι πιο προσγειωμένος από τους βουλευτές του Δημοκρατικού Συναγερμού και φαίνεται να είναι πιο προσγειωμένος. Τουλάχιστον μπροστά στις κάμερες και κατά τη συνάντησή του με τον κ. Παυλόπουλο ο ίδιος ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας μίλησε για επιδιώξεις της Τουρκίας μέσα από τις συνομιλίες για λύση που μετατρέπει την Κύπρο σε τουρκικό προτεκτοράτο επί λέξει. Αντιθέτως, από τους βουλευτές του Δημοκρατικού Συναγερμού, του κόμματος του Προέδρου, και από κάποιους άλλους άκουσα σήμερα ότι περίπου η λύση διασφαλίζει όλα τα ανθρώπινα δικαιώματα, το κεκτημένο, διασφαλίζει την επιστροφή των προσφύγων σε συνθήκες ασφάλειας, την αποχώρηση των στρατευμάτων κ.λπ. Και διερωτώμαι γιατί δεν την έχει υπογράψει ο Πρόεδρος. Αν δεν υπάρξει λύση, θα ευθύνεται ο Πρόεδρος, θα ευθύνεται ο κ. Αναστασιάδης, διότι, αν η λύση όπως την έχει πετύχει διασφαλίζει όλα όσα είπατε, τότε κακώς δεν την υπέγραψε. Εμείς θα τη στηρίζουμε και τον καλώ να την υπογράψει αύριο, αν είναι αυτή η λύση όπως την περιγράψατε. Διερωτώμαι γιατί διστάζει να την υπογράψει. Για έναν πολύ απλό λόγο, γιατί δεν έχει κατοχυρώσει όλα αυτά τα οποία εσείς πιστεύετε ότι έχει κατοχυρώσει, διαφορετικά κανένας Πρόεδρος δε θα δίσταζε να υπογράψει τέτοια λύση.

Πίστευα, κύριε Πρόεδρε, ότι θα διαπιστώναμε ή θα συνειδητοποιούσαμε ότι είμαστε όλοι στην ίδια βάρκα. Αν το διαπιστώναμε αυτό, ότι δηλαδή είμαστε στην ίδια βάρκα και ότι, αν βουλιάξει, θα βουλιάξουμε όλοι μαζί, ενώ, αν πετύχει να φθάσει στο ποθητό λιμάνι, θα αποβιβαστούμε όλοι σώοι και αβλαβείς, τότε θα μοιραζόμασταν και τις ανησυχίες και τους προβληματισμούς και δε θα τους απορρίπταμε, χωρίς καν να προβληματιστούμε.

Εγώ συμμερίζομαι τις ανησυχίες που έχουν εκφραστεί αναφορικά με το χρόνο. Όντως, η πάροδος του χρόνου δυσκολεύει τα πράγματα και αυτό έχει πετύχει η Τουρκία. Με τη δική της κωλυσιεργία, με τη δική της αδιαλλαξία κέρδισε χρόνο. Η αναφορά του Μακαρίου για μακροχρόνιο αγώνα δεν ήταν επιλογή που έκανε η ελληνοκυπριακή πλευρά. Ήταν αναφορά που έγινε για προετοιμασία, γιατί ακριβώς η Τουρκία πολύ νωρίς έκανε ξεκάθαρο ότι θα διεκδικούσε να κερδίσει χρόνο και διεκδίκησε το χρόνο, για να δημιουργήσει νέα δεδομένα στο Κυπριακό αλλοίωσης του δημογραφικού χαρακτήρα με τους εποίκους, ανακήρυξη του ψευδοκράτους, τα οποία δεδομένα στη συνέχεια επιχειρεί να επιβάλει ως συστατικά στοιχεία της λύσης. Γι' αυτό κέρδισε χρόνο και επιδιώκει να κερδίσει χρόνο η Τουρκία.

Κατά συνέπεια, ανέμενα ότι και οι υπόλοιποι συναδέλφοι θα προβληματίζονταν για τις ανησυχίες που έχουμε εκφράσει. Δεν άκουσα καμία ανησυχία για το γεγονός ότι με αυτά που έχουν συμφωνηθεί...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Λιλλήκα, πρέπει να ολοκληρώσετε.

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Τελειώνω σε μερικά δευτερόλεπτα.

Δεν άκουσα καμία ανησυχία για το γεγονός ότι με όσα έχουν συμφωνηθεί διχοτομείται η οικονομία, θα έχουμε δύο ανταγωνιστικές οικονομίες. Και ρωτώ ειλικρινά πώς θα πετύχουμε επανένωση του λαού μας, όταν τα οικονομικά τους συμφέροντα θα είναι χωριστά και ανταγωνιστικά και όχι συγκρουσιακά; Πώς; Θέλω να το καταλάβω.

Θέλω να κλείσω υπενθυμίζοντας, κύριε Πρόεδρε, τη φράση που ανέφερα και το πρωί στην ομιλία μου από το κείμενο του κ. Κοτζιά. Έγραψε ο κ. Κοτζιάς σ' αυτό το έγγραφο ότι η λύση θα πρέπει να ανατρέπει τις συνέπειες της εισβολής, διαφορετικά δεν έχει νόημα ο συμβιβασμός. Αν δεν αναιρεθούν αυτές οι συνέπειες, η λύση πολύ φοβάμαι ότι δε θα εξυπηρετεί ούτε τους Ελληνοκυπρίους ούτε τους Τουρκοκυπρίους, θα εξυπηρετεί την Τουρκία και κάποιους συμμάχους της Τουρκίας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Νικόλας Παπαδόπουλος, δέκα λεπτά.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Έθθα έσειε τζιαι αύριο;

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Να το βάλουμε τζιαι αύριο, αν θέλετε, τώρα που συνήθισα δαμαί οκτώ ώρες.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε,

Άκουσα πολλές νουθεσίες απόψε και εισηγήσεις για τη διατήρηση της αξιοπιστίας μας, ότι δεν μπορούμε να αναιρέσουμε θέσεις του παρελθόντος, την ομοσπονδία, παραπέμπουν στο Μακάριο, το Σπύρο, τον Τάσσο και αυτά τα λεν εκείνοι που δημόσια λένε ότι δε θα επαναφέρουν το Σχέδιο Ανάν, αλλά πίσω από κλειστές πόρτες δεν κάμνουν τίποτε άλλο, αλλά ανησυχούν για την αξιοπιστία της πλευράς μας.

Άκουσα πάρα πολλούς χαρακτηρισμούς απόψε. Όταν εμείς μιλάμε με επιχειρήματα, η απάντηση πάντα είναι «δε θέλετε λύση» και χαρακτηρισμοί. Μας είπαν “Γκρίζους Λύκους”, “υπερπατριώτες”, “απορριπτικούς”, “λυσσοφοβικούς”, ότι χρησιμοποιούμε τα ίδια συνθήματα με τους πραξικοπηματίες, ότι είμαστε μαξιμαλιστές, ακραίοι. Ευχαριστούμε πάρα πολύ. Αυτός είναι ο σεβασμός σας προς τη δημοκρατία και την αντίθετη άποψη. Χαρακτηρισμούς ακούσαμε πολλούς, απαντήσεις στα ερωτήματά μας δεν ακούσαμε. Μόνο ειρωνεία ακούσαμε για το ότι έχουμε πολλές απορίες. Ελπίζουμε να μας πείτε τις απαντήσεις μέχρι το δημοψήφισμα τουλάχιστον. Εκτός από τον κ. Λουκαϊδη, για να είμαι δίκαιος, ο οποίος απάντησε ότι ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του ΑΚΕΛ διαφωνεί με τον κ. Κοτζιά και διερωτώμαι αν είναι αυτό το μήνυμα που θέλει να στείλει το ΑΚΕΛ στην Τουρκία αυτή τη στιγμή.

Μην ακούτε τους υπερβολικούς Έλληνες, εμείς είμαστε έτοιμοι να πάμε να συζητήσουμε τις εγγυήσεις. Λέχθηκε ότι μια κακή λύση είναι το ίδιο με τη μη λύση. Με όλο το σεβασμό, αγαπητοί συνάδελφοι, όχι, δεν είναι το ίδιο. Η μη λύση, που οφείλεται στην αδιαλλαξία της Τουρκίας, όντως είναι αυτό που έχουμε σήμερα, που δεν είναι αποδεκτό. Μια κακή λύση όμως μπορεί να έχει καταστροφικά αποτελέσματα, μπορεί να φέρει την τουρκοποίηση της Κύπρου, μπορεί να οδηγήσει τον πληθυσμό μας στη ξενιτιά. Ε, δεν είναι το ίδιο πράγμα και γι' αυτό πρέπει να είμαστε ιδιαίτερα προσεκτικοί, να μη χάσουμε την ασπίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας, που μας προστατεύει από αυτά τα καταστροφικά αποτελέσματα, γιατί αυτή είναι η διαφορά της μη λύσης από την κακή λύση. Στη μη λύση έχουμε την Κυπριακή Δημοκρατία, που μας προστατεύει, στην κακή λύση δε θα την έχουμε τζιαι ένας Θεός ξέρει τι θα γίνει.

Μας κατηγορούν για κινδυνολογία. Μα, ακούσατε εμείς την ομιλία του Προέδρου της Δημοκρατίας, που παραλλήλιζε την Κύπρο με την Κριμαία και γι' αυτό πρέπει να δεχτούμε τη λύση που έρχεται; Εμείς είναι που κινδυνολογούμε; Μας κατηγορούν για κινδυνολογία αυτοί που μας λεν στην ίδια πρόταση ότι, αν δε δεχτούμε τη λύση τους, θα χάσουμε πατρίδες. Είναι κινδυνολογία να μην εμπιστεύεσαι τον κ. Ερντογάν; Είναι αδικαιολόγητος φόβος; Είμαστε υπερβολικοί; Καλά εσείς που τον εμπιστεύεστε τι θα κάμετε, για να διασφαλίσετε τον κυπριακό ελληνισμό; Επειδή δεν άκουσα κάτι το συγκεκριμένο. Το μόνο που άκουσα είναι ότι θα διαλύσουμε τα πάντα από την πρώτη μέρα μετά τα δημοψηφίσματα και θα βασιστούμε στην καλή διάθεση του κ. Ερντογάν να εφαρμόσει τη λύση. Εμείς σας είπαμε συγκεκριμένες εισηγήσεις.

Μας λένε για κινδυνολογίες αυτοί που θέλουν να αιφνιδιάσουν το λαό μας μέσω της συσκότισης, για να μπορούν στη συνέχεια να τον εκβιάσουν με μικρασιατικές καταστροφές, για να περάσει η λύση. Εδώ η Ευρωπαϊκή Ένωση αποστρέφεται τον κ. Ερντογάν και κάποιοι συνάδελφοι απόψε ονειρεύονται την οικονομική συνεργασία με την Τουρκία! Ο κ. Ερντογάν διώκει τους Τούρκους πολίτες, έχει καταργήσει τη δημοκρατία και τα όνειρα κάποιων είναι η οικονομική συνεργασία με την Τουρκία, τη μεγάλη αγορά της Τουρκίας!

Πόσο ασφαλείς είμαστε χωρίς τη λύση έχει ρωτήσει συνάδελφος. Αυτό το ερώτημα όντως είναι ένα δύσκολο ερώτημα και το απαντά καθημερινά ο κάθε πολίτης αυτού του τόπου. Εσείς είναι όμως, κύριοι, που πρέπει να απαντήσετε πόσο ασφαλείς θα είμαστε με τη λύση σας, με εγγυήσεις, με παρουσία του τουρκικού στρατού, με επεμβατικά δικαιώματα, με όλους τους εποίκους, με την κατάργηση της Κυπριακής Δημοκρατίας. Εσείς είναι που έχετε το βάρος να μας πείσετε εμάς ότι θα είμαστε ασφαλείς με αυτή τη λύση, με την Τουρκία του κ. Ερντογάν να μας εποπτεύει!

Με έχουν διαβεβαιώσει ότι ο φυσικός πλούτος του νησιού μας θα είναι ομοσπονδιακή αρμοδιότητα. Ε, δεν εκαταλάβατε τι σας είπα προηγουμένως. Η Τουρκία διεκδικεί περίπου το 45% της ΑΟΖ μας για την ίδια, όχι για τους Τουρκοκυπρίους! Η ίδια θέλει την ΑΟΖ μας! Και ρωτώ: Η λύση που θα μας φέρετε θα δίνει το 45% της ΑΟΖ μας στην Τουρκία; Πότε θα το διευκρινίσουμε αυτό το πράγμα; Θα έχουμε μία συμφωνία στο πόδι τζιαι μετά θα τα λύσουμε αυτά τα ζητήματα; Είναι τεχνικό θέμα αυτό;

Έχει λεχθεί ότι ο Τάσος Παπαδόπουλος πέτυχε μόνο έντεκα αρμοδιότητες της ομοσπονδιακής κυβέρνησης, ο Δημήτρης Χριστόφιας είκοσι μία και ο Νίκος Αναστασιάδης είκοσι οκτώ. Μία μικρή διαφορά όμως, ο Νίκος Αναστασιάδης υποχώρησε και έδωσε το κατάλοιπο εξουσίας στις πολιτείες. Ο Τάσος Αναστασιάδης...

ΒΟΥΛΕΥΤΕΣ:

Παπαδόπουλος...

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Συγγνώμη, ο Τάσος Παπαδόπουλος...

Εσυγχύσετέ μας!

(Γέλια)

Ο Τάσος Παπαδόπουλος δεν είχε αποδεχθεί το κατάλοιπο εξουσίας να δοθεί στις πολιτείες και γι' αυτό το λόγο ό,τι δεν περιλαμβάνεται στις αρμοδιότητες της ομοσπονδιακής κυβέρνησης, που είναι περιορισμένος ο αριθμός, σημαίνει ότι είναι αρμοδιότητα των πολιτειών. Θα έχουν άπειρες αρμοδιότητες οι πολιτείες, επειδή υποχώρησε ο Νίκος Αναστασιάδης.

Λέχθηκε ότι διασφαλίζεται η συνέχεια της Κυπριακής Δημοκρατίας, επειδή έχουν δεχθεί τις συνθήκες μας. Ε, με όλο το σεβασμό, δεν είναι αυτό που μας λέει ο διαπραγματευτής μας. Ο κ. Μαυρογιάννης εμάς στην υποεπιτροπή του Εθνικού Συμβουλίου μάς είπε ότι ακόμα δεν έχει καν συσταθεί ειδική υποεπιτροπή που θα αποφασίσει τις συνθήκες που θα υιοθετηθούν στη λύση. Και πώς είναι δυνατό να διασφαλίζεται αυτό το πράγμα, όταν ταυτόχρονα η τουρκική πλευρά διεκδικεί το δικαίωμα να αμφισβητήσει τις συνθήκες της Κυπριακής Δημοκρατίας μετά τη λύση, όπως ακριβώς και στο Σχέδιο Ανάν;

Και πραγματικά, από τη μια άκουσα μία παραδοχή, ότι όντως η μετεξέλιξη δεν είναι το ίδιο πράγμα από τη συνέχεια, και από την άλλη άκουσα τον κοινοβουλευτικό εκπρόσωπο του Δημοκρατικού Συναγερμού με πάθος, έτρεμε, να μας λέει ότι ακόμα τζιαι οι Τούρκοι δέχονται ότι θα έχουμε μετεξέλιξη της Κυπριακής Δημοκρατίας. Ε, αγαπητοί συνάδελφοι, άμαν το δέχονται τζιαι οι Τούρκοι, ε, γιατί εν το λαλούμε; Γιατί έθθα περιλαμβάνεται στη λύση;

Ν. ΤΟΡΝΑΡΙΤΗΣ:

Δεν είπα έτσι βέβαια!

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Γιατί τούτο το απλό το θέμα, αφού περίπου όλοι συμφωνούμε ότι είναι αποδεκτό, είναι διασφαλισμένο από νομικές γνωματεύσεις, όλοι είναι μαζί μας, ε, γιατί δεν το βάζουμε; Γιατί δεν το δέχονται οι Τούρκοι; Εξηγάτε μου το να το καταλάβω!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχετε δύο λεπτά, κύριε Παπαδόπουλε.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Μας έχει λεχθεί ότι από τους εβδομήντα θεσμούς του κράτους μόνο δέκα θα έχουν βέτο και αριθμητική ισότητα, εν εκατάλαβα ακριβώς, αλλά με όλο το σεβασμό, αν αυτοί οι δέκα οι θεσμοί εν' οι θεσμοί που εννά παίρνουν όλες τις αποφάσεις του κράτους, ε, τι σημασία έχει τι θα υπάρχει στους υπόλοιπους θεσμούς; Καμία απόφαση δε θα περνά χωρίς θετική ψήφο Τουρκοκύπριου! Τα είπαμε και προηγουμένως -δε θα τα επαναλάβω- αυτό θα οδηγήσει σε παράλυση και εμάς θα μας οδηγήσει σε εκβιασμούς! Απλό πράγμα!

Δεν είχα σκοπό να το σχολιάσω, αλλά, επειδή το άκουσα δύο φορές, θέλω να το πω. Το να λέει κάποιος για τη δική μας πολιτική παράταξη ότι υιοθετεί τα ίδια συνθήματα που υιοθετούσαν κάποιιοι το 1974

που ήθελαν να διαλύσουν την Κυπριακή Δημοκρατία είναι προσβλητικό για μας και δεν το ανέμενα, γιατί εμείς δε θεωρούμε ότι συμπεριλαμβανόμαστε σε αυτούς που το 1974 ήθελαν να διαλύσουν την Κυπριακή Δημοκρατία. Εσείς είναι που συνεργάζεστε, κύριοι, με την πολιτική παράταξη σήμερα που ήθελαν τότε να διαλύσουν την Κυπριακή Δημοκρατία! Εσείς είναι που πρέπει να εξηγήσετε γιατί σήμερα δεν υπερασπίζεστε την Κυπριακή Δημοκρατία, όπως την υπερασπιζόμαστε εμείς, και συνεργάζεστε με εκείνους που ήθελαν τότε να τη διαλύσουν!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έχει τελειώσει ο χρόνος σας, κύριε Παπαδόπουλε.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κύριε Πρόεδρε...

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Εσείς που τον εβκάλετε!

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Μάλιστα. Άρα, εμείς φταίμε για τον κ. Αναστασιάδη!

ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ:

Εσείς που υποστηρίζετε τον Αναστασιάδη. Ήταν τότε το επίσημο...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, κύριοι, νομίζω πήγαμε πολλά καλά, εμείναν μας ελάχιστα...

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Έχω πολλά να σχολιάσω, κύριε Πρόεδρε, αλλά, αν μου επιτρέψετε, θέλω να καταλήξω με αυτή την αναφορά...

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Το τελευταίο μίλι.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Το τελευταίο μίλι. Πριν όμως σας παρακαλώ να ηρεμήσουμε, να κρατήσουμε την ψυχραιμία μας!

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Αν μπορώ, δέκα δευτερόλεπτα, κύριε Πρόεδρε, γιατί θέλω να το πω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ναι.

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, εμείς αναγνωρίζουμε την ιστορική προσφορά των δύο μεγαλύτερων κομμάτων του τόπου.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Ναι, το είπα και προηγουμένως. Εμείς με την αριστερά συνεργαστήκαμε σε δύσκολους καιρούς και για την υπεράσπιση της Κυπριακής Δημοκρατίας. Συνεργαστήκαμε και με τη δεξιά, για να διαφυλάξουμε την οικονομική προοπτική του λαού μας.

(Θόρυβος στην αίθουσα)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα, είναι μ' που πάθετε τωρά προς το τέλος;

Θέλετε να κάμουμε ένα διάλειμμα να ξεκουραστείτε τζιαι να συνεχίσουμε την υπόλοιπη μισή ώρα; Επτηάινναμεν ρολόιν!

(Γέλια)

ΕΙ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, έν' ο τρόπος που εκλογικεύτηκε το πράμα! Με την αριστερά αντίσταση και με τη δεξιά ενδοτική προσέγγιση οικονομική! Αυτό, τίποτε άλλο.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μάλιστα. Συνεχίζουμε και μετά 'πού τούτο.

Z. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Να το επαναλάβει, έν' πολλά καλό!

N. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Χαρακτηρισμοί δικοί σας!

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Παρακαλώ, κύριε Παπαδόπουλε, τριάντα δευτερόλεπτα να κλείσετε.

N. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ξέρω ότι μέσα από τη σημερινή συζήτηση είναι δύσκολο να περάσουμε αυτό το μήνυμα, αλλά θέλω να σας διαβεβαιώσω ότι εμείς σας πιστώνουμε με καλές προθέσεις, κύριοι της αριστεράς.

(Γέλια)

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε ελέησον!

N. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Καλά, αν δε θέλετε να το πιστεύετε, είναι δικαίωμά σας! Ωραία! Αν δε θέλετε να πιστεύετε ότι εσείς έχετε καλές προθέσεις, είναι και εκείνο δικαίωμά σας!

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

(Αστειευόμενος)

Πες μας το εμάς που εν μας πειράζει!

N. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Και γι' αυτό ακριβώς είναι που σας καλούμε να εγκαταλείψετε την πορεία της διχόνοιας, να σταματήσετε το διχασμό του λαού μας προσπαθώντας να επαναφέρετε ένα σχέδιο που απέρριψε ο λαός το 2004. Εμείς θέλουμε να συνεργαστούμε μαζί σας, φτάνει ο στόχος αυτής της προσπάθειας να είναι μία σωστή λύση του Κυπριακού. Αυτή δεν είναι η στιγμή της δικαίωσης για το 2004, δεν πρόκειται να δικαιωθείτε για το 2004, δεν πρόκειται ο λαός να δεχθεί αυτά που απέρριψε το 2004!

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Πόση ώρα, κύριε Πρόεδρε;

N. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Η ώρα που θέλουμε...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Παπαδόπουλε, πρέπει να κάτσετε, σας παρακαλώ.

N. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Θα καταλήξω, κύριε Πρόεδρε, με το εξής...

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Μα, ακόμα εννά καταλήξει; Για όνομα του Θεού!

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Να συνεχίσει, να ολοκληρώσει.

N. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Μάλιστα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Έγιναν και διακοπές.

N. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Ναι, κύριε Πρόεδρε, έγιναν διακοπές.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Όμως τελειώνετε, σας παρακαλώ!

Ν. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ:

Εμείς απευθύνουμε την έκκληση για εθνική συνεργασία και ομοψυχία. Είμαστε στη διάθεσή σας, μη συνεχίσετε αυτή την πορεία, σας θερμοπαρακαλούμε και είμαστε έτοιμοι να συνεργαστούμε, για να επιτύχουμε μαζί εθνικούς στόχους.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ.

Ο κ. Άντρος Κυπριανού.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Αντιλαμβάνομαι ότι θα πάρω και εγώ κάποια λεπτά περισσότερα.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δε θα αδικηθείτε, κύριε Κυπριανού. Έχω συνείδηση του χρόνου.

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, για να είμαι ειλικρινής, είχα εντελώς διαφορετική πρόθεση εγώ· είχα πρόθεση να κάμω κλείσιμο. Είμαι υποχρεωμένος να σχολιάσω όμως και λυπούμαι γιατί είμαι υποχρεωμένος να σχολιάσω. Επαναλαμβάνω, δεν ήταν καθόλου η πρόθεσή μου.

(Σε έντονο ύφος)

Δεν εκατάλαβα ειλικρινά γιατί ο κ. Παπαδόπουλος ένιωσε την ανάγκη να απαντήσει στην αναφορά μου για το ότι κάποιοι σήμερα χρησιμοποιούν τα ίδια συνθήματα με εκείνα τα οποία χρησιμοποιούσαν οι πραξικοπηματίες πριν το 1974! Η αναφορά μου επήλυνεν στην ομιλία του προέδρου του ΕΛΑΜ! Τώρα, γιατί ο κ. Παπαδόπουλος θεώρησε ότι η αναφορά ήταν για λόγου του έν' άξιον απορίας! Μόνον ο ίδιος μπορεί να μας το εξηγήσει! Το ένα που ήθελα να πω ήταν τούτο.

Δεύτερον, μας σέβονται τζιαι τους βρίζουμε, λένε. Έχουμε εμπιστοσύνη στον Ερντογάν, δεχόμαστε εγγυήσεις, δεχόμαστε επεμβατικά δικαιώματα, δεχόμαστε παραμονή στρατευμάτων τζιαι πρέπει να εξηγήσουμε τούτη τη λύση που φέρνουμε την κακή γιατί τη δεχόμαστε! Παρ' όλο που λέμε ακριβώς τα αντίθετα πράγματα απ' ό,τι μας αποδίδουν! Επιμένουν να λένε... Τζιαι τα λέμε στις ομιλίες μας, εμπράκτως τα αποδεικνύουμε στην πράξη και παρ' όλα αυτά λένε ότι λέμε ακριβώς τα αντίθετα 'πού τζιαινα που λέμε! Και λένε ότι μας σέβονται και λένε ότι θέλουν την εθνική ενότητα και λένε ότι ενδιαφέρονται να υπάρχει συλλογική αντιμετώπιση των ζητημάτων.

Το ποιοι είμαστε εμείς το αποδείξαμε στην πράξη! Δε θέλουμε από κανέναν να μας δώσει εύσημα! Εμάς μας εβρίζετε όλοι σας ανεξαιρέτως, όταν ο Δημήτρης Χριστόφιας διαπραγματευόταν το Κυπριακό, μας εβρίζετε, δε μας επιτρέψετε να διαπραγματευτούμε! Και παρ' όλα αυτά συμπεριφερόμαστε εντελώς διαφορετικά! Έν' έσειε καμιά πρόνοια μες στο καταστατικό μας... Έν' είσιε ποπτέ πρόνοια μες στο καταστατικό μας για την ένωση, κύριε Γιωργάλλα! Τζιαι επειδή έκαμες τζιαι αναφορά για τον Εζεκία, να σας πω το εξής...

Μ. ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Χαίρομαι!

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Τι έλεεν ο Εζεκίας Παπαϊωάννου από το 1980, επειδή τωρά τελευταία αγαπήσετέ τον, τότε εβρίζετέ τον, επερνούσετέ τον γενεές δεκατέσσερις, όλοι σας!

Μ. ΓΙΩΡΓΑΛΛΑΣ:

Εμείς πότε;

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Ήσουν αγέννητος εσύ, οι πρόγονοί σου, το ίδιο πράμαν ένι!

(Γέλια)

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

(Αστειεύομενος)

Προπατορικό αμάρτημα, κύριε!

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Ο Εζεκίας Παπαϊωάννου έλεγε ότι εκείνοι που μας συμβουλεύουν να εγκαταλείψουμε τη δικαιοδική διζωνική ομοσπονδία προωθούν τα σχέδια των ιμπεριαλιστών, θέλουν να μας οδηγήσουν σε λύση διχοτόμησης. Αυτά έλεγε ο Εζεκίας Παπαϊωάννου, αυτά λέει και σήμερα το ΑΚΕΛ, γιατί το ΑΚΕΛ ήταν πάντα σταθερό στις θέσεις του.

Να μιλήσω για τον κ. Κοτζιά. Έθελω να λέω κουβέντες παραπάνω. Εγώ εσυναντήθηκα μαζί του πάρα πολλές φορές, όχι απλώς σε συναντήσεις τυπικές και συναντήσεις οι οποίες προνοούνται από τα πρωτόκολλα κατά τη διάρκεια των επισκέψεων, αλλά σε συναντήσεις εργασίας, για να ανταλλάξουμε απόψεις και σκέψεις για το πώς θα μπορούσαν να επιλυθούν κάποια ζητήματα. Τζιαι μένω ως εδώ· δε χρειάζεται να πω οτιδήποτε περισσότερο.

Για τις συνθήκες, εν ηξέρω είναι μ' που λέει ο διαπραγματευτής, υπάρχει σύγκλιση Χριστόφια-Ταλάτ. Και αν ο διαπραγματευτής θέλει να εξυπηρετήσει την Κύπρο και την Κυπριακή Δημοκρατία καλά κάμνει να σεβαστεί τη σύγκλιση η οποία υπάρχει τζιαι να μην επιχειρεί να την επανανοίξει, αν αυτή είναι η πρόθεσή του. Τζιαι λέω τζιαι στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας ότι εν' καλά να το δει το θέμα και να προλάβει τον όποιο διαπραγματευτή στο πώς χειρίζεται αυτά τα ζητήματα.

Ελέχθη από βουλευτή του Δημοκρατικού Συναγερμού ότι ο μόνος που άγγιξε το θέμα των εγγυήσεων τζιαι προσπαθεί να το λύσει εν' ο Νίκος Αναστασιάδης. Ουδέν αναληθέστερον τούτου! Εκείνος που έθεσε πρώτος το θέμα ότι δεν μπορεί χώρα μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης να έχει εγγυήσεις ήταν ο Δημήτρης Χριστόφιας. Έπεισε τον Έλληνα Πρωθυπουργό, τον τότε Έλληνα Πρωθυπουργό Κώστα Καραμανλή, όταν επισκέφθηκε την Κύπρο, να πει δημόσια ότι η Ελλάδα δεν ενδιαφέρεται να συνεχίσει ως εγγυήτρια. Και, ναι, συνεχίζει αυτή η προσπάθεια και από τη σημερινή κυβέρνηση. Τζιαι εμείς επιμένουμε σε αυτές τις θέσεις. Και πρέπει να καταλάβουν κάποιοι ότι είναι εντελώς αντιπαραγωγικό, όσο λαϊκίστικο τζιαι να είναι, όσο τζιαι αν τους βοηθά να τρομοκρατήσουν τον κόσμο, είναι εντελώς αντιπαραγωγικό να μας αποδίδουν πράγματα τα οποία δεν τα λέμε και την ίδια στιγμή να μιλούν για την ανάγκη για εθνική ενότητα.

Θέλω δκυο άλλα ζητήματα να σχολιάσω τζιαι μετά εννά μπω στο κλείσιμο που ήθελα να κάμω από την αρχή. Το τέσσερα προς ένα. Το τέσσερα προς ένα αφορά την πληθυσμιακή αναλογία την ώρα της λύσης. Αυτή θα είναι η πληθυσμιακή αναλογία. Επί Δημήτρη Χριστόφια και Ταλάτ αφορούσε και τη ροή των Τούρκων μετά από τη λύση. Επαναβεβαιώθηκε αρχικά επί Αναστασιάδη-Ακιντζί. Τώρα έχει υπαναχωρήσει ο κ. Ακιντζί. Και έχουμε πρόβλημα. Πρέπει να επανέλθει αυτή η πρόνοια. Θα είναι βέβαια μόνιμη παρέκκλιση από το ευρωπαϊκό κεκτημένο -και να το έχουμε υπόψη μας- αλλά πρέπει να το διεκδικήσουμε. Δεν μπορεί να γίνει διαφορετικά κατά την άποψή μας.

Με τη μη λύση έχουμε την Κυπριακή Δημοκρατία... Όχι, πριν να πάω σε τούτο, να πω τζιαι για το ΓΕΣΥ και το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων. Ήταν δική μου η πρώτη αντίδραση στο θέμα και δεν έμεινα στην πρώτη αντίδραση που έκαμα στο Εθνικό Συμβούλιο. Εγώ συνέχισα τις προσπάθειες. Και έχουμε εξασφαλίσει δέσμευση από τον Πρόεδρο ότι έχει αλλάξει και έχει γίνει διατύπωση η οποία λέει ότι ξεκινούμε χωριστά, γιατί δεν είναι δυνατό να ξεκινήσουν ταυτόχρονα και υπάρχει ένας χρονικός ορίζοντας στον οποίο θα συνενωθεί και το Γενικό Σύστημα Υγείας και το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, όπως ήταν η σύγκλιση Χριστόφια-Ταλάτ προηγουμένως.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Και το συνεργατικό...

ΑΝΤΡΟΣ ΚΥΠΡΙΑΝΟΥ:

Και στην προσπάθειά μας να το βελτιώσουμε τάχα, δυστυχώς τα κάμαμε θάλασσα.

Με τη μη λύση θα έχουμε την Κυπριακή Δημοκρατία, που θα είναι η ασπίδα μας. Νομίζω ότι είναι μία μεγάλη ψευδαίσθηση. Με τη μη λύση θα είμαστε σε μια κινούμενη άμμο, που κανένας δεν μπορεί να ξέρει πού θα οδηγηθούν τα πράγματα. Ξέρετε τι συμβαίνει αυτή τη στιγμή στην τουρκοκυπριακή κοινότητα; Καταβάλλεται από τον Ερντογάν μία τεράστια προσπάθεια αφομοίωσης των κατεχομένων. Και πολιτική και οικονομική και πολιτιστική -πολιτισμική, αν θέλετε- θρησκευτική και στρατιωτική. Ήδη στον τομέα του νερού υπάρχει πλήρης έλεγχος από την Τουρκία. Με πρόσχημα τις ιδιωτικοποιήσεις ελέγχονται από την Τουρκία το αεροδρόμιο, ο τομέας της ηλεκτρικής ενέργειας. Εξαγοράζονται ιδιωτικές επιχειρήσεις από την Τουρκία. Προσπάθησε ο κ. Ερντογάν να προωθήσει τη σύσταση επιτροπής για τη νεολαία, για να επιδράσει θρησκευτικά πάνω στην τουρκοκυπριακή κοινότητα και την ίδια στιγμή πιέζει για την παραχώρηση υπηκοοτήτων.

Εάν δε λυθεί το Κυπριακό, δεν ξέρω μέχρι πότε θα μπορεί να αντέξει η τουρκική κοινότητα αυτές τις πιέσεις που δέχεται από την Τουρκία και από τον κ. Ερντογάν. Τζιαι δεν τα λέω για να κινδυνολογήσω, αλλά

νομίζω είναι λάθος να μη συνυπολογίζουμε όλα τα δεδομένα, όταν καλούμαστε να αποφασίσουμε για το πώς χειριζόμαστε τα διάφορα ζητήματα. Και δεν το λέω αυτό, για να υπαινιχθώ ότι πρέπει να δεχτούμε κακή λύση στο Κυπριακό. Δεν πρόκειται να δεχτούμε ποτέ κακή λύση ως ΑΚΕΛ. Θα δεχτούμε λύση διζωνικής δικοινοτικής ομοσπονδίας, με ό,τι αυτό συνεπάγεται. Είπα τζιαι στην εισαγωγική μου ομιλία ότι δεν υπάρχουν δύο ομοσπονδίες που να έχουν τα ίδια χαρακτηριστικά. Όλες είναι διαφορετικές μεταξύ τους.

Ποια λύση λοιπόν θέλει το ΑΚΕΛ; Για να το ξεκαθαρίσουμε τζιαι τούτο. Παρ' όλο που έντζιε έχω αμφιβολία ότι αύριο που εννά είσαστε σε μέσα μαζικής ενημέρωσης θα λαλείτε ότι το ΑΚΕΛ έν' άλλα πράματα που θέλει, έννεν τούτα που λαλούμεν εμείς, έν' τζιείνα που λέτε εσείς που θέλουμε. Θέλουμε λύση που να μας απαλλάσσει από την κατοχή και τις ξένες παρεμβάσεις, να αποκαθιστά την κυριαρχία, την ανεξαρτησία και την εδαφική ακεραιότητα της Κυπριακής Δημοκρατίας, η μετεξέλιξη της οποίας πρέπει να οδηγεί σε ενωμένο κράτος με μία κυριαρχία, ιθαγένεια και διεθνή προσωπικότητα. Θέλουμε πολιτική και όχι αριθμητική ισότητα. Και έχουμε εξηγήσει τι είναι όλα αυτά τα οποία συζητούμε. Δε δεχόμαστε μόνιμη παρουσία ξένων στρατών στο νησί ούτε εγγυητικά και επεμβατικά δικαιώματα. Επιμένουμε σε λύση που θα κατοχυρώνει τις βασικές ελευθερίες και τα ανθρώπινα δικαιώματα. Τζιαι, έτσι, για να καθυστερήσω τζιαι κάποιους, έντζιε να ψηφίσουμε στα τυφλά. Θα πάμε σε δημοψήφισμα. Ο κόσμος θα αποφασίσει για το τι θα γίνει και όχι εμείς τα πολιτικά κόμματα ή τα πολιτικά πρόσωπα. Ο κόσμος θα αποφασίσει, αφού θα έχει ενημερωθεί. Τζιαι σας λέω ότι εμείς ως ΑΚΕΛ θα κρίνουμε και θα τοποθετηθούμε, όταν θα έχουμε στα χέρια μας τα τελικά ολοκληρωμένα κείμενα. Μόνο τότε θα τοποθετηθούμε έναντι της οποιασδήποτε πρότασης θα τεθεί ενώπιόν μας, εάν και εφόσον οι δύο ηγέτες καταλήξουν.

Κύριε Πρόεδρε, θέλω να καταλήξω λέγοντας το εξής: Η πάροδος του χρόνου μάς φέρνει πιο κοντά σε τετελεσμένα, τα οποία θα είναι πάρα πολύ δύσκολο να ανατραπούν. Δε λέμε ότι πρέπει να βιαστούμε να λύσουμε το Κυπριακό όπως όπως, αλλά λέμε ότι θα πρέπει να καταβάλουμε έντονες προσπάθειες να πετύχουμε μια καλή λύση. Μια καλή λύση όπως την έχουμε συμφωνήσει, στις συμφωνημένες αρχές, στα συμφωνημένα πλαίσια.

Η φάση στην οποία βρίσκεται το Κυπριακό τώρα είναι καθοριστική και από το αποτέλεσμα της συνάντησης στο Μοντ Πελεράν θα εξαρτηθεί ποια είναι η προοπτική. Αν θα πάμε για συμφωνία ή αν θα πάμε για ναυάγιο. Και βέβαια, ακόμα και συμφωνία να έχουμε στο εδαφικό, δε σημαίνει κατ' ανάγκη ότι πάμε σε συνολική συμφωνία, γιατί υπάρχει ανοικτό το τεράστιο κεφάλαιο της ασφάλειας.

Τζιαι το ερώτημα που πρέπει να απαντήσουμε: Θέλουμε χώρα επανενωμένη και ελεύθερη ή θέλουμε χώρα σκλαβωμένη, για να λέμε ότι είμαστε ανυπότακτοι Έλληνες και δε σηκώνουμε στο σβέρκο μας τον οποιοδήποτε ζυγό; Έχουμε ανησυχίες. Τζιαι εμείς έχουμε ανησυχίες, αλλά επιμένουμε ότι επιμένοντας στις αρχές λύσεις και αξιοποιώντας το δίκαιο που έχουμε με το μέρος μας μπορούμε να πετύχουμε αποτελέσματα. Το θέμα δεν είναι να δικαιωθεί το ΑΚΕΛ ή το ΔΗΚΟ ή ο οποιοσδήποτε άλλος ή η ΕΔΕΚ. Το θέμα είναι να δικαιωθεί η Κύπρος. Να δικαιωθεί ο λαός μας. Εμάς αυτό μας ενδιαφέρει, για αυτό αγωνιζόμαστε και για αυτό θα δώσουμε όλες μας τις δυνάμεις.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ, κύριε Κυπριανού.

Ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου, δεκαπέντε λεπτά.

Α. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Θα δηλώσω εξ υπαρχής πως συμφωνώ με αυτό που λέχθηκε από αρκετούς, αλλά δεν τηρήθηκε, ότι αυτές οι συζητήσεις δεν πρέπει να διχάζουν το λαό μας, παρ' όλο που την ίδια ώρα που λέχθηκε μας πήραν πίσω στο '74. Θα το αποφύγω, γιατί είμαστε εδώ να συζητήσουμε για το αύριο της Κύπρου, να απαλλαχτούμε από την τουρκική κατοχή και όχι να αναξέουμε τις πληγές που μας έφεραν στην τουρκική εισβολή. Και μια και είμαι σ' αυτό το σημείο, απλώς να προβληματιστούμε αν το πρόβλημά μας μέσα από μια σωστή λύση είναι η συμμετοχή των Τουρκοκυπρίων σε μια ομόσπονδη Κύπρο διζωνική δικοινοτική ή αν είναι από το 1963, που την Κυπριακή Δημοκρατία τη διοικούσαμε μόνο Έλληνες Κύπριοι. Ας κάνουμε μία αυτοκριτική για τα λάθη πριν από το '74 που οδήγησαν στο άφρον πραξικόπημα. Ζούμε την τουρκική κατοχή. Αλλά και μεταγενέστερα, όταν ο λαός μας έζησε και ζει ακόμα την οικονομική κρίση, αν είναι εξαιτίας των δυσκολιών της διζωνικής δικοινοτικής ομοσπονδίας. Αν δεν είμαστε σωστοί στις αποφάσεις, αυτός ο τόπος θα συνεχίσει να υποφέρει. Και στην τραπεζική κρίση δεν οδηγηθήκαμε γιατί έβαζε βέτο ο Τουρκοκύπριος υποδιοικητής!

Θά 'ρθω να σχολιάσω μερικά ζητήματα. Δε δεχόμαστε οποιαδήποτε λύση, αν δε φύγει και ο τελευταίος Τούρκος στρατιώτης πριν από τη λύση. Θα 'θελα να μου πουν όσοι έχουν αυτή τη θέση -που κι εγώ θα το ήθελα- πώς κοιμούνται κάθε βράδυ εδώ και σαράντα δύο χρόνια...

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Με εφιάλτες.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

...με σαράντα χιλιάδες Τούρκους στρατιώτες. Εισηγούμαι να πάμε στην πρόταξη, να φύγουν τα τουρκικά στρατεύματα, να μας παραδοθούν όλα τα εδάφη και μετά να συζητήσουμε. Δε χρειάζεται να συζητήσουμε. Το Κυπριακό λύθηκε, εάν θεωρείτε ότι αυτές οι ευχές μπορούν να πραγματοποιηθούν. Δε θα μας απαντήσετε ποτέ πώς μπορούμε να άρουμε την κατοχή χωρίς λύση του Κυπριακού.

Θα έρθω και θα χρησιμοποιήσω κείμενα -τα οποία θα δώσω και στη γραμματεία- γιατί πάμε μέσα από νηφάλιο διάλογο. Έστω και αν διαφωνούμε σε απόψεις και εκτιμήσεις, θεωρώ πως δεν έχουμε δικαίωμα, έστω και άθελά μας, να παραποιούμε γεγονότα.

(Στο σημείο αυτό ο κ. Αβέρωφ Νεοφύτου καταθέτει στη γραμματεία τα προαναφερθέντα έγγραφα, τα οποία βρίσκονται στο Αρχείο της Βουλής.)

Και απαντώ στο συνάδελφο τον κ. Λιλλήκα, που διέψευσε το γενικό γραμματέα του ΑΚΕΛ για την ιθαγένεια. Θα διαβάσω από το ανακοινωθέν της 11^{ης} Φεβρουαρίου του 2014: «Θα υπάρχει μια και μόνη κυπριακή ιθαγένεια, που θα ρυθμίζεται από την κυπριακή νομοθεσία. Όλοι οι πολίτες της ενωμένης Κύπρου θα είναι επίσης πολίτες είτε της ελληνοκυπριακής συνιστώσας πολιτείας είτε της τουρκοκυπριακής συνιστώσας πολιτείας». Τι είπε ο κ. Λιλλήκας; «Μα, δεν αποκλείει και το αντίθετο». Ε, το αποκλείει, κύριε Λιλλήκα, γιατί πιο κάτω λέει: «Αυτή η ιδιότητα θα είναι εσωτερική και θα συμπληρώνει και δε θα υποκαθιστά καθ' οιονδήποτε τρόπο την ιθαγένεια της ενωμένης Κύπρου».

Γ. ΛΙΛΛΗΚΑΣ:

Δεν το απαγορεύει.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Παρακαλώ!

Ε, σας λέω ότι το απαγορεύει και διάβασα το κείμενο.

Ε, τότε δεν μπορώ να συζητώ...

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Μακάρι να έν' έτσι. Εμείς συμφωνούμε μαζί σου.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Μα πλέον, ειλικρινά! Δε θα μετατρέψετε τη συζήτηση σε εξήγηση ελληνικών όρων. Σαφέστατα...

Ζ. ΚΟΥΛΙΑΣ:

Άμα μεταξύ μας εν συμφωνούμε, με τους Τούρκους...

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Το ίδιο είναι και στα έγγραφα τόσο σαφέστατα και τόσο ξεκάθαρα για όσους δε θέλουν να παραποιούν.

Θέλω επίσης να διευκρινίσω κάτι. Η παράταξή μας δε στηρίζει μια συμφωνία που δεν υπάρχει, αλλά ούτε και απορρίπτουμε μια συμφωνία που δεν υπάρχει. Άλλοι από τις εννιά το πρωί μέχρι τώρα απορρίπτουν κάτι το οποίο δεν υπάρχει!

Είπε ο συνάδελφος Νικόλας Παπαδόπουλος ότι προσπαθούμε να επαναφέρουμε το Σχέδιο Ανάν πίσω από κλειστές πόρτες. Μόνο ένα έγγραφο έχω το οποίο ζητά να συζητήσουμε επί του Σχεδίου Ανάν, υπογραμμένο από έναν Πρόεδρο, 17 Δεκεμβρίου του 2003, όταν ο Ντενκτάς το Μάρτη του 2003 μάς έκανε το χατίρι να το ρίξει στον κάλαθο των αχρήστων και να το κηρύξει νεκρό στη Χάγη. Τι έλεγε η επιστολή της 17^{ης} Δεκεμβρίου του 2003 προς το γενικό γραμματέα του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών; Παράγραφος 2: «Δράττομαι αυτής της ευκαιρίας να επαναλάβω τη σταθερή δέσμευσή μου να εμπλακώ σοβαρά και σε ουσιαστικές διαπραγματεύσεις στη βάση του Σχεδίου Ανάν», που ήταν ήδη νεκρό από τη Χάγη, «και υπό την αιγίδα σας. Επίσης επιθυμώ να σας διαβεβαιώσω ότι η προσέγγιση της ελληνικής κυπριακής πλευράς σ' αυτές τις διαπραγματεύσεις, καθώς και η στάση μας στο πλαίσιο τους θα κινηθεί στο πλαίσιο της φιλοσοφίας και της αντίληψης του Σχεδίου Ανάν». Και δεν ήταν αρκετό. Θέλαμε να μας διαβεβαιώσει ο γενικός γραμματέας ότι, για να πάμε να συνομιλήσουμε επί του Σχεδίου Ανάν, έπρεπε εκ των προτέρων να δεσμευτεί και η τουρκοκυπριακή πλευρά. Στην παράγραφο 6: «Παραμένει η θέση μας ότι, αν η επανέναρξη των συνομιλιών θα είχε νόημα, και οι δύο κοινότητες θα πρέπει να αναφέρουν ότι αποδέχονται το σχέδιο ως βάση περαιτέρω διαπραγματεύσεων».

Αυτά. Μιλώ για ποιους ζητούσαν ένα νεκρό σχέδιο να επανέλθει. Και ήθελαν ρητές διαβεβαιώσεις ότι μόνο πάνω σ' αυτό το σχέδιο και αυτή τη φιλοσοφία θα συζητούσαν το Κυπριακό.

Λέχθηκε επίσης και τέθηκε το ερώτημα αν εμπιστευόμαστε τον Ερντογάν. Δεν εμπιστευόμαστε τον Ερντογάν και θεωρούμε και λαμβάνουμε υπόψη τους κινδύνους γι' αυτό και θέλουμε διασφάλιση της εφαρμογής της λύσης, εάν θα καταλήξουμε σε συμφωνία. Αλλά θα 'θελα ειλικρινά να μου απαντήσουν αυτοί που θέτουν τα ερωτηματικά για τον Ερντογάν για μετά τη λύση, που πρέπει να βρούμε διεθνείς μηχανισμούς που θα εγγυηθούν την εφαρμογή της λύσης. Δεν ανησυχούν απ' αυτόν τον Ερντογάν χωρίς λύση; Με σαράντα χιλιάδες Τούρκους στρατιώτες, που αύριο το πρωί μπορεί να διατάξει να φέρει και εκατοντάδες επιπρόσθετους χιλιάδες εποίκους; Καθόλου δε σας ανησυχεί;

Μας υποβλήθηκε η ερώτηση αν δεν ανησυχούμε να είναι υπό την κηδεμονία της Τουρκίας η Κύπρος. Μα, επειδή σήμερα είναι υπό την κηδεμονία της Τουρκίας η Κύπρος, προσπαθούμε να λύσουμε το Κυπριακό, για να απαλλαχτούμε από την κατοχή και την κηδεμονία της Τουρκίας.

Τώρα, τι να πω για τον Υπουργό Εξωτερικών; Για ποιον Υπουργό Εξωτερικών ομιλείτε; Τον Κοτζιά που εξυβρίζατε έξω από την πρεσβεία της Ελλάδος στη Λευκωσία για την "Αντιγόνη" ή αυτόν που υμνείτε σήμερα; Θα σχολιάσω, όταν μου τα εξηγήσετε.

Λέχθηκε ότι η Τουρκία διεκδικεί σήμερα το 45% της ΑΟΖ. Άρα, ο Αναστασιάδης είναι πολύ μάγκα! Το ότι η Τουρκία διεκδικεί το 45% της ΑΟΖ και αυτό συμπεριλαμβάνεται και στο Οικόπεδο 6 και στον τρίτο γύρο βρέθηκαν πολυεθνικές εταιρείες όπως την TOTAL και την ENI να έχουν υποβάλει αίτηση για το Οικόπεδο 6, ε, πέστε για τη μαγκιά της Κυπριακής Δημοκρατίας και του Νίκου Αναστασιάδη! Γιατί δεν τολμάτε; Και αν σήμερα υπό κατοχή και με σαράντα χιλιάδες Τούρκους στρατιώτες δεν αμφισβητείται η κυπριακή ΑΟΖ, θα αμφισβητηθεί όταν απαλλαγούμε από την κηδεμονία της Τουρκίας!

Λέχθηκε ότι είναι κακό ότι το κατάλοιπο του κεντρικού κράτους καταλήγει στις συνιστώσες πολιτείες. Η κατάρρα θα ήταν το αντίθετο, αυτό που ήταν η πολιτική θέση της Τουρκίας εδώ και δεκαετίες, «υπάρχουν δύο κυρίαρχες οντότητες που έχουν εξουσίες και εμείς δε δεχόμαστε παρά αυτές οι κυρίαρχες και ανεξάρτητες οντότητες να αποφασίσουν τι κληρονομιά θα δώσουν στο κεντρικό κράτος», που αυτό παρέπεμπε σε συνομοσπονδία. Και πετύχαμε ότι οι εξουσίες όλες ανήκουν στο κεντρικό κράτος. Αποφασίζουμε αν είναι είκοσι μία, είκοσι οκτώ, πενήντα, διακόσιες, -εμείς αποφασίζουμε- και αποφασίζει το κεντρικό κράτος που έχει την κυριαρχία να εκχωρήσει εξουσίες στις δύο συνιστώσες πολιτείες, που δεν έχουν κυριαρχία. Θα ανέμενα ότι αυτό θα το χαιρετίζατε.

Όσον αφορά την Κυπριακή Δημοκρατία, μόνο ένα άκουσα πολιτικό αρχηγό -και, αν το ανακαλέσει, εγώ θα το σεβαστώ και δε θα το ξανααναφέρω- που ήταν έτοιμος να δεχτεί την κατάλυση της Κυπριακής Δημοκρατίας αμέσως μετά την εφαρμογή της λύσης. Και αυτός είναι ο συνάδελφος Νικόλας Παπαδόπουλος, στην εκπομπή που είχαμε μαζί με τον Άντρο τον Κυπριανού, σε τηλεοπτική συζήτηση, που έθεσε όρο, για να δεχτεί να καταλυθεί η Κυπριακή Δημοκρατία, ότι πρέπει πρώτα να εφαρμοστούν όλες οι πρόνοιες της λύσης. Εμείς δε δεχόμαστε σε κανένα στάδιο την κατάργηση της Κυπριακής Δημοκρατίας. Η Κυπριακή Δημοκρατία υπάρχει και είναι εγγύηση η Συνθήκη Εγκαθίδρυσης της Κυπριακής Δημοκρατίας. Το τι συζητούμε είναι τη μετεξέλιξη του ενιαίου κράτους του '60 σε μια δικαιοδική διζωνική ομοσπονδία. Δε συζητούμε σήμερα να κάνουμε το κράτος μας δικαιοδικό.

Και με όσα ακούω για ρατσιστικά, το 18% να έχει πολιτική ισότητα... Το άκουσα επανειλημμένως. Γιατί το 18% να έχει πολιτική ισότητα, που είναι ρατσιστικό. Ακούσαμε για τα δικαιώματα του Τουρκοκύπριου Αντιπροέδρου! Καλά, με όσα άκουσα και σήμερα, ειλικρινά, αν θέλετε να είστε συνεπείς σ' αυτά που λέτε, αν αύριο η Τουρκία πει «πάμε πίσω στο σύνταγμα του '60», εσείς θα το απορρίψετε. Διαφορετικά, θα 'στε ασυνεπείς. Πώς θα δεχτείτε μια Κυπριακή Δημοκρατία με ρατσιστικές πρόνοιες, που το 18% να εκλέγει από μόνο του Αντιπρόεδρο με δικαιώματα βέτο; Το 18% να έχει 40% στα σώματα ασφαλείας και το ένα τρίτο στη δημόσια υπηρεσία! Πώς θα δεχτείτε τέτοια ρατσιστικά; Και πώς θα δεχτείτε μια Κυπριακή Δημοκρατία με την ΤΟΥΡΔΥΚ; Που θέλετε μετά από την τουρκική εισβολή να φύγει και ο τελευταίος στρατιώτης, πριν συζητήσουμε για τη λύση. Και τι θα γίνει με τις εγγυήσεις και τη Συνθήκη Εγγύησης;

Η συνέχιση της Κυπριακής Δημοκρατίας, πέραν των άλλων, έχει διασφαλιστεί με την ένταξη της Κύπρου στην Ενωμένη Ευρώπη και χαιρόμαι ειλικρινά που όλοι συμφωνούμε πως μπορούμε να αξιοποιήσουμε και αξιοποιούμε την Ευρωπαϊκή Ένωση. Ακόμα και στη Συμφωνία Μακαρίου-Ντενκτάς, όπου παραδέχτηκαν οι δύο ηγέτες τότε ότι υπάρχουν δυσκολίες στην πλήρη εφαρμογή των βασικών ελευθεριών. Και το πετυχαίνουμε το 2016, ναι, και με την καλή διαπραγμάτευση, αλλά και με το ότι η χώρα μας βρίσκεται εντός της Ενωμένης Ευρώπης. Και χαιρετίζουμε, γιατί όλες οι πολιτικές δυνάμεις... Και θα πιστώσω το ΑΚΕΛ, που, παρά τις ιδεολογικές του αντιθέσεις, για χάρη του Κυπριακού συστρατεύθηκε για την ένταξη της Κύπρου στην Ενωμένη Ευρώπη. Αλλά θα σημειώσω -και έχει και παρόντες εδώ- ότι κάποιιοι δεν ήθελαν να πάει ο Γλαύκος Κληρίδης το Δεκέμβρη του 2002 στην Κοπεγχάγη. Ήταν ζωσμένοι τ' άρματα στον κυκλικό κόμβο στο αεροδρόμιο της Λάρνακας να αποκόψουν τον "προδότη" Κληρίδη, μπας και έβαζε την Κύπρο στην Ευρωπαϊκή Ένωση με αστερίσκους και υποσημειώσεις! Προς τιμήν όλων, μετά την Κοπεγχάγη, στην άφιξή του στο αεροδρόμιο της Λάρνακας του 'δωσαν όλοι συγχαρητήρια.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Κύριε Νεοφύτου, επεράσατε τα δεκαεπτά, πάτε προς τα δεκαοκτώ λεπτά.

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κλείνω.

Θα κλείσω με την ευχή...

O. ΚΟΥΛΛΑ:

Δεκαεπτά λεπτά.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Δεκαεπτάμισι ακριβώς, κύριε...

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Κύριε Πρόεδρε, πολύ σωστά με...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μα, εγώ δε σας εσταμάτησα, απλώς...

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Όχι, όχι, όχι, πολύ σωστά, πολύ σωστά και...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Μεν αμφισβητείτε όμως και το χρονόμετρο!

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Όχι, όχι, όχι...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Θέλετε μιλάτε αλλό δέκα λεπτά, δεν έχω πρόβλημα!

A. ΝΕΟΦΥΤΟΥ:

Όχι, κύριε Πρόεδρε, μα, δεν είναι η πρόθεση...

Θέλω να κλείσω λέγοντας πως πρέπει να συνεχίσουμε αυτό το νηφάλιο διάλογο με επιχειρήματα, γιατί πιστώνω τον καθένα πως θέλουμε να απαλλαγούμε από την τουρκική κατοχή και όλοι μαζί... Εάν απόψε χρειαζόταν κάτι, δεν είναι ψήφισμα, απόψε χρειαζόταν μια ομόφωνη θέση της Βουλής. Όλοι να ευχηθούμε στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας δύναμη, γιατί οι διαπραγματεύσεις που θα δώσει σε μερικές μέρες δε θα 'ναι για την κυβέρνηση και το Δημοκρατικό Συναγερμό ή για οποιοδήποτε κόμμα· θα 'ναι ένας αγώνας για τον τόπο μας. Να του ευχηθούμε λοιπόν δύναμη και ευχόμαστε να υπάρξουν οι συγκλίσεις στο εδαφικό, για να προχωρήσουμε να συζητήσουμε και τα θέματα ασφάλειας, και ν' ανοίξει το παράθυρο ελπίδας να ζήσουμε ξανά σε μια επανενωμένη πατρίδα!

Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Ευχαριστώ όλους.

Η συνεδρία ήταν προγραμματισμένη να τελειώσει 8.05 μ.μ., 8.00 μ.μ. ακριβώς ετελειώσαμε! Όμως, όμως, να μεν μας πικιάει το μάτι, έχουμε από τον κ. Περδίκη εισήγηση για ψήφισμα.

(Μη ευκρινή σχόλια από βουλευτές)

Παρακαλώ, κύριοι, παρακαλώ!

Θα κάμω τοποθέτηση, δε θα διστάσω να κάμω τοποθέτηση.

Θεωρώ ότι, και να υπήρχε η πρόθεση για ψήφισμα, εάν το ψήφισμα μάλιστα έχει απαίτηση να είναι ομόφωνο, να είναι συναινετικό, για να 'χει και αξία και όχι για να αναδείξει μία διαφορά είτε ουσιαστική είτε διαδικαστική, κατά την άποψή μου, έπρεπε να συμφωνηθεί εις τη διαδικασία και προ ημερησίας διατάξεως, για να υπάρχει χρόνος να το δούμε και στο περιεχόμενό του, και ακόμα περισσότερο στη Σύσκεψη Αρχηγών. Απορρίψαμε ή εμεταφέραμε για την άλλη εβδομάδα άλλα ψηφίσματα, όχι... Εντάξει, δε θέλω να κρίνω τη σημαντικότητα. Όμως θεωρώ ότι αυτό το ψήφισμα -και δεν είναι τοποθέτησή μου επί της ουσίας- διαδικαστικά δεν πρέπει να προχωρήσει να εγκριθεί σήμερα. Δεν πρέπει να μπει στην ημερήσια διάταξη.

Και να πω και κάτι άλλο, κύριε Περδίκη.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Να πω και εγώ...

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Είσαστε όχι από τους νέους βουλευτές, έχετε πείρα. Για οποιοδήποτε ψήφισμα συνήθως γίνεται συζήτηση από πριν, διότι, και στο περιεχόμενο και στην ουσία να συμφωνούμε, μπορεί μία λέξη, ένα κόμμα κτλ. Θα ξεκινήσουμε τώρα, μετά 'που δώδεκα ώρες συνεδρία, η ώρα οχτώ το βράδυ να συζητούμε περιεχόμενο ψηφίσματος, έστω και αν το δεχτούμε διαδικαστικά, έστω και αν συμφωνούμε επί της ουσίας;

Έχετε το λόγο, ναι.

Γ. ΠΕΡΔΙΚΗΣ:

Να πω κάτι, κύριε Πρόεδρε. Νομίζω ότι εγώ ο ίδιος, που προσπάθησα τζιαι έμεινα, νομίζω, στα όρια του πλαισίου της ενότητας τζιαι της νηφαλιότητας, το να θέλω στο τέλος τούνης ημέρας να ανατινάξω το κλίμα τζιαι να επιμένω στη θέση μου... Έπρεπε να καταλήξουμε επιτέλους! Έχει έναν ολόκληρο μήνα και περισσότερο ίσως που προσπάθω να πείσω την ολομέλεια της Βουλής ότι μπορούμε να τοποθετηθούμε σε δύο πράγματα στα οποία φαίνεται εκ πρώτης όψεως ότι συμφωνούμε όλοι, ότι δε δεχόμαστε ξένες εγγυήσεις και δε δεχόμαστε παραμονή στρατευμάτων μετά τη λύση του Κυπριακού. Λοιπόν, δε θα επιμένω, για να πάμε ούλλοι στα σπιδκια μας, είμαστε τζιαι κουρασμένοι, δεν έν' ανάγκη να ανατιναχθεί τζιαι το κλίμα. Αλλά μένω πραγματικά με την απορία, όπως είπα τζιαι στην πρωτομιλία μου. Γιατί υπάρχει αυτή η δυστοκία να αποφασίσουμε για το αυτονόητο;

Ευχαριστώ πολύ τζιαι ο καθένας ας πάρει αυτή την απορία παρακάτω.

ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

Ευχαριστώ πάρα πολύ.

Η επόμενη συνεδρία της Βουλής θα πραγματοποιηθεί την Παρασκευή, 25 Νοεμβρίου 2016, στις 11.00 π.μ., με την ακόλουθη ημερήσια διάταξη:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ:

Νομοθετική εργασία

1. Ο περί Διενέργειας Εράνων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2016. (Αρ. Φακ. 23.01.057.071-2016).
2. Ο περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2016. (Αρ. Φακ. 23.01.057.061-2016).
3. Οι περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων (Επιθεώρηση Συστημάτων Θέρμανσης με Λέβητες) Κανονισμοί του 2014. (Αρ. Φακ. 23.03.051.065-2014).
4. Οι περί Ρύθμισης της Ενεργειακής Απόδοσης των Κτιρίων (Επιθεώρηση Συστημάτων Κλιματισμού) Κανονισμοί του 2014. (Αρ. Φακ. 23.03.051.066-2014).
5. Ο περί Ακίνητης Ιδιοκτησίας (Διακατοχή, Εγγραφή και Εκτίμηση) (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2011. (Αρ. Φακ. 23.01.052.176-2011).
6. Ο περί του Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας για την Καταναγκαστική Εργασία (Κυρωτικός) Νόμος του 2016. (Αρ. Φακ. 23.01.057.032-2016).
7. Οι περί Ακινήτου Ιδιοκτησίας της Δημοκρατίας (Μίσθωση Ιδιοκτησίας μέσα σε Κυβερνητικές Βιομηχανικές Περιοχές) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2016. (Αρ. Φακ. 23.03.053.060-2016).
8. Ο περί Δήμων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2016. (Πρόταση νόμου των κ. Μαρίνου Σιζόπουλου και Κωστή Ευσταθίου εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ).

- (Αρ. Φακ. 23.02.057.072-2016).
9. Ο περί Κοινοτήτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2016. (Πρόταση νόμου των κ. Μαρίνου Σιζόπουλου και Κωστή Ευσταθίου εκ μέρους του Κινήματος Σοσιαλδημοκρατών ΕΔΕΚ). (Αρ. Φακ. 23.02.057.086-2016).
 10. Ο περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) Νόμος του 2016. (Αρ. Φακ. 23.01.057.099-2016).
 11. Οι περί Προστασίας της Υγείας (Έλεγχος του Καπνίσματος) Κανονισμοί του 2016. (Αρ. Φακ. 23.03.053.059-2016).
 12. Ο περί Εξωδίκου Ρυθμίσεως Αδικημάτων (Τροποποιητικός) (Αρ. 3) Νόμος του 2016. (Πρόταση νόμου των βουλευτών κ. Κώστα Κωνσταντίνου και Νίκου Νουρή εκ μέρους της κοινοβουλευτικής ομάδας του Δημοκρατικού Συναγερμού). (Αρ. Φακ. 23.02.057.090-2016).
 13. Ο περί Προλήψεως της Χρήσης και Διάδοσης Ναρκωτικών και Άλλων Εξαρτησιογόνων Ουσιών (Τροποποιητικός) Νόμος του 2016. (Αρ. Φακ. 23.01.057.137-2016).
 14. Οι περί Αντιναρκωτικού Συμβουλίου Κύπρου (Όροι Υπηρεσίας Υπαλλήλων) Κανονισμοί του 2016. (Αρ. Φακ. 23.03.053.081-2016).
 15. Ο περί Δημόσιας Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2016. (Αρ. Φακ. 23.01.057.043-2016).
 16. Οι περί Εκπαιδευτικών Λειτουργών (Τοποθετήσεις, Μετακινήσεις και Μεταθέσεις) (Τροποποιητικοί) Κανονισμοί του 2016. (Αρ. Φακ. 23.03.053.030-2016).
 17. Οι περί Τεχνολογικού Πανεπιστημίου Κύπρου (Ομότιμοι Καθηγητές) Κανονισμοί του 2016. (Αρ. Φακ. 23.03.053.051-2016).
 18. Ο περί της Αρχής Λιμένων Κύπρου (Τροποποιητικός) Νόμος του 2016. (Αρ. Φακ. 23.01.057.143-2016).
 19. Οι περί της Αρχής Λιμένων Κύπρου (Λειτουργία περιοχών Λιμένων) (Καταργητικοί) Κανονισμοί του 2016. (Αρ. Φακ. 23.03.053.088-2016).
 20. Οι περί Τμήματος Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών - Θέση Ανώτερου Τεχνικού Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2016. (Αρ. Φακ. 23.03.052.060-2015).
 21. Οι περί Τμήματος Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών - Θέση Ανώτερου Λειτουργού Ηλεκτρονικών Επικοινωνιών (Σχέδια Υπηρεσίας) Κανονισμοί του 2016. (Αρ. Φακ. 23.03.053.001-2016).
 22. Ο περί της Υγείας των Ζώων (Τροποποιητικός) (Αρ. 2) Νόμος του 2014. (Αρ. Φακ. 23.01.055.169-2014).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΔΕΥΤΕΡΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΡΙΤΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΤΕΤΑΡΤΟ:

Κατάθεση νομοσχεδίων και εγγράφων

Ερωτήσεις και απαντήσεις

.....

Κηρύσσω τη λήξη τη σημερινής συνεδρίας.

(Ωρα λήξης: 8.05 μ.μ.)

Παρόντες βουλευτές

Αδάμου Αδάμος	Λεωνίδου Πανίκος
Αριστείδου Μαριέλλα	Λιλλήκας Γιώργος
Βότσης Άγγελος	Λουκαΐδης Γιώργος
Γεωργίου Γεώργιος	Μαυρίδης Μάριος
Γεωργίου Κ. Γιώργος	Μαύρου Ελένη
Γεωργίου Τ. Γιώργος	Μουσιούπτας Μαρίνος
Γιωργάλλας Μιχάλης	Μυλωνάς Παύλος
Δαμιανού Άριστος	Μυριάνθους Ηλίας
Δημητρίου Αννίτα	Νεοφύτου Αβέρωφ
Δημητρίου Δημήτρης	Νουρής Νίκος
Δίπλαρος Ευθύμιος	Ορφανίδης Χρίστος
Ερωτοκρίτου Χριστιάνα	Παπαγιάννης Λίνος
Ευσταθίου Κωστής	Παπαδόπουλος Νικόλας
Ζαχαρίου Ζαχαρίας	Περδίκης Γιώργος
Θεολόγου Άννα	Πιπτοκοπίτης Χαράλαμπος
Κάρουλλας Γιώργος	Προκοπίου Γεώργιος
Καυκαλιάς Αντρέας	Σάββα Ευανθία
Κέττηρος Νίκος	Σιζόπουλος Μαρίνος
Κουκουμά Κούτρα Σκεύη	Σταύρου Ελένη
Κουλίας Ζαχαρίας	Στεφάνου Στέφανος
Κουλλά Ονούφριος	Τορναρίτης Νίκος
Κυπριανού Ανδρέας	Φακοντής Αντρέας
Κυπριανού Άντρος	Χαραλαμπίδου Ειρήνη
Κωνσταντίνου Κώστας	Χατζηγιάνης Κυριάκος
Κώστα Κώστας	Χρίστου Χρίστος

Παρόντες αντιπρόσωποι θρησκευτικών ομάδων

Μούσας Γιαννάκης
Μαχτεσιάν Βαρτκές
Μαντοβάνη Αντωνέλλα

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Αναφορά του Προέδρου της Βουλής στο θάνατο του πρώην βουλευτή Χριστόδουλου Βενιαμίν και στη θυσία του ήρωα του απελευθερωτικού αγώνα 1955-1959 Κυριάκου Μάτση και τήρηση μονόλεπτης σιγής στη μνήμη τους.
2. Αναφορά του Προέδρου της Βουλής στην Ευρωπαϊκή Ημέρα για την Προστασία των Παιδιών από τη Σεξουαλική Εκμετάλλευση και τη Σεξουαλική Κακοποίηση και στην Παγκόσμια Ημέρα Δικαιωμάτων του Παιδιού.
3. Αγορεύσεις και συζήτηση (Χρ. Χρίστου, Γ. Περδίκης, Μ. Γιωργάλλας, Γ. Λιλλήκας, Μ. Σιζόπουλος, Ν. Παπαδόπουλος, Άντρος Κυπριανού, Α. Νεοφύτου, Π. Μυλωνάς, Μ. Αριστείδου, Μ. Μουσιούπτας, Δ. Δημητρίου, Σκ. Κούτρα Κουκουμά, Α. Δημητρίου, Ά. Βότσης, Γ. Κάρουλλας, Ε. Μαύρου, Ανδρέας Κυπριανού, Γ. Προκοπίου, Ε. Σταύρου, Ά. Δαμιανού, Ο. Κουλλά, Π. Λεωνίδου, Ν. Νουρής, Χρ. Ορφανίδης, Ευ. Δίπλαρος, Στ. Στεφάνου, Ζ. Ζαχαρίου, Χρ. Ερωτοκρίτου, Λ. Παπαγιάννης, Α. Θεολόγου,

Κ. Ευσταθίου, Ζ. Κουλίας, Γ. Λουκαΐδης, Ν. Τορναρίτης, Πρόεδρος) για το θέμα «Οι τελευταίες εξελίξεις στο Κυπριακό» και λήξη του θέματος.

Τιμή: €3,50